

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

A

860,097

PROPERTY OF
*University of
Michigan
Libraries*

1817

ARTES SCIENTIA VERITAS

1000

A
CONCISE DICTIONARY,
ENGLISH-PERSIAN;
TOGETHER WITH A
SIMPLIFIED GRAMMAR
OF THE
PERSIAN LANGUAGE.

BY THE LATE
Edward Henry
E. H. PALMER, M.A.

*Of the Middle Temple, Barrister-at-Law, Lord Almoner's Reader and Professor of Arabic
and Fellow of St. John's College in the University of Cambridge.*

COMPLETED AND EDITED
FROM THE MS. LEFT IMPERFECT AT HIS DEATH,
BY
G. LE STRANGE.

LONDON:
TRÜBNER & CO., LUDGATE HILL.
1883.

[All rights reserved.]

LONDON:
GILBERT AND RIVINGTON, LIMITED,
ST. JOHN'S SQUARE, CLERKENWELL ROAD.

891.53

P173c

11

11

CONTENTS.

	PAGE
PREFACE	v
THE SIMPLIFIED GRAMMAR	1
TABLE OF IRREGULAR VERBS	36
TABLE FOR A.H., AND A.D.	41

THE DICTIONARY.

P R E F A C E.

THE full and sympathetic "Life of Edward Henry Palmer" which Mr. Besant has lately brought out exonerates me from adding any biographical notice of my friend to his posthumous work. It will, therefore, only be needful to explain what my task has been in preparing this Dictionary for the press.

On my return to London from the East in November, 1882, I learned that all hope had been abandoned, and that there was no doubt that the three brave men, Gill, Charrington and Palmer, had met their fate in the Wady Sudr. A few weeks later I was requested by Mr. N. Trübner to see through the press this Second Part of the Persian Dictionary, some pages of which had already been set up in type. On consulting Mrs. Palmer as to her wishes, I was happy in being able to obtain her full consent to the proposal of Mr. Trübner, and was immediately placed in possession of the slips which Professor Palmer had prepared, the greater portion of which I found had remained at his house, though some were already in the hands of the *Publisher*.

As long ago as the spring of 1880, Professor Palmer had shown me many bundles of these slips, and fortunately then explained to me the method he intended to pursue in the compilation of the second, or English-Persian part of the Dictionary.

The basis of the work was the First Part, the Persian-English, a copy of which had been cut up, and each paragraph pasted on a separate slip in order that the *English* renderings might be arranged alphabetically.

In this manner a good stock of words was acquired, but much still remained to be done in the way of elimination and addition, while some considerable alterations also were needed to render the English word-list complete; this last especially, inasmuch as in Persian the number of simple verbs is extremely limited, and further, the majority of the Persian compound verbs would only occur in the reversed Dictionary, under the English noun or participle, *not* under the more appropriate infinitive: *e.g.* 'To advise' would be represented by 'Advice,' because the Persians, to express the verb, make use of the phrase 'To give advice.' In 1880 I discussed this with my friend, and remember his then telling me that he intended merely to indicate in its proper place the auxiliary verb to be used with the noun or participle, avoiding thus the repetition involved by adding separate paragraphs for each compound verb; but I found that up to the time of Professor Palmer's last

ill-fated journey no steps had been taken to indicate these auxiliary verbs, though the word-list proper had been considerably augmented by him.

No one can be better aware than myself of the disadvantages under which the book labours in never having been revised by the hand of its learned author. I have endeavoured to carry out what I believe to have been the intention of my friend. I have made additions to nearly every paragraph for the purpose above indicated, such as he would assuredly have made had he lived; and I have also completed the list of words from my own reading and colloquial knowledge, and from the works of my predecessors, Messrs A. N. Wollaston, A. Bergé, J. B. Nicolas, and others.

The Persian Grammar which stands at the head of this work originally appeared as the second section in the "Simplified Grammars of Hindustani, Persian and Arabic," published in 1882. For this such slight alterations as were needed in the references have been made, and on one or two occasions I have added an explanation of my own in square brackets [ ]. In all other respects this portion is merely a reprint, for the benefit of those who may be learning Persian but not Hindustani and Arabic.

Furthermore, I have written out a Table of the Persian (so-called) Irregular Verbs, and also a short note with reference to the years of the Hejrah.

As regards the transliteration employed in the work—bearing in mind that the object was merely to give the pronunciation, and that the Persian original invariably preceded,—it has been deemed sufficient to use but one dotted letter (*k*), consequently the Persian homophones of the Arab Alphabet have not been indicated. Furthermore, as in Part I., no difference is shown in the Persian character between the *G* and *K*, since the diacritical bar is never written in Modern Persian, while the letter to be pronounced is clearly indicated in the transliteration following.

G. LE STRANGE.

46, CHARLES STREET, MAYFAIR,
LONDON.

September, 1883.

POSTSCRIPT.

MR. N. TRÜBNER has lately called my attention to a work professing to be the composition of Sorabshaw Byramji Doctor, but which is in fact no more than an incorrect reprint of Professor Palmer's Persian-English Dictionary. Mr. S. B. Doctor is "Persian Teacher" in the "Surat High School," and his book is printed at the "Irish Presbyterian Mission Press," at Surat, in the year 1880.

Professor Palmer in 1881 had seen this Dictionary, and had some intention of seeking legal redress, but other matters had occupied him up to the time of his last disastrous journey; and it therefore remains to me, in vindication of the literary honour of my friend, to warn the public of this attempt to take away from Professor Palmer the fruit of his labours. Mr. S. B. Doctor, it is true, does notice Johnson's Persian and Arabic Dictionary, together with some others as having "been consulted in the preparation of this Manual;" and here and there in his work we find some pages so altered as to imply that they were borrowed elsewhere; but there is no mention of the *work of Professor Palmer*, from which has been copied

at least nine-tenths word for word. It seems to me needless to print long parallel columns of extracts from the two books in proof of the above assertion: but I will quote a passage which had caught the eye of Professor Palmer, where Mr. Doctor had ignorantly copied an orthographical error, for I find in the handwriting of my friend, "MY MISTAKE REPEATED," written on a slip of paper and stuck into the pirated edition of Surat.

Professor Palmer's Dictionary.

- ز
 ز *zain*. Z. The eleventh letter of the Arabic and thirteenth of the Persian alphabets.
 ز *zhá*. Zh. The fourteenth letter of the Persian alphabet.
 P. ز *zi*. See از.
 A. زابل *zâbil*. Short, dwarfish.
 P. زاج *zâj*. Vitriol.
 P.A. زاج ابیز *zâj i abyaz*. Alum.
 P. زاج سبز *zâj i sabz*. Green vitriol.
 P. زاج كبود *zâj i kabúd*. Blue vitriol.
 A. زاحف *záhif*. Fatigued.
 &c., &c., &c.

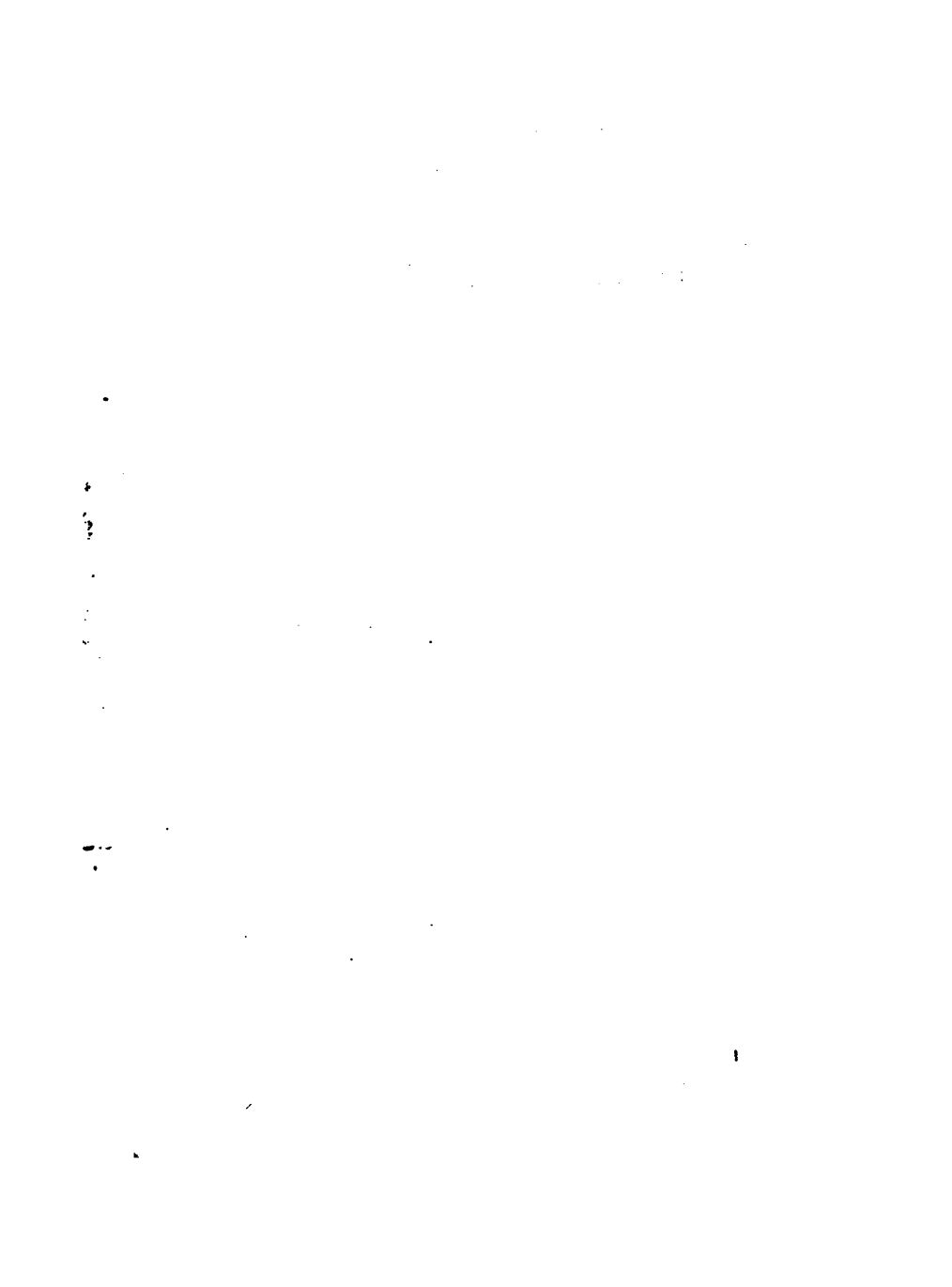
Mr. Doctor's Edition.

- ز
 ز *ze* is the thirteenth letter of the Persian and eleventh of the Arabic alphabets. In the denotation of numbers by the Arabic letters it stands for 7.
 P. ز *ze* (contract. for از). See از.
 P. زابل *zâbil*, *adj.* Short, dwarfish.
 P. زاج *zâj*, *s.* Vitriol. زاج ابیز Alum. زاج سبز Green Vitriol. زاج كبود Blue Vitriol.
 A. زاحف *záhif*, *adj.* Fatigued, &c., &c., &c.

It is almost needless to point out that the mistake of Professor Palmer, زاج ابيز (for زاج ابيض) has been copied by Mr. S. B. Doctor, *verbatim et literatim*, as is the manner displayed in the remainder of his work.

G. LE S.

PERSIAN GRAMMAR

SIMPLIFIED.

THE ALPHABET.

THE Persian Alphabet is a modification of the Arabic. It is written from right to left.

NAME.	EQUIVALENT.	PRONUNCIATION.
ا <i>Alif,</i>	<i>a, e, i, o, or u</i>	This is the <i>spiritus lenis</i> of the Greek, a mere prop to rest an initial vowel on.
ب <i>Be,</i>	<i>b</i>	} As in English.
پ <i>Pe,</i>	<i>p</i>	
ت <i>Te,</i>	<i>t</i>	A soft dental <i>t</i> like the Italian.
ث <i>Se,</i>	<i>s</i>	} As in English.
ج <i>Jim,</i>	<i>j</i>	
چ <i>Ché,</i>	<i>ch</i>	
ه <i>He,</i>	<i>h</i>	An aspirate strongly breathed out from the chest.

NAME.	EQUIVALENT.	PRONUNCIATION.
خ <i>Khe</i>	<i>kh</i>	Like <i>ch</i> in Welsh or German <i>ch</i> as pronounced in land.
د <i>Dál,</i>	<i>d</i>	A soft dental <i>d</i> as in Italian.
ذ <i>Zál,</i>	<i>z</i>	As in English.
ر <i>Re,</i>	<i>r</i>	A distinctly pronounced <i>r</i> .
ز <i>Ze,</i>	<i>z</i>	As <i>z</i> in English.
ژ <i>Zhe,</i>	<i>zh</i>	Like the French <i>j</i> in <i>jouir</i> pleasure.
س <i>Sín,</i>	<i>s</i>	} As in English.
ش <i>Shín,</i>	<i>sh</i>	
ص <i>Sád,</i>	<i>s</i>	
ض <i>Zád,</i>	<i>z</i>	
ط <i>Tá,</i>	<i>t</i>	} Properly pronounced with full against the front palate, but ordinarily pronounced <i>ت</i> and <i>ز</i> .
ظ <i>Zá,</i>	<i>z</i>	
ع <i>'Ain,</i>	<i>'a,</i> etc.	A guttural sound only heard in Persia it is not often
غ <i>Ghain,</i>	<i>gh</i>	A guttural sound sometimes French <i>r grasseyé</i> .
ف <i>Fe,</i>	<i>f</i>	As in English.

NAME. EQUIVALENT.

PRONUNCIATION.

ق	<i>Káf,</i>	<i>k</i>	A very guttural <i>k</i> , like <i>ck</i> in <i>thick</i> , only much stronger.
ك	<i>Káf,</i>	<i>k</i>	As in English, but <i>g</i> is always hard before all vowels, as كى <i>gí</i> , pronounced <i>ghee</i> , not <i>jee</i> . It is sometimes also pronounced with a slight <i>y</i> sound, like the Cockney mode of pronouncing the <i>g</i> in <i>garden</i> , "gyarden." When it occurs between two vowels it is often sounded like <i>y</i> , as كى <i>eyer</i> .
گ	<i>Gáf,*</i>	<i>g</i>	
ل	<i>Lám,</i>	<i>l</i>	
م	<i>Mím,</i>	<i>m</i>	
ن	<i>Nún,</i>	<i>n</i>	As in English: before <i>b</i> or <i>f</i> it is sounded as <i>m</i> .
و	<i>Váv,</i>	<i>v</i>	Nearly as in English, but a little inclined to <i>w</i> .
ه	<i>He,</i>	<i>h</i>	As in English.
ی	<i>Ye,</i>	<i>y</i>	

These are joined to the preceding letter by prefixing a small curve or stroke, and to the following letter by removing the curve with which they all but *alif* end: thus

DETACHED.

INITIAL.

MEDIAL.

FINAL.

ب

ب

ب

ب

ب ی

ب

ب

ب ی

* [In modern Persian, print or MS., the diacritical bar distinguishing ك *g* from ك *k* is rarely employed.]

DETACHED.	INITIAL.	MEDIAL.	FINAL.
ح	ح	ح	ح
ص	ص	ص	ص
ع	ع	ع	ع
ف	ف	ف	ف
ك	ك	ك	ك
ل	ل	ل	ل
م	م	م	م
ن	ن	ن	ن

د if deprived of the curve would become unrecognizable; hence they do not join to the left.

The above letters are all consonants.

The vowels are $\bar{u}$ (as in *bull*), and $\bar{a}$ (pronounced like *u* in *but*), both written above the letter; and $\bar{i}$ written below the letter.

Combined with $\bar{a}$, $\bar{u}$, and $\bar{i}$, these become $\bar{aa}$ ($\bar{a}$), $\bar{uw}$ ($\bar{u}$), $\bar{iy}$ ($\bar{i}$), $\bar{aw}$ (pronounced as *ow* in *cow*), $\bar{ai}$ (like *i* in *fine*).*

No word can commence with a vowel in the Arabic character: if it does the vowel is introduced by *alif* $\bar{a}$.

When a syllable begins with a vowel, the mark $\bar{a}$ *hamzeh* is used to introduce it.

But this *hamzeh* being written above the line requires a

* [Sometimes pronounced like *ey* in *they*.]

prop: this in the case of *a* is *ا*, in the case of *u* it is *و*,* and in the case of *i* it is *ی*,* only that in the initial form this last is [often] distinguished from the ordinary *y* by losing its dots: e.g. سؤال *su-ál*, "a question;" مَسْئُول *mas-ul*, "inquired of;" فَائِدَة *fá-idah*, "advantage."

* *Tashdid* doubles the letter it is placed over.

° *Sukún* shows that the letter it is placed over has no vowel.

° *Waslah* is only used over an initial *alif* in an Arabic word, or over the Arabic article *ال al*, and shows that it is elided.

˘ *Maddah* is placed over an initial *alif*, and shows that it should be pronounced long, as آمَدَن *ámadan*, "to come."

If the first letter of an Arabic word be a sibilant or liquid the article *ال* is elided before it, and the consonant itself doubled, as عَوَامُ النَّاسِ *avámmu-nnás*, "common people," عَبْدُ اللَّهِ *abdu-lláh*, "Abdullah" (the servant of Allah).

[In Persian words *و* after *خ* followed by a long vowel is not pronounced, e.g. خَوش *khísh*, خَواستن *khástan*.]

In old Persian, and in the language as spoken in India at the present day, the long *و* and *ی* have two sounds, *ú* and *í*, called معروف *ma'rúf*, "known," and *o* and *e*, called مجهول *majhúl*, "unknown." The modern native of Iran does not [often] employ the latter sounds.

---

* [With or without ة.]

THE ACCIDENCE.

THE PARTS OF SPEECH.

Like other languages, Persian contains three parts of speech, namely, Nouns, Verbs, and Particles.

It is useful to bear in mind the meaning of these words.

The Noun is the *name* of a thing (*nomen*); the Verb is the *action word*; and the Particle is a useful word not requiring to be defined by inflection or conjugation, but itself used to define, qualify, or restrict other words.

Old Persian—or rather Zend—had a very elaborate grammatical system. This has disappeared, and we have the relations of words to each other expressed in modern Persian with a simplicity equalled only by our own English.

NOUNS.

CASES OF NOUNS.

The only case-ending for Nouns which has survived is *rá* for the *objective*.

The other relations which the case-ending of other languages imply are expressed by the *izáfat*, and by the use of such prepositions as *ba*, “to,” *bá*, “with,” *az*, “from,” *bar*, “upon,” *dar*, “in,” etc.

Izáfat implies the relation of one person or thing to another, as *genitive* and *dependent*, or *substantive* and *adjective*.

Of the application of *izáfat* and the use of the objective case I shall speak when I come to treat of the Syntax.

The Vocative is formed by prefixing ای *ai*, as *ai mard*, "O man!" or (poetical) by affixing اُ *á*, as *dústá*, "O friend!"

The language has no article, but a common noun is restricted to unity, expressing *one* (specified or not) of the species and no more, by adding ی *yí*. When this is the مجهول *yá-e majhúl* (see p. 5) it makes the word indefinite, whether it be a *noun* or a *verb*.

NOUNS SUBSTANTIVE AND ADJECTIVE.

All nouns are *concrete*, that is, substantive.

A noun only exercises the functions of an adjective by being used in a subservient manner as qualifying another word; e.g. *مرد خوب mard i khúb*, "a good man," not as in English (where *good* is abstract and meaningless without the substantive being expressed), but "a man (I mean) a good one:" hence we can use a so-called "adjective" as a substantive, as *خوبی khúbí*, "a good (man)," *مردۀ murdah*, "a dead (man)," whereas in English to say "a good," "a dead," is nonsense. There is, in fact, no such thing as an adjective, though one substantive may be used to qualify another.

NUMBER.

The Plural is formed by affixing

ان <i>án</i> for rational	} creatures ;
and ها <i>há</i> for irrational	

as مردان *mardán*, "men," سنگها *sanghá*, "stones."

When the word ends in silent *h* an euphonic ك *k* is inserted as بده *bandah*, "a slave," بندگان *bandagán*, "slaves." If in ا *á*, an euphonic ی *y* is introduced ; as دانا *dáná*, "pl. دانایان *dánáyán*."

Persian, borrowing so much from Arabic, has adopted plurals from that language. *h* at the end of a word, representing the Arabic *h*, often becomes ات *át* in the plural, according to the Arabic usage.

In "irrational" words derived from the Arabic, Persian frequently use the Arabic plural, but they insert a *j* for eu in the case of the feminine plural in ات *át* ; as قلعه *kal'*, fortress, pl. قلاع *kilá*,* or قلعات *kal'aját*, "fortresses." even erroneously transfer this construction to purely P words ; as نوشته *navishtah*, "a writing," نوشته‌ها *navishtáhá*, "writings;" but this is only done in words implying a rational being or thing.

---

* The irregular or "broken" Arabic plurals are treated of Arabic Grammar, [and those in common use will be found *Dictionary*].

When the Arabic feminine in *e = i* is affixed to a noun implying a rational object, as معشوق *mā'shúk*, "beloved," معشوقه *ma'shúkah*, "a mistress," it becomes *át*, and not *ját*.

In colloquial Persian ما *há* is used as the plural for nearly all words, rational and irrational alike.

DUAL.

In some words the Arabic dual form is borrowed; as طرف *tarf*, "a side," طرفین *tarfain*, "the two sides" or "parties": this always ends in ین *ain*.

GENDER.

From a grammatical point of view the Persian language has no gender. Of such words as پدر *pader*, "father," مادر *máder*, "mother," the gender is self-evident; and in cases where it is necessary to make the distinction other additional words are used, such as ماده *mádah*, "female," نر *nar*, "male"; thus, گاو نر *gáv i nar*, "a bull," گاو ماده *gáv i mádah*, "a cow." For human beings, مرد *mard*, "man," زن *zan*, "woman," are added; as پیر مرد *pír i mard*, "an old man," پیر زن *pír i zan*, "an old woman."

Sometimes different words are employed, as in English, to distinguish the sexes; as غوج *ghúch*, "a ram," میش *mísh*, "a ewe" (but in literary Persian میش signifies "a ram"); اسب

asp, "a horse," مادیان *mádiyán*, "a mare," خروس *khurús*,
 "a cock," ماکیان *mákiyán*, "a hen."

PRONOUNS.

The Personal Pronouns are :

من *man*, I, *pl.* ما *má*, we.

تو *tú*, thou, ,, شما *shumá*, you.

او *ú*, he, ,, اوشان *úshán*, they (those).*

این *ín*, this, ,, ایشان *ishán*, they (those).

The only thing to notice in من *man* and تو *tu* is that in the objective case they become مرا *měrá* (for *man*+*rá*), ترا *turá* (for *tú*+*rá*), the *nasal* ن and the *long vowel* both becoming absorbed.

In این *ín* and او *ú*, and their plurals, we notice that *i* or *y* expresses *near* relation, and *u* or *w* expresses *remote* relation.

این *ín*, "this," آن *án*, "that," make ایشان *ishán* and اوشان *úshán* in the plural for rational beings: but they sometimes form the plural quite regularly, as اینان *ínán** and آنان *ánán** for rational, and اینها *ínhá* and آنها *ánhá* for irrational beings.

---

* [Obsolete.]

Note.—ب “to” or “by” takes an euphonic *d* before these pronouns; as بدین *badín*=با+ین *ba+ín*, “to this,” بدان *badán*=با+آن *ba+án*, “to that.”

The plural forms *are not required* for nouns which merely qualify a plural noun, since the plural termination of the noun itself sufficiently explains it; as مردان خوب *mardán i khúb*, “good men.”

AFFIXED PRONOUNS.

The pronouns sometimes take an affixed form, as follows :

م *am*, abbreviated from من *man*, “me or mine.”

ت *at*,   ”   ”   تو *tú*, “thou or thine.”

ش *ash*, “him or his.”

A ش seems to have once belonged to the pronouns, as we may see from the plurals اوشان *úshán*, شما *shumā*, etc.

These affixes are only used of rational beings, and have the usual plural termination in ان *án*, though the final nasal *n* is dispensed in the first person ; thus,

ما *má*, “us or our.”

تان *itán*, “you or yours.”

شان *shán*, “them or theirs.”

INTERROGATIVE PRONOUNS.

The sound ک *k* asks a question relative to rational beings; as کی *kí*, “who?” and the corresponding soft sound asks a

question relative to irrational things; as چه *chih*, "what?" These, with other words which have become absorbed or amalgamated in the form, make up the remaining interrogatives; e.g. کدام *kudám*, "which?" (of two), the *d* being a survival of دو *dú*, "two;" چگونه *chigúnah*, "how?" (for چه *chih*, "what?" and گون *gún*, "phase, colour, sort,") and چون *chún*, "how? like what?" (the *گ* having a tendency to disappear between two vowels); چند *chand*, "how many" (= چه *chih*, "what?" + اند *and*, "some") (cf. اندك *andak*, "a little"); کی *kai*, "when?" etc.

REFLEXIVE PRONOUNS.

These are formed by adding the personal pronouns خود *khud*, "self," etc.; as,

من خود *man khud*, I myself.

تو خود *tú khud*, Thou thyself, etc.

The affixed forms may also be used with خود *khud*; as,

در خانه خود *dar khánah-i-khudam*, In my own house.

From خودش *khudash*, "his-self," we get خویش *khísh* ("his own self, his-self") and خویشان *khishtan*, "himself." In the last the word تن signifies "body" or "person."

EXAMPLES OF THE PERSONAL PRONOUNS.

The following examples are useful as showing the various uses and combinations of the pronouns:

من که فلان پسر فلان *man kih fulán pisar i fulánam*, I, so-and-so,
the son of so-and-so.

من که پسر من رفت *man kih pisaram raft*, I whose son went.

تو که پسر تو رفت *tu kih pisarat raft*, Thou whose son went.

او که پسرش رفت *ú kih pisarash raft*, He whose son went.

With *ki* may be compared the *qui* of European languages. It serves for all relatives, but may be defined by other words, as in the above examples.

COMPARISON.

The comparative is formed by adding *tar*, and the superlative by adding *tarín*. A single example will impress this on the reader's mind :

به *bih*, good, بهتر *bih-tar*, better, بهترین *bih-tarín*, best.

Sometimes the Arabic comparative form *af'al* is used in Persian. [But of this form examples are cited in the Dictionary.]

NUMERALS.

The numerical figures are

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۰

 They are written from left to right as with us, and are combined in the same way as our own; e.g. ۱۸۸۱=1881.

The numerals in Persian are :

1 يك <i>yak</i>	11 یازده <i>yázdah</i>	30 سی <i>sí</i>
2 دو <i>do</i>	12 دوازده <i>davázdah</i>	40 چهل <i>chihil</i>
3 سه <i>sih</i>	13 سیزده <i>sízdah</i>	50 پنجاه <i>panjáh</i>
4 چهار <i>chahár</i>	14 چهارده <i>chahárdah</i>	60 شصت <i>shast</i>
5 پنج <i>panj</i>	15 پانزده <i>pánzdah</i>	70 هفتاد <i>haftád</i>
6 شش <i>shash</i>	16 شانزده <i>shánzdah</i>	80 هشتاد <i>hashtád</i>
7 هفت <i>haft</i>	17 هفده <i>haftdah</i>	90 نود <i>navad</i>
8 هشت <i>hasht</i>	18 هشتده <i>hashtdah</i>	100 صد <i>sad</i>
9 نه <i>nuh</i>	19 نوزده <i>navázdah</i>	1000 هزار <i>hazár.</i>
10 ده <i>dah</i>	20 بیست <i>bíst</i>	

They are quite regularly compounded, as follows :

يك بیست و يك *bíst o yak* (20 and 1) 21.

يك هزار و هشتاد و هشت *yak hazár o hasht sad o hashtád o yak*, One thousand eight hundred and eighty and one, 1881.

The ordinals are made by affixing *um* ; as,

یکم <i>yakum</i> ,	1st	چهارم <i>chahárum</i> ,	4th
دوم <i>duvum</i> ,	2nd	پنجم <i>panjum</i> ,	5th,
سوم <i>sivum</i> ,	3rd		and so on.
[or سیم <i>seyum</i> .]			

For "first" the word نخستین *nukhustín*,* or the Arabic اول *avval*, may be used.

* [Obsolete.]

The numerals take the noun in the singular; as دو مرد *do mard*, "two men."

We say in English "two head of cattle," and so on. The Persians have several such qualifying words for various objects when used with numerals. The principal are the following:—

Persons,	فرد <i>nafar</i> , individuals,	پنج نفر دوست <i>panj nafar dúst</i> , 5 friends.
Horse, cattle, etc.	رأس <i>rás</i> , head,	دو رأس اسب <i>do rás asp</i> , 2 horses.
Camels,	قطار <i>katár</i> , مهار <i>mahár</i> , } string,	{ سه قطار شتر <i>sih katár shutur</i> , 3 camels.
Elephant,	زنجیر <i>zanjír</i> , chain,	چهار زنجیر فیل <i>chahár zanjír fil</i> , 4 elephants.
Jewels & fruit,	دانه <i>dánah</i> , grain,	هفت دانه در <i>haft dánah durr</i> , 7 pearls.
		هشت دانه سیب <i>hasht dánah sib</i> , 8 apples.

In colloquial Persian the word *tá* is used as a determinative for most objects; as چهار تا کتاب *chahár tá kitáb*, 4 books. (The word "piecee," as "one piecee man," in Chinese Pigeon English, is a relic of the same use of qualificative or determining words.)

THE VERB.

The Persian Verb consists of a root in combination with various participial affixes and the auxiliary verb "To be," of which the simplest form is the affixed substantive verb.

اَم am, (I) am,	اِيْم im, (we) are.
اِي i, (thou) art,	اِيْد id, (ye) are.
اَد ad, (he) is,*	اَنْد and, (they) are.

TENSES OF THE VERB.

The root expresses mere action, as رس *ras*, "arriving," hence
 م+رس *ras+am*, "I arriving,"
 ت+رس *ras+i*, "thou arriving,"
 د+رس *ras+ad*, "he arriving," etc., is the simplest tense, or *ao-rist*, which must be further defined by context or by particles. The prefix می *mí* (or the older form همی *hamí*) does so define it, and gives it a present meaning; as می رس *mí rasam*, "I am arriving," etc.

The Root, as the shortest form of the verb, is also used as an imperative, as رس *ras*, "arrive." The prohibitive is made by prefixing م *ma*, as مرس *ma-ras*, "do not arrive."

---

* When this is used separately it takes the more regular form آست *ast*, "is," as in Greek or Latin.

Then comes an affix expressing *past* action, which is, as in English, generally a *d* or *t* sound, as “made,” “past.”

In Persian this is, *in most cases*, preceded by a vowel, as

رسید *ras + i + d*, “arrived.”

شنود *shin + u + d*, “heard.”

استاد *ist + a + d*, “stood.”

The first, or *i* sound, being the most common. Sometimes the *d* becomes *t*; as خواستن *khástan*, “to wish.” If to the “stem” thus formed we add ن we obtain the infinitive; as رسیدن *rasidan*, “to arrive.” This, further combined with the simple tense in م, ی, د, etc., makes the preterite رسیدم *rasidam*, “I arrived,” رسیدی *rasidí*, “thou didst arrive,” etc. But the affix ی, as we have seen above (p. 7), makes *any word* indefinite. We therefore get again

رسیدم *rasidamí*, “did I arrive,” or “were I to arrive,”

رسیدیمی *rasidímí*, “did we arrive.”

رسیدی = رسیدی + ی *rasidí*, “didst thou arrive,”

رسیدیدی *rasidídí*, “did ye arrive.”

رسیدی *rasidí*, “did he arrive,”

رسیدندی *rasidándí*, “did they arrive.”

By adding a short *a* to the past form the same idea is expressed with a sense of incompleteness. Thus, in English one says, “I am going—eh—to,” etc., the hesitating “eh” suggesting something to come. This form, e.g. رسید *rasidah*, signifies

“having arrived,” and is used with those tenses which are formed from auxiliary verbs, without which the sense would be incomplete; as

رسیده ام *rasidah + am*, I have arrived.

رسیده ای *rasidah + i*, Thou hast arrived.

رسیده است *rasidah + ast*, He has arrived,

and so on.

THE AUXILIARY VERB “TO BE.”

We must now speak more fully of the Auxiliary Verb “be,” *بو (dan)* *bú (dan)*, “BE(ing),” both being derived from the Sanscrit *Bhuv*. Declining this as far as we can with the affixes given above, etc., we get

Present, *بوم búvam*, I may be.

بوی búvî, thou mayest be, etc.

بود búvad, he may be.

Past, *بود búd*, he was, etc.

بوده búdah, having been.

Again, by combination with the tenses of another verb,

رسیده بودم *rasidah búdam*, one come I was, etc.

رسیده بودمی *rasidah búdamî*, were I one come,

and so on.

بودن búdan makes its imperative *باش básh*. This I shall explain when speaking further on of the “irregular” forms

the verb: for the present we must assume all the forms to be regular.

Then, by the rules given above, we get باشم *básham*, "I may be," and رسیده باشم *rasídaḥ básham*, "I may have been."

With the verb خواستن *khástan*, "to shall," as an auxiliary, the same combination may be made as in English to express the future; e.g. خواهم رسید *kháham rasíd*, "I shall arrive."

There is another auxiliary, شدن *shudan*, root شو *shav*, "to become." This often has the sense of "to go," and is employed to form the passive of an active verb, being analogous in this respect to the English "get," "to get beaten," "get" being connected with "go:" c.f. American, "you get," and our own, "get out."

شدن *shudan* may be inflected throughout like رسیدن *rasidan* or any other verb, and the tenses thus obtained may be combined with those of another verb to make the various tenses of the passive.

If, then, we know the *root* and the *past* form or *stem* of any verb we can, with the assistance of the auxiliary verbs, form any tense we may desire: in other words, conjugate it throughout; e.g.

رس *ras*, "arriving," "arrival."

رسم *rasam*, I arriving.

رسی *rasí*, thou arriving.

رسد *rasad*, he arriving, etc.

می رسم *mí rasam*, I am arriving.

رسید *rasid*, "arrived."

رسیدم *rasídam*, I arrived.

می رسیدم *mí rasídam*, I was arriving.

رسیده *rasidah*, having arrived.

ام رسیده *rasidah am*, I have arrived.

بودم رسیده *rasidah búdam*, I had arrived.

رسیدن *rasídan*, "to arrive."

باشم رسیده *rasidah básham*, I may have arrived, etc.

خواهم رسید *kháham rasid*, I shall arrive.

And in the case of an active verb, as کردن *kardan*, "to do," we may further combine it with شدن *shudan* ; as

کرده شدن *kardah shudan*, to be done.

کرده شوم *kardah shavam*, I am done.

می شوم کرده *kardah mí shavam*, I am being done.

کرده شدم *kardah shudam*, I was done.

بودم کرده شده *kardah shudah búdam*, I had been done.

خواهم کرد *kardah kháham shud*, I shall be done.

and so on.

Other parts of the verb are ان *án* affixed to root="doing," as رسان *rasán*, "arriving;" اند *andah* affixed to root expressing the agent, as رسانده *rasandah*, "an arriver." With the latter compare the Italian affix *-ante*, having the same meaning.

By prefixing ب *ba*, "to" (see p. 6), we get برسد *ba rasad*, "he is to arrive," *i.e.* "let him arrive," and so on for the other persons of the imperative. This prefix is also used for the "aorist" or indefinite tenses.

Causal verbs are made by inserting ان *án* between the root and the infinitive termination, as رسیدن *rasídan*, "to arrive," رسانیدن *rasánídan*, "to cause to arrive."

PHONETIC LAWS IN PERSIAN.

As in all other languages, certain words in Persian do not appear to follow the ordinary rules of accidence, and are therefore called irregular. It will be always found in such cases that the apparent anomaly is due to some euphonic change, arising either from a desire to avoid an awkward combination of consonants, or to facilitate pronunciation; or else from the survival in some forms of older radical letters which have for similar reasons disappeared in others.

In Persian both these causes act together, and many consonants are found in the root verbs which differ from those of the stem. To account for these we need only notice a few philological facts relative to euphonic changes which exist in Persian.* An acquaintance with these will not only enable the

---

* Professor Charles Rieu, of the British Museum, has given an admirable

student to inflect so-called "irregular verbs," but to recognise many common European words in their Persian form. They may be briefly stated as follows:—The Old Persian *z* (pronounced like *th* in "there") frequently becomes in Modern Persian *f* *ف*; cf. the Russian *Feodore* for *Theodore*. *k* *ک* and *p* *پ* before *t* become *kh* *خ* and *f* *ف*.

The two sounds of *k*, namely, *k* and *ch* (as in "kirk" and "church"), account for many irregularities, thus:—*k* passes to *ch*, thence to *z*. *k* and *g*, *d* and *t*, *p* and *b*, are common and more obvious changes.

p is especially liable to be changed into *f* when followed by *r*, as Sanscrit *pra*, Latin *pro*, Persian *فر* *far*; as Sanscrit *prashita*, "sent," Persian *فرشته* *frishtah*, "an angel."

Sanscrit *bh*, which becomes *f* in Latin and *φ* in Greek, becomes simple *b* in Persian; as Sanscrit *bhru*, "a brow," Greek *ὀφρύς*, Persian *ابرو* *abrú*. Sanscrit *bhú*, "to be," Latin *fuit*, Persian *بودن* *bú-dan*.

Sometimes the old Aryan root had an aspirated *d* (*dʰ*); this becomes either *d* without the *aspirate*, or *h* without the *d*; cf. *دادن* *dádan*, "to give," *داد* *dád*, "he gave," *ده* *dih*, "give."

---

exposition of these laws in a pamphlet published by the Philological Society, entitled "Remarks on some Phonetic Laws in Persian," to which I am much indebted for this part of my subject.

The old *d* also changes to *s* before *t* or *d* of the past ; as بند *band*, "bind," past بست *bast* for *bandt* (the nasal being lost). Cf. Latin *comedo, comestum*.

The old Aryan *d* or *dh* is sometimes softened away to *y*, as پای *páy* (Sanskrit *pada*), "a foot," but the *s* into which it changes remains, as شوی *shúy* (Sanskrit *çudh*), "wash," past شست *shust*=*shudht*.

r and *l* interchange indiscriminately. Another change which is exactly paralleled in European languages exists in Persian, namely, *w* or *v* into *gu*, or simply *g*, as Arabic *Wády el kebír*, Spanish *Guadalquiver*, Latin *vulpilla*, French *goupil*. So in Persian we have from the Sanskrit *vrka*, "a wolf," Zend *vereka*, the Modern Persian *gurg*. *Vistaspa* (Darius Hystaspes), Modern Persian *Gushtasp*. Sanskrit *vrt*, "to turn" or "become," Latin *vert*, German *werden*, Persian *gard*.

v also occasionally hardens into *p* when preceded in Sanscrit by *ç*, as Latin *equus*, Sanscrit *açva*, Persian اسپ *asp*, "a horse."

The changes of the sibilant are somewhat extraordinary at first sight: thus *ç*, in the instance above given, is equal to *ç*. Sometimes this becomes *k*, sometimes *c*, and sometimes simply *h*; e.g.

Sanskrit.	Hindustani.	Greek.	Persian.
<i>daça</i> (10)	<i>das</i>	<i>déka</i>	<i>deh</i> .
<i>sapta</i> (7)	<i>sát</i>	<i>ēpta</i>	<i>haft</i> .

As the Sanscrit *s* becomes *h* in Persian, so, *vice versâ*, *h* often becomes *z*: Sanscrit *sahasra* (1000), Persian هزار *hazâr* for *hazahr*. Cf. Sanscrit *hima*, "snow," Persian *zemistân*, "winter," Latin *hiems*, Slavonic *zima*. *j* also becomes *z*; as

Sanscrit,	Persian.	Greek.
<i>jâta</i> , "born,"	<i>zâdah</i>	
<i>janâ</i> , "a woman,"	<i>zan</i>	γυνή.

IRREGULAR VERBS.

In studying the so-called Irregular Verbs, we have only to keep the above principles in view, remembering chiefly that

1. $\left. \begin{array}{l} \text{ب } b \\ \text{پ } p \end{array} \right\} \text{ become ف } f.$
2. $\text{س } s \text{ becomes ه } h.$
3. $\left. \begin{array}{l} \text{ه } h \\ \text{خ } kh \end{array} \right\} \text{ become ز } z \text{ or س } s.$

کردن "to do" has کن for its root; the Zend or Vedic form was *keren*, and the form کر *kar* became used for the past and کن *kun* for the present forms.

In دادن *ûdan* the *û* becomes ا *â* in the stem; as

بخشودن *bakhshûdan* (بخشیدن), to bestow, بخشا *bakhshâ*.

آزمودن *âzmûdan*, to try, آزما *âzmâ*.

کشودن *kushûdan*, to open, کشا *kushâ*.

نمودن *namûdan*, to show, نما *namâ*.

ربودن *rubûdan*, to rob, ربا *rubâ*.

Where the *و* is a root letter it is retained, but as a consonant *v* ; e.g.

شنودن *shinúdan*, to hear, شنو *shinav*.

شدن *shudan* = شودن *shúdan*, to become, شو *shav*.

When the infinitive ends in *یدن* *ídan* and the *í* is part of the root the stem is strengthened by adding a nasal *ن* ; as

آفریدن *áfrídan*, to create, آفرین *áfrín*.

چیدن *chídan*, to collect, چین *chín*.

khtan becomes *ز* *z* (see 3, p. 24), especially after a long vowel :

افراختن *afrákhtan*, to exalt, افراز *afráz*.

آموختن *ámúkhtan*, to learn, آموز *ámúz*.

and sometimes it changes into *س* *s* or *ش* *sh* (see 3, p. 24) :

شناختن *shanákhtan*, to know, شناس *shands*.

فروختن *firúkhtan*, to sell, فروش *firúsh*.

ftan in some instances becomes *ب* *b* or *و* *v* (see 1, p. 24) :

تافتن *táftan*, to burn, تاب *táb*

آشفتن *áshuftan*, to disturb, آشوب *áshúb*.

رفتن *raftan*, to go, رو *rav*.

ástan, *ústan* (*ústan*), and *ístan* become *آ* *a*, *ی* *í*, and *و* *ú* respectively :

آراستن *arástan*, to adorn, آرا *ará*.

زیستن *zístan*, to live, زی *zí*.

جستن *jústan* (*jústan*), to seek, جو *jú*.

Sometimes *ستن* *stan* become *ن* *n* or *ین* *in* ; as

شکستن *shikastan*, to break, *شکن* *shikan*.

نشستن *nishastan*, to sit, *نشین* *nishin*.

Other anomalous changes are *شتن* *ishtan* into *یس* *is* ; as

نوشتن *navishtan*, to write, *نویس* *navis*.

داشتن *dashtan* into *ار* *ár* ; as

داشتن *dáshtan*, to have, *دار* *dár*.

انکاشتن *ankáshtan*, to think, *انکار* *ankár*.

There are a few others which practice and the vocabularies will teach, but the phonetic rules given on p. 24 will be found to cover most of the cases met with.*

In some instances the infinitive and the stem belong to different verbs, just as in English "go" and "went" come from different radical forms :

بودن *búdan*, to be, *باش* *básh*.

پیچتن *pikhtan*, to twist, *پیچ* *pich*.

سختن *sakhtan*, to weigh, *سنج* *sanj*.

گسیختن *gusikh̄tan*, to break, *گسل* *gusil*.

بستن *bastan*, to bind, *بند* *band*.

* [A list of all such verbs is given at p. 37, et seq.]

FORMS OF NOUNS.

These are very numerous and various, but although most may be left to practice and the vocabulary, some may be reduced to rule.

Nouns are either primitive, such as "man," or derivative, such as "manly." The last are formed by adding certain terminations to the first, and as these terminations are generally in their turn derived from verbs, and have a signification of their own, a knowledge of them will greatly assist the learner. The principal are:

1. *ánah* = "like;" as

árdánah مردانه, manly.

buzurgánah بزرگانه, grandly (like a grandee).

2. *ávar*, آور, *avar*, ور, *ár*, ار, all from root *ávardan*, آوردان, and signifying "bringing," "producing," "displaying" (cf. English -er, -or), etc.

dil-ávar دلآور, brave (hearty).

zor-ávar زورآور, strong.

sukhan-var سخنور, eloquent.

3. *bár*, بار, "bearing," "abounding in."

shakor-bár شکربار, sugar-laden.

rangi-bár رنگبار, Zanzibár (full of negroes).

4. بان *bán*, وان *ván*, "keeping," "managing;" as

شتربان *shutur-bán*, a camel-man.

باغبان *bágh-bán*, a gardener.

پاسبان *pás-bán*, a watchman.

فام *fám* "colour;" as

سیاه فام *siyáh-fám*, blackish.

5. دار *dár*, تار *tár*, "having," from داشتن *dáshtan* :

فریفتار *faríf-tár*, a deceiver.

خریدار *kharídár* = خرید دار *kharíd-dár*, a purchaser.

خواستار *khástár* = تار خواست *khást-tár* = دار خواست

dár, a petitioner.

دیدار *didár* = دید دار *díd-dár*, the visual faculty.

6. دان *dán*, "place" or "vessel for;" as

نمکدان *namak-dán*, a salt-cellar.

قلمدان *kalam-dán*, a pen-case.

7. زار *zár*, "place abounding in:"

گلزار *gulzár*, a rose-garden.

8. Similarly سار *sár*; as

کوهسار *koh-sár*, a mountainous country.

شاخسار *shákh-sár*, a place abounding in branches, G
laube.

سار also signifies "like;" cf.

خاکسار *khák-sár*, like dust (vile).

9. *stán*, “place;” as

gulistán, a rose-garden.

Hindústán, the land of Hindús (*Hindústán*).

10. *ش*, *هش*, express the abstract idea of the root; as

níkúhish, goodness.

dánish, wisdom.

áráish, adornment.

11. *ak* expresses the diminutive of rational objects; as

mardak, a little man.

A contemptuous form of diminutive is *kah*; as

mardakah, a wretched little man.

For irrational objects the *ak* is changed into *ch*, just as in *kih* and *chih* (see p. 12), *e.g.*

bázicheh, a little game.

kaf-cheh, a ladle (*lit.* a little palm of the hand).

12. *kár*, *gar*, *gar*, all expresses action or the actor, and are connected with the verb *کردن*; as

jafá-kár, cruelty.

dast-gár, skill (*dast*, a hand).

jádú-gar, a conjurer, juggler.

áfridagár, a creator.

ámúz-gár, a teacher.

kám-gár, successful.

گناهگار *gunáh-gár*, a sinner, guilty.

توانگر *taván-gar*, rich (powerful).

13. گین *gín*, "affected with ;" as

غمگین *gham-gín*, grieved.

خشمگین *hashm-gín*, angry.

14. لآخ *lák*, "place."

سنگ لآخ *sang-lák*, a strong place.

15. مند *mand*, "possessor of ;" as

سودمند *súd-mand*, profitable.

دانش مند *dínish-mand*, wise.

16. ناك *nák* expresses "quality ;" as

هولناك *haul-nák*, frightful.

پرهیزناك *parhíz-nák*, abstinent.

17. A final ی *í* signifies "relation," such as that implied in the English adjective ; as

هندي *hindí*, Indian.

انگیزی *inglízí*, English.

After : this becomes گي *gi* ; as

بند *bandah*, a slave.

بندگی *bandagí*, slavery.

خانگی *khánagí*, domestic (for خانه گي *khāne gi*).

The final ی *í*, when it represents the *yâe majhúl* (*e*), see p. 7, signifies "unity ;" as

مردی *mardí*, one a man.

18. نى *ní* signifies "duty," "fitness;" *e.g.*

کردنى *kardani*, what is to be done (duty).

خوردنى *khurdani*, good to eat (food).

خریدنى *kharidani*, purchaseable.

COMPOUND WORDS.

Persian is very rich in compound words, the types most in use for Nouns being exactly analogous to such English compounds as "block-head," "tinder-box," "rosy-cheeks," and the like; *e.g.*

لاله رخ *lalah-rukh*, tulip-cheeked.

گل اندام *gul-andám*, rose-bodied.

سمن بر *saman-bar*, jasmine-bosomed.

Others are made from two verbal roots; as آمد و رفت *amad o raft*, "coming and going;" or two nouns joined by a preposition, as سر بر سر *sar ba sar*, "individually," "altogether," *lit.* "head to head."

The Compound Verbs are very numerous, but are for the most part quite simple, the principal ones being the following:

1. A noun followed by either کردن *kardan* "to do," ساختن *sákhtan*, "to make," نمودن *namúdan*, "to display," فرمودن *farmúdan*, "to order," and the like; as

کردن انتظار *intizár kardan* (*sákhtan*), to expect.

کرم نمودن *karam namúdan*, to be generous.
 نهضت فرمودن *nahzat farmúdan*, to start (on a march),
 said of a king, etc.

2. A noun followed by آمدن *ámadan*, "to come" (*cf.* Anglicè "become"):

سیر آمدن *sír ámadan*, to become satisfied.
 پر آمدن *pur ámadan*, to become full.
 پدید آمدن *padíd ámadan*, to become apparent.

3. A noun followed by آوردن *ávardan*, the converse of the last ; as

پدید آوردن *padíd ávardan*, to make apparent.

4. A noun followed by خوردن *khurdan*, "to eat," used with words expressing passions or grief ; as

غم خوردن *gham khurdan*, to be grieved.
 تأسف خوردن *ta-assuf khurdan*, to sorrow.

There are many other compound verbs of this kind, but they will be easily understood when met with, and will be found in the dictionary.

THE SYNTAX.

In *Accidence* we found how each word was capable of certain modifications to express the accidents of person, number, gender, or time.

We now come to Syntax, which, as its name implies, is the putting together of these individual words, or groups of words, to express one complete idea.

The *Accidence* being known, all that we require further is to learn the *usage* of the language in this syntactical arrangement.

This depends first upon the natural order in which ideas occur. Secondly, upon the history, traditions, habits, and disposition of the people using the ideas; *i.e.* on the natural order modified by habits: in other words, *idiom* or *peculiarity*.

THE SENTENCE.

Now, the complete expression of an idea is called a sentence, which in its simplest form is the mention of a person or thing and the telling something about him or it; *e.g.*

Man is mortal.

John went;

but if *the verb is transitive*; *i.e.* if, as its name implies, it

action goes on to something else, we must have something else for it to go on to ; *e.g.*

John struck James.

All that can possibly be added to this is : (1) something telling us about the state of John or James,—these are adjectives *added to the person* ; (2) the manner of the striking,—these are *adverbs* added to the verb ; (3) the manner in which, or the thing with which, it was done,—these are instruments ; or (4) the time or place where and when it was done,—these are the locatives.

The Syntax of Persian is as simple as that of English, which it much resembles in construction.

THE CASES OF NOUNS.

As has been noticed above, the only real case-ending which survives in Persian is را *râ* for the objective ; as مرد را کتاب دادم *mard-râ kitâb dâdam*, “I gave the man the book,” where *mard* is the object (its position in the sentence calling attention to this fact) ; کتاب را ببرد دادم *kitâb-râ ba mard dâdam*, “I gave the book to the man,” attention being chiefly called in the last sentence to “book,” both by the objective affix and by its position in the sentence: the fact that “the man” is in “dative” is then expressed, as in English, by ب *ba*, “to.”

CONCORDANCE.

The Concordance of Verbs and Nouns is exactly the same as in English, a singular noun requiring a singular verb, and a plural noun taking a plural verb.

Nouns substantive do not agree with their adjectives or qualifying nouns in number, it being sufficient to mark the plural by the termination in the first named ; as

مردان خوب *mardán i khúb*, good men (see p. 11).

The relation of "substantive and adjective," as well as that of the "genitive case," is expressed by the *izáfat* (see p. 6).

إضافة *izáfat* signifies "adding on," and is expressed by placing a short *i* (*kasrah* or *zír*) between the two nouns ; as

اسب مرد *asp i mard*, the man's horse.

اسب خوب *asp i khub*, a good horse.

The order of words in Persian is Subject—Object—Verb, all qualifying expressions falling into their natural places ; *e.g.* a word expressing the condition of the subject follows it ; so does a word expressing the condition of the object ; while words or expressions signifying time, place, or other circumstances, find their proper place immediately before the verb.

The only marked peculiarity in the arrangement is that the verb comes generally last.

The description of the "tenses" on pp. 16—21 sufficiently indicates *their use*.

TABLE OF IRREGULAR VERBS.

The following rules and exceptions tabulate all the irregularities of the Persian Verb, and for comment the student is referred to pp. 24—26.

I. Infinitives in *دان* *údan* make their Imperative in *ا* *á* ; and in the Present take a euphonic *ی* *y* ; thus :

نمودن *nemúdan*, "to show;" Imperative, *به نما* *be-nemá* ;

Present, *می‌نماید* *mí-nemáyam*.

II. Infinitives in *یدن* *ídan*, *ادن* *ádan*, and *ستن* *stan*, form the Imperative by dropping these terminations; thus :

فرستادن *firistádan*, "to send;" Imper. *بفرست* *be-firist*.

پرسیدن *pursídan*, "to ask;" Imper. *به پرس* *be purs*.

دانستن *dánistan*, "to know;" Imper. *بدان* *be-dán*.

III. Infinitives in *دن* *dan*, after *ر* *r* and *ن* *n*, and some few in *تن* *tan*, after *ف* *f*, form their Imperative by dropping the termination *dan*, or *tan* ; thus :

پروردن *parvardan*, "to cherish;" Imperative *بپرور* *be-parvar*.

کندن *kandan*, "to dig;" Imper. *بکن* *be-kan*.

بافتن *báftan*, "to weave;" Imper. *به باف* *be-báf*.

IV. Infinitives in *تن* *tan*, after *خ* *kh*, and *ش* *sh*, form their Imperatives in *ز* *z* ; and *ر* *r* respectively ; thus :

آویختن *ávikhtan*, "to hang;" Imper. *بیاویز* *biyávíz*.

داشتن *dáshtan*, "to have;" Imper. *بدار* *be-dár*.

To these rules the following are exceptions :

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Offend,	آزردن <i>ázurdan</i> ,	آزار <i>ázár</i> .
Disturb,	آشفتن <i>áshuftan</i> ,	آشوب <i>áshúb</i> .
Create,	آفریدن <i>áferídan</i> ,	آفرین <i>áferín</i> .
Come,	آمدن <i>ámadan</i> ,	آ <i>á</i> .
		P. میآیم <i>mi-áyam</i> .
Squeeze,	افشردن <i>afshurdan</i> ,	افشار <i>afshár</i> .
Cook,	پختن <i>pukhtan</i> ,	پز <i>paz</i> .
Carry,	بردن <i>burdan</i> ,	بر <i>bar</i> .
Bind,	بستن <i>bastán</i> ,	بند <i>band</i> .
Be,	بودن <i>búdan</i> ,	باش <i>básh</i> .
		P. میباشد <i>mí-báshad</i> and
		میبود <i>mi-buvad</i> .
Accept,	پذیرفتن <i>pazíruftan</i> ,	پذیر <i>pazír</i> .
Twist,	پیچتن <i>píkhitan</i> ,	پیچ <i>pích</i> .
Join,	پیوستن <i>paivastan</i> ,	پیوند <i>paivand</i> .
Shine,	تافتن <i>táftán</i> ,	تاب <i>táb</i> .
Jump,	جستن <i>jastan</i> ,	جه <i>jih</i> .
Search,	جستن <i>justan</i> ,	ج <i>jú</i> .
		P. میجویم <i>mi-júyam</i> .
Pluck,	چیدن <i>chídan</i> ,	چین <i>chín</i> .

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Get up,	برخاستن <i>bar khâstan</i> ,	برخیز <i>bar khîz</i> .
Wish,	خواستن <i>khâstan</i> ,	خواه <i>khâh</i> .
Give,	دادن <i>dâdan</i> ,	ده <i>deh</i> .
Reap,	درودن <i>derûdan</i> ,	درو <i>derû</i>
		P. می‌دروم <i>mî-derevam</i> .
Run,	دویدن <i>davîdan</i> ,	دو <i>do</i> .
		P. میدوم <i>mî-davam</i> .
See,	دیدن <i>dîdan</i> ,	بین <i>bîn</i> .
Deliver,	رستن <i>rastan</i> ,	ره <i>reh</i> .
Grow,	رستن <i>rustan</i> ,	رو <i>rû</i> .
		P. می‌روم <i>mî-rûyam</i> .
Spin,	رشتن <i>rishtan</i> ,	ریس <i>rîs</i> .
Go,	رفتن <i>raftan</i> ,	رو <i>ro</i> . ✓
		P. می‌روم <i>mî-ravam</i> .
Sweep,	رفتن <i>rustan</i> ,	روب <i>rûb</i> .
Strike,	زدن <i>zadan</i> ,	زن <i>zan</i> .
Consign,	سپردن <i>sîpurdan</i> ,	سپار <i>sîpâr</i> .
Perforate,	سفتن <i>suftan</i> ,	سنب <i>sumb</i> .
Hasten,	شتافتن <i>shitâftan</i> ,	شتاب <i>shitâb</i> .
Become,	شدن <i>shudan</i> ,	شو <i>sho</i> .
		P. میشوم <i>mî-shavam</i> .

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Wash,	شستن <i>shustan</i> ,	شو <i>shú</i> .
	P. میشوم <i>mí shúyam</i> .	
Break,	شکستن <i>shikastan</i> ,	شکن <i>shikan</i> .
Bloom,	شکفتن <i>shikuftan</i> ,	شکفت <i>shikuft</i> .
Count,	شمردن <i>shumurdan</i> ,	شمار <i>shumár</i> .
Know,	شناختن <i>shinákhtan</i> ,	شناس <i>shinás</i> .
Hear,	شنیدن <i>shanidan</i> ,	شنو <i>shino</i> .
	میشنوم <i>mí-shanavam</i> .	
Sell,	فروختن <i>farúkhtan</i> ,	فروش <i>farúsh</i> .
Deceive,	فریفتن <i>firiftan</i> ,	فریب <i>firíb</i> .
Squeeze,	فشردن <i>fshurdan</i> ,	فشار <i>fshár</i> .
Hollow,	کافتن <i>káftan</i> ,	کاو <i>káv</i> .
Do,	کردن <i>kardan</i> ,	کن <i>kun</i> .
Burst,	کسستن <i>kusistan</i> ,	کسل <i>kusil</i> .
Sow,	کشتن <i>kishtan</i> ,	کار <i>kár</i> .
Kill,	کشتن <i>kushtan</i> ,	کش <i>kush</i> .
Beat,	کوفتن <i>kúftan</i> ,	کوب <i>kúb</i> .
Sieze,	گرفتن <i>giriftan</i> ,	گیر <i>gír</i> .
Choose,	گزیدن <i>guzidan</i> ,	گزین <i>guzín</i> .
Burst,	کسیختن <i>gusikhtán</i> ,	کسل <i>gusil</i> .
Become,	گشتن <i>gashtan</i> ,	گرد <i>gard</i> .

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Say,	گفتن <i>guftan</i> ,	گو <i>gú</i> .
		P. میگویم <i>mi-gúyam</i> .
Die,	مردن <i>murdan</i> ,	میر <i>mír</i> .
Sit,	نشستن <i>nishastan</i> ,	نشین <i>nishín</i> .
Write,	نوشتن <i>navishtan</i> ,	نویس <i>navís</i> .
Conceal,	نهفتن <i>nihuftan</i> ,	نهفت <i>nihuft</i> .
Let go,	هستن <i>hishtan</i> ,	هل <i>híl</i> .
Find,	یافتن <i>yáftan</i> ,	یاب <i>yáb</i> .

RULES FOR FINDING THE YEAR OF THE HEJRAH.

The best complete tables are those edited by F. Wüstenfeld, for the German Oriental Society. The following dates however will be found useful for rough calculation.

A.H.	A.D.	A.H.	A.D.
1	16th July 622	700	. . . 1300
	=621.54.	803	. . . 1400
100	. . . 718	900	. . . 1494
184	. . . 800	1009	. . . 1600
300	. . . 912	1100	. . . 1688
391	. . . 1000	1215	. . . 1800
500	. . . 1106	1300	. . . Nov. 12th,
597	. . . 1200		1882

The Moslem year consists of 12 lunar months (see Dictionary, s.v. Month) of 30 and 29 days alternately. Now 100 lunar years nearly equal 97 solar years: and hence, to turn Moslem years into Christian years, we must subtract 3 per cent. from the former.

I. To find the equivalent date A.D. of a year A.H.:—From the year A.H. deduct 3 per cent. (or, more exactly, multiply by

·970225), and to the remainder add 621·54. The sum gives the date A.D. of the *end* of the year A.H.

II. To find the equivalent date A.H. of a year A.D.:—
From the year A.D. deduct 621·54, and to the remainder add 3 per cent.

**ENGLISH AND PERSIAN
DICTIONARY.**

ABBREVIATIONS AND EXPLANATIONS.

<i>v.</i> verb.	<i>n.</i> noun.
<i>t.</i> transitive.	<i>a.</i> adjective.
<i>i.</i> intransitive.	<i>pl.</i> plural.
<i>n.</i> neuter.	<i>pr. p.</i> present participle.
<i>a.</i> active.	<i>pa. p.</i> past participle.
<i>p.</i> passive.	

For the pronunciation of the Persian letters, see Grammar, pp. 1—3.

In order to save repetition, when the Persian equivalent of an English Verb is made up of noun (or other part of speech) and auxiliary verb, the auxiliary verb to be used is indicated by an initial (*k. sh.* etc.), and no separate paragraph is given. Thus the verb 'to Advise' is to be sought for *s. v.* 'Advice,' where *nasihat (dādan)* will be found. After *bīdār*, the Persian for 'Awake,' (*k. sh.*) show that 'to Awaken' is *bīdār kardan*, and 'to become Awake,' *bīdār shudan*. (See Grammar, pp. 31, 32.).

The following letters stand for these auxiliary verbs, and in the *transliteration also they* are used to save space.

ABBREVIATIONS AND EXPLANATIONS.

<i>a.</i>	<i>ávardan.</i>	<i>gr.</i>	<i>giriftan.</i>	<i>nh.</i>	<i>nihádan.</i>
<i>an.</i>	<i>andákhtan.</i>	<i>gz.</i>	<i>guzárdan.</i>	<i>r.</i>	<i>raftan.</i>
<i>b.</i>	<i>búdan.</i>	<i>h.</i>	<i>hastan.</i>	<i>rs.</i>	<i>rasídan.</i>
<i>bs.</i>	<i>bastan.</i>	<i>k.</i>	<i>kardan.</i>	<i>rsa.</i>	<i>rasánídan.</i>
<i>d.</i>	<i>dádan.</i>	<i>kh.</i>	<i>khurdan.</i>	<i>s.</i>	<i>sákhtan.</i>
<i>dsh.</i>	<i>dáshtan.</i>	<i>ksh.</i>	<i>keshídan.</i>	<i>sh.</i>	<i>shudan.</i>
<i>f.</i>	<i>farmúdan.</i>	<i>m.</i>	<i>mándan.</i>	<i>y.</i>	<i>yáftan.</i>
<i>g.</i>	<i>gardánídan.</i>	<i>n.</i>	<i>namúdan.</i>	<i>z.</i>	<i>zadan.</i>
<i>gf.</i>	<i>goftan.</i>				

It should furthermore be observed, that in cases of repetition a bar (—) stands for the English word commencing the paragraph; and in the transliteration, under like circumstances, the initial letter of the Persian word is alone given.

pr. p. and *pa. p.* are to be understood as indicating the Present or Past Participle of the *English word*, of which the Persian following is the rendering.

Thus we have

Move, *v.i.*, جنبیدن *jumbídan*, etc.; *pa. p.* (*i.e.* Moved).

متحرک *mutaharrik*; *pr. p.* (*i.e.* Moving), راج *rajj*.

A

CONCISE DICTIONARY.

ENGLISH AND PERSIAN.

A

A, an, يك *yek*Abandon, ترك کردن *tark k.*;*pr. p.* هاجر *hájir*; *pa. p.* متروك *matruk*; (shameless) بیحیا *bí-hayá*.Abashed, شرمندہ *sharmandeh*
(s.) سرافکند *sar afgand*.Abasing, اهانت *ihánat (k.)*.Abatement, تخفیف *takhfíf (k.)*Abbreviation, اختصار *ikhtisár (k.)*; ایجاز *ijáz*.Abdication, خلع *khal' (k.)* ;
استعفا *isti'fá (d.)* ; اعتزال *ití-zál (n.)*.Abdomen, شکم *shikam* ; ته ناف *tah i náf*.Abet, مدد دادن *madad d.*Abhorrence, اکراه *ikráh (n.)*.Abhorring, متنفر *mutanaffir (b.)* ; مجتوی *mujtaví (h.)*.Ability, لیاقت *liyákat* ; قدرت *kudrat* ; قوه *kuvveh*.Abject, خوار و زار *khár o zár*.
—ness, دونی *dúní* ; ذل *zull* ;
خواری *khári*.Able, زنگ *ziring*. To be —,
توانستن *tavánistan*.Ablution, وضوء *wusú' (k.)* ; غسل *ghusl (k.)*.Abode, منزل *manzil* ; مکان *makán*.Abolished, منسوخ *mansúkh (k.)* ;
مبطل *mubtal (g.)*.Abolition, ابطال *ibtál*.Abominable, مستکبره *mustakrih* ;
شنع *shani'*.

Abominate, منفور داشتن *manfúr dsh.*
 Abortion, اسقاط *isqát.*
 Abounding in, مملو *masmúr.*
 About, (concerning), در خصوص *dar khusrús*; در حق *dar hakk.*
 — (around). دور *daur.*
 Above, بالا *bálá*; فوق *fauk*; زیر *zabar*
 Above-named, مذکور *mazkúr*; موصوف *mausúf*
 Abridged, مختصر *muktasar (k.)*; مختصر *mukhtasar (k.)*.
 Abridgement, اختصار *iktisár (n.)*; اجمال *ijmál (k.)*.
 Abroad, بیرون *bírún.*
 Abruptly, ناگه *ná-gáh*
 Abscess, دمل *dumbal*
 Abscond, در رفتن *dar r.*; *pr. p.* متواری *mutawári.* — (slave), ابیق *abík.*
 Absence, غیبت *ghaibat.*
 Absent, غیر حاضر *ghair házir*; غایب *gháyib (sh.)*. — in mind, متفکر *mutafakkir (b.)*; پریشان *parishán.*
 Absolute, مستقل *mustakill*; مطلق *matlak.*
 Absolution, بھل *bihil (k.)*.
 Absorption, جذب *jazb (k.)*.

Abstain, پرهیز کردن *parkiz k.*; *pr. p.* مجتنب *mujtanib (sh.)*.
 Abstinence, ریاضت *riyázat*; پرهیز *parkiz.*
 Abstinent, عفیف *'afif*; ورع *varf.*
 Abstract, *n.* مجمل *mujmal (s.)*; *v.* (to take away) برداشتن *bar dsh.*
 Abstruse, مغلق *mughlak*; دقیق *dakik.* — ness, دقت *dikkat.*
 Absurd, بوج *púch*; بی معنی *bí-máni*; هرزه *harzeh.*
 Absurdity, بطالت *batálat.*
 Abundance, فراخی *ferákhi*; وفور *vufúr.*
 Abundant, عامر *'ámir*; فایض *fáiz.*
 Abuse, *n.*, فحش *fuhsb (d.)*; شتم *shatm.*
 Abusive, زبان دراز *zabán-diráz*, مشامت *mushátameh.*
 Abyssinian, حبشی *habashí.*
 Acacia, مغیلان *mughailán*; سیال *siyál.*
 Acceleration, تعجیل *ta'jil (k.)*
 Accept, قبول کردن *kabúl k.* *pa. p.* مقبول *makbúl*; *pr. p.* مجیب *mujib.*

Acceptable, پذیره *pazirah*,
 مستجاب *mustajáb*.
 Acceptance (bill), قبولیت *kabú-
 liyat* (k.).
 Access, آمد و شد *ámád o shud*
 (k.); تقرب *takrib*.
 Accession, جلوس *julús*.
 Accident, اتفاق *ittifák*; وقوع
vuqú.
 Accidental, عارضی *'árizi*; اتفاقی
ittifáki. — ly, اتفاقاً *itti-
 fúkan*.
 Acclamation, آفرین *áfarín* (k.).
 Accommodate, معامله کردن *mu-
 sálahah* k.
 Accompany, همراه رفتن *ham-
 ráh r.*; pr. p. باتفاق *be-
 ittifák*; تشییع *tashyi* (n.).
 Accomplice, شریک *sharik*.
 Accomplish, سر آمدن *sar áma-
 dan*; pa. p. فاضل *fázil*.
 Accomplishment, اتمام *itmám*
 (re.); سر برای *sar beráki*.
 Accordance with, in —, بحکم
be-hukm.
 According to, مطابق *mutábik*;
 حسب *hasb*.
 Account (news), خبر *khavar*
 (k.); (money), حساب *hisáb*

(d.). — book, دفتر *daftar*.
 on — of, برای *baráyí*.
 Accoutrements, سلاح *siláh*.
 Accumulation, جمع *jam'* (k.);
 متراکم *mutarákemeh*.
 Accurate, صحیح *sahih*. —ly,
 بدرستی *be-durustí*.
 Accursed, ملعون *ma'ún*.
 Accusation, تهمت *tuhmat* (bs.).
 Accuse, شکایت کردن *shí-
 káyat* k.
 Accuser, مدعی *mudda'i*.
 Accustomed, to be —, عادت
 داشتن *'ádat dsh.*; pa. p.
 معتاد *mu'tád*.
 Ache, درد *dard* (k. kh.).
 Acid, ترش *tursh* (k.). —ity
 حموضت *numúzat*.
 Acknowledging, اقرار *ikrár* (k.);
 معترف *mu'tarif* (sh.).
 Acorn, بلوط *ballút*.
 Acquaint, اطلا دادن *ittilá d*.
 Acquaintance, آشنا *áshná*;
 روشناسی *rú-shinási*.
 Acquiescence, رضا *rízá* (sh.).
 Acquire, حاصل کردن *hásil* k.
 یافتن *yáftan*.
 Acquisition, تحصیل *tahsil* (k.);
 اکتساب *iktisáb*.

Acquittal, خلاص *ibrá (k.)*;
khalás (k.).
 Acquittance, فارغ خطی *fúregh khattí*.
 Across, عبر *'abúr*; از سر بسر *az sar be-sar*.
 Act, v., کردن *kerdan*; n. کار *kár*; مجلس، نعل *fe'el*; (play) *mojlís*.
 Active, چست *chálák*, جلال *chust*.
 Activity, چستی *chustí*; جابگی *chábukí*.
 Actor, مقلد *mu'kallid*.
 Actual, واقعی *wák'í*. —ly, بالفعل *bilfe'l*.
 Acute, سخت *sakht*.
 Adapt, ترتیب کردن *tartíb k.*
 Add, اضافه *jam' k.*; جمع کردن *izáfek k.*
 Adder, مار جعفری *már-i-ja'afarí*.
 Address, سر نامه *sar námeh*.
 Adducing, ایراد *irád (n.)*.
 Adhere, چسبیدن *chaspidán*; *pr. p.* لاصق *lásik*.
 Adhesion, لاصق *lusúk*.
 Adhesive, چسبناک *chaspnák*; چسپنده *chaspendeh*.
 Adieu, خدا حافظ *khudá háfiz*; الوداع *alvidá'*.

Adjective, صفت *sifat*.
 Adjoining, متصل *muttasil (sh.)*.
 Adjournment, بر خاست *bar khást (k.)*.
 Adjudicate, دیوان کردن *díván k.*
 Adjuster, ناظم *názim*.
 Administration, اداره *idárah (k.)*.
 Admiral, امیر البحر *amir ul bahr*.
 Admire, پسند کردن *pasand k.*; *pr. p.* متعجب *muta'ajjib (sh.)*.
 Admit, راه دادن *ráh d.*; (agree to) قبول کردن *kabúl k.*
 Admonition, نصیحت *nasíhat (d.)*; تنبه *tambih*.
 Adopted (son), متبني *mutabanná (k.)*.
 Adoptive, ملحق *mulassak*.
 Adoration, عبادت *'ibádat (k.)*; سجود *sajúd (n.)*.
 Adored, معبود *ma'búd*.
 Adorn, زینبیدن *zibidan*; *pa. p.* زینده *zibandak*.
 Adornment, پیرایش *piráyish*; زیندگی *zibandagi*.
 Adult, a., بالغ *báligh*.
 Adulterated, مخلوط *makh'lút (k.)*.
 Adulterer, زنا کار *ziná kár*; فاجر *fájir*.

Adulteress, زانیه *zaniyeh*; فاجره *fajireh*.

Adultery, زنا *ziná* (k.); فجور *fujúr*.

Advance, v., پیش رفتن *pish raftan*; n. (pay), پیشخور *pish khúr*; v. پیش دادن *pish d.*

Advance guard, پیش قراول *pish kerául*.

Advancement, ترقی *tarakki* (d.).

Advantage, منفعت *manfa'at*; فایده *fá-ideh*.

Advantageous, نافع *náff*.

Adverb, ظرف *zarf*.

Adversary, دشمن *dushman*; (law), مدعی *mudda'i*.

Adversity, شقاوت *shikáout*; بلا *belá*; نكبت *nikbat*.

Advertisement, اعلان *elán* (n.); انتشار *intishár* (d.).

Advice, نصیحت *nasihat* (d.); پند *pand* (d.).

Advocate, n., وکیل *vakil*.

Afar, دور دست *dúr dast*.

Affable, مشفق *mushfik*.

Affability, لطف *lutf*; مهربانی *mihribáni*.

Affair, باب *báb*; كار *kár*; امر *amr*; pl. امور *umúr*; كاروبار *kár o-bár*.

Affection, محبت *muhabbat* (dsh.); دوستی *dústi* (dsh.).

—ate, هربان *mihribán*; شفیق *shafik*.

Affianced, نامزد *námzad* (f.).

Affidavit, قسم *kasm* (kh.).

Affinity, نسبت *nisbat*; جهت *jihat*.

Affirmation, تصدیق *tasdik* (n.); اثبات *isbát* (gf.).

Afflicted, پریشان *parishán* (s.); غمناک *ghamnák*; (with a malady), مبتلا *mubtalá* (h.).

To be — in mind, غم خوردن *gham kh.*

Affliction, رنجش *ranjish*.

Affluence, نعمت *nīmat*.

Affluent, دولتمند *daulatmand*.

Affront, n., شتم *shatm*; v. بیحرمت کردن *bihurmat k.*

Afraid, to be, ترسیدن *tarsidan*; n. خائف *kháif* (h.).

Afresh, پدیداً *mujaddadan*.

After, پس *pas*; بعد از *ba'ad az*; عقب *aqab*.

Afternoon, عصر *aor*; ظهر *ba'ad az zuhr*.

Afterwards, بعد از آن *ba'ad az ún*.

Again, باز *báz* ; بار دیگر *bár-i-digar* ; دو باره *do báreh*.
 Against, خلاف *khiláf*.
 Age, سن و سال *umr* ; عمر *sinn o sál* ; (time), زمان *zamán*.
 Aged, پیر *pír* (*sh.*).
 Agent, وکیل *gumáshtah* ; گاشته *vakíl*.
 Ages, دهور *duhúr*.
 Aggravate, بدتر کردن *badtar k.*
 Aggregate, in the, فی الجمله *fil-jumlah*.
 Aggression, پیشدستی *zulm* ; ظلم *pishdastí*.
 Aggressive, دست دراز *dast diráz* (*k.*).
 Agile, چابک *chábuk* ; چست *chust*.
 Agitated (mind), مضطرب *muz-tarib* (*sh.*) ; پریشان *parishán* ; (body), متزلزل *mutazalzal*.
 Agitation, اضطراب *iztiráb* ; تشویش *tashvish*.
 Agony, سكرات *sakarát*.
 Agree to, راضی شدن *rázi sh.*
 Agreeable, دلپسند *dil-pasand*.
 Agreement, قرار *kerár* (*k.*).
 Agriculture, زراعت *zir'at* ; هرت *hirs*.

Agriculturist, دهقان *dehkán* ; حرث *hurrás*.
 Ague, تب و لرزه *tab o larzeh*.
 Ah ! ای وای *ai wai !* واه *váh*.
 Ahead, جلو *jelo*.
 Aid, مدد *madad* (*d.*) ; کمک *kumek* (*k.*).
 Aigrette (royal), جیکه *jíkah*.
 Aim, قراول *kerául* (*gr.*) ; (mental), مقصود *maqsúd*.
 Air, هوا *havá* ; باد *bád*.
 Airy, هوادار *havá-dár*.
 Alabaster, مرمر *marmar*.
 Alarm, n., خوف *khauf* ; v. ترسانیدن *tarsánidan*.
 Alas ! های های *háí ! háí !* دردا *dardá !*
 Alchemist, کیمیا کر *kimiyágar*.
 Alchemy, کیمیا *kimiyá*.
 Alcohol, عرق *'arak*.
 Alcove, طاقچه *tákcheh*.
 Alembic, انبیک *ambík*.
 Alert, چابک *chábuk*.
 Algebra, الجبر والمقابلہ *aljabr walmaqábileh*.
 Alien, بیگانه *bigáneh*.
 Alighting, نزول *nuzúl* (*n.*) ; پا. پ. پیاده *piyádeh* (*sh.*).
 Alike, شبیه *shabih* ; مثل *misí* ; مانند *mánand*.

Aliment, غذا *ghazá* ; قوت *kút*.
 Alive, زنده *zindah*.
 Alkali, قلی *kali*.
 All, همه *hamah* ; جميع *jami*.
 Allegation, تقرير *takrír* (n.).
 Allegiance, اطاعت *itāat*.
 Allegory, تمثيل *tamsil*.
 Alleviated, مخفف *mukhaffif* (k.).
 Alliance, عهد *'ahd* ; حلف *kilf*.
 Alligator, نهنگ *nihang*.
 Alliteration, تجنيس *tajnis*.
 Allot, تقسيم کردن *taksim k.* ;
     pa. p. مقسوم *maqsúm*.
 Allow, روا داشتن *ravá dsh.* ;
     اذن دادن *izn d.*
 Allowable, روا *ravá* ; حلال *halál*.
 Allowance, وظیفه *vazifeh*.
 Alloy, عیار *'iyyár* (k.).
 Allure, فریب دادن *farib d.*
 Allusion, اشاره *isháreh* (k.) ;
     تعریز *tá'riz*.
 Ally, متفق *muttafik*.
 Almanac, تقویم *takvim*.
 Almond, بادام *bádám* ; لوز *lauz*.
 Almost, نزدیک *nazdik*.
 Alms, صدقه *sadaqeh* ; زكات *zakát*.
 Aloe, صبر *sabir*.
 Alone, تنها *tanhá* ; مفرد *mufrad*.

Aloud, با آواز بلند *bá ávazi bu-land*.
 Alphabet, حروف *hurúf*.
 Already, هنوز *hanúz*.
 Also, هم *ham* ; نیز *niz* ; ايضاً *aizon*.
 Altar, مذبح *mazbah*.
 Alter, گردانیدن *gardánidan*.
 Alteration, تغییر *taghayyur* (k.) ; تبديل *tabdíl* (k.).
 Altercation, مجادله *mujádileh* ;
     کیل و قال *kil o kál*.
 Alternately, بنوبه *be-nobah*.
 Although, اگر چه *agar cheh*.
 Altitude, ارتفاع *irtifá*.
 Altogether, جميعاً *jami'an*.
 Alum, زاج ابيض *záji-abyaz* ;
     زاق *zák*.
 Always, همیشه *hamishah* ; دائماً *dáíman*.
 Amalgam, مخلوط *makhlút*.
 Amanuensis, كاتب *kátib*.
 Amass, جمع کردن *jami' k.*
 Amateur, مفت *mufi*.
 Amazed, متعجب *muta'ajjib* (n.) ;
     حیران *hairan* (sh.) ; متعجب *mutahayyir* (m.).
 Amazement, تعجب *ta'ajjub* (n.).
 Ambassador, الچى *ilchi*.

Amber, کاه را *káh-rubá*.
 Ambergris, عنبرین *'ambarín* ;
 عبیر *'abir*.
 Ambiguity, اشتباه *ishtibáh*.
 Ambiguous, مشتبه *mushtabih*.
 Ambitious, صاحب همه *sáhib*
himmat ; هوسناك *havvasnák*.
 Ambling, یرقه *gurkeh* (r.).
 Ambush, کمین *kamín*.
 Amend, درست کردن *durust k.* ;
 تهذیب *pr. p. tahzib*.
 Amethyst, یاقوت کبود *yákúti*
kabúd.
 Amity, مهربانی *dústi*, دوستی
mihribáni.
 Ammunition, اسباب *asbáb*.
 Amnesty, عفو نامه *afv námeh*.
 Among, در میان *dar miyán*.
 Amorous, دل بسته *dilbastah*.
 —ly, عاشقانه *'ashekanah*.
 Amount, مبلغ *mablagh*.
 Ample, واسع *vásih* ; فاسح *fasih*.
 Amplitude, توسع *tavassu'* ;
 کشادگی *kushádagi*.
 Amputate, بریدن *buridán*.
 Amputation, قطع *kat* (k.).
 Amulet, تعویذ *ta'vîz* ; حرز *hirz*.
 Amusement, تفریح *tafarruj*
 (k.).
 Anagram, تحریف *tabrif*.

Analogy, تجنیس *tajnis* ; تطابق
tatábuk.
 Analysis, تجزیه *tajziyah* (k.).
 Anarchy, هرج مرج *harj-marj*.
 Anathema, لعنت *la'nat*.
 Anatomy, تشریح *tashrih* (k.).
 Ancestor, جد *jadd* ; pl. ابا و
 اجداد *abá o ajdád*.
 Ancestral, جدی *jaddi*.
 Anchor, لنگر *langar* (an).
 —age, لنگرگاه *l. gáh*.
 Ancient, قدیم *qadim* ; کهنه
kuhna.
 Ancients, n., متقدمین *mutaqadd-*
dimín.
 And, و *va, o*.
 Anecdote, قصه *kissah* ; حکایت
hikáyat.
 Anemone, شقایق *shakáik*.
 Angel, فرشته *firishtah* ; ملك
malak ; (of death), ملك الموت
malak ul mau't, عزرائل *'azráil*.
 Anger, خشم *khashm* ; غیظ
ghaiz ; غضب *ghazab*.
 Angered, مغضوب *maghzúb*.
 Angle, زاویه *záwiyah*. Acute
 —, زاویه حاده *z-i háddeh*.
 Obtuse —, زاویه منفرجه *z-i*
munfarijeh. Right —, زاویه قائمه
z-i káimeh.

Angry, خشمناك *khishnmák* (k.);
 - کج خلق *kaj khulk* (b). To
 be — with, از رنجیدن *ran-
 jidan* az.
 Anguish, تشویر *tashvir*.
 Animal, جانور *jánivar*; حیوان
haiván.
 Animate, زنده کردن *zindeh k.*;
pr. p. احیاء *ihyá*.
 Animosity, مخاصمت *mukhá-
 samat*.
 Aniseed, رازیانه *ráziyáneh*.
 Ankle, گوزك *gúzak*.
 Anklet, پابرنجان *pábaranján*;
 خلك *khalkhál*.
 Annals, تواریخ *tavárikh*.
 Annexation, الحاق *ilhák* (k.).
 Annexed, مضاف *muzáf* (sh.).
 Annihilate, دمار بر آوردن از
damár bar ávardan az; *pa. p.*
 منعدم *mun'adim* (sh.); نابود
nábúd (k.).
 Annotate, حاشیه نوشتن *háshiyeh
 naeshitan*.
 Announce, خبر دادن *khabar d.*;
pr. p. مخبر *mukhbír*.
 Annoyance, اذیتا *isá*; اجماف
ijháf.
 Annual, سنوی *sanaví*.

Annuitant, وظیفه خوار *vazifeh
 khár*.
 Annul, باطل کردن *bátıl k.*; *pa. p.*
 منسوخ *mansúkh*.
 Anointing, ترمیح *tamríkh k.*;
 تدهین *tadhín* (k.).
 Another, دیگر *digar*; غیر *ghair*.
 One —, يك دیگر *yek digar*.
 Answer, جواب *javváb* (d.);
pr. p. مجابوت *mujávabat*.
 Ant, مورچه *múrcheh*. White —,
 دیمك *dimek*.
 Antagonist, خصیم *khasim*.
 Antecedent, متقدم *mutakaddim*;
 ما قبل *má kabál*.
 Antechamber, دالان *dálán*.
 Antelope, آهو *áhu*.
 Anterior, پیشین *pishín*; سابق
sábek.
 Antichrist, دجال *Dajjál*.
 Anticipate, سبقت گرفتن *sabkat
 gr*.
 Antidote, ترياق *teriyák*.
 Antimony, سرما *surmá*.
 Antiquities, عتائق *'atáik*.
 Antiquity, زمان قدیم *zamáni
 kadim*.
 Antithesis, ضد *ridd*.
 Antler, شام *shálek*.

Anus, کون *kún*.
 Anvil, سندان *sandán*.
 Anxiety, اضطراب *iztiráb*. To
 feel deep —, خون جگر خوردن *khúni jigar kh.*
 Anxious, دل تنگ *dúltang*; فکرمند
fikr mand.
 Any, هیچ *hich*. — one, کسی *kasi*.
kasi. — thing, چیزی *chizi*.
 — how, بهر کیف *behar keif*.
 Aorist, مضارع *muzári*.
 Apart, جدا *jeddá*.
 Apartments, منزل *manzil*.
 Apathy, سردی *sardí*.
 Ape, کپی *kabi*.
 Aperient, مهمل *mus-hil*.
 Aperture, سوراخ *súrákh*.
 Apex, اوج *ouj*.
 Apocoped, محذوف *mahzúf*.
 Apocopation, حذف *hazf*.
 Apologist, معذر *mu'zir*.
 Apologising, اعتذار *i'tizár (k)*.
 Apologue, مثل *masal*.
 Apology, عذر *'uzr (k)*. To
 demand an —, عذر خواستن
'uzr khástan.
 Apoplexy, سکت *sakteh (z)*.
 Apostasy, ارتداد *irtidád (n)*.
 Apostate, مرتد *murtadd*.

Apostle, پیغمبر *paighambar*;
 رسول *rasúl*. — of Christ,
 حواری *havári*.
 Apothecary, دوا فروش *dawá*
ferúsh. — shop, دوا خانه
d. kháneh.
 Apparatus, اسباب *asbáb*; ساز *saz*.
 Apparent, ظاهر *záhir (sh)*.
 —ly, ظاهراً *záhíran*.
 Appeal, رجوع کردن *rujú kordan*.
 Appear, نمودن *namúdan*; *pr. p.*
 پیدا *paidá (sh)*.
 Appearance, نمایش *namáyish*.
 Appease, آرامیدن *arámídan*.
 Append, آویز کردن *áviz k.*
 Appendix, تنها *tatimmá*.
 Appetite, اشتها *ishtihá*; شره
shareh.
 Applause, آفرین *dferín (k. gf)*.
 Apple, سیب *sib*.
 Application, توجه *tavajjah*.
 Appoint, مامور کردن *maamúr k.*;
pa. p. مقرر *mukorrar (k)*;
pr. p. تعیین *ta'yín (n)*.
 Appointment, منصب *mansab*;
 تعیین *ta'ayun*.
 Apportion, قسمت کردن *kisimat k.*
 Apposite, مناسب *munásib*.
 Appraise, قیمت کردن *kaimat k.*

Apprehend (seize), گرفتن *giriftan*; (fear), ترسیدن *tarsidan*.
 Apprehension, درایت *diráyet*.
 Apprentice, شاگرد *shágird* (s).
 —ship, شاکردی *shágirdi*.
 Approach, نزدیک آمدن *nazdik ámadan*; *pr. p.* تقارب *takárub* (n).
 Approbation, پسند *pasand*; تحسین *tahsin* (k).
 Appropriate, مناسب *munásib*.
 Appropriation, تخصیص *takhseis* (k).
 Approve, پسند آمدن *pasand ámadan*; *pr. p.* استحسان *istihván*; *pa. p.* موافقه *muwajjah*.
 Approximation, تقرب *takarrub*.
 Apricot, زرد آلو *zard álú*; شمش *mishmish*.
 Apron, فرطه *fútah*.
 Apt, زرنگ *zaring*.
 Aptitude, شایستگی *sháyistagi*.
 Aquafortis, تیز آب *tiz áb*.
 Aquatic, آبی *ábi*.
 Aqueduct (under ground), قنات *kanát*; کاریز *káriz*.
 Arab, عربی *arabi* / عرب *arab*.
 Arabia, عربستان *arabistán*.
 Arabic, عربی *arabi*; تازی *tázi*.
 Arbiter, ثالث *sális*.

Arbitrary, مطلق *mutlaq*.
 Arbitration, ثالثی *sálisí*.
 Arc, قوس *kaus*.
 Arch, n., طاق *ták*; a. (cunning), شاطر *shátir*.
 Archer, تیر انداز *tir andáz*.
 Archery, کمان کشی *kamán keshi*.
 Architect, مهندس *muhindas*.
 Archive, دفتر *daftar*.
 Ardour, غیرت *ghaírat*; هیئت *hamiyet*.
 Area, ساحت *sáhat*.
 Arena, میدان *maidán*.
 Argue, منازره کردن *munázarah k.*
 Argument, بحث *bahs* (k); دلیل *dalil* (s).
 Arid, خشک *khushk*; بایر *báyir*.
 Arise, برخاستن *bar khástan*.
 Aristocracy, اعیان و نجبا *ayán o nujabá*.
 Aristotle, ارسطو *Aristú*.
 Arithmetic, علم حساب *ilmí hisáb*.
 Ark (Noah's), نوح سفینه *saft-nahi Núh*.
 Arm, دست *dast*; (upper), بازو *bázu*; (lower), عضد *azud*.
 Armed, مسلح *musallah* (k); سلاحدار *silahdár*.
 Armenia, ارمن *Arman*.

Armenian, ارمنی *Armani*.
 Armlet, بازو بند *bázú band*.
 Armour, زره *zireh*.
 Armpit, بغل *baghal*.
 Arms, اسلحه *aslahah (bs.)*; سلاح *siláh*.
 Army, لشکر *laskhár*; عسکر *askar*.
 Aroma, بو *bú* — tic, مطیب *mutayyib*.
 Around, دور *daur*, or *dor*.
 Arouse, بیدار کردن *bidár k*.
 Arrange, تدارك کردن *tadárúk k*; درست کردن *durust k*.
 Arrangement, ترتیب *tartib (n.)*; تمهید *tamhíd (k.)*; نظم *nazm*.
 Array (battle), صف کشیدن *saff ksh.*; (attire), آراستن *arástan*.
 Arrears, تنه *tetummah*.
 Arrest, حبس کردن *habs k*.
 Arrival, داخل *dálhil*; وصول *vusúl*.
 Arrive, رسیدن *rasidan*.
 Arrogance, کبر *kibr*, تکبر *takab-bur*.
 Arrogant, گستاخ *gustákh* —ly, مغرور *maghrúran*.
 Arrow, تیر *tir*.
 Arsenal, توپخانه *túpkhánch*; سلاح خانه *siláh khánch*.
 Arsenic, مرگ موش *margi músh*.

Art, فن *fenn*; صنعت *san'at*.
 Artery, رگ *rig*; شریان *sharyan*.
 Artful, حیل ساز *hileh sáz*; کریر *gurpaz*.
 Artichoke, اردشاهی *ardasháhi*.
 Article, معرفت *márefat*.
 Articulation, تلفظ *talaffúz (k.)*.
 Artifice, حیل *hileh*.
 Artificer, کارگر *kárigar*.
 Artificial, ساخته *sákhteh*.
 Artillery, توپ خانه *túp khánch*. —man, توپچی *túpchi*.
 Artizan, صنعت کار *san'at gar*.
 Artlessness, سادگی *sádagi*.
 As, چون *chán*; چنانکه *chunánkeh*.
 Ascend, بر آمدن *bar ámadan*.
 Ascension, معراج *mi'ráj*.
 Ascent, صعود *sá'úd (n.)*; خروج *'urúj*.
 Ascertain, تحقیق کردن *tahkík k*; تشخیص *tashkhis (n.)*.
 Ascetic, درویش *darvish*; زاهد *záhid*. —ism, زهد *zuhd*.
 Ascribe, نسبت کردن *nisbat k*; منسوب *mansúb (h.)*.
 Ash (tree), اهر *aahr*.
 Ashamed, شرمند *sharmandah*.
 To be —, سر فرو بردن *sar furú burdan*.
 Ash-coloured, شهب *ehshab*.

Ashe, خاکستر *khákistar*.
 Aside, در کنار *dar kinár*.
 Ask, پرسیدن *persidan*; *pr. p.*
 مطالبه *mutálabeḥ (k)*.
 Asker, طالب *tálib*.
 Askew (aslant), کج *kaj*.
 Asleep, خوابیده *khábidah*.
 Asparagus, مارچوبه *már chúbah*.
 Aspect, صورت *súrat*; سیما *simá*.
 Asperity, خشونت *khushúnat*.
 Aspiring, بلندبین *buland-bín*.
 Ass, خر *khar*; اولاغ *úlágh*.
 Wild —, کور *gúr*. —load,
 خروار *kharaár*.
 Assafœtida, انقبوزه *anqúzah*;
 حلتیت *hiltít*.
 Assassin, قاتل *kátíl*.
 Assassinate, کشتن *kushtan*.
 Assassination, قتل *katl (k)*.
 Assault (military), حمله بردن
hámleh burdan. A night —,
 شبگیر *shabgír*. — and bat-
 tery, لکد و کوب *lakd o kúb*;
 (robbery), راهزنی *ráhzaní*.
 Assay, عیار کردن *'iyár k*.
 Assayer, عیارگیر *'iyár gír*.
 Assemble, فراهم آوردن *feráham a*;
pr. p. مجتمع *mujtama' (k)*.
 Assembly, مجلس *majlis*.
 Assent, اجابت کردن *ijábat k*.

Assertion, اقرار *ikrár (k)*.
 Assessment, خراج *khiráj (k)*.
 Asseta, چایلداد *jáidád*.
 Assiduous, ساعی *sá'i*; مقید *mu-
kayyid*.
 Assignee, وکیل *vakil*.
 Assignment, تنخواه *tankháh (k)*;
 برات *barát*.
 Assistance, مساعدت *musáadat
(n)*; نصر *kúmak (k.ā)*; نصر
nasr.
 Assistant, نایب *náib*; ناصر
násir.
 Associate, شریک *sharík*; رفیق
rafík. To — with, همراهی کردن
hamráhi k.
 Association, اختلاط *ikhtilát (k)*;
 تشارک *tasháruk (n)*.
 Assuage, آرام دادن *árám d*.
 Assume, تصور کردن *tasavvur k*.
 Assure, یقین کردن *yaqín k*;
 خاطر جمع کردن *khátir jam' k*.
 Assuredly, یقینست *yaqínast*.
 Asthma, ضیق الصدر *zaiqus-sadr*;
 دما *damá*.
 Astonish, حیران کردن *hairán k*;
pa. p. مات *mát*; متحیر *muta-
hayyir (m)*; *pr. p.* عجیب
'ajíb (h).

Astonishment, حیرت *hairat* ;
تغیر *tahayyur*.

Astounded, ماتش میبرد *mát-ash*
mibarad.

Astringent, زمخك *zumukhk*.

Astrolabe, اسطرلاب *asturláb*.

Astrologer, astronomer, منجم
munajjim.

Astronomical, نجومی *nújúmi* ;
فلکی *falakí*.

Astronomy, علم هئت *'ilmi hai-*
at.

Asunder, جدا *jeddá*.

Asylum, بست *bast (gr.)* ;
ملجأ *maljá*.

At, نزد *nazd* ; در *dar* ; بی *bi* ;
پیش *pish*.

Atheism, اللاد *ilhád*.

Atheist, زندیق *zindík* ; ملحد
mulhid.

Athlete, پهلوان *pahlaván*.

Atmosphere, هوا *havá*.

Atom, ذره *zarrah* ; شمه *sham-*
mah.

Atonement, كفاره *kaffárah (k.)*.

Atrocity, ظلم *zulm*.

Attach, آریختن *ávikhtan*.

Attachment, دل بستگی *díl bas-*
tagí.

Attack (illness), نزول *nuzál* ;
(army, etc.), هجوم *hejúm (a.)* ;
حمله *hamleh (k.)* ; تاختن *tákh-*
tan.

Attainable, ممکن *mumkin*.

Attempt, سعی *sa'í (k.)* ; (evil),
قصد *kasd (k.)*.

Attend on, حاضر بودن *házir b*.

Attendance, خدمت *khidmat*
(*k.*) ; حضری *házirí*.

Attention, التفات *iltifát (k.)* ;
توجه *tavajjuh*.

Attentive, متوجه *mutavajjeh(b.)* ;
آگاه *ágáh (b.)*.

Attesting, تصدیق *tasdik (n.)*.

Attire, پوشیدن *púshidan*.

Attorney, وکیل *vakíl*.

Attraction, جذب *jazb (n.)* ;
کشش *keshish*.

Attractive, جالب *jálíb* ; جاذب
jázib.

Attribute, *n.*, صفت *sifat* ; *v.*
نسبت کردن *nisbat k*.

Auction, هراج *harráj*.

Auctioneer, هراجی *harrájí*.

Audience (people), حاضرین
házirín ; (interview), حضور
huzúr.

Audit, محاسبه کردن *muhásabeh k*.

Auger, مته *matah*.

Augmentation, فوزی *fuzúni* (k.); زیاد *ziyád* (k.); تکثیر *taksir* (n.).
 Augur, فالگیر *fál-gír*.
 Augury, فال *fál* (gr.).
 August, a., اعظم *a'zam*.
 Aunt (paternal), عمه *'ammah*; (maternal), خاله *khálah*.
 Auspicious, مبارک *muḥáarak*.
 Austere, عبوس *'abús*; ترشرو *tursh-rú*.
 Authentic, صحیح *sahíh*. —ation, تصدیق *tasdíq* (k).
 Author, مؤلف *muallif*; مصنف *musannif*.
 Authority, اختیار *ikhhtiyár*; حکومت *hukúmat*.
 Autocracy, استقلال *istiqlál*.
 Autocrat, مستقل *mustakell*.
 Autograph, دستخط *dast khatt*.
 Autumn, خزان *khizán*; فایز *fáiz*.
 Auxiliary, معاون *mu'ávin*; کمک *kumek*.
 Avarice, طمعکاری *tama'kári*.
 Avaricious, خسیس *khasis*.
 Avenge, انتقام کشیدن *intikám ksh*; pr. p. مانتقم *muntakim*.
 Avenue, خیابان
 Averse, معرض *mu'ríz*.

Aversion, کراهت *keráhat*; نفرت *nafrat*.
 Avert, دفع کردن *daf' k*.
 Avidity, حرص *hirs*; طمع *tama'*.
 Avoiding, تجنب *tajannub* (k.); مجانبت *mujánabat* (k.).
 Avow, اقرار کردن *ikrár k*. —edly, عمدًا *'amdan*.
 Awaiting, منتظر *muntazer* (h.).
 Awake, بیدار *(k. sh.)*.
 Aware, آگاه *ágáh*.
 Awful, مهیب *muhíb*; مهاب *muḥáb*.
 Awkward, کودن *kaudan*.
 Awl, درفش *darafsh*.
 Awning, سایان *sáyebán*.
 Axe, طبر *tabar*; تیشه *tishah*.
 Axiom, بدیهی *bedíhi*.
 Axis, محور *mihvar*.
 Azure, آسمانی *ásmaní*; آبی *ábí*.

B

Babbler, فزول *fuzúl*.
 Baby, بچه *bacheh*. —hood, بچگی *bachegi*.
 Baboon, میمون *maimún*.
 Babylon, بابل *Bábil*.
 Bachelor, عذب *'azab*; نا کتخدا *ná katkhudá*.

Back, *n.*, پشت *pusht*; (again), باز *baz*; پس *pas*. To bring back, باز آوردن *baz a.* To buy back, باز خریدن *báz kharidan*. To come back, باز آمدن *báz ámadan*. To draw back, باز کشیدن *báz ksh.* To give back, باز دادن *báz d.* To hold back, باز داشتن *báz dsh.* To take back, پس گرفتن *pas gr.* To turn back, باز گردیدن *báz gardidan*.

Backbiting, چغلی *chughuli (k.)*.

Backbone, زوره *zaurah*.

Backgammon, نرد *nard*.

Backing out of (a promise), متخلف *mutakhallif*.

Backwardness, تقاعد *taká'ud*.

Backwards, پس *pas*; رو عقب *ru be'akab*.

Backwater, مرداب *murdáb*.

Bacon, گشت کراز *gusht-i-guráz*.

Bad, بد *bad*; زیون *zabún*.

Bad-living, بدزندگانی *bad zindagáni*.

Bad-looking, بد نما *bad namá*.

Of bad quality, بد کوهر *bad gauhar*.

Badness, بدی *badí*.

Badge, نشان *nishán*.

Baffled, محروم *mahrúm (g.)*.

Bag, کیسه *kisah*; خریطه *kharitah*; (large), جوال *jowál*.

Horse's nose —, نوره *túbrah*.

Saddle —, خورجین *khúrjin*.

Carpet —, چنته *chantah*.

Baggage, اسباب *asbáb*; بنه *bonah*.

Bail, *n.*, ضمانت *zamánat*; *v.*

ضمن شدن *zámin sh.*

Bait, دانه *dánah (nihádan)*.

Bake, پختن *pukhtan*.

Baker, نان پر *nán-paz*.

Balance, *n.*, میزان *mizán*;

(small), ترازو *tarázú*; (of account), باقی *báqí*.

Balcony, بالا خانه *búlá khánah*.

Bald, کل *kal*.

Bale, *n.*, بسته *bastah*.

Ball, گوی *gúi*; (for gun), غلوله *ghalúlah*.

Bamboo, فی هندی *nai-hindi*.

Band (rope), بند *band*; (men),

گروه *garúh*.

Band-box, صندوقچه *sandúkcheh*.

Bandit, راه زن *rúh zan*.

Bandy-legged, پا کج *kaj pá*.

Bang, تراق *tarák (kh.)*.

Banish, بیرون کردن *birún k.*

Banister, دست انداز *dast andáz*.

Bank (river), کنار *kinár* ;
(money), خزانه *khezdnah*.
Banker, صراف *sarráf*.
Bankrupt, مفلس *muflis* (sh.).
—cy, افلاس *iflús*.
Banner, علم *'alam* ; بیداق *baidák*.
Banquet, مهمانی *mihmání* ;
ضيافت *ziyáfat*.
Baptism, تعمید *ta'míd* (k.).
Bar (river), بند *band*.
Barb, خار *khár*.
Barbarian, اعيجم *d'jam*.
Barber, دلاک *dallák*.
Barberries, زرشک *zirishk*.
Bare, برهنه *barahnah* (k.).
Bare-headed (unveiled), سر
برهنه *sar barahnah*.
Bargain, شرط *shart* (k.).
Barge, زورق *zaurak*.
Bark (tree), پشت *pusht* ;
(dog), عوعو *'au'au* (k.) ; v.
اغیدن *'afidan*.
Barked (tree), مقشر *mu'kash-*
shar.
Barley, جو *jau*.
Barn, خرومن *khirman*.
Barracks, سرباز خانه *sarbáz*
kháneh.

Barrel, برميل *barmíl*. Gun —,
لوله *lúlah*.
Barren, عقيم *'akim* ; عقير *'akir*.
Barrier, سد راه *saddi ráh*.
Barter, معاوضت کردن *mu'avizat*
k. ; تجارت کردن *tejárat k.*
Base, a., شنيع *shani* ; فبيج
kabi.
Based, متمسك *mutamassak* (b.).
Baseness, قباح *kabáhat*.
Bashful, خجل *khijil*. —ness,
خجالت *khijálat*.
Basil, ريحان *raihán*.
Basin, لگن *lagan*.
Basis, پايد *páyeh* ; بنياد *bunyád*.
Basket, سبد *sabad* ; زنبيل
zanbil.
Bass (in music), بم *bam*.
Bastard, حرامزاده *harámzádeh*.
Bastinado, n., فلکه *falakeh*.
To receive the —, چوب
خوردن *chúb kh*. To give the
—, چوب زدن *chúb z*.
Bastion, برج *burj*.
Bat, شپيره *shabparah* ; (club),
چوگان *chaugan* (z.).
Bath, حمام *hammám* (r.). —
keeper, حمامچی *hammámchí*.
Battering, قمع *kam* (k.).
Battery, دمدمه *damdomeh*.

Battle, جنگ *jang*; وقعت *vak'at*. Field of —, رزمگاه *rasmgáh*.

Battlement, کنکره *kangurah*.

Bawl, فریاد زدن *faryád z.*

Bay (sea), خلیج *khalij*;
(colour), کهر *kahar*; (tree), غار *ghár*.

Bayonet, سر نیزه *sar nízeh*.

Bazaar, بازار *bázár*.

Be, بودن *búdan*; هستن *hastan*.

Beach (sea), کناره *kinárah*.

Bead, شبه *shabeh*; مهره *muhreh*.

Beak, منقار *minqár*.

Beam (wood), شاه تیر *sháh tír*.

Sun —, پرتو *partav*.

Bean, باقله *bákileh*.

Bear, n., خرس *khirs*; (star),

Great —, دب اکبر *dabbi akbar*. Little —, دب اصغر *dabbi asghar*. v. بردن *bur-*

dan; (fruit), بر آوردن *bar a.*;

(children), زادن *zadan*.

Beard, ریش *rish*; پا. پ. ریشدار *rishdár*.

—less, ساده *sadeh* رو *rá*.

Beard, ریش *rish*; پا. پ. ریشدار *rishdár*.

—less, ساده *sadeh* رو *rá*.

Bearer, حامل *hammad*; بر بردار *bar burdár*. Cup —, ساقی *sáki*;

Tale —, چغل خور *chughul khúr*.

—less, ساده *sadeh* رو *rá*.

Bearer, حامل *hammad*; بر بردار *bar burdár*.

Cup —, ساقی *sáki*;

Tale —, چغل خور *chughul khúr*.

Beast, بهیمه *bahímah*; وحش *vahsh*. — of burden, مال *mál*.

Beat, زدن *zadan*; کوبیدن *kú-bídan*.

Beating, زد و کوب *zad o kúb*.

Beau, n., قشنگ *kashang*.

Beautiful, خو برو *khúbrú*; خوب

خوشگل *khúshgíl*; صورت *shúrat*;

قشنگ *kashang*.

Beauty, حسن *husn*.

Because, زیرا که *zirákeh*.

— that, بنا بر اینکه *boná bar*

ínkeh.

Beckon, اشاره کردن *ishárah*

kerdan.

Become, شدن *shudan*; کشتن

gashtan; گردیدن *gardídan*.

To cause to —, گردانیدن *gardánídan*;

(to suit), زبیدن *zibídan*.

Bed, خواب گاه *khábgáh*; (of

river), رود خانه *rúd kháneh*.

Bedchamber, اتاق خوابگاه *otáki khábgáh*.

—less, ساده *sadeh* رو *rá*.

Bedding, رخت خواب *rakht i*

kháb.

Bedfellow, همخواب *hanakháb*.

Bedstead, چاربا *chárpa*.

Bee, زنبور عسل *zambúri 'asal*.

Beef, گشت کار *gushti gáu.*
 Beer, آب جو *ábi-jau.*
 Beetle, سوسک *hamáji*; *susak.*
 Beet-root, چقدر *chukandar.*
 Befitting, شایسته *sháyesteh*;
 لایق *láyik.*
 Before, از پیش *pish az*; قبل از *kabl az*; (in front), جلو *jelo.*
 To come before, پیش آمدن *pish ámadan.*
 Befriend, دوستی کردن *dústi k.*
 Beg, التماس کردن *iltimás k.*;
 (alms), کدای کردن *godái k.*
 Beggar, کدا *gedá*; فقیر *fakír*;
 درویش *darvish.*
 Beginner, مبتدی *mubtadí.*
 Beginning, ابتدا *ibtidá (k.)*;
 شروع *shurú (k.)*; آغاز *ágház (k.)*.
 Beginnings, اوایل *avá-ih.*
 Behalf, in, بواسطه *be-vásateh.*
 Behave (well), ادب بجا آوردن *adab bejá a.*; (badly) ترك *tarki adab k.*
 Behead, کردن زدن *gardan z.*
 Behind, عقب *'akab*; پشت *pusht.*
 Behold, نگاه کردن *nigáh k.*
 Beholden, همنون *mamnún (h.)*.

Being (created), مخلوق *makh-lúk*; (existence), وجود *vujúd.*
 Belch, آروغ *árúgh (k.)*.
 Belief, باور *bávar (k.)*; اعتقاد *ítikád (dsh.)*.
 Believer (true), مومن *múmin.*
 Bell, زنگ *zang (z.)*.
 Bellowing, بانگ *báng (z.)*.
 Bellows, منفخ *manfakh.*
 Belly, شکم *shikam*; بطن *batn.*
 Belonging to, متعلق *muta'allak (sh.)*; نسبت *nisbat.*
 Beloved, n., معشوقه *ma'shúkeh.*
 Below, پایین *páyín*; فرو *farú.*
 Belt, کمربند *kamar band.*
 Bemoan, افسوس خوردن *afsús kh.*
 Bend, v. پیچیدن *píchídan.*
 — down, خم شدن *kham shudan.*
 Beneath, زیر *zír.*
 Benediction, تبرک *tabarruk.*
 Benefactor, نیکوکار *nikú kár.*
 Beneficence, احسان *ihsán.*
 Beneficent, کریم *karim.*
 Benefit, منفعت *manfa'at (h.)*;
pa. p. مستفاد *mustafád*;
pr. p. محسن *muhsin.*
 Benevolence, رفق *rifq.*
 Benign, مرف *rauf.*

Benignity, روفت *raúfat*.
 Bent, خم *kham*, کج *kaj*.
 Benumbed, افسرده *afsurdeh* (k.).
 Benzoin, سلیخه *salíkheh*.
 Bequeath, وصیت کردن *vasiyyat k.*
 Bequest, وصایت *visáyat*; (for religious purposes), وقف *vakf* (k.).
 Berry, دانه *dánah*; حبه *habbeh*.
 Beseech, التماس کردن *iltimás k.*
 Beside, پهلو *pahlú*.
 Besides, مگر *magar*; سوا *sivá*; جز *juz*.
 Besiege, محاصره کردن *mahásERAH k.*; *pa. p.* محصور *mahsúr*.
 Best, بهترین *behtarin*.
 Bestow, بخشیدن *bakhshídan*; *pa. p.* مبدول *mabzúl*; *pr. p.* اعطا *i'tá* (n.).
 Bet, شرط *shart* (bs.).
 Betel-leaf, تمبول *tambúl*.
 Betray, خیانت کردن *khíyánat k.*
 Betrayer, خائن *kháín*.
 Betroth, عقد بستن *'akd bs.*
 Betrothal, خطب *khatb* (k.).
 Betrothed, n., نامزد *námzad* (k.).
 Better, بهتر *behtar* (k.). (—than, b. از *az*).
 Between, میان (در *dar*) *miyán*.

Beverage, شراب *sharáb*.
 Beware! خبردار *khábar dár!* (b.).
 Bewitched, مفلتن *mufattan* (sh. k.).
 Beyond, آنطرف *án-taraf*; (more), زیاده *ziyáda*.
 Bible, کتاب مقدس *kitábi mukáddas*. O. T., تورات *torát*. N. T., انجیل *anjíl*.
 Bidding (at a sale), سوام *sowám* (k.).
 Bier, تابوت *tábút*; نعش *na'sh*.
 Big, بزرگ *buzurg*; (pregnant), حامله *hámíleh*.
 Bigot, متعصب *muta'assib* (k.).
 Bigotry, تعصب *ta'assub* (dek.).
 Bile, صفرا *safráh*.
 Bilious, صفراوی *safráví*.
 Bill (of exchange), برات *barát*; (bird's), نوك *núk*.
 Bind, v., بستن *bastan*.
 Binder, جلدگر *jildgar*.
 Binding (book), جلد *jild* (k.).
 Binocular glass, دوربین *dúr bin*.
 Bird, مرغ *murgh*; طایر *taír*.
 Bird-lime, دبق *dibk*.
 Birth, تولد *tavallud*.
 Birthday, عید مولود *'idi mau'lúd*.
 Biscuit, کاك *kák*; بقسومات *bak-súmat*.

Bit (piece), تیکه *tíkeh* ; باره *páreh* ; (of a bridle), دهانه *daháneh* ; لگام *lagám*.

Bite, کزیدن *gazídan*.

Bitter, تلخ *tulkh*. —ness, تلخی *talkhí*.

Bitumen, نفت *naft*.

Black, سیاه *siyáh*.

Blackberry, شہوت *shahtút*.

Blackguard, جوالاخی *jovalághi* ;
لوطی *harámzádeh* ;
لُتی *lúti*.

Blacksmith, آهنگر *áhangar*.

Blacking, سیاهی *siyáhi*.

Bladder, شاشدان *sháshdán* ;
مٹانه *masáneh*.

Blade, تیغه *tíghah*. Shoulder—,
شانه *sháneh*.

Blame, *n.*, لوم *laum* ; ذم *zamm*
(*k.*) ; *v.* عیب گفتن *'aib gf*.

Blameable, مقصر *mukassar* (*h.*).

Blameless, بیگناه *bigunáh*.

Bland, ملایم *muláym*.

Blandishment, ناز *náz* (*k.*).

Blanket, پتو *patú*.

Blasphemy, کفر *kufr* (*gf.*).

Blasts, هوب *hubúb*.

Blaze, نایره *náireh* ; شعله *sho'leh* ;
(on a horse), غره *ghurreh*.

Bleach, کازری کردن *gázurí k.*

Bleed, *v. t.*, خون گرفتن *khún gr.* ;
خون آمدن *fasd k.* ; *v. i.* خون آمدن
khún ámadan.

Blemish, عیب *'aib* ; لکه *lakkeh*.

Blessing, برکت *barakat* (*d.*) ;
درود *durúd* (*gf.*). God bless
you ! بارک الله *báarak Allah !*

Blight, زنگ *zang* (*z.*).

Blind, *a*, نابینا *nábíná* ; کور
kúr (*k.*) ; *n.*, پردہ *pardah*.

Blindfold, *v.*, چشم پوشیدن *cheshm*
púshídan.

Blindness, کوری *kúrí*.

Blister, آبله *ábílah*.

Blockade, محاصره *muhásareh*
(*k.*).

Blockhead, کودن *kodan*.

Blood, خون *khun*.

Bloodshed, خونخواری *khúnkhárí* ;
قتل *katl*.

Bloody, خونی *khúnín*.

Blooming, شکفته *shiguftah*.

Blossom, *n.*, شکوفه *shigúfesh* ;
غنچه *ghuncheh* (*z.*) ; *v.*, شکفتن
shiguftan.

Blot, لکه *lakkeh*.

Blow, *n.*, ضرب *zarb* (*kh.*) ; *v.*,
وزیدن *vazídan* ; (the nose)
دماغ گرفتن *dimágh gr.*

Blue, نیله *nīlah*; کبود *kabūd*; آبی *ābī*.
 Blunder, غلط *ghallat* (k.); خطا *khatá*.
 Blunt, کند *kund*.
 Blushing, خجالت *khijálat* (keh).
 Boar, خوک *khúk*; گراز *guráz*.
 Board, تخته *takhtah*.
 Boaster, خود ثنا *khud saná*.
 Boasting, خود فروش *khud farúsh* (k.); کذاب *guzáf* (k.); شیخی *sheikhí*.
 Boat, کشتی *keshtí*; لوتکه *lútkeh*.
 —man, کشتیبان *keshtibán*.
 Bodice, سینه بند *sinah band*.
 Bodkin, درفش *darafsh*.
 Body, تن *tan*; بدن *badan*.
 Dead —, لاش *lásh*.
 Bog, مشیلہ *mashílah*; مرد آب *murd-áb*.
 Boil, n., دبل *dumbal*; v. t., جوشیدن *júshk.*; v. i. جوشیدن *júshídan*.
 Bold, دلیر *dalír*.
 Boldness, جرئت *jur-at*.
 Bolt, پسمکه *paskullah*; چفت *chift* (k.).
 Bond, تمسك *tamassuk*.
 Bondage, اسیری *asíri*.
 Bone, استخوان *ustukhán*.

Bonnet, کلاه *kulláh*.
 Book, کتاب *kitáb*. —binder, جلدگر *jild-gar*. —seller, کتاب فروش *kitáb farúsh*.
 Boon-companion, همشراب *ham-sharáb*.
 Boot, کفش *kafsh*. Top —, چکمه *chekmah*.
 Booty, غارت *ghárat*.
 Borax, بورق *búrak*.
 Border, سکناره *kináreh*; حاشیه *háshiyeh*.
 Bore, سفتن *suftan*.
 Born, to be, زادن *zádan*; pa. p. متولد *mutavallad* (sh.).
 Borrow, قرض گرفتن *karz gr.*; pr. p. (a thing), استعاره *isti-árah* (k.); (money), استقراض *istikráz* (k.).
 Bosom, سینه *sinah*; آغوش *ághúsh*.
 Botany, علف چینی *'alaf chiní*.
 Both, هر دو *har do*.
 Bottle, شیشه *shishah*; (euro-pean) بطری *butrí*. Water—, تنك *tung*.
 Bottom, ته *tah*; پایین *páin*; (sea, etc.) قعر *ka'ar*.
 Bough, شاخ *shákh*.

Bound, v., بر جستن *bar jastan* ;
 n. (perforce) لابد *lá-budd* ;
 (book), مجلد *mujallad*.
 Boundary, حد *hadd* (pl. حدود *hudúd*) ; سرحد *sar hadd*.
 Boundless, نامحدود *ná mahdúd*.
 Bountiful, بخشاینده *bakhsháyán-deh* ; کریم *karím*.
 Bounty, فیض *faiz*.
 Bouquet, گلداسته *guldastah*.
 Bow, n., کمان *kamán*. — shot, پرتاب *partáb*. — string, چله *chilleh*. v., تعظیم کردن *ta'zím k.* ; سرفرو کردن *sar farú k.*
 Bowels, روده *rúdah*.
 Bowl, جام *jám* ; بادیه *bádiyeh*.
 Box (fight), v., مشت زدن *musht z.* ; (chest, large), صندوق *san-dúk* ; (small), قوطی *kúti* ; جعبه *ja'beh*. Cartridge—, توشدان *túshdán*. Snuff—, انفیہ دان *anfiyeh dán*. — on the ears, شمشاد سیله *shemshád (d.)*. — tree, شمشاد *shemshád*.
 Boxer, مشت زن *musht zan*.
 Boy, پسر *pisar* ; کودک *kúdak*.
 Bracelet, دست برنجن *dast baranjan*.
 Braces, شلوار بند *shalvár band*.
 Brackish, شور *shúr*.

Brag, لاف زدن *láf z.*
 Brain, مغز *maghz* ; دماغ *dimágh*.
 Brambles, خریز *khaziz* ; خار *khár*.
 Bran, سبوس *sabús*.
 Branch, n., شاخ *shákh*.
 Branched out, متفرع *mutafarraḥ* ; —ing off, منشعب *munsha'ab*.
 Brand, داغ *dágh (k.)*.
 Brandy, عرق *'araq*.
 Brasier, مسگر *misgar*.
 Brass, برنج *birinj*.
 Brave, دلیر *dalir* ; دلاور *diláver*.
 Bravery, مردانگی *mardánagi*.
 Bravo! ما شاء الله *shábásh* ; ماشاء الله *máshállah* ; به به *bah ! bah !*
 Braying, ناهق *náhiḳ (k.)* ; عرعر *'ar'ar (k.)*.
 Breach, مغاره *magháreh (s.)*.
 Bread, نان *nán* (pronounced *nún*). Leavened —, نان خمیری *náni khamírí*.
 Breadth, پهن *pahn* ; عرض *'arz*.
 Break, v., شکستن *shikastan*.
 Breakfast, نهار *nahár*.
 Breast, سینه *sínah* ; (woman's), پستان *pistán*.
 Breath, دم *dam (z.)* ; نفس *nafas (ksh. z.)*.
 Breeches, شلوار *shalvár*.

Breed, اصل *asl*.
 Breeze, نسیم *nasím*.
 Bribe, رشوت *rishvat* (*kh.*).
 Bribery, رشوه خواری *rushveh khári*.
 Brick (unburnt), خشت *khisht*.
     (burnt), آجر *ájur*. — kiln,
     کوره *kúreh*. — maker, خشت بز
     khisht paz. — layer, بنا *banná*.
 Bride, عروس *'arús*.
 Bridegroom, داماد *dámád*.
 Bridge, پل *pul*; (of the nose),
     خیشوم *khaishúm*.
 Bridle, دهنه *dahná* (*k.*); لیجام
     lijám; (watering), افسار
     afsár; (rein), جلو *jelo*.
 Brief, کوتاه *kútáh*. — ly, القمه
     alkissah.
 Brigand, راهزن *ráhzan*.
 Bright, تابناک *tábnák*; روشن
     roshan (*k. s.*).
 Brightness, نورانی *núrání*.
 Brilliancy, انارت *inárat*.
 Brilliant, مجلی *mujallá*.
 Brim, لب *lab*. — full, لبالب
     labálab.
 Brimstone, کبریت *kebrít*.
 Bring, آوردن *ávardan*. — in,
     در رسانیدن *dar rasánidan*.
     — up, پروریدن *parvaridan*.
     — forth, زایدن *záidan*.

Brink, کنار *kinár*.
 Brisk, نشیط *nashít*; جلد *jald*.
 Bristle, مو *mú*.
 Brittle, تنك *tunuk*; نازك
     názuk.
 Broad, عریض *'aríz*; پهنا *pahná*.
 Broadcloth, ماهوت *máhút*.
 Brocade, کتخاب *kamkháb*; زری
     zarí.
 Broiled, بریان *biriyán* (*k.*).
 Broker, دلال *dallál*. — ago,
     دلالی *dallálí*.
 Bronze, چدن *chudan*.
 Brook, جوی *júi*.
 Broom, جارو *járu* (*k.*).
 Broth, شوربا *shurbá*.
 Brother, برادر *barádar*. Adopt-
     ed —, برادر خوانده *b. khándeh*.
     Foster —, برادر رضاعی *b-*
     i-rezá'í. — in-law, برادر زن
     b. zan, etc.
 Brotherhood, اخوت *ukhúvat*;
     برادری *barádarí*.
 Brown, اسمر *asmar*; سرخ
     surkh.
 Brow, حواجب *havájib*.
 Browse, چریدن *charídan*.
 Bruise, آشردن *áshurdan*; کوفتن
     kúftan.

Brush, *n.*, بروش *brúsh*; *v.* پاک کردن *pák k.*
 Brushwood, هیمة *hímeh.*
 Brutish, بهیمی *bahími.*
 Bubble, حباب *kubáb.*
 Bucket, دلو *dalv*; دُلچِه *dúlcheh.*
 Buckle, سَك *sagak.*
 Bud, غنچه *ghuncheh*; شکوفه *shekúfeh.*
 Buffalo, گاو میش *gáu mish.*
 Buff-coloured, بادامی *bádámí.*
 Buffeting, متلاطم *mutalátim* (*k.*).
 Buffoon, مسخره *maskharah*; تَـمَسْخَر *lutí.* — *ery*, تَـمَسْخَر *ta-maskhur.*
 Bug, ساس *sás*; شبکز *shabgez.*
 Bugle, شیفور *shafür.*
 Bugloss, شنگار *shingar*; گاو زبان *gáu zabán.*
 Build, بنا کردن *baná k.*
 Builder, بانی *báni*; بنا *banná.*
 Building, عمارت *'imárat* (*k.*); بنائی *bandí.*
 Bulb, پیاز *piyáz.*
 Bulky, سترک *suturg*; بیلتن *piltan.*
 Bull, نر گاو *nar gáu.*
 Bullet, گلوله *galúleh.*
 Bulwark, سنکر *sangur.*

Bunch, خوشه *khúshch*; دسته *dasteh.*
 Bundle, بسته *basteh*; بَـنْجِه *bughcheh.*
 Burden, بار *bár*; حمل *haml.*
 Burn, *v. i.*, سوختن *súkhthan*; *v. t.* سوزیدن *súzidan.*
 Burnished, مجلی *mujallá.*
 Burst, ترکیدن *tarkídan*; *pr. p.* فَـتَک *fatk* (*k.*).
 Bury, خاک کردن *khák k.*
 Burying, تدفین *tađfín* (*s.*); دفن *dafn* (*k.*). — place, گورستان *gúristán.*
 Bush, بوته *bútah.*
 Busied, مشغول *mashghúl* (*sh.b.*).
 Business, کار (و بار) *kár* (*o bár*); مشغله *mashghaleh.*
 Important —, مهم *muhimm.*
 Busybody, فضول *fuzúl.*
 Bustard, هوبره *húbareh.*
 But, اما *amma*; بلکه *balkeh*; ولیکن *valíken*; مگر *magar.*
 Butcher, قصاب *kassáb.*
 Butler, ناظر *názor.*
 Butt, *n.*, هدف *hadaf*; *v.*, شاخ زدن *shákh z.*
 Butter, کره *karah*; (clarified), روغن *roghan.* — milk, دِـبِـع *dúgh.*

- Butterfly, پروانه *parvāneh*.
 Buttocks, سرین *surín*; كفل *kafl*.
 Button, دوکمه or دکمه *dúkme*.
 — hole, مادگی *mádagi*.
 Buy, خریدن *kharídan*.
 Buyer, خریدار *kharídár*.
 Buying, ابتیاع *ibtiyá'* (k.);
 اشتراء *ishtirá* (n.).
 Buying or selling on credit,
 نسیات *nasíat*.
 Buzzing, طنین *tanín* (k.).
 By, به *be*; با *bá*; از *az*.
 By all means, البته *albattah*.
 By chance, اتفاق افتاد *ittifák*
uftád; اتفاقاً *ittifákān*.

C

- Cabbage, کلم *kalam*; کرنب *kurnub*.
 Cabinet, نهانخانه *nihán-khānah*.
 Cable, رسن لنگر *rasani langar*.
 Cæsar, قیصر *kaisar*.
 Cage, قفس *kafas*.
 Cajolery, چاپلوسی *cháplúsi* (k.).
 Cake, نان شیرین *náni shirín*.
 Calamity, بلا *belá*; مصیبت *musibat*.
 Calculate, حساب کردن *hisáb k.*

- Calculation, شمار *shumár*.
 Caldron, دیگ *dig*; مرجل *mirjal*.
 Calendar, تقویم *takvím*.
 Calf, گوساله *gausáleh*.
 Calico, پیراهن شاهی *píráhani*
sháhi; قلمکار *kalamkár*.
 Caliph, خلیفه *khalféh*; (pl.
 خلفاء *khulafá*).
 Call (awaken), بیدار کردن *bídár*
k. — out, صدا کردن *sedá*
k.; داد و فریاد کردن *dád o*
feryád k.
 Calligraphist, خوشنویس *khush-*
navís.
 Calligraphy, خوشخط *khush-*
khatt.
 Called, to be, اسم داشتن *ism*
dsh.
 Calm, ملایم *maláyim*; آرام *árám*
(gr.). —ness, آسودگی *ásúdagí*.
 Calomel, جیوه *jíveh*.
 Calumniator, بد زبان *bad zabán*.
 Calumny, بهتان *buh tán* (bs.);
 تهمت *tuhmat* (bs.)
 Camel, شتر *shutur*. Two
 humped, riding —, هفتی *bukhtí*.
 — driver, شتربان

shuturbán. — litter, نغتروان *takhtiraván*; کجاوه *kajáveh.*
 Female — , ناقه *nákeh.*
Cameleopard, زراف *zaráf.*
Camomile, بابونه *bábúneh.*
Camp, n., لشکرگاه *lashkar gáh*;
 کاه *khaiméh gáh*; v.
 چادرزدن *cháder z.*
Camphor, کافور *káfúr.*
Canal, ناشج *nashaj*; کاریز *káriz.*
Cancelled, منسوخ *mansúkh (k.).*
Cancer, سرطان *saretán*; هزار
 چشمه *hezár cheshmeh.*
Candid, صادق *sáddik.*
Candidate, امیدوار *ummídvár.*
Candle, شمع *sham'.* —stick,
 شمعدان *sham'dán.*
Candour, اخلاص *ikhlás.*
Cane, خیزران *khaizurán.* Sugar
 — , نیشکر *ney-shekar.*
Cannibal, آدمخوار *ádamkhúr.*
Cannon, توپ *túp.* Small
 cannon carried on camel-
 back, زنبورک *zambúrak.* —
 ball, گوله *gúleh.* —ade,
 v., توپ زدن *túp z.* —eer,
 توپچی *túpchí.*
Canon, قایده *káideh*; قانون
kánún.
Canopus, سهیل *sehail.*

Canopy, سایه بان *sáye'h bân.*
Canter, یورتمه *yúrtmeh (r.).*
Canvas, پلاس *palás.*
Cap, (n.), کلاه *kuláh*; v.,
 (verses), مشاعره کردن *mu-
shá'ereh k.*
Capability, اهلیت *ahliyat.*
Capable, قابل *kábil*; کافی *káfí.*
Capacity (skill), قابلیت *kábi-
liyat*; (holding), کنجایش
gunjáyish.
Cape, راس *rás.*
Capital (stock), راس المال *rás-
ulmál,* or راسمال *rásmál*;
 (town), پایتخت *páitakht*;
 ملک دار *dár ul mulk.*
Capitulate, دادن تسلیم *taslím d.*
Capricorn, جدی *jídí.*
Caprice, خود سری *khud sarí.*
Captain, سلطان *sultán.*
Captive, اسیر *asír (gr.).*
Captivity, گرفتاری *giriiftári*;
 حبس *habs.*
Carat, قیراط *kirát.*
Caravan, کاروان *káraván*; قافله
káfileh. — serai, کاروانسرای
káravánserai; رباط *ribát.*
Carcase, لاش *lášh*; جیفه *jífah.*
Card, v., پنبه زدن *pambah z.*
Cardamums, قاقه *kákullah.*

Carder, پنبه دوز *pambah dúz*.
 Cards, گنجینه *ganjifeh*.
 Care (fear), پروا *parvá (dsh.)* ;
 (attention), اهتمام *ihitimám* ;
 رعایت *ri'áyat* ; (effort),
 احتیاط *ijtihád* ; (caution),
 زینهار *zínhár* ; (circum-
 spection), احتیاط *ihitiyát (k.)*.
 Take care ! دور باش *dúr*
básh ; خبر دار *khavar dár*.
 Careful خبر دار *khavar dár*
(sh.) ; متوجه *mutavajjeh (b.)*.
 Careless, غافل *záhil* ; غافل
gháfil ; بیخبر *bikhabar*.
 Caress, نوازش *navázish (k.)*.
 Carnage, قتل *katl*.
 Carnal, جسمانی *jismání*.
 Carnelion, عقیق *'a'kík*.
 Carp, آزاد ماهی *azád máhi*.
 Carpenter, نجار *najjár*.
 Carpet (of pile), قالی *kálí* ;
 قالیچه *kálícheh* ; (woven),
 نمد *gilím* ; (felt), نمد
namad ; (at top and bottom
 of room), سر and پا انداز *sar*
 and *pá andáz*. Prayer —,
 سجاده *sajjádeh*. — spreader,
 فرش *farrásh*. To spread
 a —, فرش انداختن *farsh*
andákhtan (or kerdan).

Carraway-seed, کرویای *karviyá*.
 Carriage, کالسکه *káliskah*.
 Carrier, حامل *hammál* ; بردار
burdár.
 Carrion, مردار *murdár*.
 Carrion-bird, لاشخور *láshkhúr*.
 Carrot, زردک *zardak* ; گازر *gazar*.
 Carry, بردن *burdan*. — away,
 برداشتن *bar dsh.* — down,
 فرو بردن *farú burden*.
 Cart, عرابه *'arábeh*.
 Cartilage (of the nose), پرده بینی
pardahi bíní ; خیاشیم *khayá-*
shím.
 Cartridge, فشنگ *fishang*.
 Carve, (food), بردن *burídan*.
 Carving, n., (stone, etc.), نقش
naqsh (k.).
 Cascade, آبشار *ábshár*.
 Case (legal), دعوا *dá'vá* ; (box),
 صندوق *sandúk*. Pen —, قلدان
kalamdán ; (affair), حال *hál* ;
 امر *amr*. In any case,
 در هر صورت *dar har sírat* ;
 بهر حال *behar hál*.
 Cash, پول نقد *púli naqd*.
 Cashmere, ترمه *tirmah*.
 Casket, حقه *hukkeh*.
 Cassia fistularis, خیارچنبر *khíyár*
chambar.

Cast, *v.*, انداختن *andákhtan*.
 — in a mould, ریختن *ríkhtan*.
 Castle, قلعه *kaṭah*; ارک *arg*.
 Castor oil, روغن کرجک *raughani gerchek*.
 Castrated, خمسی *khasí (k.)*; اخته *akhteh (k.)*.
 Casual, اتفاقی *ittifáki*.
 Casualty, سانحه *sániheh*.
 Cat, گربه *gurbah*.
 Catalogue, فهرست *fihríst*.
 Cataract, آبشار *ábshár*. — in the eye, ظفره *zafarat*.
 Catch, گرفتن *giriftan*. — cold, سرما خوردن *sermá kh*.
 Catchword, خارجه *khárijeh*.
 Caterpillar, کرم دراخت *kirmi dirákht*.
 Cattle, مواشی *maváshí*.
 Cauliflower, کلم کل *kalam gul*.
 Cause, موجب *mojib*; جهت *jihat*; سبب *sabab (sh.)*; (author), صاحب *sáhib*. For this cause, جهت از این *az ín jihat*. Final cause, علت غائی *'illatí ghái*. Material cause, علت مادی *'illatí máddiy*.
 Causeless, بیواسطه *bivásiteh*.
 Causeway, خیابان *khiyábán*.

Cautery, کای *kai (k.)*; داغ *dágh (k.)*.
 Caution, احتیاط *ihtiyát*.
 Cautious, خبردار *khavar dár (h)*.
 Cavalcade, موکب *maukab*.
 Cavalier, سوار *sowwár*.
 Cavalry, سواران *sowwáran*.
 Cave, غار *ghár*; کهف *kahf*.
 Caviller, نکته چین *nukteh chin*.
 Cavilling, عیب جوی *'aib júi (k.)*.
 Cavity, جوف *jauf*.
 Cease, وا ایستادن *vá ístádan*; موقوف بودن *mauqúf b*.
 Cedar, کاج *káj*.
 Cede, تسلیم کردن *taslím k*.
 Ceiling, سقف *sakf*.
 Celebrated, مشهور *mashhúr*; *pr. p.* (a mistress in verse), نسیب *nasíb (k.)*.
 Celery, کرفس *karafs*.
 Celestial, چرخي *charkhí*.
 Cell, تکیه *takiyeh*.
 Cellar, زیر زمین *ziri zamín*.
 Cement, *n.*, سریش *sarísh (k.)*. *v.*, دوسیدن *dúsídan*.
 Cemetery, قبرستان *kabristán*.
 Censer, مجمر *mijmar*; منقل *manqal*.
 Centfoil, مدبرک *sadbarg*.

Centipede, هزار پا *hezár pá*.
 Centre, مرکز *markaz* ; مدار *madár*.
 Century, صد سال *sad sál*.
 Ceremonial, رسمی *rasmí*. —
 pollution, جنابت *jendábat*.
 Ceremony, تکلف *takalluf*.
 Master of the ceremonies,
 اشيك اقاى *ishík akási*.
 Certain, يقين *yakín* (h). —ly,
 البته *albattah*. —ty, تحقیق *tahkík*.
 Certificate, دست آویز *dast áviz*.
 Cesspool, مزبله *mazbalah*.
 Chafing-dish, منقل *mankal*.
 Chain, زنجیر *zanjír* (k. bs.).
 Chair, مندلی *sandali* ; کرسی *kursí*.
 Chalk, طباشیر *tabúshír* ; کل سفید *gili safid*.
 Chamber, اتاق *otak*.
 Chamberlain, حاجب *hájib*.
 Chameleon, قلون *kalamún*.
 Champion, کاری *kári*.
 Chance, اتفاق *ittifák*. By —,
 اتفاقات *ittifákan*.
 Chandelier, چهل چراغ *chehl chi-rágh*.

Change, تبدیل *tabdíl* (k.) ; عوض *'ivaz* (k.) ; (money), پول خرده *púli khurdah* ; pa. p., متغیر *mutaghayyir* (sh.).
 Channel, مجرى *mujrá*.
 Chant, ترانه *tiráneh*.
 Chapter, باب *báb*. — of the
 Korán, سورة *súrah*.
 Character (good), نیکنام *niknám* ;
 (bad), بد نام *bad nám* ;
 (reputation), آبرو *ábrú* ;
 (quality), کیفیت *keyfiyat*.
 Characters, رقم *rukúm*.
 Charcoal, زغال *zughál*.
 Charge (custody), امانت *amánat* ;
 (accusation), شکایت *shikáyat*.
 Charity, خیرت *khairat* ; صدقت *sadaqat*.
 Charm (written), n., دعا *du'a*.
 Chaste, پاکیزه *pákízah*.
 Chastisement, عقاب *'ikáb*.
 Chastity, عفت *'iffat* ; عصمت *'ismat*.
 Chat, گفتگو کردن *guft gu k*.
 Cheap, ارزان *arzán* (k.).
 Cheapness, ارزانی *arzání*.
 Cheat, n., حيله کار *híleh kár* ;
 v., حيله کردن *híleh k* ; فریفتن *firíftan*.

- Checkmate, شاه مات *sháh mât* (k.).
 Cheek, رخ *rukḥ*; رخساره *rukḥ-sárah*.
 Cheerful, خرم *khurram*.
 Cheerfulness, طرب *tarab*; شادی *shádi*.
 Cheerless, نا شاد *ná shád*.
 Cheese, پنیر *panír*.
 Cheeta, فهد *fahd*.
 Chemist, کیمیاگر *kímíyá gur*.
 Chemistry, کیمیا *kímíyá*.
 Cheque, n., برات *barát*.
 Cherish, پروردن *parvardan*; *pr. p.*, نواز *naváz* (k.).
 Cherry, گیلاس *gilás*; الوبالو *álú bálú*.
 Cherub, کروی *karúbí*.
 Chess, شطرنج *shatranj*. —man, مهر *mohr*. —board, بساط *bi-sát*. —square, خانه *kháneh*.
 The pieces are, king, شاه *sháh*; queen, فرزین *farzín*; bishop, فیل *fíl*; knight, اسپ *asp*, or سوار *sowvár*; castle, پیاده *rukḥ*; and pawn, پیاده *piyádeh*.
 Chest, صندوق *sandúq*.
 Chestnut, شاه بلوط *sháh balút*.

- Chew, خائیدن *kháidan*; *pr. p.*, مغز *mazgh* (k.). —the cud, خویدن *khavidan*.
 Chicken, جوجه *jújeḥ*.
 Chicken-pox, زبرک *zabrek*.
 Chiding, معانیت *mu'átabat* (k.).
 Chief, خان *khán*; سرور *sarvar*, —of village, کدخدا *kedkhudá*. —of tribe, رئیس *raís*; مقدم *mukaddam*. —of army, (سپه) سالار *(sipeh) sálár*. —of 10,000 men, امیر تومان *amír túmán*. —of nomads, ایلخانی *ílkháni*. Chief, or head-servant, پیشخدمت باشی *pish-khidmat báshí* (this last word can be affixed to most names of offices).
 Chiefly, غالباً *ghálíban*.
 Chiefship, سروری *sarvarí*; خانی *kháni*.
 Child, طفل *tifl*; بچه *bacheh*.
 Childbirth, وضعت *vaz'at*; زائیدگی *záidagi*.
 Childhood, طفولیت *tufúliyat*.
 Childish, طفلانه *tifláneh*.
 Children, اولاد *aulád*.
 Chill, خنک *khunuk*.
 Chimney, دود کش *dúd kesh* —piece, بخاری *bukhári*.

Chin زنج *zanakh.*
 China (country), چین *Okín* ;
 ختن *Khutan.* — ware, چینی *chíní.*
 Chintz, جامه وار *jámah vár* ;
 چیت *chít.*
 Chip, تراشه *tarásheh.*
 Chisel, اسکنه *askanah.*
 Choice, اختیار *ikhtiyár (k.)* ;
 انتخاب *intikháb (k.)*.
 Choke, خفه کردن *khufeh k. (sh.)*.
 Cholera, وبا *vabá.*
 Choose, کریدن (بر) *bar) guzidan.*
 Chorasmia, خوارزم *khárezm.*
 Chosen, منتخب *muntakhib.*
 Christ, حضرت عیسی *Hazrat-i*
'Isá.
 Christian, نصرانی 'عیسوی *'isaví* ;
nasrání.
 Chronicle, تاریخ *tárikh.*
 Chronicler, مورخ *muvarrikh.*
 Church, کلیسه *kalisah* ;
 کنیسه *kanisah.*
 Churn, n., مشک *mashk* ; v.,
 دوغ زدن *dúgh z.*
 Cinder, خاکستر *khákister* ; نیم سوز
ním súz.
 Cinnabar, شنکرف *shangarf.*
 Cinnamon, دار چینی *dár chíní.*

Circle, دایره *dáireh* ; چنبر *cham-*
bar.
 Circumambulating (of the
 Kaabah, etc.), طواف *tawwáf.*
 Circulation, رواج *raváj (d.)*.
 Circumcised, مختون *makhtún*
(sh.).
 Circumcision, ختنه *khatnah*
(k.).
 Circumference, گرد *gird.*
 Circumspect, محتاط *muhtát.*
 Circumspection, احتیاط *ihtiyát.*
 Circumstance, حال *hál (pl.*
ahvál) ; کیفیت *kuyfiyat.*
 Cistern, حوض *hauz* ; ب انبار
áb ambár.
 Citadel, ارگ *arg.*
 Citation (before a court), احضار
ihzár (n.).
 Citizen, شهری *shahrí.*
 Citron, ترنج *turanj.*
 City, شهر *shahr.*
 Civil, مؤدب *muaddab* ; لطیف
latíf. — ity, ادب *adab.*
 Civilian, اهل قلم *ahli kalam.*
 Civet, زیاد *zabád.*
 Claim, دعوی *dá'vá.*
 Claimant, مدعی *muddá'i.*
 Clamour, داد فریاد *dád o fer-*
yád.

Clandestine, خفی *khafî*.
 Clarified, مصفى *musaffâ*.
 Clarify, صاف کردن *sâf k.*
 Clarion, سرنا *sarnâ*.
 Class (of people), طایفه *tâifeh* ;
 (school), منف *sinf*.
 Clause, فقره *fikrah*.
 Claw, چنگ *chang* ; مخلب *mikh-lab*.
 Clay, گل *gil* ; شل *shul*.
 Clean, پاک *pâk (k.)* ; صاف *sâf (k.)* ; پاکیزه *pâkîzah (h.)*.
 Cleanness, نظافت *nizâfat*.
 Clear (evident), بین *bayin* ; روشن *sarih* ; (bright), روشن *roshan*. — profits, پس انداز *pas andâz*. — away, v., برداشتن *bar dâshtan*.
 Clearly, آشکارا *ashkârâ*.
 Clearness, صراحت *sarâhat*.
 Cleave, بریدن *burîdan*.
 Clemency, شفقت *shafâqat*.
 Clerk, دفتر نویس *daftar navîs*.
 Clever, چابک *châbuk* ; زرنگ *ziring*. —ness, ذهن *zihn*.
 Climate, آب و هوا *âb o havâ*.
 Climb, بر رفتن *bar raftan*.
 Clime (country), اقلیم *iklim*.
 Cling, چسپیدن *chaspidân*.
 Clip, چیدن *chîdan*.

Cloak, جوبه *jubbah* ; چوخا *chúkhâ*.
 Clock, ساعت *sâat (i yek, do, etc., one, two o'clock)*. — maker, ساز ساعت *sâat sâz*.
 Clod, کلوخ *kulúkh*.
 Close, a., نزدیک *nazdîk* ; v., بستن *bastan*.
 Closet, خلوخانه *khalvat khâneh* ; خانه توشه *túsheh khâneh* ; (a privy), مجرز *mabraz* ; خلا *khalâ*.
 Cloth, پاجه *pâcheh* ; (woollen), ماهوت *mâhút*. Table — , صفره *sufreh*.
 Clothe, پوشانیدن *púshânîdan* ; pa. p., ملبس *mulabbas*.
 Clothes, رخت *rakht* ; لباس *libâs*. Bed — , رخت خواب *rakht-i-khâb*.
 Clotted cream, قایمق *káimâk*.
 Cloud, ابر *abr* ; —y, گرفته *giriftah*.
 Clover, ینجه *yuncheh*.
 Cloves, میخک *mikhek* ; قرنفل *karanful*.
 Club, چوب *chúb*.
 Cluster, خوشه *khúsheh*.
 Clyster, حقنه *hukneh*.

Coachman, کالسکه چی *kálskeh-chí*.

Coal, زغال *zoghál*.

Coarse, درشت *durusht*; کلفت *kuluft*; گنده *gundah*.

Coast, کناره *kináreh*; ساحل *sáhel*.

Coat, قبا *qabá*; نیمتنه *nímtaneh*.

Over —, بالا پوش *bálá púsh*.

— of mail. یلمق *yalmak*.

Coax, نواختن *navákhtan*.

Cobbler, پینه دوز *pínah dúz*.

Cobweb, عنكبوت *pardahi* 'ankabút.

Cochineal, قرمز فرنگی *kirmezi* *firengí*.

Cock, خروس *khurús*. Gun —, چقماق *chekmák*. Cistern —, شیر *shír*.

Cockroach, سوسک *súsk*.

Cocoa-nut, جوز هندی *jauzi* *hindí*; نارگیل *nárjíl*.

Cocoon, پیله *pílah*.

Code, تنظیم *tanzím*.

Coeval, همعهد *ham'ahd*.

Coffee, قهوه *kahveh*.

Coffin, تابوت *tábút*.

Cog, دندانه *dandáneh*.

Coherent, مربوط *marbut*.

Cohesion, پیوستگی *paivastagí*.

Coin, سکه *sikkeh*; پول *púl*.

Base —, قلب *kalb*. — of copper, $\frac{1}{2}$ d., شاهی *sháhi*. — of silver, worth 10d., قران *krán*, or هزار دینار *hezár dínár*. — of gold, 10 *kráns*, ضرب کردن *túmán*. v., زاراب *zarab k*.

Coincidence, توارد *tavárud*.

Coiner, ضرباب *zarráb*.

Colchicum, سورنجان *súrinján*.

Cold, a., سرد *sard*; n., سرما *sarmá*; (illness), رگم *rukám* (*kh.*).

Coldness, برودت *burúdat*.

Colic, قولنج *kúlinj*; پیچ *pich* (*kh.*).

Collar, یخه *yakheh*; (ring), طوق *tauk*.

Collating, مقابل *muqábil* (n.).

Colleage, هم پایه *ham páyeh*.

Collected, in mind, خاطر جمع *kháter jam'*.

Collection, جمع *jam'* (k.); فراهم *feráham* (a.).

Collector of revenue, محصل *muhassíl*; باجگیر *bájgír*.

College, مدرسه *madraseh*.

Collyrium, سرمه *surmah*.

Colocynth, خر زهره *khar zah-rah*. — gourd, حنظل *hanzal*.
 Colonel, سرتیب *sartib*. Lieut. —, سرهنگ *sarhang*.
 Colour, رنگ *rang* (k. z.); pa. p. رنگین *rangin*. ملون *mulav-
 van* (sh.). To change — (face), رنگ رو پریدن *rangi rú
 paridan*.
 Colt, کُر *kurrah*.
 Column (stone), ستون; (book), جدول *jadval*.
 Comb, شانه *sháneh* (z.). Curry —, خرخره *kharkhareh*.
 Cock's —, تاج خروس *táji khurús*.
 Combat, مقاتله *mukátileh* (n.).
 Combination, سازش *sázish*.
 Combustion, تحریق *tahrík*.
 Come, آمدن *ámadan*. — out, بدر آمدن *bedar a.* — up, بر آمدن *bar a.* — to pass, واقع شدن *váki' sh.*
 Comet, ستاره دمدار *sitárehi dum-
 dár*.
 Comfort, دلاسا *dilásá*; تسلی *tasallá* (k.); pa. p. متسلی *mu-
 tasallí* (sh.).
 Command, n., حکم *hukm* (k.); حکمرانی *farmán* (k.); فرمان

hukmrání; v., فرمودن *far-
 múdan*.
 Commander-in-chief, سپه سالار *sipeh sálár*.
 Commencement, ابتدا *ibtidá* (k.); شروع *shuru'* (k.).
 Commendable, پسندیده *pasan-
 dídah*.
 Commendation, مدح *madh* (k.); تحسین *tahsin* (n.).
 Commentary, شرح *sharh* (k.); تفسیر *tafsír* (n.).
 Commentator, شارح *shárih*.
 Commerce, تجارت *tejárat*.
 Commiseration, غمخوار *gham-
 khár* (n.).
 Commission (of sins), ارتکاب *irtikáb* (n.); v. گماشتن *gu-
 máshtan*.
 Commit, to, سپردن *sipurdan*.
 Common, عام *'ámm*; مشهور *mashhúr*. — people, عوام *'avvám*.
 Commotion, تزلزل *tazalzal*.
 Communicate, اظهار کردن *izhár* (k.).
 Compact, تعاهد *ta'áhud*.
 Companion, رفیق *rafík*; شریک *sharík*. Boon —, نذیم *nadím*.

Companionship, مرافقت *mu-ráfíkat*.
 Company, محبت *majlis*; صحبت *suhbat*; (of soldiers), دسته *dasteh*.
 Comparison, مقابله *mukábileh* (k.).
 Comparing, قیس *kais*.
 Compass, n., قبله نما *kiblah numá*.
 Compasses, پرگار *pargár*.
 Compassion, مروت *muruvvat* (n.); شفقت *shafakat* (k.).
 Compassionate, دلسوز *dilsúz*.
 Compel, بزور کردن *bizúr k*.
 Compendium, موجز *mújiz*.
 Compensation, تاون *táván* (k.); تلافی *taláfí* (k.).
 Competence, کفایت *kefáyat*.
 Competent, لایق *láik*; کافی *káfí*.
 Competition, مجاهده *mujáhedeh* (k.); مسابقت *musábekat* (k.).
 Compilation, تالیف *taalíf* (k.).
 Compiler, مؤلف *muallif*.
 Complain, شکایت کردن *shikáyat k*; *pr. p.* مشتکی *mushtakí* (sh.).
 Complaint, کله *gelleh*; (illness), ناخوشی *nákhushi*; علت *'illat*.

Complaisance, مسامحت *masá-mahat*.
 Complete, a., تمام *tammám* (k.). —ly, بکلی *bekullí*.
 Completed, to be, انجام رسیدن *be-anjám rs.*
 Completion, اتمام *itmám* (rs.).
 Complexion, رنگ رو *rangi rú*.
 Compliance, رضایت *rezáyat*.
 Complicated, پیچیده *píchídeh* (k.).
 Compliments, سلام *salám* (d.); جم و خم *tahníyeh* (k.); *cham o kham*.
 Comply, راضی شدن *rázi sh*.
 Composer, مصنف *musannif*.
 Composing (verses), تنظیم *tanzím* (k.).
 Composed of, مرکب *mutarak-kib*.
 Composition, (lit.) انشا *inshá*.
 Composure, جمیعت خاطر *jami-'ati khátir*. To get —, آرام *árám gr.*
 Compound, n., مرکب *murak-kab*; *pr. p.* ترکیب *tarkíb* (k.).
 Comprehending, مشتمل بر *mush-tamel bar*; مدرک *madrik*.
 Comprehension, فهم *fahm*.
 Comprehensive, جوامع *javámi*.

Compromise, معامله *musálehah* (k.).
 Compulsion, زور *zúr*; ظلم *zulm*.
 Computation, محاسبه *muhá-sabat*.
 Compute, حساب کردن *hisáb k.*; *pa. p.* محسوب *mahsúb* (h.).
 Concave, اجوف *ajvaf*.
 Concealed, مستور *mastúr* (h.); پنهان *panhán* (k.).
 Concealment, کتم *katm*.
 Conceit, پندار *pindár*.
 Conceited, مغرور *maghrúr*.
 Conceive (mental), یاد آمدن *yád ámadan*; (pregnancy) شدن حامله *hámileh sh*.
 Concentred, مرکوز *markúz*.
 Concern, دخل داشتن *dakhl dáshtan*.
 Concerning, در خصوص *dar khusús*; در حق *dar haqq*; نسبت به *nisbat be*.
 Concession, اجازه *ijáze* (d.).
 Conciliate, راضی کردن *rází k*.
 Conciliatory, ملحت آمیز *mas-lahat ámíz*.
 Concise, مختصر *mukhtasir*.

Conclude, باجماع رسانیدن *be-anjám rasánidan*.
 Conclusion, عاقبت *'áqibat*; انجام *sar anjám*.
 Concoct (a fancy), هوا پختن *havá pukhtan*.
 Concord, موافقت *muváfakat*.
 Concordance, ساز کاری *sáz kári*; مطابقت *mutábakat*.
 Concubine, متعه *mu'ih*; صیغه *sigheh*; مدخوله *madkhúleh*.
 Concurrence, مرضی *marzí*.
 Condemn, محکم نمودن *tahakkum n.*; مجرم نمودن *mujram n.*
 Condescension, توجه *tavajjuh*.
 Condiments, جوارش *javárish*.
 Condition, حال *hál*; حالت *hálát*. One of high —, صاحب عالی شان *sáhib 'álí shán*; (stipulation), شرط *shart*. —al, شرطی *shartí*.
 Condolence, تعزیت برسی *tá'ziyat pursí*.
 Condoling, غمگسار *ghamgusár*.
 Conduct, *n.* (manner), رفتار *raftár*; (leading), هدایت *hedáyat* (k.).
 Conductor, جلو دار *jelo dár*; راه نما *ráh nemá*.
 Conduit, آبراه *ábráh*.

Confectionary, مرقی *murabba*.
 Confectioner, شیرین ساز *shirín sáz*.
 Confederacy, معاهده *mu'áhedeh*.
 Confederated, معاهد *mu'ákíd*.
 Confer (discuss), مکالمه کردن *mukálemeh k.* — a favour, منت نهادن *minnat nihádan*.
 Conference, مجالست *mujálisat*.
 Confessing, مقرر *mukirr (sh.)*.
 Confession, اقرار *ikrár (k.)*; اعتراف *i'tiráf (n.)*.
 Confidant, همراز *ham ráz*; محرم *mahram*.
 Confidence, اعتماد *i'timád (d.)*; اعتقاد *i'tikád (b.)*.
 Confidential, معتمد *mutamad*.
 Confiding in, متامن *mutaam-min*.
 Confined, محبوس *mahbús*.
 Confines, سرحد *sar hadd*; حدود *hudúd*.
 Confirm, ثابت کردن *ábit k.*
 Confirmation, استقرار *istikrár*.
 Confirmed, موعده *muakkad*.
 Confirming, تصدیق *tasdik (k.)*.
 Confiscate, ضبط کردن *zabt k.*
 Conflagration, احتراق *ihtirák*.
 Conflict, جنگ *jang*.
 Confluence, مجمع *majma'*.

Conformable, موافق *muváfik*.
 Conformity, موافقت *muvafákat (n.)*; امثال *imtisál (k.)*. In — with, بحسب *behasbi*.
 Confound, برهم زدن *bar ham zadan*; پا. پ. سرکردان *sar gardán*.
 Confront, رو برو کردن *rú berú k.*
 Confused, پریشان *parishán (sh.)*; برهم *bar ham (h.)*.
 Confusion, تشویش *tashvish (k.)*; آشوب *áshúb*.
 Confuted, ملزم *mulzam (k.)*.
 Congealed, منجمد *munjamid (sh.)*; پر. پ. جمده *jamd*.
 Congelation, فوسردگی *fusurdagi*.
 Congratulations, مبارك بادى *mubárah bádi (gf.)*; تهنيت *tahnayat (k.)*.
 Congregation, جماعت *jema'at*.
 Congruous, منطبق *muntabik*.
 Conjectural, وهمی *vahmi*; قیاسی *kiyasí*.
 Conjecture, گمان *guman (k.)*; تخمین *takhmín (k.)*.
 Conjoined, ملحق *multasik*.
 Conjugation, تصریف *tasrif (k.)*.

Conjunction, مقرونیت *maqrúniyat*; (in grammar), عطف 'atf.

Conjurer, جادو باز *hukkeh báz*; جادو گر *jádú gar*.

Connect, پیوستن *paivastan*; وصل کردن *vasl k*.

Connected with, متصل *muta-vassil*.

Connections, علائق *'aláik*.

Connivance, چشم پوشی *cheshm púshí (k)*.

Connoisseur of wine, میکسار *mai-gusár*.

Conquer, فتح کردن *fath k*; مغلوب *pa. p. maghlúb (sh)*.

Conqueror, غالب *ghálib*; ظافر *záfir*.

Conquest, جهان گیری *jehán girí*; ملك گیری *mulk girí*.

Consecration, تقدیس *takdís (n)*; تخصیص *takhsís (k)*.

Consecutive, مسلسل *musalsal*.

Consent, رضا *rízá (k)*; قبول *kabúl (k)*; راضی شدن *rází shudan*.

Consequence, مامل *maal*.

Consider, فکر کردن *fikr k*; *pr. p.* متامل *mutaamil (h)*.

Consideration, اندیشه *andíshah (k)*; تأمل *taamul (k)* (importance), اعتبار *i'tibár*.

Consign, سپردن *sipurdan*.

Consignment, تفویض *tafvíz (k)*; حواله کردن *haváleh k*.

Consolation, تسلی *tasallá (k)*.

Console, دلداری کردن *dildárí k*; *pa. p.* متسلی *mutasalli (sh)*.

Consort, هنیار *hanyár*; هنیان *hanyán*.

Conspicuous, منجالی *munjúlí*.

Conspiracy, سازش *sázish*; تعهد *ta'ahud*.

Conspirator, هم عهد *ham 'ahd*.

Constant, نصح *nasúh*.

Constantinople, اسلامبول *Islam-búl*, or استنبول *Istambúl*.

Constellation, اختر *akhtar*.

Constipated, منقبض *munkabiz (sh)*. —ness قبض *kabz*.

Constituted, متعین *muta'ayyin*.

Constrained, ملتزم *multuzim (b)*.

Construct, بنا کردن *bená k*.

Construction, بنیان *bunyán*.

Consubstantial, همذات *hamzát*.

Consul, بالیوز *báliyúz*.

Consultation, مشورت *mash-varat* (k.).
 Consume, صرف کردن *sarf k.*
 Consummation, زفاف *zifáf* (d.).
 Consumption, هلاس *hulás.*
 Contact, اتصال *ittisál.*
 Contagion, سرایت *siráyat.*
 Contagious, متعدی *mun'adí.*
 Contained, متضمن *mutazammin* (b.). — in, تو *talv.* Self —, داری *khud dári* (k.).
 Contaminating, نجس *nejis* (k.).
 Contemplated, ملحوظ *malhúz.*
 Contemplating, مراقب *murákib.*
 Contemplation, ملاحظه *mulá-hezeh* (k.); مشاهده *mushá-hadeh* (n.).
 Contemplative, مترسم *mutaras-sim.*
 Contemporary, معاصر *ma'ásir.*
 Contempt, تحقیر *tahkír.*
 Contemptible, حقیر *hakír*; مخذول *makhzúl.*
 Contend, نواستن *navástan*; ستیزیدن *sitízidan.*
 Contending, منازع *manází* (h.).
 Content, a., راضی *rází*; خرسند *khursand*; pa. p. خوشنود *khushnúd*; فارغبال *fáregħ-bál.*

Contention, مجادله *mujádeleh* (k.); کوشش *kúshish* (k.).
 Contentious, مجادل *mujádíl.*
 Contentment, قناعت *kiná'at.*
 Contents, مضمون *mazmún.*
 Contest, منازعت *munáza'at*; (poetical), مشاعره *mushá'ereh.*
 Contiguity, اتصال *ittisál.*
 Contiguous, ملاصق *mulásik.*
 Continence, احسان *ihsán*; پرهیز *parkíz.*
 Continent, پرهیزگار *parhíz gár.*
 Contingency, وقوع *vuqú'.*
 Continually, پیوسته *paivastah.*
 Continuance, استمرار *istimrar.*
 Continuation, توالی *taválí.*
 Contortion, پیچش *píchish.*
 Contract, قباله *kabáleh*; مقاطعه *mukáta'ah* (k.); شرط *shart* (bs.).
 Contraction, تقلص *takállus*; اختصار *ikhhtisár.*
 Contradict, بر ضد گفتن *bar zidd gf.*
 Contradiction, اختلاف *ikhhtiláf.*
 Contradictory, مناقض *munákiz.*
 Contrariety, مخالفت *mukhá-lefat.*
 Contrary, برخلاف *bar khiláf*; مخالف *mukhálíf.*

Contrivance, تدبیر *tadbír* (k.).
 Control, ضبط *zabt* (k.).
 Controversy, منازعه *munázereh*.
 Contumacious, مرید *maríd*.
 Contumacy, عناد *'inád*.
 Contusion, پرت *part* (kh.).
 Convalescence, افاتک *ifákát*.
 Convalescent, مفیق *mufík*.
 Convenient, مناسب *munásib*.
 Convent, خانقاه *khánekháh*.
 Convene, هواسیدن *havásidan*.
 Conversation, گفت و گو *guft o gú* (k.); مکالمه *mukálemeh* (k.); گفت و شنید *guft o shaníd* (k.).
 Convert, n., جدید *jadíd*; بدل *badal* در یافته *dar yáfteh*; v., بدل کردن *badal k.*
 Convey, ابلاغ کردن *iblágh k.*
 Convex, محدب *muhaddab*.
 Conviction, الزام *ilzám* (k.).
 Convinced, ملزم *mulzam* (s.).
 Conviviality, مباحثت *mubá-hejat*.
 Convulse, بهم بر زدن *beham bar z.*; پا. پ. متشنج *muta-shannej*.
 Cook, n., آشپز *áshpaz*; v., پختن *pukhtan*.
 Cookery, طباخت *tibákhat*.
 Cool, خنک *khunuk* (k.).

Cooling, میرد *mubarríd*.
 Coolness, خنکی *khunukí*.
 Copious, موفور *maufúr*; فراوان *ferávan*.
 Copper, مس *mis*.
 Copperas, زاج *záj*.
 Coppersmith, مسگر *misgar*.
 Copulate, کایدن *gáidan*.
 Copulation, مجامعت *mujáma'at* (k.); مباشرت *mubásharat* (k.).
 Copulative, وصلی *vaslí*.
 Copy (writing), سر مشق *sari mashk*; (book), نسخه *nus-kheh*. Rough —, سواد *sav-vád*; v., نقل کردن *nakl k.*
 Coquetry, عشوت *'ishvat* (k.).
 Coral, مرجان *marján*; بسد *bis-sad*.
 Cord, ریسمان *rismán*.
 Coriander-seed, کشنیز *kish-níz*.
 Cork, سر شیشه *sari shíshah*. — screw, پیچ *pích*.
 Corn, گندم *gandum*; غله *ghalleh*.
 Corner, گوشه *gúsheh*; پیغوله *paighúleh*.
 Corporal, ده باشی *deh báshí*.
 Corporeal, جسمانی *jismání*.
 Corpse, میت *maiyyit*; لاش *lásh*.

Corpulence, جسامت *jasámat*.
 Corpulent, تن آور *tan ávar* ;
 فربه *farbih*.
 Correct, صحیح *sahih* (k.) ;
 درست *durust* (k.).
 Correction, تصحیح *tas-hih*. Under — , زیر جواب *ziri chúb*.
 Correspondence (of species),
 جنسیت *jinsiyat* ; (by letter),
 مکاتبات *mukátabat* (k.).
 Correspondent, مترسل *muta-rassil*.
 Corresponding to, مطابق به *mutábik be*.
 Corroborated, مشدد *mushad-dad*.
 Corroboration, تشدید *tashdíd*.
 Corroded, زنگ خورده *zang khurdeh*.
 Corrupt, فاسد *fásid*.
 Corruption, عفونت *ufúnat*.
 Cost, قیمت *káimat* (d.).
 Costs (law), خرچه *kharcheh*.
 Cosy, کیف *kíf*.
 Cotton, پنبه *pambah* ; قطن *kutn*. — pod, جوزق *jauzak*.
 — carder, نداف *naddáf*.
 — carding, ندف *nadf* (k.).
 Cough, سعال *suál* (k.) ; صرفه *surfah* (k.).

Council, مشورت *mashvarat* (k.).
 Counsel, رای *rái* ; نصیحة *nasi-hat* (d.).
 Counsellor, مشیر *mushír*.
 Count, v., شمردن *shumurdan*.
 Countenance, منظر *manzar* ; رو *ru*.
 Counterfeit (figure), تقلید *taklíd* (k.) ; (coin), قلب *kalb* (k.) ; ساختگی *sákhtagi*.
 Counterpane, لحاف *laháf*.
 Country, ولایت *viláyat*. Native — , وطن *vatan*. Hilly — ,
 کوهستان *kúhistán*.
 Countryman, هم وطن *ham vatan*.
 Couplet, بیت *baít*.
 Courage, مردانگی *wardánagi* ;
 دلیری *dalíri*.
 Courageous, شجاع *shujá*.
 Courier (on foot), قاصد *kásid* ;
 (mounted), چاپار *chápár* ;
 غلام *gholám*.
 Court (king's), درگاه *dargáh*.
 Law — , محکمه *máhkamah* ;
 (of house) حیاط *hayát*.
 Courteous, مؤدب *muaddeb*.
 Courtesy, ملاطفه *mulátifeh* ;
 مدارا *mudará*.
 Courtezan, لولی *lúli* ; قحبه *kahbeh*.

Courtier, مقرب *muḥarrib*.
 Cousin, عمه زاده 'ammú zádeh
 (child of pat. uncle); عمه زاده
 'ammeh' z. (child of pat.
 aunt); خالو زاده *khálú z.*
 (child of mat. uncle); خاله
 زاده *kháleh z.* (child of mat.
 aunt). Male —, پسر عمو,
pesari 'ammú, etc. Fem. —,
 دختر عمو *dukhtari 'ammú*,
 etc.
 Covenant, عهده 'uhdeh (gr.).
 Cover, n., سر پوش *sar púsh*;
 پوشیدن *púshidan*.
 Coverlet, لحاف *laháf*.
 Covet, طمع کردن *tama' k.*
 Covetous, طماع *tammá*.
 Covetousness, طمع کاری
tama' kári.
 Cow, گاو *gáv*.
 Coward, نامرد *namard*.
 Cowardice, جبن *jubn*.
 Co-wife, همشوی *hamshúi*.
 Crab, خرچنگ *kharchang*.
 Crack, n., شکاف *shikáf*; چاك
chák (sh.); v., شکافتن *shi-*
káftan.
 Cradle, گهواره *gahváreh*.
 Craftiness, روباہ بازی *rúbáh*
bázi.

Crane, کلنگ *kulang*.
 Craze, شوری *shúrí*.
 Crazy, خشک مغز *khusk maghz*;
 دیوانه *diváneh*.
 Cream, سر شیر *sari shir*.
 Crease, تا *tá (n.)*.
 Create, آفریدن *áfrídan*.
 Created beings, مخلوقات *makh-*
lúkát.
 Creation, خلقه *khilkat*.
 Creator, آفریدگار *Afrídgar*.
 — of the World, جهان آفرین
Jehán áfrín.
 Creatures, خلائق *khaláik*.
 Credit, n., (money), نسیه *nasi-*
yat; (honour), اعتبار *ítibár*
(dsh.); v., باور کردن *bávar k.*
 Creditor, قرض خواه *qarz kháh*.
 Creep, خزیدن *khazídan*.
 Crepitatio ventris, کوز *gúz*.
 Crescent, هلال *helál*.
 Cresses, تیرک *tízak*.
 Crest, جقه *jikkeh*.
 Crew, حزب *hizb*.
 Cricket (insect), چرغد *chirghad*.
 Crier, منادی *manádi*; جارچی
járchí; (of mosque), مؤذن
muazzin.
 Crime, گناه *gunáh*; تقصیر
taksír; جرمه *jarimah*.

Criminal, گناه کار *gundāh kār* ;
مذنب *muzniḥ*.

Crimson, قرمز *kermez*.

Cripple, چولاق *chúlāk*.

Crisis (of disease), بحران *bah-rán*.

Crisp (hair), جعد *ja'ad*.

Critic, نکته دان *nukteh dān*.

Criticism, نکته چینی *nukteh chíní (k.)*.

Croaking, نغاب *nu'áb* ; نغیق *naghik*.

Crocodile, تمساح *timsāh*.

Crocus, زعفران *za'farán*.

Crooked, کج *kaj* ; خم *kham* ;
عوج *'avaj*. — ness, کجی *kají*.

Crop (of bird), حومله *hauseleh* ;
(of field), حاصل *hásel* ; حصاد *hesád*.

Cross, چلیپا *chalípa* ; صلیب *salíb*.

Cross-beam, نعامت *na'amat*.

Croup, خروسک *khurúsak*.

Crow, n., کلاغ *kelāgh* ; زاغ *zāgh* ; v., بانک زدن *bang z*.

Crowd, ازدحام *izdihām* ; خرانبار *khar ambár*.

Crown, تاج *táj*. — of the
head, افسر سر *afsari sar* ;

pr. p. تکلیل *taklíl (k.)*.

— property, خالصه *khá-liseh*.

Crowned, تاج دار *táj dár* ;

Crucible, بوتنه *bútah*.

Crucified, مصلوب *maslúb (s.)*

Crucifixion, تعلیب *taslíb (k.)*.

Crude, خام *khám*.

Cruel, بیمروت *bí-muruvvat*.

Cruelty, جان آزاری *ján azári*.

Crumb, ریزه *rízah* ; خورده *khur-deh*.

Crushed, له *lih (k.)* ; خورد *khurd (s.)*.

Crust, پوست *púst*.

Crupper, بار دم *pár dam*.

Cry, n., فریاد *feryád* ; — v.,
(weep), گریه کردن *geriyeh k*.
— out, صدا کردن *sedá k*.

Crystal, بلور *bullúr*.

Cube, کعب *ka'ab* ; ششدر *shash-dar*.

Cubit, ذرع *zar'*.

Cuckold, قورمساکی *kurmsák*.

Cuckoo, کوکو *kúkú*.

Cucumber, خیار *khiyár*.

Cue, اشاره *isháreh*.

Cuff (slap), مشت *musht (z.)*.

Cuirass, زره *zerah* ; جوشن *jú-shan*.

Cull, چیدن *chídan*.
 Culpable, قصیر وار *taḡsír vár*.
 Culprit, مقصر *muḡassar*.
 Cultivated, معمور *ma'múr*; آباد *ábád*.
 Cultivation, زراعت *zir'át (k.)*; کشته کاری *keshteh kári*.
 Cummin-seed, کون *kammún*.
 Cunning, ذوفنون *zú funún*.
 Cup, n., (large tea), پیاله *piyáleh*; (small coffee), فنجان *finján*; (large), جام *jám*; کاسه *káseh*; قدح *ḡadah*.
 Cupboard, طاقچه *táḡcheh*.
 Cupola, کنبه *gumbad*.
 Cupping, حجامت *hajámat (k.)*.
 Cupper, حجام *hajjám*.
 Curable, علاج پذیر *'iláj pazír*.
 Curb, لجام *lijám*.
 Curds, ماست *mást*; دوغ *dúgh*.
 Cure, شفا *shifá (d.)*; علاج *iláj (k.)*; معالجه *mu'álizeh (k.)*.
 Curiosities, نفیسات *nafísát*.
 Curiosity, استقصاء *istiḡsá*.
 Curious, سر جو *sirr jú*; (wondrous), عجب *'ajab*.
 Curl, حلقه *halḡeh*; زلف *zulf*.
 Currants, کشمش *kishmish*.
 Currency, ترویج *tarvīj (dsh.)*.

Current (coin), رواج *raváj (dsh.)*; رایج *ráj*; (stream), جاری *jári*.
 Carrier, چرم ساز *charm sáz*.
 Currying (leather), دبغ *dabgh (k.)*; (a horse), تیمار *tímár (k.)*.
 Currycomb, قشو *ḡasho*.
 Curse, لعنت *la'nat (k.)*.
 Cursed, ملعون *ma'fún*.
 Curtailing, اجتر *ibtár (k.)*.
 Curtain, پرده *pardah*.
 Curve, پیچش *píchish*.
 Cushion, بالش *bálish*; متکا *muttaká*.
 Custody (of), حفاظت *hafázat*; حواله *haváleh*. In — , قید *ḡaid*.
 Custom, رسم *rasm*; عادت *'adat*.
 Customary, رسمی *rasmí*.
 Customs, گمرک *gumruk*. — house, گمرکخانه *gumruk-kháneh*.
 Cut, بریدن *burídan*. — out, تراشیدن *taráshídan*.
 Cuticle, بشرت *basharat*.
 Cut-purse, برکسه *kíseh bur*.
 Cutter (of gems), حاک *hakkák*.
 Cylinder, لوله *lúleh*; استوانه *ustuváneh*.

Cymbals, سنتور *sumtúr*.
 Cypher (zero), صفر *sifr*;
 (writing), خط رمز *khatti ramz*.
 Cypress, سرو *sarv*.

D

Dagger (large), قمه *kammah*;
 (small), خنجر *khanjar*.
 Daily, روزی *rúzi*; هر روز *har rúz*. — allowance, روزانه *rúzánah*.
 Daisy, بابونه *bábúnah*.
 Dale, دره *derreh*.
 Dam, بند *band* (k.).
 Damage, ضرر *zarrar* (rsa.); خلل *khallal* (k.); عیب *'aib* (k.).
 Damascus, شام *Shám*.
 Damned, ملعون *ma'lún*.
 Damp, n., رطوبت *ratúbat*; a., تم *tarr* (h. k.).
 Damson, الوجه *álúcheh*.
 Dance, رقص *raqs* (k.).
 Dancer, رقاص *raqqás*.
 Danger, خطر *khattar*; خوف *khauf*.
 Dangerous, خطرناك *khattar nák*; مهلك *muhlik*.
 Dapple-grey, ایرش *abrash*.

Daring, جرئت *jur-at* (dsh.);
 جسارت *jesárat* (n.).
 Dark, تاريك *tárik*; (colour), تيره *tíreh*.
 Darkness, تاریکی *tárikí*.
 Darling, محبوب *mahbúb*; عزیز *'azíz*.
 Darning, رفو *rafú* (k.).
 Dart, جرید *jeríd*.
 Dash, بهم زدن *biham z.*; *pr. p.* متوج *mutamavvij*.
 Dastardly, بی‌حمیت *bíhamiyat*.
 Date (fruit), خرما *khurmá*; — stone, نوات *navát*; (epoch), مؤرخ *tárikh*; *pa. p.* مؤرخ *muarrakh*.
 Daughter, دختر *dukhtar*. — -in-law, عروس *'arús*.
 Dauntless, بی‌حجابا *bímuhábbá*.
 David, داود *Dáúd*.
 Dawn, بامداد *bámddád*; صبح زود *subhi zúd*.
 Day, روز *rúz*. — light, روز روشن *rúzi roshan*. Day by day, روز بروز *rúz be rúz*. To-day, امروز *imrúz*. Day after to-morrow, پس فردا *pas fardá*.
 Day-book, روز نامه *rúz námeh*.
 Dazzling, چشم خیره *cheshm khíreh* (k. sh.).

Dead, مرده *murdah* (pl. مردگان *murdagán*).

Deadly, مهلك *muhlik*; هلاهل *heláhil*.

Deaf, كر *kar* (b.). — ness, صم *sum*.

Deal, a great, بيسار *bisyár*.

Dealer, سوداگر *súdagar*.

Dealing fairly, راست كردار *rást kerdár*.

Dear (price), گران *gíran*; (affection), عزيز *'azíz*.

Death, مرگ *marg*; موت *maut*; وفات *vafát*. Angel of —, اسرافیل *Isráfíl*.

Debarred, محروم *mahrúm* (k.).

Debate, مشاورت *mushávarat*.

Debauchee, رند *rind*.

Debilitated, ضعيف *za'if*.

Debt, قرض *karz*; وام *vám*.

Debtor, دار قرض *karz dar*.

Decanter, تنك *tung*.

Decapitate, زدن گردن *gardan z*.

Decayed, پښ مرده *pazh murdeh*.

Deceased, مرحوم *marhúm*.

Deceit, فریب *firíb*; مكر *makr*; گول *gúl* (kh.).

Deceive, فریفتن *firíftan*; pa. p. مغبون *maghbún* (k. sh.).

Deceiver, خادع *khádi*.

Deception, تغابن *taghábun*.

Decent, متشخص *mutashakhhis*.

Decency, شایستگی *sháyistagi*.

Decision (law), حكم *hukm* (d.); (mental), مقرر *mukar-rar* (dsh.).

Decisive, قاطع *káti*.

Deck, n., عرشه *'arshah*.

Declamation, انشاد *inshád* (k.).

Declaration, اعلان *ilán* (k. d.).

Declination, تنزل *tanazzul*.

Decline, n., (decay), زوال *zavál*; v., در گذشتن *dar guzashtan*; (refuse), نفی کردن *nafí k*.

Declivity, نشیب *nashíb*; شیو *sheiv*.

Decoction, طبیخ *tabíkh*.

Decomposition, اخلال *inhelál*.

Decoration, زینت *zínat* (k.); (order), نشان *nishán*.

Decrease, n., نقص *naqs*. v., کم کردن *kam k*.

Decree, فتوی *fatvá* (d.); امر *amr* (k.); pa. p. مقرر *mu-kaddar*.

Decrepit, فرتوت *fartút*; هرم *harim*.

Deducing, منتهج *muntahij* (k.).

Deduction, منها *minhá* (k.).

Deed (of gift), هبه *hibbeh*
námeh; (of sale), قبالة *ka-*
báleh; (written), حجت *huj-*
jat.

Deep, گود *god*; عمیق *'amík*.

Deer, آهو *áhú*.

Deface, محو کردن *mahv k*.

Defame, بد نام کردن *bad nám k*.

Defeat, شکست *shikast (d. kh.)*.

Defect, عیب *'aib*.

Defection, معصیت *mu'siyat*.

Defective, مقصر *muḥassar*.

Defence, صیانت *siyánat (k.)*;
 حمایت *himáyat (d.)*.

Defendant, مدعی علیه *mudda'a*
'alaih.

Defender, حامی *hámí*.

Defensive, دفاع *difá'*.

Defer, دفع انداختن *daf' an*;
pa. p. موقوف maukúf (sh.).

Deference, احترام *ihtirám (n.)*

Deficiency, نقص *naqs*.

Deficient, قاصر *kásir*.

Defile, *n.*, تنگه *tangah*; کتل *kotul*.

Defiled, نجس *nejis (k.)*.

Defilement, ناپاکی *nápákí*.

Definite, محدود *mahdúd*.

Definition, بیان *bayán (k.)*.

Deformed, معیوب *ma'yúb*.

Deformity, زشتی *zishti'*.

Defraud, کول زدن *gúl z*.

Defray, خرج کردن *kharrj (k.)*.

Degenerate, نا خلف *ná khalaf*.

Degree, درجه *darajeh*; طبقه *tabaqeh*.

Deity in, or of, الوهیت *ulúhiyat*.

Delay, تاخیر *taakhír (k.)*; تاخیر *taanní (k.)*; دیر *dir (k.)*

Delegate, مباشر *mubáshir*.

Deliberately, عمدأ *'amdan*.

Deliberation, تدبیر *tadbír (k.)*;
 مشورت *mashvarat (k.)*.

Delicacies, مستلذات *musta-*
lazzát.

Delicacy, لطافت *litáfat*.

Delicate, نازک *názuk*.

Delicious, خوش مزه *khush*
mazah.

Delight, حظ *hezz*; خوشحال *khush hál (s.)*.

Delighted, I am, خوش آمد *khush-am* (-at, -ash, etc.)
ámad.

Delirious, مدهوش *madhúsh*.

Delirium, هذی *hezi'*.

Deliverance, خلاص *khilás (k.)*;
 نجات *neját (d.)*.

Delivery, تسلیم *taslím (k.)*.

Deluded, غره *gharrah*.

Deluge, طوفان *túfán*.

Demand, *n.*, درخواست *dar khâst*; خواهش *khâhesh. v.*, طلبیدن *talabidan*; خواستن *khâstan*.

Demolition, هدم *hadm (k.)*; خراب *kherâb (k.)*.

Demon, دیو *div*; جن *jinn*.

Demoniac, مجنون *majnûn*.

Demonstration, اظهار *izhâr (k.)*; برهان *burhân (k.)*.

Demonstrative, مبرهن *mubârhan*.

Demur, پس و پیش *pas o pîsh*.

Den, لانه *lânêh*.

Denial, انکار *inkâr (k.)*.

Dense, کثیف *kasîf*.

Density, کثافت *kisâfat*.

Depart, روان شدن *ravân sh*.

Departure, حرکت *harakat (k.)*; کوچ *kuch (k.)*; رحلت *rihlat*.

Dependence, تعلق *ta'alluq (dsh.)*.

Dependent, متعلق *muta'allak (b.)*; موقوف *maukûf*.

Depopulate, ویران کردن *vairân k*.

Deposit, *n.*, امانت *amânat (gz.)*.

Depraved, فاسد *fûsid*.

Depravity, تباهی *tabâhî*.

Depredation, غارت *ghârat (k.)*.

Depressing, مکب *mukibb (k.)*.

Deprivation, فقدان *fikdân*.

Depth, عمق *'umq*; ژرفا *zharfâ*.

Deputation, مراسله *murâseleh*.

Depute, مأمور کردن *maamûr k*.

Deputy, نایب *nâib*.

Derision, استهزاء *istihzâ*.

Derivation, اشتقاق *ishtihâk*.

Derivative, فرعی *far'î*.

Derived, مصدور *masdûr (b.)*.

Dervish, درویش *darvîsh*. —'s cup, کَشکول *kashkul*.

Descend, پائین آمدن *pâin âmadan*; فرود آمدن *farûd â*.

Descendants, اولاد *aulâd*; عقبه *'akabah*.

Descent, نزول *nuzûl (k.)*; نشیب *nashîb*; (origin), نسل *nasl*; نسب *nasab*.

Description, تعریف *ta'rif (k.)*; بیان *tafsîl (k.)*; *bayân (k.)*.

Desert, *n.*, بیابان *biyâbân*; روگردانیدن *dasht*; *v.*, *ru g*.

Deserter, فراری *ferâri (sh.)*.

Deserving, مستحق *mustahakk (b.)*.

Design, عزم 'azm (k.); غرض
gharaz (k.); (drawing), نقش
naqsh (k.).

Designer, رسام rassám.

Desirable, مرغوب marghúb.

Desire, آرزو árzu (k.); خواهش
kháhesht (dsh.); مراد murád;
رغبت righbat.

Desirous, آرزومند arzúmand;
مشتاق mushták.

Desist, دست بردار شدن dast bar
dár sh.

Desolate, خراب kharáb (k.);
ویران vairán (s.).

Desolation, ویرانی vairání.

Despair, ناامیدی kunút;
نا امیدى ná ummídi.

Despatch, n., نوشته navishta;
v., روانه کرد raváneh k.

Desperate, ما یوس máyús.

Despicable, نکوهیده níkuhídah.

Despise, خوار کردن khár k.;
pa. p., محقر muhakkar; مهان
muhán.

Desponding, یووش yuvúsh.

Despot, مستقل mustakill.

Despotism, استقلال istiklál.

Dessert, نقل nuql.

Desisting, متقاعد mutaká'id.

Destiny, قدر kadar; قسمت
kismet; بخت bakht.

Destitute, بیروزی bírúzi;
بیكس bíkas.

Destitution, بیچارگی bícháregi.

Destroyed, خراب kheráb (k.);
منهدم munhadem (s.).

Destroyer, یابابكار yabábkár.

Destruction, تهللك tahlák; هدم
hadm; اعدام 'dam.

Destructive, هالك hálík.

Detach, جدا ساختن jedá s.

Detail, تفصیل tafsíl.

Detailed, مفصل mufassal.

Detain, باز داشتن báz dáshtan.

Detection, انكشاف inkisháf.

Detector, كاشف káshif.

Detergent, منقى munakki.

Deterioration, زوال zavál.

Detestable, مكروه makruh; كره
karíh.

Dethronement, خلع kha'.

Detraction, نیمه namimah.

Detriment, تنقص tanakkus.

Devastation, تخریب takhríb;
پایمال páimál.

Development, كشف kashf (k.).

Deviation, انحراف inheráf
(k.); تجاوز tajávuz (n.).

Device, حكمت hikmat.

Devil, شیطان *iblis*; ابلیس *shaitán*.
 Devilish, خناسی *khannási*.
 Devise, تدبیر کردن *tadbír k.*
 Devoted, فدوی *mukhlis*; مخلص *fedaví*; محب *muhibb*.
 Devotee, زاهد *záhid*; عابد *'ábid*.
 Devotion, عبادت *'ibádat*; عاکف *'ákif*.
 Devouring, ابتلاع *ibtílá (n.)*.
 Devout, عابدانه *'ábidánah*; معتكف *muta'abbid*; متكف *mutakif*.
 Dew, شبنم *shabnam*.
 Dewlap, غبغب *ghabghab*.
 Dexterity, معرفت *ma'refat*; زرنگی *ziringí*.
 Dexterous, چابق *napak*; نپق *chábúk*; زرنگ *ziring*.
 Diabetes, سلس البول *salas ul baul*.
 Diagnosis, تشخیص *tushkhís*.
 Dialectics, منطق *mantik*.
 Dialogue, جواب سؤال *jawwáb sorúál*.
 Diameter, قطر *katr*.
 Diamond, الماس *almás*.
 Diarrhoea, اسهال *is-hál*.
 Diary, روز نامه *rúz námeh*.

Dice, قمار *shishdar*; ششدر *kumár*.
 Dictation, املا *imlá (k.)*.
 Dictionary, لغت *lughat*.
 Die, *n.*, سكه *sikkeh*; *v.*, مردن *murdan*; فوت شدن *faut sh.*; وفات یافتن *vafát g.*
 Diet, غذا *ghizá*; پرهیز *parkíz (k.)*; طعم *tá'm*.
 Difference, تفاوت *tafáwut (dsh. k.)*; فرق *fark (dsh.)*.
 Different, جدا *jidá*; علی حده *'alá haddeh*.
 Difficult, مشکل *mushkil*.
 Difficulty, مشکلی *mushkili*; اشكال *ishkál*.
 Diffident, راهمد *váhimch*.
 Diffuse, افشاندن *afshándan*.
 Diffusion, نشر *nashr*; بسط *bast*.
 Dig, کاویدن *kávidan*; کندن *kandan*.
 Digested, مهضوم *mahzúm (sh.)*.
 Digestible, كواره *gaváreh*.
 Digestive, هضمی *hazmí*.
 Digestion, تحلیل *tahlíl (k. r.)*; هضم *hazm (k. sh.)*.
 Digger, كنده *kanendak*.
 Digging, حفر *hafir (k.)*.

Dignified, مشرف <i>musharraf</i> (s.); باوقار <i>bávikár</i> .	Deity, چرکین <i>chirkín</i> ; کاسیف (sh.).
Dignity, شان <i>shaan</i> ; منصب <i>mansab</i> ; دولت <i>daulat</i> .	Disabled, عاجز <i>'ájiz</i> .
Dilatory, تنبل <i>tumbul</i> .	Disagree, ن کردن <i>tiláf k.</i>
Diligence, تندهی <i>tandehi</i> ; اهتمام <i>ihitimám</i> (n.).	Disagreeable, ناپسند <i>n</i>
Diligent, مقید <i>muqayyid</i> . —ly, بجد <i>be-jidd</i> .	Disagreement, تناقض
Diluted, مخلوط <i>makhlút</i> (k.).	Disappeared, ناپدید (sh.).
Dimension, مقدار <i>miqdár</i> .	Disappointed, ناکام (k.); نا مراد <i>ná mu</i>
Diminish, کم کردن <i>kam k.</i> ; pr. p., تقلیل <i>taqlil</i> (k.).	Disappointment, نقص
Diminution, کاست <i>kást</i> .	Disapprobation, ندی <i>pasandi</i> .
Diminutive, تصغیر <i>tasghír</i> .	Disaster, آفت <i>áfat</i> ;
Dimity, دمیاطی <i>dimyátí</i> .	Disavowal, انکار <i>inká</i>
Dimness of sight, غشاوة <i>ghash-ávat</i> .	Disbelieve, نه کردن <i>nah k.</i>
Dimple, چاه <i>cháh</i> .	Disc, قرص <i>kurs</i> .
Dinner, شام <i>shám</i> (kh.).	Discernment, تفرس
Dip, خیسانیدن <i>khísánidan</i> .	Discharge, v., ن کردن <i>rakhhkas k.</i> ; (a g کردن <i>kháli k.</i>
Direct, a., راست <i>rást</i> ; v., ارشاد <i>irshád k.</i> ; راه نمودن <i>ráh n.</i> ; pa. p., مهتدی <i>muhtadi</i> .	Disciple, مرید <i>murid</i> ; حواری <i>havári</i> .
Direction (of letter), نام و مقام <i>nám o maqám</i> ; (way), سمت <i>samt</i> ; سو <i>sú</i> ; (guidance), راهنمای <i>rah namái</i> (k.).	Discipline, نظم <i>na</i> تادیب <i>tádib</i> (k.).
Director, کارکن <i>kárkun</i> .	Disclose, کشف کردن
Dirt, چرک <i>chirk</i> (k.).	Disconcerted, مضطرب (h.).

Discontented, ملول *malúl* ;
دلتنك *diltang*.

Discordant, نا موزون *ná mau-
zún* ; ساز *ná sáz*.

Discourse, n., خطاب *khetáb*
(*k.*) ; v., سخن راندن *sukhan
rándan*.

Discover, پیدا کردن *paidá k.*

Discovery, انهار *iz-hár* (*k.*) ;
استكشاف *istiksháf* (*n.*).

Discrimination, تمیز *tamyíz*
(*k.*) ; تفریق *tafrík*.

Discussion, مذاکره *muzá-
kerék* (*k.*).

Disdain, کبر *kibr*. —full,
مستغنی *mustaghni*.

Disease, مرض *maraz* ; بیماری
bimári.

Diseased, مریض *maríz*.

Disgrace, فزاحت *fazáhat* (*k.*) ;
ذلت *zillat* ; رسوای *rasvái*
(*k.*). —ing one's family,
خانه سوز *khánekh sáz*.

Disguise, تبدیل *tabdíl* (*k.*).

Disgust, نفرت *nifrat* (*s.*).

Dish, پشقاب *pushkáb*.

Dishevelled hair, آشفته موی
áshufték máí.

Dishonourable, بی آبرو *bí ábrá*
(*sh.*).

Dihonoured, بی حرمت *bí hur-
mat* (*k.*).

Disinterested, بیغرض *bí-gharaz*.

Dislike, تنفر نمودن *tanaffur n.*

Dislocated, منفك *munfakk*
(*sh.*) ; در رفته *dar rafték*.

Disloyal, نامك حرام *namak
harám*.

Disloyalty, نمك بجزامی *namak
be-harámí*.

Dismissal, رخصت *rukhsat* (*d.*).

Dismissed, مرخص *murakhas*
(*k. sh.*) ; معزول *mázúl* (*k.*).

Dismount, فرود آمدن *farúd
ámadan*.

Disobedience, نا فرمانی *ná far-
mání*.

Disobedient, نا فرمان *ná far-
mán* ; غیر مطیع *ghoyr mutí*.

Disobey, سر در کشیدن *sar dar
kesh* ; عاق شدن *ákk sh.*

Disorder, تشویش *tashvish* ;
پا. p., (mentally), مختل *mu-
khabbat*.

Despatch, v., فرستادن *firistá-
dan* ; n., نوشته *navishtëh*.

Disperse, پراکندن *parágandan* ;
افشاندن *afshándan* ; پا. p.,
متفرق *mutafarrik* (*k.*).

Dispension, تفرق *tafarruk*.

Dispensive, نشی *nashrú*.
 Displayed, منکشف *munkashif* (sh).
 Displaying, مکاشفہ *mukáshifah*.
 Displeased, کج خلقی *kaj khulk*; دل آزرده *dil ázardeh*; ناخوش *nákhúsh*.
 Displeasing, نا پسند *ná pasand*.
 Displeasure, رنجش *ranjesh* (d); دل کرانی *dil gerání*.
 Disposition (of mind), مزاج *mizáj*; (of things), ترتیب *tartib* (k).
 Dispossessed, بیدخل *bidadkhl*.
 Disputant, مباحث *mubáhis*.
 Dispute, مباحثه *mubahesah* (k); قیل و قال *kíl o kál* (k).
 Disquietude, تشوش *tashavvush*.
 Disregard, v. چشم پوشیدن *cheshm púshidan*.
 Disrespect, بیحرمتی *bihurmatí*.
 Dissatisfaction, سر کرانی *sar gerání*.
 Dissatisfied, سر کران *sar gerán* (h); غیر راضی *ghair rázá*.
 Dissection, تشریح *tashrih* (k).
 Dissemble, نازیدن *názidan*.
 Dissimulation, بهانه *baháneh* (k); مدارات *mudárát* (n).

Dissipated, منتفی *muntafí*.
 Dissipation, هتا *hatak*.
 Dissolve, کداختن *gadákhtan*.
 Distaff, دوکجه *dúkcheh*.
 Distance, مسافت *musáfat*; دوری *dúri*; فاصله *fásileh*.
 Distant, بعید *ba'id*; دور *dúr*.
 Distich, بیت *bait*. Last — of ode, شاه بیت *sháh bait*.
 Distil, چکاندن *chakándan*. — عرق کشیدن *araq kah*; pr. p. تقطیر *taqtír* (k).
 Distiller, آبکار *ábkar*. — آبکاری *ábkárí*.
 Distinct, متباين *mutabáyin*.
 Distinction, امتیاز *imtiyáz* (k. y); تفاوت *tafáwut* (k).
 Distinguished, تشخص *tashakh-khus*; ممتاز *mumtáz* (sh).
 Distorted, ملوی *malví* (sh).
 Distracted, پربیشان *parishán* (h); آشفته حال *áshufteh hál*.
 To be — شرییدن *shúhídan*.
 Distress, n., مفايقه *mazá-ikah*; در مانده *dar mándah*; رنجانیدن *ranjámídan*; فرو ماندن *farú mándan*.

Distribution, تقسیم *taḥsim* (k.); مساهمت *musāḥemat* (n.).
 Distributor, قاسم *kāsim*.
 District, چکله *cheklah*; ولایت *vilāyat*; کوره *kúrah*.
 Disturbance, فتنه *fitnah*; غوغا *ghaughá*.
 Disturbed, مشوش *mushavvash* (sh.); متغیر *mutaghayyir* (sh.). To be — در آشفتن *dar áshuftan*.
 Disunited, فراق *farák*.
 Disused, منسوخ *mansúkh*.
 Ditch, خندک *khandak*; نهر *nahr*; گود *goud*.
 Ditto, ایضا *aizan*.
 Dive, غوطه کردن *ghautah k.*
 Diver, غوطه خور *ghautah khur*.
 Diversion, تفنن *tafannun*; تماشا *tamáshá*; (to one side), انحراف *inheráf* (k.).
 Divided, منقسم *munḥasim* (k.); دو قسمت *dú kımat* (k.). — in two, دو نیم *dú nim*.
 Dividend, مقسوم *maḥsúm*.
 Divination, فال *fál* (gr.).
 Divine, الهی *iláhi*.
 Divinity, خدای *khudái*.
 Division, اقتسام *iktisám*; مقاسمه *muḥáasamah* (k.).

Divorce, طلاق *taláḡ* (d.).
 Divorced woman, مطلقه *mutal-lakeh*.
 Divulged, مشاع *mushá* (k.).
 Divulging, اباحت *ibáhat* (n.).
 Do, کردن *kerdan*; ساختن *sáchtan*; کار کردن *kár k.*
 Dock, v., ایتار کردن *ibtár k.*
 Doctor, طبیب *tabīb*; حکیم *hakim*.
 Doctrine, طریقه *tariqat*; مذهب *mazhab*.
 Document, مستند *mustanad*; کاغذ *kághaz*.
 Dog, سگ *sag*; (pointer), طول *túleh sag*; (hound), سگ *túleh sag*; تازی *tázi*. — star, شعری *sha'ri*.
 Doleful, غمگین *ghamgin*.
 Doll, عروسک *'arúsek*.
 Dollar, ریال *riyál*.
 Dolphin, دلفین *dulfin*.
 Dolt, کردن *kaudan*; غبی *ghabi*.
 Dome, گنبد *gumbad* (*gumbaz*).
 Domestic, n., نوکر *nokar*; pl., خواص *khavvás*; a., خانگی *khanagi*.
 Dominance, تغلب *taghallub* (n.).

Dominion, استیلا *tasallut* ; استیلا *istilá*.
 Donation, انعام *an'am*.
 Donkey, الاغ *ulágh* ; خر *khar*.
 Doom, اجل *ajal*.
 Door, در *dar* ; (large), دروازه *darvázeh*. To open the —, دروا کردن *dar vá k*. To shut the —, پیش کردن *pish k*.
 Doorkeeper, دربان *darbán*.
 Dormitory, خوابگاه *khábgáh*.
 Dot, نقطه *nukteh*.
 Double, دو باره *dú báreh* ; دوتا *dútá (k.)*. — tooth, ضرس *zirs*.
 Doubt, اشتباه *ishtibáh* ; شك *shakk (dsh.)* ; گمان *gemán (dsh.)* ; شبهه *shubheh*.
 Doubtful, مشکوک *mashkúk*.
 Doubtless, بی شك و شبهه *bí shakh o shubheh*.
 Dough, خمیر *khamír*.
 Dove, کبوتر *kabútar* ; قمری *kumrí*.
 Down, از پای *az pái* ; پایین *páyin* ; زیر *zír*.
 Dowry, مهره *mahre*.
 Doze, چرت *chart (z.)*.
 Dracunculus, عاقر قرحا *'ákir karkhá*.
 Dragon, اژدها *izhdehá*.

Dragon's-blood, دم الاخوين *dam ul akhavain*.
 Drain, بدر رو *badar ro* ; آبزیر *ábriz* ; آبشی *áb shí*.
 Draper, بزاز *bazzáz*.
 Draught (drink), جرعه *jur'ah* ; (air), باد *bad* ; (writing), سواد *savád (k.)* ; (money), برات *barát*.
 Draughts, نرد *nard*.
 Draw, *v.*, (pull), کشیدن *keshidan* ; (a picture), تصویر کردن *tasvír k*.
 Drawers, زیر شلوار *ziri shalvar*.
 Drawing, نقشه *nakskeh (ksh.)*.
 Dread, خوف *khauf*.
 Dreadful, هولناك *haulnák*.
 Dream, خواب *kháb* (دیدن *didan*) ; رویا *rúyá (didan)*.
 Dregs, درد *durd*.
 Dress, *n.*, لباس *libás* ; پوشاك *púshák*. — of honour, خلع *khil'at*. A complete —, يك دست جامه *yek dasti jámeh* ; *v.*, پوشیدن *púshidan*.
 Dried, خشك *khushk*.
 Drill, مشق *mashk (k. d.)*.
 Drink, *v.*, خوردن *khurdan* ; نوشیدن *núshidan*.
 Drinkable, مشروب *mashrúb*.

Drinking, شرب *sharb*.
 Drinker, نوشنده *núshandeh*.
 Dripping, شرشر *sharshar*; تقاطر *taqátur* (k.).
 Drive, v., راندن *rándan*; (away), رد کردن *radd k*.
 Drollery, مسخرگی *maskharagi*.
 Drop, n., قطره *katreh*; چكه *chakkeh* (k.); v., چكیدن *chakidan*; pr. p., قطران *katrán*.
 Dropsical, مستقی *mustaqí*.
 Dropsy, استسقا *istisqá*.
 Dross, خبث *khubs*.
 Drought, خشکی *khushki*; سالی خشك *khushk sáli*.
 Drowned, غرق *ghark* (k. sh.).
 Drowsy, وسن *vasin*; خواب آلوده *kháb álúdeh*.
 Drugs, ادویه *adviyeh*.
 Druggist, دارو فروش *dáru ferúsh*.
 Drum, طبل *tabl* (z.); دهل *duhul* (z.); نقره *naqqáreh*.
 Drummer, نقرچی *naqqár chí*.
 Drunk, مست *mast*.
 Drunkard, رند *rind*.
 Drunkenness, مسی *mastí*.
 Dry, خشك *khushk* (k.).

Dryness, یبوست *yabúsat*.
 Dual, تشنيه *tasniyeh*.
 Duck, اوردك *úrdak*; بط *batt*.
 Due, حق *haqq*.
 Dumb, كك *gung*; لال *lál*; بیزبان *bizabán*.
 Dun coloured, اشهب *ashhab*.
 Dunce, بليد *balid*.
 Dung, چركين *chirkin*; كك *goh*; (of cows), سرکين *sargín*; (of sheep), پشکل *pishkil*; (dried-fuel), پاچك *pácheh*.
 Dunghill, مزبله *mazbaleh*.
 Durable, استوار *ustuvár*; پایدار *páidár*; قايم *káim*.
 Duration, دوام *davám*.
 During, مادام *mádám*.
 Dusk, تاریکی *tárikí*.
 Dust, خاك *khák*; گرد *gird*; غبار *ghubár*.
 Duty, تكليف *taklíf*; (religious), فرض *farz*.
 Dwarf, تنبل *timbal*.
 Dwell, ساكن *sákin* b.; pr. p., مقيم *muqim* (b.).
 Dye, رنگ *rang* (z.); پا. p., منصف *munsabagh*.
 Dyer, رنگ زبر, *rang riz*; صباغ *sabbágh*.

Dyeing the hair or nails, خضب *khazb* (k.).
 Dying, فوات *favát* (k.).
 Dynasty, طبقه *tabakah*; دولت *dauleh*.
 Dysentery, جریان شکم *jarayáni shakam*; اسهال *as-hál*.
 Dyspepsia, معده سنگی *mi'dah sangi*.

E

Each one, هر يك *har yek*.
 Eager, آرزومند *árzúmand*; مشتاق *mushták*.
 Eagle, عقاب *'ukáb*; دال *dál*.
 Ear, گوش *gúsh*. — ring, گوشواره *gúshvárah*; آویزه *avizeh*. — of wheat, خوشه *khúshkeh*. The cavity of the ear, بنا گوش *biná-gúsh*. — wax, چرك گوش *chirk i gúsh*.
 Early, زود *zúd*. — in the morning, علی الصباح *'ala ssa-báh*; صبح زود *subhi zúd*.
 Earn, مداخل کردن *mudákhil k*.
 Earnest, جدا *jiddan*. — money, بیعانه *bai'ánah*.
 Earth, خاک *khák*; زمین *zamín*.
 Earthen, گلی *gilí*. — ware سفالی *sufálí*.

Earthquake, زلزله *zilziláh*.
 Earthworms, خراطین *kharátin*.
 Earthly, طینی *tiní*.
 Ease, آسانی *ásání*; آسودگی *ásúdagí*; آرام *árám* (gr.); آرامش *árámish*.
 Easily, آسان *ásán*.
 East, مشرق *mashroq*; مطلع *matla*; شرق *sharq*.
 Eastern, شرقی *sharqí*.
 Eat, خوردن *khúrdan*.
 Eatables, خوراکی *khúrákí*.
 Eaves, شادروان *shádurván*.
 Ebb, جزر *jazr*.
 Ebony, آبنوس *ábús*.
 Ebullition, جوش *júsh* (k.).
 Echo, بخت لیل *binu 'lyabal*.
 Eclipse (sun), کسوف *kusúf*; — (moon), خسوف *khúsúf*.
 Economical, کمخرج *kam kharj*.
 Economy, خانه داری *kháneh dári*.
 Ecstasy, وجد *wajd*; شغف *sháf*.
 Eddy, موج *mauj*.
 Edge, دم *dam*; لب *lab*.
 Edging, سنجاف *sanjáf* or زنجف *zinjaf*.
 Edict, امر *amr*.
 Edifice, عمارت *'imárat*.
 Educate, پروردن *parvardan*.

Education, تربیت *tarbiyet* (k.);
 ترتیب *tartīb* (k.).
 Eel, مار ماهی *mār i mākhi*.
 Effacement, محو *mahv* (k.);
 ابطال *ibtāl* (k.).
 Effect, v., بسر بردن *basar bur-*
dan. To take —, در گرفتن *dar*
giriftan; n., تأثیر *taa'īr*.
 Effecting, اجراء *ijrá*.
 Effectual, کارگر *kárgar*.
 Effeminacy, نرمی *narmí*.
 Effervescence, جوش *júsh* (k.).
 Efficacious, جایگیر *jáy-gír*;
 پیشرفت *pish-raft*.
 Effigy, صورت *súrat*.
 Effort, جهد *jídd*; جهد *jahd*;
 اجتهد *ijtihád*; کوشش *kúsh-*
ish.
 Effrontery, گستاخی *gustákhí*.
 Effusion, ریزش *rízish*; انزال
inzál; (of blood), سفك *safk*.
 Egg, تخم مرغ *tukhmi murgh*.
 Fried — خاگینه *khágína*. —
 shell, پوست *púst*.
 Egg-plant, بادنگان *bádinján*.
 Egotism, انانیت *anáníyet*.
 Egresses, مغارج *makhárij*.
 Egypt, مصر *misr*.
 Eight, هشت *hasht*.
 Eighteen, هزده *hizdah*.

Eighth, هشتم *hashtum*.
 Eightieth, هشتادم *hashtádum*.
 Eighty, هشتاد *hashtád*.
 Either—or, یا — یا *yá—yá*.
 Eject, بدر کردن *badar k*.
 Ejectment, اخراج *ikhráj* (k.).
 Elapse, گذشتن *guzashtan*.
 Elapsed, ما فات *má fát*; منقضی
munkazi.
 Elbow, آرنج *áranj*.
 Elder, n., شیخ *sheikh*; a. مهتر
mehtar. — tree, خمان *khuman*.
 Elders, بزرگان *buzurgán*.
 Eldest son, پسر امجد *pisar i*
amjed.
 Elected, مجتبی *mujtabá*.
 Election, انتخاب *intikháb* (n.).
 Electricity, کاه رباى *káh-rubái*.
 Elegance, لطافت *latáfát*; جمال
jamál. — of style, انشاء
inshá'.
 Elegant, لطیف *latíf*; نغز
naghz; کشنك *kashang*.
 Elegy, مرثیه *marsíyah*.
 Element, عنصر *unsur*; pl. عناصر
'anásir; اصول *usúl*. The
 four — اخشیان *akhshtíján*.
 Elementary, عنصری *'unsuri*.

Elephant, فیل *fil*. — driver,
فیلان *fil-bán*.
Elephantiasis, جذام *juzám*.
Elevate, برداشتن *bardáshtan* ;
افراختن *afrákhtan* ; *pa. p.*
مرتفع *murtafí* ; *pr. p.* نص
nasa.
Elevation, ارتفاع *irtifá* (*k.*).
Eleven, یازده *yázdah*.
Eleventh, یازدهم *yázdahum*.
Elicit, استدراك کردن *istidrák k.*
Elision, حذف *hazf*.
Elixir, اكسير *ikstír*.
Elk, گوزن *gauzan*.
Ell, کر *gaz*.
Elm, نارون *nárvan*.
Elongate, دراز کشیدن *diráz*
ksh.
Elopement, رم *ram*.
Eloquence, سخن آرای *sukhan-*
arái ; فصاحت *fasáhat* ; بلاغت
balághat ; خوش گفتار *khush-*
guftár.
Eloquent, فصیح *fasíh* ; سخن دان
sukhan-dán ; تر بلیغ *baligh* ; تر
زبان *tar-zaban*.
Emaciated, مهزول *mahzúl*.
Emanation, مدور *sudúr* (*k.*).
Emancipate, آزاد کردن *ázád k.*
Embalm, تحنيط کردن *tahnít k.*

Embankment, پابندی *pul-bandí*.
Embark, شوار شدن *sowwár sh.*
Embarrassed, دست به *dast*
pácheh (*sh.*). To be — گیر
افتادن *gir uftádan*.
Embassy, سفارت *sifárat*.
Embellishment, پیرایش *pairá-*
yish ; آرایش *aráyish*.
Embers, اخگر *akhgar*. Live
— زغال *zughál*.
Emblem, علامت *'alámat*.
Embrace, n. آغوش *ághúsh*
(*ksh.*) ; v. معانقه کردن *mu'á-*
nakah k. ; بغل کردن *ba-*
ghal k.
Embrasure, بارو *báru*.
Embrocation, حمام *zimád*.
Embroider, ترازیدن *tarázídan*.
Embroiderer, چکن دوز *chakin-*
dúz ; مطرز *mutarriz*.
Emdroidery, زر دوزی *zar dúzi*.
Embryo, جنین *janin*.
Emendator, معمم *musahhíh*.
Emerald, زمرد *zumurrud*. —
coloured, زمردین *zumur-*
rudín.
Emery, سنباده *sumbádeh*.
Emetic, مقی *mu'kaiyi* ; دوائی قی
davá i kay.
Emigration, جلاى وطن *alá i*

vatan; نقل مکان *naql i makán* (k.).
 Eminence (place), تپه *tappeh*.
 — (rank), مشارفت *mushárafat*; سر بلندی *sar-bulandí*; سر فرازی *sar-farází*.
 Eminent, سر بلند *sar-buland*; سر افراز *sar-afraz*; والا *válá*.
 Emission, نطف *natf* (k.).
 Emolument, مدخل *mudákhil*.
 Emotion, اضطراب *izteráb*.
 Emperor, امپراتور *imperátúr*; قیصر *sháhansháh*; خاقان *khákán*.
 Emphasis, تاکید *taakíd*.
 Empire, پادشاهی *pádasháhi*; سلطنت *mamlakat*; مملکت *saltanat*.
 Employed, مشغول *mushtaghal* (sh.); مشغول *mashghúl* (k.).
 Employment, شغل *shughl* (d.).
 Empty, تهی *tihí* (k.); خالی *khálí* (k.).
 Emulating, موالات *muvátát* (n.); مجاهده *mujáhedeh* (k.).
 Emulation, غیرت *ghairat*.
 Enamel, مینا *miná* (n.).
 Enameller, مینا کار *miná-kár*.
 Enamoured, دل آویخته *dil-ávíkh-tak*; آشفته *áshufta*.

Encampment, حیمه *haimeh* (z.); اردو *urdú* (z.).
 Enchanter, جادوگر *jádúgar*.
 Enchantment, سحر *sihr*.
 Enclosure (place), احاطه *iháteh* (k.); (letter), ملفوف *mal-fúf*; مندرج *mundrij*.
 Enconium, مداحی *maddáhi*.
 Encounter, تقابل *takábúl*.
 Encouragement, خاطر داری *khátir-dári*.
 End, انجام *anjám*; اتمام *itmám*; آخر *ákhar*; انتهاء *intihá*; (extremity), غایت *gháyat*; سر *sar*. — of a day's journey, سر منزل *sar i manzil*. — of the month, سلخ *salkh*.
 Endeavour, سعی *sá'i* (k.).
 Endive, کاسنی *kásni*.
 Endless, بیپایان *bípayán*.
 Endorsement, امضا *imzá* (k.).
 Endowment, وقف *vakf*.
 Endurance, تحمل *tahammul* (k.); مقاسات *muqását*. May it endure! زال لا زال *zál*.
 Enemy, دشمن *dushman*; عدا *'adúv*; خصم *khasam*. A secret —, کاشخ *kashih*.
 Energy, قوه *kuvvat*.
 Enervated, موهون *maruhún*.

Enfeebled, متضعف *mutaza'if*.
 Enfranchise, آزاد کردن *ázád k.*
 Engage, *v. t.*, معین کردن *mu'ay-
 yan k.* — in, *v.*, تن دادن
tan dādan.
 Engaged in, to be, در پیوستن
dar paivastan.
 Engaged, مشغول *mashghúl*
(sh.).
 Engagement, کار *kár* ; وعده
va'deh (dsh.).
 Engine, منجنيق *manjanik*.
 English, انگلیز or انگلیس *In-
 gilís or Ingilíz*.
 Engrave, کنندن *kandan*.
 Engraver, نقاش *naḵkáš* ; حاکم
hakkák.
 Engravings, نقوش *nukúsh*.
 Enigma, لغز *laghz* ; معما *mu-
 'ammá*.
 Enjoined (by law), مفروض
mafrúz.
 Enjoy, بر خوردن *bar khúrdan*.
 Enjoying, متمتع *mutamatti'*
(sh.) ; عیش *'aish (k.)*.
 Enjoyment, تمتع *tamattu'* ; حظ
hezz (k.) ; لذت *lizzat (ksh.)*.
 Enlarge, بزرگ کردن *buzurg (k.)*.
 Enlightenment, روشنایی *rúsh-
 náí (n.)*.

Enlist, *v. t.*, جمع آوری کردن
jam' ávarí k. ; *v. n.*, سرباز
 شدن *sarbáz sh*.
 Enmity, عداوت *'adáwat* ; دشمنی
dushmaní.
 Eunobled, مشرف *musharraf*.
 Ennobling ; تشریف *tashrif*.
 Enough, بس *bas*. It is —,
 کفایت کرد *kefáyat kard*.
 Enquire, سوال کردن *suál k.*
 Enraged, غضب *ghazbán*.
 Enshrouding (the dead), تکفین
takfín (k.).
 Ensign (man), نایب دوم *náib i
 duvum*.
 Ensigns, اعلام *a'lám*.
 Entangled, ژولیده *zhúlidadh*.
 Enter, در آمدن *dar ámadan* ;
 داخل شدن *dar sh.* ; داخل شدن
dákhil sh.
 Enterprise, بسیج *besij*.
 Entertainment, ضیافت *ziyáfat* ;
 مهمانی *mihmání*.
 Euticing, محرض *muharriz (n.)*.
 Entire, يك دست *yak-dast* ; تمام
tammám ; كل *kull*.
 Entirely, بالكل *bilkull*.
 Entrails, روده *rúdeh*.
 Entrance, دخول *dukhúl*.
 Entreat, التماس کردن *iltímás k.*

Entrenchments, استحکامات *istih-kámát*.

Entrust, جواله کردن *haváleh k.* ; سپردن *sipur dan* ; *pa. p.*, مفوض *mufavvaz*.

Entry and exit, ولوج و خروج *vulúj u khurúj*.

Enumeration, تعدید *ta'díd*.

Envelope, لفافه *lifáfah*.

Envelop, فرا گرفتن *fará giriftan* ; *pa. p.*, ملفوف *malfúf*.

Envied, محسود *mahsúd*.

Envious, حاسد *hásid* ; حسود *hasúd* ; رشک خور *rashk-khur*.

Environs, اطراف *atráf* ; حوالی *hawálí* ; نواحی *nawákhí*.

Envoy extraordinary and minister plenipotentiary, وزیر مختار *vazír i mukhtár*.

Envy, *v.*, حسد بردن *hasad bur dan*.

Ephemeris, زیج *zích*.

Epilepsy, صرع *sar*. Afflicted with —, مصروع *masrú*.

Epistle, نامه *náma* ; مرسله *mur-salah*.

Epitaph, کتابه *kitábeh*.

Epithet, صفت *sifat*.

Epoch, تاریخ *tárikh*.

Equal, *n.*, هم پهلو *ham-pahlú* ;

هما *ham-tá* ; *a.*, برابر *bará-bar* ; سوی *saviy* ; متساوی *mutasávi* ; يك انداز *yak-andáz*. — *to*, معادل *mu'ádil*.

Equalising, تعدیل *ta'díl (k.)*.

Equality, سویت *saviyet* ; تسويف *tasviyet* ; يستوی *yastavi*.

Equation, مساوات *musávát*.

Equator, خط استواء *khatt i istiwá*.

Equilibrium, موازنه *muvázanat*.

Equipment, تجهيز *tajhíz (k.)*.

Equity, معادلت *mu'ádat* ; انصاف *insáf*.

Equivalent, همقدر *ham-kadr*.

Equivocation, طفره *tafrih (z.)*.

Era, تاریخ *tárikh*.

Eradicate, از بیخ کردن *az bíkh kandan*.

Erasing, محو *mahv (k.)*.

Erect, *a.*, منتصب *muntasab* ;

راست *rást* ; *v.*, فرازیدن *fará-zidan* ; *pa. p.*, منصوب *man-súb (sh.)* ; *pr. p.*, نصب *nasb (k.)* ; تعمیر *tá'mír (k.)*

Erection, عمارت *'imárat (k.)*.

Ermine, قاقم *qáqum*.

Errand, پیغام *paighám*.

Error, غلط *ghalat (k.)* ; سهو *sahv (k.)* ; گمراهی *gum-rákhí*.

Bructation, اروغ 'جشا' *jushá*; *árúgh*.
 Erudition, دانش *dánish*.
 Eruption (skin), آبله *ábileh*.
 Erysipelas, بثور *busúr*.
 Escape, v., رستن *rastan*; n., رها *rahá* (y.); نجات *naját* (y.); فرار *ferár* (k.).
 Escort, بدرقه *badrakeh*.
 Especial, مخصوص *malhsus*. —ly, خصوصاً *khusúsan*; علی الخصوص *'ala 'lkhúsús*.
 Essence, خلاصه *khulásat*; ذات *zát*; جوهر *jauhar*.
 Established, قرار داد *karár-dád*; برقرار *bar karár* (k.).
 Establishing, مثبت *musab-bit* (k.); اثبات *isbát* (n.).
 Establishment, اقامت *ikámat*; ایاء *ibká*. — (household), عیال *'ayyál*.
 Estate, مال *mál*; نصیب *nisáb*.
 Esteem, اعتبار *'itibár* (dsh.).
 Estimate, برآورد *bar-ávard* (k.); اندازه *andázah*; p. p., مشخص *mushakhhhas*.
 Estrangement, دوری *dúri* (k.).
 Et cetera, و غیره *vaghairah*.
 Eternal, ابدی *ahádí*; خالد

جاوید *khálid*; قائم *kaiyám*; *javíd*. —ly, ابداً *abadan*.
 Eternity, ابد *abad*; خالد *khuld*; بقاء *sarmad*; ازل *azal*; سرمد *baká*.
 Ethics, اخلاق *akhlák*.
 Ethiopian, زنگی *zangí*.
 Etiquette, آداب *ádáb*.
 Etymology, اشتقاق *ishtikák*.
 Euclid, اقلیدس *Ikhlidas*.
 Eulogist, مداح *mádík*; مداح *maddáh*.
 Eunuch, خواجه سرا *kh'ája-sará*; خوجه *khajah*; خسی *khusi*.
 Euphrates, فرات *Furát*.
 Europe, فرنگستان *Firangistán*.
 European, فرنگی *Firangí*.
 Evacuation, تخلیه *takhliyah* (k.).
 Evade, کناره جستن *kináreh jastan*.
 Evaporation, نشف *nashf* (k.).
 Evasion, حیلہ *hileh*; بهانه *bahá-neh*; تاجاهل *tajáhu*.
 Even (number), جفت *just*.
 Evening, شام *shám*; عشی *'ashiy*.
 Event, ما وقع *má vaqa*; جاری *má jará*; سرگذشت *sar-guzasht*; حادثه *hádise*; واقعه *váq'iah*.

Ever (any time), هیچوقت *hích vaqt*. — (no time), هرگز *hargiz*. — (all times), همیشه *hamisheh*.

Every, every one, هر *har*.

Every kind, هر جنس *har-jins*.

Everywhere, هر جا *har-já*.

Evection, دفع *daf* (k.).

Evidence, شاهدت *wazúh*; وضوح *shehádat*.

Evident, آشکار *áshkár*; بدید *padíd*. — ly, ظاهراً *záhíran*.

Evil, بلأ *balá*; بد کاری *bad-kari*. The king's —, یرقان *yarákán*. — doer, تبه کار *tabah-kar*. — speaker, بدگو *badgú*. — suggestion, اغواء *ighwá*.

Ewe, میش *mish*.

Ewer, آفتاب *áftábah*.

Exact, صحیح *salih*; درست *durust*. — ly, بعینه *b'ainihi*.

Exacting an oath, تحلیف *tahlif* (k.).

Exactions, تکالیف *takálif*.

Exaggeration, اغراق *ighrák* (k.).

Exalt, آفراشتن *áfráshtan*; افراختن *afrákhtan*.

Exaltation, فرازی *farázi*.

Exalted, سرافراز *marfú*; مرفوع *sar-afraz*.

Examination, امتحان *imti-hán* (k.).

Example, مثل *masal*; تمثيل *tamsil*. To give an — مثل *masal z*. For — مثلاً *masalan*; فی المثل *fi'l masal*.

Excavation, حفر *hafr* (k.).

Exceed, از حد گذشتن *az hadl guzashtan*.

Exceedingly, بغایت *bigháyat*.

Excellence, فضیلت *fazílat* (dsh.); براعت *fazl*; برافت *baráat*.

Excellency, جناب *janáb*.

Excellent, افضل *afzal*; ارجمند *arjmand*.

Except, جز *juz*; بجز *bajuz*; مگر *magar*; بغیر *bighair*.

Exception, استثناء *istisná*.

Exceptional, مستثنی *mustasni*.

Excess, افراط *ifrát*; بیشی *bishi*; تفریط *tafrít* (k.).

Excessive, مفرط *mufrit*.

Exchange, n. ابدال *ibdál*; میادله *mubádalah* (k.); عوض *ivaz* (k.).

Excite, انگیزتن *angikhtan*; پا.پ. مولع *múla*.

Excitement, تَغِير *taghayyur*.
 Exciting thirst, معطش *mutish*.
 Exclamation, بانك *báng* (z.).
 Excluded, محروم *mahrúm* (s.);
 بیدخل *bí-dakhl*.
 Excommunication, لعنت *la'nat*.
 Excoriating, قاشر *káshir*.
 Excrement, كوه *gúh*; غائط *gháit*. — of the eye, شك *shushk*.
 Excruciating, دل خراش *díl-kharásh*.
 Excusable, معذور *ma'zúr*.
 Excuse, v. t. عذر نهادن *'uzr nihádan*. — oneself, عذر *'uzr khástan*; n. معذره *ma'zarah*; عذر *'uzr*; پوزش *púzish*.
 Execrable, لعین *la'in*; مكروه *makrúh*.
 Excretion, ملاعنة *mulá'anat*.
 Execute (kill), کشتن *kushtan*.
 Executing a business, اجرای کار *ijrá i kár*.
 Executioner, جلاد *jallád*.
 Executor, وصی *vasiy*.
 Exempt from, بری *barí*; معافی *mu'áfú* (s.).
 Exercise, مشق *mashk* (d.);
 — (walk), گردش *gardesh* (k.).

Exertion, مجاهده *mujáhedeh* (k.); کوشش *kúshesh* (k.).
 Exhaling, تنسم *tanassum* (k.).
 Exhausted, خسته *khasteh* (sh, k.).
 Exhibition, نمایش *namáyish*.
 Exhilarated, منفرح *munfaríh*; سرخوش *sar-khush*.
 Exhilaration, تفریح *tafríh*.
 Exhilarating, مفرح *mufraríh*.
 Exhortation, موعظت *mau'izat*, (n.); وعظ *va'z* (k.).
 Exigency, اقتضاء *iktizá*.
 Exiling, تغریب *taghríb* (k.).
 Exist, بودن *búdan*.
 Existence, بودن *búdani*; وجود *vujúd*; هستی *hastí*.
 Existent, موجود *maujúd*.
 Exit, مخرج *makhraj*.
 Exorbitant, کذاب *gazáf*.
 Expand, کشادن *gushádan*.
 Expect, منتظر هستن *muntazer h*.
 Expectation, انتظار *intizár* (ksh.); توقع *tarakkub*; توقع *tavakkú* (dsh.).
 Expecting, متوقع *mutavakkí* (h.).
 Expediency, التزام *iltizám*.
 Expedient, مناسب *munásib*.

Expedite, حرکت کردن *hara-kat k.*

Expedition, ایلغار *elhár.*

Expel, بیرون کردن *birún k.*

Expend, خرج کردن *kharj k.*

Expending, اصراف *isráf (n.).*

Expenditure, انفاق *infák*; نفقه *nafakah.*

Expense, خرج *kharj*; pl. اخراجات *ikhraját.*

Expensive, گران *girán.*

Experience, v., آزمودن *ázmú-dan*; n. خبرت *khubrat*; آزمایش *ázmáyish*; وقوف *vukúf*; تجربه *tajribat.*

Experienced, تجربه کار *tajribah-kár*; جهان دیده *jahán-didah.*

Expert, دست سبک *sabuk-dast*; چالاک *chirah-dast*; چیره دست *chálák.*

Expertness, چیره دستی *chirah-dastí.*

Expiation, كفاره *kaffáreh.*

Expiration, انقضاء *inkizá (sh.).*

Explained, مشروح *mashrúh (sh.).*

Explaining, تبیین *mubayyin (s)*; تبیین *tabyin (k.).*

Explanation, شرح *sharh*; بیان *bayán.*

Explicitly and openly, و شرح *sharh u bast.*

Explode, آتش گرفتن *átesh gr.*

Exploration, استكشاف *istik-sháf (n.).*

Explore, گزاشیدن *garáidan.*

Exposition, اظهار *izhár (k.).*

Expressed (juice, &c.), معمور *má'súr.*

Expression, تلفظ *talaffuz.*

Expulsion, اخراج *ikhraj.*

Exquisite, نفاست *nafásat.*

Extempore, بدیهی *badihi*; مبده *mubdah.*

Extend, دراز کشیدن *diráz ksh.*; پهن *pa. p. mamdúd*; پهن *pahn.*

Extension, اطالت *itálat*; طول *túl (ksh.)*; مد *madd*; توسیع *tausí.*

Exterior, ظاهری *záhirí.*

Extirmination, استیصال *istisál (k.).*

External, خارج *khárij.* —ly, ظاهراً *záhiran.*

Extinct, منقض *munkariz.*

Extinction, انقراض *inkiráz (y.).*

Extinguish, کردن خاموش *khámúsh k.*

Extol, تعریف کردن *tá'aríf k.*

Extort, زور گرفتن *bezúr gr.*
 Extortion, سختگیری *sakhtgiri*;
     تعسف *ta'assuf (k.)*.
 Extract, بر هیختن *bar híkhtan*;
     pr. p., استخراج *istikhraj (k.)*.
 Extraction, قلع *kal (k.)*.
 Extraordinary, عجب *'ajab*.
 Extravagance, سرف *saraf*.
 Extravagant, مسرف *musrif*;
     فضول *fuzúl*.
 Extreme, اقصی *aksú*. —ly,
     بغایت *bi-gháyet*.
 Extremity, پایان *páyán* ; نهایت
     niháyet.
 Exudation, تراوش *tarávisk*.
 Exude, تراویدن *tarávidan*.
 Exultant, شاد کام *shád kám*.
 Eye, چشم *chashm*. Evil—,
     چشم بد *chashm i bad*.
 Squint-eyed, لوج *lúch*. The
 eye-ball or pupil, مردمک
mardumak. Eyebrow, ابرو
abru. Eye-glass, ایناک *ainek*.
 Eyelashes, مژگان *mazhagán*.
 Eyelid, جفن *jafn*.

F.

Fable, فسانه *fasánah* ; حکایت
     hikáyat.
 Fabric, بناء *biná*.

Fabulous, کاذب *kázib*.
 Fabricated, ساخته *sákhtah*.
 Face, رو, *ru*, or روی, *ruy*.
 Face to face, روارو *ru-á-ru*.
 Facetious, شوخ *shúkh*. —ness,
     شوخی *shúkhí*.
 Facilitated, میسر *muyassar (h.)*.
 Facility, آسانی *ásání* ; سهولت
     suhúlat.
 Facing, روبرو *ru be ru* ; مواجهه
muwájahat ; حقیقت *hakikat*.
 Fact, کار *kár*. In —, الحق *al*
     hakk.
 Factory, کارخانه *kár kháneh*.
 Faculty, اقتدار *iktidár*.
 Fade, خشکیدن *khushkidan* ; پا
     p., پژمرده *pazhmurdeh (sh.)*.
 Failing in duty, مقصر *muqassar*
     (sh.).
 Faint, بی‌هوش *bi-húsh (sh.)*.
 Faintness, غش *ghash (k.)*.
 Fair, خوش رو *khush ru*.
 Fair dealing, پاکباز *pák-báz*.
 Fairy, پری *pari*.
 Faith (religion), مذهب *maz-*
     hab. Article of —, عقیده *'akáid*;
     'akáidat ; *pl.* عقائد *'akáid*;
     (confidence), باور *bávar*, اعتقاد
     itikád. Good —, وفا *vafá*.
     — ful, وفادار *vafá-dár* ; ایماندار

imán-dár. The —ful, مسلمین *muslimín*. —less, بیونا *bí-vafá*.
 Falcon, کوش *kúsh*; شاهین *shá-hin*; شهباز *shahbáz*.
 Fall, *n.* سقوط *sukút* (*k.*); *v.* افتادن *uftádam*. — in love, عاشق شدن *‘áshik sh.*
 Fallow, موات *mavát*.
 False, باطل *bátíl*; دغل *daghal*; جا’لی *ja’lî*. — coin, قلب *kalb*. — politeness, تواضع *tavázu’i Samar-kandî*. — reports, ارجاف *arájif*. — hood, دروغ *du-rúgh* (*gf.*).
 Falsified, مزور *muzavvar*.
 Fame, ناموری *námvarî*. Good — نام نیک *nám i ník*.
 Familiar, *a.* مالوف *maalúf*; *n.* مونس *mu’nis*.
 Familiarity, الفت *ulfat*; موانست *muvánisat*.
 Familiarized, متألف *mutaallif*.
 Family, اهل بیت *ahl i beit*; خاندان *khánavádah*; عیال *‘iyál*.
 Famine, قحط سال *kaht-sál*.
 Famous, نامدار *nám-dár*; مشهور *mashhúr*; نام آور *nám-ávar*. To become —, نام آوردن *nám-ávardem*.

Fan, باد بزن *mirvahak*; باد بزدن *bád-bezan*.
 Fanatic, متعصب *muta’assib*.
 Fanaticism, تعصب *ta’assub*.
 Fancy, *n.* خیال *khayál* (*bs.*).
 Fanciful, خیالی *khayálî*.
 Far, دور *dúr*. How far? تا کجا *tá kujá*.
 Fare, طعام *ta’am*.
 Farewell, وداع *vidá’* (*k.*); بدرود *padrúd* (*k.*).
 Farm, اجاره *ijarah* (*k.*).
 Farmer, مستاجر *mustájar*.
 Farrier, نعل بند *na’l band*.
 Farrier’s twitch, پوز مال *púz-mál*.
 Fascinated, مفتون *maftún*.
 Fascinating, سحر آمیز *sahr-ámíz*.
 Fascination, انسون *afsún* (*k.*).
 Fashions, اطوار *atvár*.
 Fast, *v.* روزه گرفتن *rúzah giriflan*; *a.* زود *zúd*; (of watch); تند *tund*.
 Fastened, مضبوط *mazbút* (*k.*).
 Fasting, روزه *rúzah*. To avoid —, روزه خوردن *rúzah kh.* One who fasts, صائم *sáim*.
 Fat, *n.* پیه *píyah*; چرب *charb*;

n. فرید *farbik* (*s.*); سمین *samin*.
 Fatal, مهلك *muhlek*.
 Fate, تقدیر *taqdīr*. — and destiny, قضا و قدر *kazá o kadar*; قسمت *kismet*.
 Fated, مقدر *maqdūr*.
 Father, پدر *pidar*; بابا *bábá*; والد *wálid*. A father-in-law, خسر *khusur*. —ly, پدرانه *pidaránah*.
 Fatigue, ماندگی *mándagī*; خستگی *khashtagī*; تعب *ta'b*.
 Fatigued, مانده *mándah*. To be —, در ماندن *dar-mánden*.
 Fatness, فربهی *farbīhī*.
 Fatted, پروری *parvāri*.
 Fault, تقصیر *takṣīr*; غلط *ghalat* (*k.*); عیب *'aib*; گناه *gunāh*.
 Favour, انعام *in'ām*; لطف *lutf* (*k.*); التفات *iltifāt* (*y.*); توجه *tavaḡḡuh*.
 Favourite, معاحب *musāhib*.
 Fawn, آهوی *āhū-barah*.
 Fayence, کاشی *kāshī*.
 Fear, *n.* ترس *tars*. خوف *khauf*; بیم *bīm*; باک *bák*; هراسیدن *tarsidan*; ترسیدن *hirásidan*.
 Fearful, ترسو *tarsū*.

Fearing, هراسان *hirásán*.
 Fearless, بی باک *bí-bák*.
 Feast, ضیافت *ziyáfat*. — at the end of the fast of Ramazán, عید فطر *'id i fatr*. — of the nativity (of Moham-med), عید مولود *'id i maulūd*. — of Sacrifices, عید قربان *'id i kurbán*.
 Feather, پر *par*; (longest feather in the wing), شهر *shah-par*.
 Feeble, ضعیف *sa'if*.
 Feed, *v.* خوراندن *khúrānīdan*; (cattle) چرا کردن *cherá k*.
 Feeling, حس *hiss* (*k.*). The sense of —, لامسه *lámisah*.
 Feign, بهانه کردن *baháneh k*.
 Felicity, سعادت *sa'ádat*.
 Fellow (to), زوج *zauj*. Con-temptible —, مردك *mardak*. — servants, خواجه تاش *kh'ájah - tásh*. — villager, همدیهی *ham-dihī*.
 Felt, *n.* نمد *namad*; *a.* (perceived), محسوس *mahsús*.
 Female, ماده *mádah*.
 Feminine, مؤنث *mu'annas*.
 Fence, احاطه *ihátah*.
 Fennel, شبت *shebit*.
 Fenu-greek, حبه *kulbak*.

Fermentation, جوش *júsh* (k.).
 Fermented, مخمر *mukhammar*.
 Fern, نلآمده *samámeh*.
 Ferocious, وحشی *vahshí*.
 Ferret, راسو *rású*.
 Ferry, گذار *guzár*. — boat,
 کشتی گذاره *keshtí i guzarah*.
 Fertile, خصیب *khasíb*; بارور
bárvár.
 Festival, عید *'íd*.
 Festivity, شادی *shádí*.
 Fetch, آوردن *ávardan*.
 Fetid, کدبه *gandah*.
 Fetter, پای بند *pái-band*; غل *ghull*.
 Fever, تب *tap* or *tab*. High
 —, تب محرق *tap i muhriq*.
 Hectic —, تب دق *tap i dikk*. Intermittent —, تب
 نوبت *tapi naubat*. Tertian
 —, تب غب *tap i ghibb*.
 Quartain —, تب ربع *tap i rub*.
 Few, کم *kam*; قليل *kalíl*.
 A —, چندی *chandí*; بعضی
bá'zí. A — people, چند
 تنی *taní chand*.
 Fibre, ریشه *ríshah*.
 Fickleness, تلون *talavvun*.
 Fictitious, نقلی *naqlí*.
 Fidelity, وفاداری *vafá-darí*.

Fie! اف *uff*.
 Fief, سیور غال *suyúr-ghál*.
 Field (for sowing), مزرع
mazra'; (sown), کشت *kisht*.
 — of battle, معرکه *ma'rikah*;
 نبرد گاه *naburd-gáh*.
 Fierce, شرزّه *sharzah*; درنده
darrandeh.
 Fiery, آتشی *átishí*.
 Fife, فی *ney*.
 Fifteen, پانزده *pánzdah*.
 Fifth, پنجم *panjum*.
 Fiftieth, پنجاهم *panjáhum*.
 Fifty, پنجاه *panjáh*.
 Fig, انجیر *anjir*.
 Fight, جنگ *jang* (k.).
 Figure, شکل *shakl*.
 Filbert-nut, فندق *funduk*.
 File, سوهان *súhán*.
 Filings, براده *burádah*.
 Fill, پر کردن *pur k*.
 Filling up, املا *imlá* (n.).
 Fillet, کلاخ *kalákh*.
 Filly, کره *kurreh*.
 Film on the eye, ناخند *ná-khunah*.
 Filter, v. افشردن *afshardan*;
 صافی کردن *sáf k*.; n. صافی
sáfí.
 Filth, چرک *chirk*.

Filthy, چرکین *chirgín*.
 Fin, بال *bál*.
 Finally, آخر الامر *ákhír ul amr*.
 Finance, مالیات *máliyát*.
 Find, *v.* پیدا کردن *paidá k.*
 Fine, *n.* جریمه *jarímah*; تاوان *táwán (k.)*; *v.* صادر کردن *musádarah k.* —, *a.* باریک *bárik*.
 Finger, انگشت *angusht*. Ring —, بند *binsir*. Little —, خنصر *khinsar*. Middle —, وسطی *vastí*. —tips, بنان *banán*.
 Finis, تم *tamma*.
 Finished, تمام *tammám (sh. k.)*; منتهی *muntahá (sh.)*. To be —, بسر شدن *basar shudan*.
 Fir, صنوبر *sanauber*; کاج *káj*.
 Fire, آتش *átish*. To set — to, زدن آتش *átish z.* To make a —, آتش کردن *átish k.* To light a —, روشن کردن *átish raushan k.*; *v.* (a gun), خالی کردن *khálí k.* Setting on —, احراق *ihrák*. —fly, شبتاب *shabtáb*. —lock, چقمافی *chakmáki*. —place, هیزم *bukhári*. —wood, هیزم

hoysum. —worshipper, آتش پرست *átesh parast*. —works, آتش بازی *átesh bázi*.
 Firm, پایدار *pái-dár*; راسخ *rásikh*. —ly fixed, مستحکم *makín*. —ness, استحکام *istihkám*.
 First, اول *avval*; اولین *avvalín*. —born, بکر *bikr*.
 Fish, ماهی *máhi*. The sign Pisces, حوت *hút*. Fisherman, ماهی گیر *máhi-gír*. —hook, قلابه *kullábeh*. Fishnet, دام *dám*; تور *túrr*.
 Fissure, شکاف *shikáf*.
 Fist, مشت *musht*.
 Fit, *n.* غش *ghash*; *a.* (proper) لایق *láyik*; سزاور *sezávar*.
 Five, پنج *panj*. —hundred, پانصد *pánsad*.
 Fix, to be in a, گیر افتادن *gír uftádan*; *v.* نسبت کردن *sabt k.*; نشانیدن *nishándan*; *pa. p.*, معین *mu'aiyan*; ثابت *sábit*.
 Flaccid, ارخی *arkhá*; نرم *narm*.
 Flag, بیراق *bairák*; علم *'alam*.
 Flagellation, شلاق *shalák*.
 Flagon, قراوه *karábah*.

Flame, شعله *shu'lah*; زبانه *zabāneh*.

Flaming, اشتعال *ishti'āl* (k.).

Flashing, بارقه *bāriqah*.

Flask, بغلی *baghali*;

Flat, برابر *barábar*; مساوی *musávi*.

Flatterer, چاپلوس *cháplús*.

Flattery, تملق *tamallak* (k.);

چاپلوسی *cháplúsi* (k.).

Flatulent, بادی *bádi*; نفاخ *naf-fákh*.

Flavour, مزه *mazah*.

Flaw, کاست *kást*; نقص *naqs*.

Flax, کتان *katán*.

Flay, پوست کردن *púst kandan*.

Flea, کیک *kek*.

Flee, گریختن *gurikhtan*.

Fleeting, فانی *fáni*.

Flesh, گوشت *gúsh*t.

Flexible, پیچخور *piókhkhúr*.

Flight, گریز *guríz*; فرار *forár* (gr.); (bird's), پرواز *parváz*.

Put to —, منهنم *munhazim*

(g.); v., گریزاندن *gurízáni-*

dan. Taking —, گریزان *gurízan*.

Fling, انداختن *andákhtan*.

Flint (for striking fire), سنک *sang* ' *chákmaék*.

Flippantly, با شوخی *bá shúkhtí*.

Flock, گله *gelleh*.

Flood, سیلاب *sailáb*; (Noah's),

طوفان *túfán*. Flood and ebb

tides, مد و جزر *madd u jazr*.

Floor, زمین *zamin*.

Florid, ناصر *názir*.

Flour, ارد *ard*.

Flourish, شکوفتن *shikúftan*;

pr. p., آبادان *ábádán*.

Flow, جاری شدن *jári sh*;

pr. p., جریان *jariyán*; روان

raván; سایل *sáil*; (as a

river, with noise), شاریدن

sháridan.

Flower, گل *gul*. — of youth,

ربعان *raián*; عنفوان 'un-

fuwán.

Fluent, زبان آور *zabán-ávar*.

Flute, نای *náy*.

Flutter, طپیدن *tapídan*.

Fluxed, to be, دست آمدن *dast*

ámadan.

Fly, n., مگس *magas*; v., پریدن

parídan; pr. p., پران *parán*;

پرنده *parendah*.

Fly-flap, مگس ران *magás-rán*.

Foal, گره *kurreh*.

Foam, کف *kaf* (z.).

Focus, مورد *maurid*.

Fodder, علف *'alaf*.
 Foetus, جنین *janín*.
 Fog, دود *dúd*; مه *meh*.
 Fold, نه *tah (k.)*; تو *tav*. In folds, توتو *tú ba tú*. Cattle —, آكل *ágel*. To fold together, در نوریدن *dar navar-dídan*.
 Follow, در پی رفتن *dar pai r.*; عقب رفتن *'akab r.*; *pr. p.*, پیروی *pai-raví (k.)*.
 Follower, پیرو *pai-ro*; متابع *mutábi*.
 Folly, حماقت *himákat*; نوك *nauk*.
 Fomentation, تكميد *takmíd*.
 Fondle, بغل کردن *baghal k*.
 Food, خوراکی *khurákí*; طعام *ta'am*; قوت *kút*; خوردنی *khurdaní*.
 Fool, ابله *ablah*; احمق *ahmak*.
 Foolish, بیمعنی *bí-ma'ní*. — ly, بهوده *bíhúdeh*.
 Foot, پا *pá*, or پی *pai*. — soldier, on —, پیاده *piyáдах (r.)*. — of a mountain, دامن *dáman* or دامنه *dámaneh*.
 Footstep, قدم *kadam*.
 For, برای *baráyi*; از برای *az baráyi*.

Forage, علف *'alaf*.
 Forbearance, مبارت *musá-barat*.
 Forbearing, بردبار *burd-bár*.
 Forbid, منع کردن *man' k*.
 Forbidden, منهی *manhí*; محظور *mahzúr*. — things, نواهی *naváhi*.
 Force, زور *zúr*; زبردستی *zabar-dastí*. By —, زور, *bazúr*.
 Forceps, کلوب *kallúb*.
 Ford, گذر گاه *guzar-gáh*; پایاب *páyáb*.
 Fore-arm, ساعد *sá'id*.
 Forecast, مال اندیش *ma'al-andish*.
 Forefather, جد *jidd*; *pl.* اجداد *ajdád*; پیشین *pishín*.
 Forefinger, سبابه *sabbábah*.
 Forehead, جبهه *jubhah*; پیشانی *pishání*; نامیه *násiyeh*.
 Foreign, اجنبی *ajnabí*.
 Foreigner, بیگانه *bigáneh*; غریب *gharib*.
 Foreignness, بیگانگی *bigá-nagí*.
 Fore-leg, دست *dast*.
 Foremost, مقدم *mukáddam*.
 Forenoon, ضحی *zuhá*; پیش از ظهر *pish az zuhr*.

Foresighted, پیشاب *pish-yáb*.
 Foreskin, غلت *ghulfut*.
 Forest, جنگل *jangal*.
 Foretell, پیش گفتن *pish gf*.
 Forge, دمگاه *dam-gáh*.
 Forged, ساخته *sákhteh*.
 Forgery, جعل *ja'l*.
 Forget, فراموش کردن *fará-músh k*.
 Forgetfulness, نسیان *nisyán* (k.); فراموشی *farámúshí*.
 Forgive, بخشیدن *bakhshidan*; آمرزیدن *ámurzidan*. — ness, معاف *bakhsháyish*; معاف *mu'áf* (k.).
 Forgiving, غفور *ghafúr*.
 Fork, چنگال *changál*.
 Form, شکل *shakl*; قالب *kálíb*; پیکر *paikar*.
 Formal, رسمانه *rasmáneh*.
 Former, پیشین *pishín*; سابق *sábík*; قدیم *kadím*.
 Formerly, پیشینه *pishínah*.
 Formidable, نژد *nizhand*.
 Formula, دستور العمل *dastúr ul 'amal*.
 Fornication, زنا *ziná* (k.).
 Fornicator, فاسق *fásik*.
 Forsake, ترك کردن *tark k*.
 Forsaken, محجور *mahjúr*.

Fort, قلعه *ka'ah*; حصار *hisár*; حصن *hisen*.
 Fortieth, چهلم *chihlum*.
 Fortifications, بارو *báru*.
 Fortified, محصن *mahsún* (k.).
 Fortitude, نجات *najdat*.
 Fortnight, دو هفته *do hafteh*.
 Fortunate, مند سعادت *sa'ádat-mand*; طالع‌مند *táli-mand*; دولتمند *nik-bakht*; نیک بخت *daulat-mand*; برومند *barú-mand*; بختیار *bakht-yár*. May it be —! مبارک باد *mu-báarak-bád*.
 Fortune, بخت *bakht*; دولت *daulat*; نصیب *nasib*. Good —, بخت‌مندی *bakhtmandí*. — teller, فالگیر *fálgír*.
 Forty, چهل *chehel*.
 Forward, پیش *pish*.
 Foss, خندق *khandak*.
 Fossil, جماد *jamád*.
 Foster-brother, برادر رضاعی *birádar-i-rizái*. — mother, دایه *dáye*. — son, پسر رضاعی *pesari rezái*.
 Foul, نا پاک *ná pák* (k.).
 Foul-mouthed, بد زبان *bad zabán*.
 Found, v., وضع کردن *va'z k*.

Foundation, اساس *asás* ; بنیاد *bunyád*.
 Founded, منی *mabnî* (b).
 Founding, تاسیس *ta'sîs* (k).
 Founder, مؤسس *mu'assis*.
 Foundling, لقیط *lakît*.
 Fountain, چشمه *chashmah*, or
 عین سرچشمه *sar i chashmah* ; عین
 'ain ; (jet), فواره *favvârah*.
 Four, چهار *chêhâr*.
 Fourteen, چارده *chârdeh*.
 Fourteenth, چهاردهم *chehar-*
dahum.
 Fourth (the), چهارم *chêhârum* ;
 one —, ربع *rub'*.
 Fowl, جوجه *jûjah*.
 Fox, روباه *rúbâh*. — cub,
 روبهک *rúbahek*.
 Fraction, کسر *kasreh*.
 Fracture, کسر *kasr*.
 Fragment, پارچه *pârchah* ; ریزه
rîzah ; pl., خردها *khurdahâ*.
 Fragrance, خوش بو *khush-bû* ;
 طیب *tîb*.
 Fragrant, بویا *búyâ* ; معطر
mu'attar.
 Frame, چار چوبه *châr chúbah* ;
 قاب *kâb*.
 Frank, راست کو *râst gú*.
 Frankincense, لبان *lubân*.

Frantic, دیوانه *dívâneh*.
 Fraternity, مواحات *muwâkhât*.
 Fraud, خدعه *khud'ah* ; خدیت
khadî'at ; مکر *makr* ; دغابازی
daghâ-bâzî ; تلبیس *talbîs* ;
 نیتل *natîl*.
 Free, آزاد *âzâd* ; مبرا *mubarrâ* ;
 بریء *khalâs* (k) ; خلاص
barî ; (leisure), فارغ *fârigh*.
 Freedom, خلاصی *khalâsî* ; آزادی
âzâdî.
 Freewill, اختیار *ikhtiyâr*.
 Freeze, یخ بستن *yakh-bastan*.
 Freight, حمل *haml*.
 Frenzy, سرسام *sar-sâm*.
 Frequent, a., بسیار *bisýâr* ;
 — ly, بارها *bârhâ* ; v., آمد و شد
 کردن *âmad o shud k*.
 Fresh, تازه *tâzeh* ; (air), خنک
khunuk ; (water), شیرین
shirîn.
 Freshness, تازگی *tâzagi* ; تری
târî ; نضارت *nazârat*.
 Fretful, افسرده *afsurdeh*.
 Fricassee, قلیه *kalîyah* ; (of
 butter, onions, &c.), دو پیازه
dú-pýázah.
 Friction, دلك *dalk*.
 Friday, روز جمعه *rûz-i-jum'ah*.
 Fried, بریان *birýân*.

Friend, دوست *dúst*; یار *yár*;
 رفیق *rafík*; آشنا *áshná*.
 Sincere —, صدیق *sadík*;
 مانوس *ma'nús*.
 Friendless, بی‌کس *bíkas*.
 Friendly, دوستانه *dústánah*;
 یارانه *yáránah*.
 Friendship, یاری *yári*; دوستی
dústi; و داد *tavaddud*;
 دیداد *vidád*. Sincere —, مصداقت
musádaqat.
 Fright, هول *haul*; هولناك *haul-*
nák; ترس *tars*.
 Frighten, ترسانیدن *tarsánidan*.
 Frigidity, سردی *sardi*.
 Fringe, ریش *rishah*.
 Frivolous, بیهیمنی *púch*;
 بی‌ما'نی *bíma'ni*.
 Frog, غوک *ghúk*;
 وزق *vazak*.
 From, از *az*.
 Front, پیش *pish*;
 روی *rúy*.
 — tooth, تئیه *saníyet*.
 Frontiers, سرحد *sar hadd*.
 Frost, اریز *aríz*;
 سرما *sarmá*.
 Froth, رغوت *raghwat*;
 کف *kaf* (*k*.); زب *zabad*.
 Frown, n. اخرو *akhrú* (*k*.);
 روی درهم کشیدن *rúy dar-*
ham ksh.
 Frozen, یخ‌زور *yákhvar*;
 بسته *basteh*.

Frugal, دارخانه *kháneh dár*.
 Fruit, میوه *mivah*;
 (berry), فاكهه *fúkíhah*;
 ثمر *samar*;
 بر *bar*. Early —, نو باره *nau-*
bárah.
 Fruitful, باردار *bár dár*;
 بارور *bár-var*;
 میوه دار *mivah-dár*;
 مثمر *musmir*.
 Fruition, کامیابی *kám-yábi*.
 Fruitless, بی بر *bí bar*.
 Frumenty, شتره *shahtarah*.
 Frustrate, محروم کردن
mah-rúm k.
 Fry, بریان کردن *biriyán k*.
 Frying-pan, تابه *tábah*.
 Fuel, هیمة *heiméh*.
 Fugitive, گریخته *guríkhatah*;
 (slave), ابق *ábik*.
 Fulfilment, تکمیل *takmíl* (*k*.).
 Full, پر *pur*;
 مملو *mamlú*;
 مال مال *mál-á-mál*;
 (of food), سیر *sír*.
 Fuller, کاذر *gázur*.
 Fulness, پری *purí*.
 Fumigation, دخنه *dukhneh*;
 تبخیر (*k*.); *tabkhír*.
 Function, کار *kár*.
 Functionary, مامور *maamúr*.
 Fundamental, اصلی *aslí*.
 Funeral, جنازه *jenázah*.

Funny, شوخ *shúkh*.
 Fur, پوست *púst*; کورک *kúrk*.
 — coat, پوستین *pústín*.
 Furious, زیان *zhiyán*; متهور *mutahavvir*; متأسد *muta'as-sad*.
 Furlough, رخصت *rukhsat* (d.gr.).
 Furnace, اتون *atún*; تنور *tan-núr*. Bath —, گنجان *kalkhán*.
 Furnishing, تجهیز *tajhíz* (k.).
 Furniture, رخت *rakht*; اسباب *asbáb*.
 Furrier, پوستپیرا *púst-pirá*.
 Fury, غیظ *ghaiz*.
 Fusilier, تفنگچی *tufangchí*.
 Fusion, ذوب *zaub* (k.).
 Fuss, های های *hái hái*.
 Fustian, کماش *kumásh*.
 Futile, جفناک *jafnak*.
 Future, آینده *áyandah*; مستقبل *mustakbil*. — state, آخرت *ákhírat*. In —, بعد از این *bá'ad az ín*.
 Futurity, عقبی *'ukbá*.
 Eye! وای *wai*; وای *wái*.

G

Gabble, قیل و قال *kíl o kál*.
 Gabriel, جبرائیل *Jabrá'il*.

Gadfly, خر پشه *khar-pashah*; خر مگس *khar magas*.
 Gaiety, بهجت *bih-bakht*.
 Gain, غنیمت *ghanímat*; انکساب *iktisáb*; مکسب *maksab*; کسب *kasb*; نفع *naf'*.
 Gaining, تکسب *taksib* (k.).
 Gait, راه *ráh*.
 Gaiters, لچین *labchín*; زنگال *zangál*.
 Galaxy, کهکشان *kah-kashán*.
 Gale, باد *bád*.
 Gall, زرد آب *zard-áb*.
 Gall-apple, مازو *mázú*.
 Gall-bladder, مراره *marárah*.
 Gall-nut, ماجو *májú*.
 Galled, نكار *figár*.
 Gallery, رواق *rivák*.
 Gallingle, خولجان *khúlinján*.
 Gallop, n., دو *dú*; v., دویدن *davidan*.
 Gallows, چوب دار *chúb dár*.
 Gamble, قمار باختن *kamár bákh-tan*; بازی کردن *bázi k*.
 Gambler, مقامر *muqámír*.
 Gambling, مقامرت *muqámarat*.
 Game (wild), شکار *shikár*; صید *said*; (play), بازیچه *bázicheh*. — cock, خروس *khurús*; جنگ *i jang*.

Gander, قاز *káz*.
 Gang, طایفه *táifeh*.
 Gangrene, ناسور *násúr*.
 Gaol, زندان *zindán*.
 Gaoler, زندانبان *zindánbán*.
 Gaping, خمیازه *khamyázah* (*k. sh.*).
 Garbled, تحریف *tahríf* (*k.*).
 Garden, باغ *bágh*; بستان *bustán*;
 چمن زار *chaman-zár*.
 Gardener, باغبان *bághbán*.
 Gargle, غرغره *ghar-gharah* (*k.*).
 Garland, اکیل *iklíl*; یسال *yasál*.
 Garlic, سیر *sír*.
 Garment, جامه *jámah*; لباس *libás*; *pl.*, ملبوسات *malbúsát*.
 Under —, زیر پوش *zír-púsh*.
 Garrison, ساخو *sákhlu*. In —, متحسین *mutahassin*.
 Garrulous, زیاده گو *ziyádeh gu*.
 Garter, زانو بند *zánú band*.
 Gasp, نفس زدن *nafas z*.
 Gate, در *dar*; (large), دروازه *darvázeh*. — keeper, دربان *darbán*.
 Gather (pluck), چیدن *chidan*. — کرد آمدن *gird ámadan*.

Gathering, ملقط *multákit* (*n.*); اجتناء *ijtiná'*.
 Gauntlet, دستوانه *dast-vánah*.
 Gauze, برنجك *birinjak*.
 Gaze at, نگاه کردن *nigáh k*.
 Gazelle, آهو *áhú*.
 Gazette, روز نامه *rúz náme'h*.
 Gelding, آخته *ákhteh*.
 Gem, جوهر *jauhar*; (red), یاقوت احمر *yákút i ahmar*; (blue), یاقوت کبود *yákút i kabúd*.
 Gemini, جوزاء *jauzd'*.
 Gender, جنس *jins*.
 Genealogy, حسب و نسب *hasab o nasab*; *pl.*, انساب *ansáb*.
 General (of division), سرتیب اول *sartíp i avval*; (of brigade), سرتیب دوم *sartíp i dúvum*.
 Generally, عموماً *'umúman*.
 Generated, مولود *maulúd* (*sh.*).
 Generation, توالد *taválud*. A single —, نسل *nasl*. From — to —, اباً عن جد *aban 'an jadd*.
 Generosity, جوان مردی *javán-mardí*; فتوت *futúvat*.
 Generous, جوان مرد *javán-mard*.

Genitale Sperma, نطفه *nutfah* ;
 نزالت *nuzálat*.
 Genius, ذهن *zih* ; ذكاوت *zaká-
 vat* ; (demon), جن *jinn*.
 Gentian, جنطیانه *jintiyánah*.
 Gentle, ملایم *muláyim* ; حلیم
halím.
 Gently, آهسته *áhسته*.
 Genuine, اصیل *sahíh* ; صحیح
asil.
 Genuineness, صحت *sihhat*.
 Geography, جغرافیا *jughráfiyá*.
 Geomancy, رمل *ramal*.
 Geometrical, هندسی *handasí*.
 Geometrician, مهندس *muhan-
 dis*.
 Geometry, هندسه *handasah*.
 Germany, نمسه *namsah*.
 Gesture, وضع *vaz*.
 Get, to, پیدا کردن *paidá k* ;
 گرفتن *giriftan*. — in one's
 grasp, فرا چنگ آوردن *fará
 chang á* ; — up, برخاستن
bar khástan.
 Ghost, عفریت *'afrit*. Holy —,
 روح القدس *rúh ul kuds*.
 Gibbet, دار *dár*.
 Giddiness, دوار *duvár*.
 Giddy, سرگردان *sar gardán* ;
 چیژی *chiží*.

Gift, عطیه *'atú' (d.)* ; عطیه
'atiyeh(k.) ; بخشش *bakhshesh* ;
 سوغات *saughát* ; (to inferior),
 انعام *in'am* ; (to supericr),
 پیشکش *pishkeesh*.
 Gild, زراندودن *zar andúdan*.
 Gilded, مطلی *mutallá* ; زر کار
zar-kár.
 Gilding, طلا کاری *tild-kári*.
 Gimlet, برماه *barmáh*.
 Ginger, زنجبیل *zanjabíl*.
 Giraffe, شتر کاو پلنگ *shutur-gau
 palang*.
 Gird, بستن *bastan*.
 Girder, تیر *tír*.
 Girdle, کمربند *montikah* ;
kamar band.
 Girl, دختر *dukhtar*. Slave —,
 کنیز *kaniz*.
 Girth, تنك *tang*.
 Give, به دادن *dádan* ; به کردن
hibah k. ; بخشیدن *bakh-
 shidan*. — and take, داد ستد
dád-sitad.
 Giver, دهنده *dihendah* ; بخشنده
bakhshandah.
 Glad, مسرور *masrúr* ; شاد *shád* ;
 حظ *hezz (h.)*. — tidings,
 بشارت *bishárat*.
 Gladiator, سلاح شور *siláh-shúr*.

Gladness, شادمانی *shád-mání*;
 خری *khurrami*; فرح *farah*;
 خوشی *khushi*.
 Glance, نظر *názar* (*k.*); نگاه
nigáh (*k.*).
 Gland, غده *ghuddat*.
 Glanders, سكار *sakkáu*;
 مشمشه *mishmisheh*.
 Glass, شیشه *shíshah*; زجاج
zujáj; (for drinking), استكان
istakán. Mirror, آینه *áineh*;
 — blower, زجاج *zajjáj*;
 شیشه كار *shishah-gar*. —
 beads, خرز *kharaz*. — shade
 for candle, لاله *láleh*.
 Glazier, شیشه بر *shíshah bar*.
 Glean, خوشه چیدن *khúsheh chí-*
dan.
 Gleaner, ریزه خور *rízah-khur*.
 Glen, دره *darreh*.
 Glib-tongued, چرب زبان *charb-*
zabán.
 Glibness (of tongue), طلاق
tuláqat.
 Glimmer, روشنائی *rúshnáí*.
 Glitter, *v.*, درخشیدن *darakh-*
shidan; *n.*, تاب *táb*.
 Glittering, زرق برق *zark-bark*.
 Globe, كره *kurrah*; گوی *gúy*.
 Gloomy, تیره *ítrah*.

Glorifying God, تمجید *tamjíd*
 (*k.*).
 Glorious, مغر *mufakhkhar*;
 جلیل *jalíl*; مباهی *mubáhi*.
 Glory, عزت *izzat*; فخر *fakhr*;
 مجد *majd*; مباهات *mubáhát*.
 Glorifying, افتخار *iftikhár* (*n.*).
 Glossary, لغت *lughat*.
 Glossed over, مزخرف *muzkha-*
rif.
 Glove, دست کش *dast-kesh*.
 Glowing, سوزان *súzán*.
 Glue, سریش *sirish*.
 Glutton, بسیار خور *bisýar-khur*;
 شکم بند *shikam-bandah*.
 Gluttony, پرستی شکم *shikam*
parastí.
 Gnat, پشه *pashshah*.
 Go, رفتن *raftan*; (polite
 form), تشریف بردن *tashrif*
burdan. — down, فرو رفتن
farú r. — out, بدر رفتن
badar r.
 Goal, مقصد *maqsud*; مدار
madár.
 Goat, بز *buz*; — herd, بزبان
buz bân.
 Goblet, جام *jám*.
 God, الله *Allah*; خدا *khudá*.
 — the Creator, خدا آفرین

khudá-áfrín. — Most High, *hakḥ-ta'álá*. By —, *walláh*; بالله *billáh*; بخدا *ba Khudá*. For God's sake, *khudáera*. — forbid, *mabáddá*; عياداً بالله *iyá-zán billáh*; استغفر الله *astagh-siru 'llah*. — knows best, *walláhu a'alam*. — be praised, الحمد لله *lilláhi 'l hamd*. — preserve you; adieu, خدا حافظ *khudá háfiz*. O —! يا الله *yá 'lláh*; خدایا *khudáyá*. Please —, انشاء الله *inshá'llah*.

Godliness, زهد *zuhd*.

Gog and Magog, ماجوج و ماجوج *yájúj u májúj*.

Gold, طلا *tilá*. Red —, زر سرخ *zar i surkh*. Cloth of —, زر زربفت *zar-baft*. — dust, زرک *zarak*. — embroidery, زر زری *zar-dúzi*. Inlaid with —, زر نیکار *zar-nigár*. — leaf, زر کاغذ *kághaz i zar*. Plated with —, زر کوفت *zar-kúft*. — wire-drawer, زر کش *zar-kash*.

Golden, زرین *zarín*; طلائی *tiláí*.

Goldfinch, سقاجی *sakḥáchí*.

Goldsmith, زرگر *zar-gar*.

Goloshes, چکمه پوش *chekmeh púsh*.

Gong, ناقوس *nákús*.

Gonorrhoea, آشك *átishak*; سوزاك *súzak*.

Good, خوب *khúb*; نيك *ník*; خير *khair*; نیکیو *níkú*. — bye, خدا حافظ *khudá háfiz (gf)*. — nature, حسن خلق *hasn i khulk*; خیرة *khairat*. — works, حسنات *hasandt*. —ness, خوبی *khúbí*; نیکیوی *níkúí*; نیکی *níkí*.

Goods, اسباب *asbáb*; مال *mál*; اجناس *amlák*; اچناس *ajnáś*.

Goose, غاز *káz*.

Gorgeous, مجید *majíd*.

Goshawk, باز *báz*.

Gospel, انجیل *Injíl*.

Gossamer, کنتره *kantareh*.

Gourd, کدو *kaddú*.

Gout, نقرس *nikris*.

Governed (the noun), مناب *muzáf ilaih*.

Government, حکومت *hukúmat*. (k.); دولت ایالت *iyálat*; دولت ریاست *riyásat*.

Governor, والى *wálí*; قائم مقام *káim makám*; فرمان فرمای *far-mán farmai*; حاکم *hákim*.
 Grace, حسن *husn*; زینت و زیب *zib u zinat*. — (of God), توفیق *taufík*.
 Graceful, چالش *chálsh*; جمیل *jamil*.
 Gracious God! الله سبحانه *sub-hán Alláh*.
 Gradation, تدریج *tadríj*.
 Grade, مرتبه *martabeh*.
 Gradually, درجه بدرجه *darajeh bedarajeh*; مو بمو *mú be mú*.
 Graft, قلمه *kalameh* (k.).
 Grain (corn), غله *ghallah*. A single —, دانه *dáneh*; حب *habb*; حبه *habbah*.
 Grammar, نحو *nahv*.
 Grammarian, نحوی *nohaví*.
 Granary, مخزن *makhzan*; انبار *ambár*.
 Grand, عظیم *'azím*. — child, پسر زاده *pesar zádeh*.
 Grandees, عظاما *'uzamá*.
 Grandeur, کبر *kibrat*; کبر *kibr*.
 Grand-daughter, نواسی *navási*.
 Grand-father, جد *jadd*. Maternal —, نانا *náná* Paternal —, جد صحیح *jadd i sahíh*.

Grandmother, جدده *jaddah*; جدده —, میجدده *jaddah i sahíhah*. Maternal —, مادر مادر *mádar i mádar*.
 Grand-son, نوه *navah*.
 Granite, ساق *sammák*.
 Grant, سند *sanad*; عطا *'atá* (k.); اجازه *ijázeh* (k.).
 Grape, انگور *angúr*.
 Grasp, قبض *kabz* (k.).
 Grass, گیاه *giyáh*; علف *'alaf*. —hopper, ملخ *malakh*.
 Grate, بھاری *bukhári*.
 Grateful, نمک حلال *namak-halál*; شکر کذار *shukr-guzár*; شکور *shakúr*; حق شناس *hakḡ shinás*; احسانمند *ihsánmand*.
 Gratified, مستعد *mustas'ad*.
 Grating, شبکه *shabakeh*.
 Gratis, مفت *muft*.
 Gratitude, تشکر *tashakkur*; شکر نعمت *shukr i ni'mat*.
 Grave, ا., (majestic), وقور *vukúr*; (tomb), ن., تربت *turbat*; قبر *kabr*; گور *gúr*.
 Gravel, سبک ریزه *hesá*; سنگ ریزه *sang-rizah*.
 Gravitation, ثقلت *sakálat*.
 Gravity, سنجیدگی *sanjidagi*.

Gravy, آب گوشت *ab i gúsh̄t*.
 Gray, خاکستری *khákisteri*; قبود *kabud*; سنجابی *sinjábí*; (horse), نیله *nilah*; قزل *kizil*.
 Graze, چریدن *charidan*.
 Grease, چربی *charbí*.
 Greasy, دسم *dasim*; چرب *charb*.
 Great, بزرگ *buzurg*; کبیر *kabír*; عظیم *'azim*; جلیل *jalil*. — ness, بزرگی *buzurgí*; عظمت *'azamat*; مهتری *mih̄tarí*.
 Greece, یونان *yúnán*.
 Greedy, آزمند *ázmand*; حارص *háris*.
 Greek, یونانی *yúnání*.
 Green, سبز *sabz*. — grocer, بقال *bakḡál*. — ness, سبزی *sabzí*.
 Greeting, سلام *salám* (k.).
 Greyhound, سگ تازی *sag i tázi*.
 Grief, رنج *ranj*; غم *gham*; اندوه *andúh*; تأسف *ta'assuf* (kh.); غمزدگی *gham-zadagí*.
 Grievance, شکایت *shikáyat*.
 Grieve, غم خوردن *ghum kh.*

Grieved, محزون *mahzún*; غمزه *gham-zadah*.
 Grill, بریان *biriyán* (k.).
 Grim, ترسناک *tars nák*.
 Grimace, رو ترش *rú tursh* (k.).
 Grind, سائیدن *sáidan*; (corn), آسیاب کردن *ásiyáb k.*; (knives), تیز کردن *tiz k.* — stone (mill), سنگ آسیا *sang i ásiyá*; (for knives), سنگ *sang i fisán*.
 Gristle, غزوف *ghuzruf*.
 Groan, ناله *náleh* (k.); آه *áh* (k.).
 Grocer, بقال *bakḡál*.
 Groin, کش ران *kash i rán*.
 Groom, n., مهتر *mehtar*. Head —, میر جلو دار *jalo dár*; میر اخور *mír ákhor*.
 Groove, ناب *náb*.
 Gross, درشت *durusht*; غلیظ *ghalíz*.
 Grotto, سرداب *sardáb*; غار *ghár*.
 Ground, زمین *zamín*; خاک *khák*; قراب *turáb*. — less, باطل *bátíl*. — rent, کرایه *kiráyah*.
 Grove, درختستان *dirakhtistán*.
 Grow, روئیدن *rustan*;

rú'idan. — pale, رنگ پریدن *rang-parídan*. — up, بالیدن *bálidan*; دمیدن *damídan*. —ing, روینده *rúyandah*; روئیده *rú'idah*; نشاء *nashá'*; نمو *namú*. —ing up, نشو نما *nasho-namá*.
 Growth, نامیده *báldagí*; نامیده *namiyeh*.
 Growling, دریغ *darígh* (*kh*).
 Gruel, شوبا *shaubá*.
 Grumble, لند لند کردن *lund lund k*.
 Grunt, مخ مخ کردن *mikh mikh k*.
 Guarantee, کفالت *kafálat* (*k*); ضمانت *zámin*.
 Guard, قراول *badrakah*; بدرقه *kerául*; پاس *pás* (*dsh*).
 Imperial, —, ناساکچی *nasakchi*.
 Imperial, نگاهبان *nigáh-bán*. —ed, محفوظ *mahfúz* (*s*). — house, قراول خانه *kerául kháneh*.
 Guardian, مربی *murabbí*.
 Guardianship, محافظت *muhá-fazat*.
 Guarding, احتیاط *ihtirás* (*n*).
 Guess, قیاس *kiyás* (*n*).
 Guest, مهمان *mihmán*.
 Guidance, راه نمونی *ráh namúni*; هدایت *hidáyat*.

Guide, بلد *belad* (*h*); راه نما *ráh-numá* (*k*); رهبر *rah-bar*; (spiritual), مرشد *murshid*.
 Guilt, گناه *gunáh*. —less, بیگناه *bigunáh*.
 Guilty, ماثوم *ma'súm*; ملزم *mal-zam*.
 Guinea-worm, ریشه *rishteh*.
 Guitar, سه تار *'úd*; سیه تار *sih-tár* or سیه تاره *sih-tárah*; زنبوره *zambúrah*.
 Gulf, خلیج *khalij*.
 Gull, شالو *shálú*.
 Gullet, حلقوم *hulkúm*.
 Gulley, تنگ *tang*.
 Gulp, جرعه *jur'ah* (*k*).
 Gum, صمغ *samagh*. — ammoniac, وشه *washah*. —lac, کوشت *lák*; (of tooth), گوشت دندان *gúshthi dandán*.
 Gun, تفنگ *tufang*; (double barrelled), تفنگ دو لوله *tufang i do lúleh*. Long rifled —, شمشال *shamkhál*. Swivel —, زنبورک *shutur-nál*; زنبورک *zamburek*.
 Gunner, توپچی *túp chí*.
 Gunpowder, باروت *bárút*.
 Gunsmith, تفنگساز *tufang sáz*.
 Gust, نفحه *nafheh*.

Gut, معاً *mī'á*; روده *rúdah*.
 Gutter, آب‌ریز *ábríz*; ناودان *náv-dán*.
 Guttural, حلقی *halkíy*.
 Gymnasium, زورخانه *zúr-khánah*.
 Gypsum, آهک *áhek*.
 Gypsy, زنگنه *karrehchi*; قره‌چی *zanganeh*; سسمانی *susmání*.

H.

Habit, عادت *khú* (gr.); خو *'ádat* (k.). Religious —, خرقة *khirkah*.
 Habitant, ساکن *sákin*.
 Habitation, مسکن *maskan*; مکان *makán*.
 Habitual, مستعمل *musta'mel*.
 Hag, پیرزن *pír-i-zan*.
 Haggard, لاغر *lágghir*.
 Hail, v., تکرار باریدن *tagarg* *báridan*; n., هاله *zhálah*. — stone, یخچه *yakhcheh*. Hail! مرجا *marhabá*.
 Hair, مو *mú*; or موی *múy*. — by —, مو بمو *mú-ba-mú*. — cutter, مو تراش *mú-tarúsh*. — dye, حضاب *khizáb*. — pencil, قلم موی *kalam i múi*.

Half, نیم *ním*; نصف *nisf*. — caste, دورک *do rag*. — way, راه *ním ráh*.
 Hall, ایوان *aiván*; دالان *dálán*; تالار *tálár*.
 Halo, هاله *háláh*.
 Halt, (stay), توقع کردن *tavakku'* *k*. — (limp), لنکیدن *lan-gídan*.
 Halter, (horse), پالهنک *pal-hang*; انصار *ábkhurí*; افسار *afsár*; — (gallows), ریسمان *rismán*.
 Halting-place, فرودگاه *farúd* *gáh*; منزل *manzil*.
 Halving, تنصیف *tansíf* (k.).
 Hammer, چکش *chukush*. — (smith's), خایسک *kháyisk*; بتک *putk*.
 Hamstring, پی کردن *pay k*.
 Hand, دست *dast*. — (of watch), عقرب *'akrab*. From — to —, دست بدست *dast ba dast*. —ful, قبضه *qabzah*; مشت *musht*.
 Handicraft, دستکاری *dast-kári*.
 Handkerchief, دستمال *dast-mál*.
 Handle, دسته *dastah*.
 Handmaid, کنیز *kaníz*.
 Handseal, دست فال *dast-fál*.

Handsome, قشنگ *kashang*.
 Handwriting, دستخط *dast khatt*.
 Hang, آویختن *avikhtan*; بردار
     bar dár kesh. —
     (down), فرو هشتن *farú hish-*
     tan.
 Hangings, پرده *pardeh*.
 Hankering, رغبت *righbat* (n.).
 Happen, واقع شدن *váki' sh*; ;
     افتادگی *itífúk uftádan*;
     رو دادن *várid sh*; ;
     رú-d.; سرزدن *sar-z*.
 Happiness, فرخندگی *farkhund-*
     dagí.
 Happy, مسعود *mas'úd*; خوشنود
     khushnúd; کامران *kám-rán*;
     خوش حال *khush-hál*.
 Harangue, خطاب *khitáb* (n.).
 Harass, آزار کردن *ázár k*; اذیت
     کردن *aziyat k*.
 Harbour, بندر *bandar*.
 Hard, صلد *sald*; سفت *sift*;
     سخت *sakht* (k.). —hearted,
     سنگدل *sang-díl*. —ness,
     قساوت *kasávat*. —ship,
     سختی *sakhtí*; معیبت *musi-*
     bat.
 Hare, خرگوش *khar gúsh*.
 Harem, اندرون *andarún*; زنانه
     zenáneh.

Harlequin, بمبلی *bambulí*.
 Harlot, جنده *jindeh*; قبه
     qahbeh.
 Harm, ضرر *zarar* (k.); عیب
     'aib (h.).
 Harming, ایذا *ízá* (d.).
 Harmony, وفاق *vifák*.
 Harness, یراق *yardák*; ساز *sáz*.
 Harp, بربط *barbat*.
 Harper, بربط سرای *barbat saráy*.
 Harrier, تازی *tázi*.
 Harrow, خاك كش *khák-kesh*;
     مازو *mázú*. To — the soul,
     جان گندن *ján-kandan*.
 Harsh, درشت *durusht*; سخت
     sakht.
 Harvest, درو *dirau*; حاصل
     hásil; حماد *hesád*.
 Hasp, چفت *chift*.
 Haste, تعجیل *ta'jíl* (k.); زودی
     zúdí; عجلت *'ajlat*. To
     make —, شتافتن *shitáftan*.
 Hastening, استعجال *isti'jál*.
 Hastily, عاجلانه *'ajilánah*;
     شتابان *shitábán*.
 Hasty, تندخو *tund-khú*; دستپاچه
     dast pá-cheh (sh.).
 Hat, کلاه *kuláh*.
 Hatchet, تبر *tabar*.
 Hate, رگم داشتن *raghm dakh*.

—ful, مکروه *natih* ; نطیح *makrúh* (*dsh.*). —ed, بغض *bughz* ; کین *kín* (*dsh.*) ; سخا *shahnú'*.

Haughtiness, کبر *kibr*.

Haught, متکبر *mutakabher*.

Haul, کشیدن *keshídan*.

Haunch, کرده *gurdah*.

Have, داشتن *dáshtan*.

Haven, بندر *bandar*.

Hawk, باز *báz* ; قوش *kúsh*.

Hay, علف *'alaf*.

Hazard, خطر *khatreh* ; بخت *bakht*.

He, او *ú*.

Head, سر *sar* ; کله *kallah*.

From — to foot, سرا پا *sar-á-pá*.

—ache, درد سر *dard i sar*.

—land, راس *rás*.

—ing, عنوان *anván*.

—long, سرکش *khud sar* ; خودسر *kesk*.

—stall, افسار *afsár*.

Healing, علاج *'iláj* (*k.*).

Health, صحت *sihhat* ; خیر و

عافیت *khair u 'áfiyat*. Good

—, تندرستی *tan-durustí*.

Healthy, تندرست *tan-durust*.

Heap, توده *túdah* (*k.*).

Hear, شنیدن *shanídan*.

Heard, مسموع *masmú'*.

Hearer, شنونده *shinavendah*.

Hearing, سماعت *samā'at* ; سمع *sam'* (*k.*). Sense of — مسمع *mišma'*.

Hearken, گوش دادن *gúsh d.*

Heart, دل *díl* ; خاطر *khátir*.

To get by —, یاد کردن *yád-*

kerdan. To cut to the —,

بجان رنجیدن *baján ranjidan*.

—broken, دل شکسته *díl-*

shikestah. —less, بی دل *bí-*

díl.

Hearth, بخاری *bukhári*.

Heartily, بجان *baján*.

Hearty, قلبی *kalbi*.

Heat, گرمی *garmí* ; تاب *táb* ;

حرارت *harárat*.

Heathen, کافر *káfir* ; بت پرست

but parast.

Heaven, بهشت *bihisht*. —ly,

آسمانی *ásmání* ; جنی *jannatí*.

Heavens, سماوات *samáwát* ;

افلاک *aflák* ; آسمان *ásmán*.

Heaviness, ثقال *saqálat* ; کرانی

girání.

Heavy, کران *girán* ; ثقیل *saqíl*.

Hebrew, عبری *'ibriy* ; یهود *ya-*

húd.

Hedge, خار بند *khár band*. —

hog, خار پشت *khár pusht*.

Heel, پاشنه *páshneh*. At the
—s of, در پی *dar-pai*.
Heifer, كوساله ماده *gosáleh*
mádeh; كهره *kahreh*.
Height, بلندی *balandí*; ارتفاع
irtifá; علاء *'alá*.
Heir, وارث *wáris*. —apparent,
هدی ولی *vali 'ahd*.
Heliotrope, افتاب پرست *aftáb*
parast.
Hell, دوزخ *dúzakh*; جهنم *je-*
hannum.
Hellebore, خربق *kharbuk*.
Hellish, دوزخی *dúzakhí*.
Helm, (ship), سکان *sukkán*.
Helmet, مغفر *mighfar*. —
crest, کلاه خود *kuláh khúd*.
Help, کمک *kumek (d.)*; مدد
madad (k.); یاری *yaráí*.
Helpless, ناچار *ná-chár*; بینوا
bínawá; بیچاره *bí-cháreh*. —
ness, فرومانه کی *farú-*
mándagí.
Hem, حاشیه *háshiyeh (bs.)*.
Hemistich, مصراع *misrá*.
Hemlock, شوکران *shavkerán*.
Hemorrhage, رعاف *ru'áf*.
Hemorrhoids, بواسیر *bavásír*.
Hemp, n, قنب *kinab*.
Hen, مرغ *murgh*.

Henbane, بنج *banj*.
Hence, (from), از اینجا *azinjá*;
(reason), سبب *az ín*
sabab. —forth, بعد از این
ba'ad az ín.
Henna, حنا *hinná*.
Heptagon, مسبع *musabba'*.
Her, او *ú*; (possessive), ش
-esh; مال او *mál i ú*.
Herald, منادی *munádi*.
Herb, نبات *nabát*. pot —, بقله
baqlah. Dry —, حبشیش
hashísh. —age, گیاه *giyáh*;
سبزه *sabzeh*.
Herd, گله *galah*; رده *ramah*.
Herdsman, گله بان *galah bán*.
Here, اینجا *ínjá*. — and there,
جا جا *ba já*.
Hereafter, آیند *áyandeh*.
Hereditary, موروثی *maurúsí*.
Heresy, رفض *rafz*.
Heretic, رافضی *ráfizi*; خارجی
kháreji.
Heritage, میراث *mírás*; ارث
irs.
Hermaphrodite, خنثی *khunsá*.
Hermit, زاهد *záhid*; گوشه نشین
gúsheh nishín.
Hermitage, تکیه *takiyeh*.
Hernia, فتق *fatk*.

Hero, گورد *gurd*; غازی *gházi*;
 پهلوان *pahlaván*.
 Heroism, شجاعت *shujá'at*.
 Heron, ماهی خوار *máhi-khár*.
 Herring, شاه ماهی *sháh máhi*.
 Hesitate, پائیدن *pá'idan*.
 Hesitating, مذذب *muzabzab*.
 Hesitation, تردد *taraddud* (*k.*).
 Hexagon, شش گوشه *shash-gúshah*; مسدس *musaddas*.
 Hexagonal, شش جهتی *shash-jihati*.
 Hiccough, سکشه *saksakeh* (*k.*).
 Hidden, نهان *nihán*; مخفی *makhfi* (*s.*); مخفی *mukh-tafi*; مستتر *khafiyah*; خفیه *mustatar*; پوشیده *púshidah* (*k.*); پنهان *panhán* (*k.*).
 Hide, پوشیدن *púshidan*; (one self), قائم شدن *káim sh.*
 Hide, *n.*, چرم *charm*.
 Hiding-place, مکن *makman*.
 Hideous, مکروه *mukrih*; زشت *zisht*.
 High, بلند *buland*; رفیع *rafi'*; عالی *álí*; بالا *bálá*. In — estimation, بزرگی *ba'izzat*. — station, عالی مقام *álí muqám*. — and low, شریف و وضع *sharíf u vazi'*.

sharíf u vazi'. The Most —, تعالی *Tá'ála*.
 Highness (your), اعلی حضرت *a'lá hazrat*.
 High-road, جاده *jádah*.
 High treason, یاغی *yághi*.
 Highwayman, راه زن *ráh-zan*.
 Hill, کوه *kúh*; تپه *tappeh*.
 Hilly, کوهی *kúhi*. — country, کوهستان *kuhistán*.
 Hilt, قبضه *kabzeh*.
 Hinderance, مانع *man'* (*k.*).
 Hindering, مزاحم *muzáhim* (*n.*); مانع *máni* (*k.*).
 Hindoo, هندی *hindí*.
 Hinge, لوله *luleh*.
 Hint, اشاره *ishárah* (*k. d.*).
 Hippodrome, میدان *maidan*.
 Hippopotamus, اسپ دریا *aspi-daryá*.
 Hips, سرین *surín*; کفل *kafal*.
 Hire, کرایه *keráyeh* (*k. d.*); اجاره *ijáreh* (*d.*).
 Hired labourer, اجیر *ajír*.
 His, مال او *ú* او *ash*; مال او *mál i ú*.
 Hiss, سوتک *sútak* (*s.*).
 Historian, مورخ *muvarrikh*; رادی *rávi*.

History, تاریخ *tárikh*; pl.,
تواریخ *tawárikh*; ماثور *ma'sur*.
Hit, n., ضرب *zarb* (k.); v., زدن
zadan.
Hitherto, تا حال *tá hál*; تا هنوز
tá hanúz.
Hive, مش *mash*.
Hoard, گنج *ganj*.
Hoar frost, اریز *aríz*; یز *pu-
zkeh*.
Hoariness, شیب *shaib*.
Hoarse, صدا گرفته *sedá girifteh*.
Hock, (horse's), پای *pai*.
Hoe, بیل *bíl* (k.).
Hog, خوک *khúk*; گراز *guráz*.
Hold, (contain), v. گنجیدن *gan-
jidan*; (keep), گرفتن *girif-
tan*; نگاه داشتن *nigáh dsh*.
Hole, سوراخ *súrákh*; روزنه
rauzenah.
Holiday, عید *'íd*; تعطیل *ta'tíl*.
Holiness, پارسای *pársái*; قدس
kuds.
Hollow, a., اجوف *ajvaf*; خالی
khálí; n., کود *gaud*; کاواک
kávák.
Holsters, قیل *kobol*.
Holy, مقدس *maqaddas*; قدوس
kadús. — Ghost, القدس روح

rúh ul kuds. — place, قدمگاه
kadam gah.
Homage, بیعت *bai'at* (k.).
Home, وطن *vatan*; خانه *khá-
neh*. To make a —, وطن
کردن *vatan k*. Is so and so
at —? فلان خانه است or
داشتن *fulán kháneh
ast?* or *tashrif dárád?*
Homicide (man), خونی *khúní*;
(action), قتل *katl*.
Homogeneous, مجانس *mujánis*.
Hone, میشد *mishkha*.
Honest, ایماندار *imándár*.
Honesty, راستی و درستی *rástí u
durustí*; دیانت *diyánat*.
Honey, عسل *'asal*. — bee,
مکس *magas*; عسل
— comb, شان *shán*.
Honour, آبرو *ábrú*; حرمة *hur-
mat*; مکرمت *makrumat*;
عزت *'izzat*; ناموس *námús*.
Dress of —, خلعت *khil'at*;
v., تکریم کردن *ta'zím
o takrím k*.
Honourable, مجید *majíd*; معظم
mú'azzam; محترم *muhtaram
(dsh)*.
Honouring, اکرام *ikrám* (n.);
تجلیل *tabjíl*.

Hood, باشلی *báshlik*.
 Hoof, سم *sum*.
 Hook, قلاب *kulláb*.
 Hoop, حلقه *halkeh*.
 Hooping-cough, سرفه سالی *sur-fahi sálí*.
 Hoopoe, هدهد *kudhud*.
 Hope, امید *ummíd (deh.)*; امل *amal*; بویه *búyah*; ترصد *tarassud (n.)*; توقع *tavakku' (deh.)*.
 Hopeful, امیدوار *ummídvár*.
 Hopeless, نا امید *ná-ummíd*; نومید *naumíd*.
 Horizon, افق *afak*.
 Horizontal, مسطح *musattah*.
 Horn, شاخ *shákh (z.)*.
 Horned, شاخدار *shákhdár*.
 Hornet, زنبور مرغ *zambúr i surkh*.
 Horoscope, زائجه *záicheh*.
 Horrible, سهمگین *sahm-gín*; هولناک *haulnák*.
 Horror, هیبت *haibat*; هول *haul*.
 Horse, اسب *asp*; مرکب *markab*; (thorough bred), اصیل *asíl*; (pony or half bred), یابو *yábú*. Ambling —, یرغه *yurghéh*. Led —,

بدك *yedek*. — cloth, جل *jull*. — doctor, بیطار *bai-tár*. — man, سوار *suvárak*. — manship, سواری *suvári*; — shoe, نعل *na'l*. — radish, ترب *turb*.
 Hospitable, مهمان دوست *mih-mán dúst*.
 Hospital, دار الشفا *dár us shéfá*.
 Hospitality, مهمانی *mihmání*; مهمانداری *mihmán dári*.
 Host (landlord), میزبان *miz-bán*; (of men), جماعت *jamá'at*.
 Hostage, گرو *garú*; کفیل *kafil*.
 Hostile, عداوت کزین *'adavat guzín*; مخالف *mukhálif*.
 Hostility, عداوت *'adavat*.
 Hot, گرم *garm*.
 Hound, طوله سگ *túleh sag*.
 Hour, ساعت *sá'at*.
 Houris, حور *húr*.
 Hourly, ساعت ساعت *sá'at ba sá'at*.
 House, خانه *khánah*; دار *dár*; مکان *makán*.
 Household, خانواده *khánevádeh*.
 Householder, دار خانه *khánah-dár*.

Housekeeping, خانه داری *khá-nahdári*.

How ? چگونه *chih taur* ; احوال ? *chigúnah*. — are you ? *ahvâl i shumâ chih taur ast* ; مزاج شریف *mizáj i sharíf chih taur ast*. — far ? *chih kadr ráh*. — ever much, هر چند *har-chand*. — many ? چند *chand*. — much, چه قدر *chih kadr*.

Howl, غریو *gharív (k)*.

Human, آدمی *ádmí*. — being, *ádmí-zádah*. — nature, انسانیت *insáníyet* ; بشریت *basharíyet*. — race, نوع البشر *beni ádam* ; *nau 'ul bashar*.

Humane, کریم *karím* ; صاحب مروت *sáhib muruvvat*.

Humanity, آدمیت *ádamíyet* ; انسانیت *basharíyet* ; مردمی *mardumí* ; مروت *muruvvat*.

Humble, فرو تن *farú-tan* ; متواضع *khák-sár* ; *mutavází*.

Humid, رطوبت *rátíð*.

Humidity, نمی *namí*.

Humiliation, تحقیر *tahkír (k)*.

Humility, افتادگی *uftádagi* ; انکسار *inkisár* ; تواضع *tavázú* ; خشوع *vazá'at* ; *khushú*.

Humour (of body), خلط *khilt*.

Hump, کوهان *kúhán*. — backed, کوز پشت *kúz-pusht*.

Hundred, صد *sad*. Two — , دوست *duvíst*. Three — , سصد *sisad*.

Hunger, گرسنگی *gursnagi* ; جوع *jau*.

Hungry, گرسنه *gursnah*.

Hunt, شکار کردن *shikár k*.

Hunter, شکاری *shikarí*.

Hunting, شکار *shikár*. — ground, میدگاه *said-gah*.

Huntsman, میر شکار *mír shikár*.

Hurl, در انداختن *dar andákh-tan*.

Hurricane, طوفان *tufán*.

Hurry, زودی *zúdí*.

Hurt, v., آزاردن *ázárdan* ; n., درد *dard*.

Hurtful, مضر *muzirr*.

Husband, شوهر *shauhar*.

Husbandman, حارث *hâris*;
کشت مزار *muzârî*; کار
kisht-kâr.

Husbandry, دهقان *dihkânî*.

Hush! خاموش *khâmûsh*.

Husk, پوست *pûst*.

Hut, کمه *kumah*.

Hyacinth, سنبل *sumbul*.

Hyæna, گفتار *kaftâr*.

Hydrophobia, کلاب *kalâb*.

Hymn, تسبیح *tasbîh*.

Hyocyamus, سیکران *saikerân*.

Hyperbole, مبالغه *mubâlaghah*.

Hypochondria, ناهوشی *tihî-gâh*.

Hypocrisy, تزویر *tazvîr*; نفاق
nifâk; دورنگی *dû-rangî*.

Hypocrite, منافق *munâfîk*;
ریاکار *riyâ-kâr*.

Hypocritical, سالوس *sâlûs*;
دورنگ *dû-rang*.

Hypothesis, فرض *farz*.

Hypothetical, مجازی *mujâzî*.
—ly, فرضاً *farzan*.

Hyssop, زوفا *zûfâ*.

I.

I, من *man*. I am, منم *manam*.

I who am, منکه *man kih*.

Ibex, مرال *marâl*; بز *buz*.

Ice, یخ *yakh*. — chest, یخدان
yakhdân. Iced-water, برف
آب *barf-âb*.

Idea, خیال *khiyâl*; تصور *tasav-*
vur; فکر *fikr*.

Ideal, معنویه *ma'naviyeh*.

Identical, همین *hamîn*; عینی
'ainî.

Idiom, اصطلاح *istilâh*.

Idiot, گول *gûl*; ابله *ablah*.

Idioty, دیوانگی *divânagî*.

Idiotic, دیوانه *divâneh*.

Idle, هوشا *hûshâ*; سست *sust*;

معطل *mu'attal*. — talk,
یافته داری *yâfah-dârî*. —ness,
بیکاری *bî-kârî*; تنبلی *tumbulî*.

Idol, بت *but*.

Idolator, بت پرست *but-parast*.

Idolatry, بت پرستی *but-parastî*
(*k*).

Idol-temple, بت کده *but-kedah*;
بت خانه *but-khânah*.

If, اگر *agar*. — not, اگر نه
agarnah.

Ignite, *v. t.*, سوزانیدن *sûzânî-*
dan; *v. t.*, شعله کشیدن
sho'leh ksh.

Ignoble, نا جنس *nâ-jîns*; بد رگ
bad rag.

Ignominy, فحیحت *fazîhat*.

Ignorance, نا دانی *ná-dání* ;
 جهل *jahl* ; جهالت *jahálat*.
 Feigning —, متجاهل *muta-jáhil*. The times of —
 (before Mohammed), جاهليت *jáhiliyyet*.
 Ignorant, نا شناس *ná-shinás* ;
 جاهل *jáhil* ; نكر *nakir*. Very
 —, جهول *jahúl*. —ly, نا دان
ná-dan.
 Ill, to be, نا خوش هستن *ná khúsh h.* —disposed, بد
khúsh h. —disposed, بد
khúsh h. —doing, نهاد
bad-nihád. —fated, بد كار
bad-kár. —ness, بد بخت
bad bakht. —ness, نا خوشی
ná khúshí. —
 tempered, بد خوی *bad-khúy* ;
 زشت خوی *zish-t-khúy*. —
 timed, بی هنگام *bí-hangám*.
 —treatment, بد رفتاری *bad*
raftári (k.) ; ظلم *zulm (k.)*.
 —favoured, زشت *zish-t*. —
 starred, بد اختر *bad-akhtar*.
 Illegal, ناحق *ná haqq* ; حرام
harám.
 Illegitimate-child, حرام زاده
harám zádeh.
 Illiberal, بخيل *bakhíl*.
 Illuminate, افروختن *afrúkhtan* ;
 pa. p., منور *munavvar (k.)*.
 Illumination, چراغان *cherághán*
(k.).

Illusion, خواب و خیال *kh'áb u*
khayál.
 Illustration, (drawing), تصویر
tasvír ; (in argument, بیان
bayán.
 Illustrious, بزرگوار *buzurg-*
vár ; نام آور *nám-ávar*. Most
 —, اشرف *ashraf*. — race,
 دودمان *dúdmán*.
 Image, صنم *sanam* ; صورت *súrat*.
 Imagination, توهم *tavahkum* ;
 تصور *tasavvur* ; واهمه *váhi-*
mah ; خیال *khayál (k.)*.
 Vain —, خیال خام *khayál i*
khám.
 Imaginations, خیالات *khayálát*.
 Imagined, متمصور *mutasavvar* ;
 موهوم *mauhúm*.
 Imagining, مخیل *mukhaiyil* ;
 متخیل *mutakhaiyil*.
 Imam, امام *ímám* ; pl., ائمه
a-ímmah.
 Imbecile, ضعیف العقل *za'íf ul*
'aql.
 Imitated, مقلد *mukállad*.
 Imitation, (در آوردن) تقلید
taqlíd (dar a. or k.), تتبع
tattab'u ; متابعت *mutába'at*.
 Imitator, مقتدی *mukhtadí*.
 Immature, نا بالغ *ná-báligh* ;
 خام *khám*.

Immeasurable, نهشمار *nahshu-már*; بحد *bíhadd*.
 Immediately, فی الحال *fí 'l hál*; فوراً *fauran*.
 Immemorial, مستدام *mustadám*.
 Immense, بیکران *bí-girán*.
 Immersed, مغروق *maghrúk*; مستغرق *mustaghrak* (*sh*).
 Immersion, تغریق *taghrík* (*k*); استغراق *istighrák*.
 Imminent, نزدیک *nazdík*.
 Immobile, قائم *káim*.
 Immodest, بی شرم *bí sharm*; بی حیا *bí hayá*.
 Immolate, قربان کردن *kur-bán k*.
 Immoral, فاسد *fásid*. —ity, فسوق *fusúk*.
 Immortal, لا یموت *lá yamút*.
 Immortality, ابدی *abadí*.
 Immovable, بی حرکت *bí harra-kat*.
 Immunity, آزادی *ázadí*,
 Immutable, بی تغییر *bí taghay-yur*.
 Impale, *v*. خازوق زدن *kházúk z*.
 Impartial, راست بین *rást-bín*.
 Impartiality, عدل *'adl*.
 Impatience, نا شکیبایی *ná shakíbái*.

Impatient, بیمبر *bí-sabr*.
 Impediment, مزاحمت *muzáha-mat*; راه *sang i ráh*; خار *khár i ráh*.
 Imperative, امر *amr*.
 Imperfect, ناقص *nákis*. —ion, قصور *kusúr*.
 Imperial, شهنشاهی *shahan-sháhi*; خاقانی *khákání*.
 Impersonation, تشبه *tashab-buk* (*k*).
 Impertinence, گستاخی *gustákhí*; بیهودگی *bi-húdagí*.
 Impetuous, تند رو *tund ro*.
 Impetus, هجوم *hujúm*.
 Impiety, کفر *kufir*.
 Impious, کافر *káfir*; بیدین *bídín*.
 Implement, آلت *álat*.
 Implicate, متهم بستن *tuhmat bs*.
 Implied, مضمّر *muzmar*.
 Imploring, مستدعی *mustad'í* (*n*).
 Import, مدخل *ámadaní*; مدخل *madkhal*.
 Important, مهم *muhimm*. — affairs, مآرب *ma'arib*.
 Importune, پله کردن *pillah k*.
 Importuning, متقاضی *mula-kází*.

Importunity, ابرام *iháh*; الحاج *ihrah*.
 Impose on, گول دادن *gúl d.*
 Imposition, حيله *hílah*.
 Impossibilities, محالات *mahá-lát*.
 Impossible, محال *mahál*; غير *ghair* ممكن *mumkin*; نا شدي *ná-shudaní*.
 Impostor, شيايد *shaiyád*; غايب *ghábin*.
 Imposture, دغا *daghá*. Accusing of —, تكذيب *takzíb* (*k.*)
 Impotence, تعجز *ta'jíz*.
 Impotent, عاجز *'ájiz*; عنين *'anín*.
 Impoverished, مفقر *mufkar* (*sh.*); محتاج *muháj* (*s.*).
 Impregnable, منيع *maní*.
 Impregnation, ابستن *abistan* (*s.*).
 Impressed, متأثر *muta'assar*; مطبوع *matbú* (*k.*).
 Impression, اثر *asar*; تأثير *ta'sír*. Making an — on, مؤثر *músir*.
 Imprison, حبس کردن *habs k.*
 Imprisonment, قيد *kaid* (*k.*).

Improbable, دور *dúr*; غير معقول *ghair ma'kúl*.
 Impromptu, بديهت *badíhat*; بداهت *badáhat*.
 Improper, بيجا *bí-já*; نا بايسته *ná-báyistah*; نا مناسب *ná-munásib*; نا لايق *ná-láik*.
 Improvement, ترقى دادن *tarak-kí d.*
 Improvidence, غافلى *gháfíli*.
 Improvisator, مبدع *mibdah*.
 Imprudence, غفلت *ghiflat*.
 Imprudent, بي تدبير *bí tadbir*.
 Imprudently, غفلتاً *ghiflatan*.
 Impudence, شوخى *shúkhi*; شوخ چشى *shúkhi-chashmí*; وقاحت *vaqáhat*.
 Impudent, نا دارى *ná-dári*; وقع *shúkhi-didáh*; وقوع *vaqíh*; فضول *fuzúl*.
 Impulse, تحريك *tahrík* (*d.*).
 Impunity, with, بيسزا *bísezá*.
 Impure, نا پاك *ná-pák*; پليد *palid*; نجس *najis*.
 Impurity, نجاست *najásat*.
 Imputation, نهمت *tuhmat* (*bs.*).
 Impute, نسبت دادن *nisbat d.*
 In, اندر *dar*; در *ba*; ب *andar*; توى *miyán*; توى *tuy*.

Inability, در ماندگی *dar mán-dagí*.
 Inaccessibility, مناعت *mand'at*.
 Inaccessible, منیع *muni'*.
 Inaccurate, نا راست *ná rást*.
 Inactive, سست عنان *sust-'inán*.
 Inadmissible, نا روا *ná-ravá*.
 Inadvertence, غفلت *ghiflat*.
 Inadvertent, غافل *gháfíl*.
 Inasmuch as, از بسکه *az baskih*.
 Inattention, تغافل *tagháfúl*.
 Inattentive, غافل *gháfíl*.
 Inauspicious, نا مسعود *ná-mas'úd*; نحس *nahs*.
 Incalculable, بیقیاس *bí-kiyás*.
 Incantation, رقیه افسون *afsun*; رقیه *rukyah*.
 Incapable, ناقابل *ná kábil*.
 Incapacity, نا رسائی *ná-rasái*.
 Incarnation, تجسم *tajassum*.
 Incautions, بیخبر *bí khabar*.
 Incendiary, شر انکیز *sharr-angíz*.
 Incense, بخور *bakhúr*.
 Incessant, دایم *dáim*.
 Incessantly, دمدم *dam ba dam*; پیوسته *paivasteh*.
 Incest, فجور القرباه *fujúr al karábah*.
 Inch, کره *garah*.

Incident, واقعه *vák'ah*; اتفاق *ittifák*.
 Incidental, اتفاقی *ittifáki*.
 Incipient beard, خط سبز *khatt i sabz*.
 Incision, قطع *kat'*.
 Incitement, ترغیب *targhib* (k.); اطماع *itmá* (n).
 Incivility, بی ادبی *bí adabí*.
 Inclement, سخت *sakht*.
 Inclination, ارادت *irádat*; (mental), هیل *meyl*; (leaning), تکیه *takiyeh*; (in prayer), رکعه *ruk'ah*.
 Inclined, مایل *máil*; میلان *mílán*; چسپیده *chaspidah*.
 Inclining, متمایل *mutamáyil*.
 Including, متضمن *mutazammin*; مندرج *shámil i hál*; شامل حال *mundarij*.
 Incoherent, بی موافق *bí mu-váfik*.
 Income, حاصل *hásil*; مداخل *mudákhil*.
 Incomparable, بیچون *bí-chún*; بی نظیر *bi-nazír* بی همتا *bi-hamtá*; بیمانند *bí mánand*.
 Incompetent, غیر کافی *ghair káfi*.

Incomplete, نام نا *ná-támám* ;
 نام نا *ná-farjám*.
 Incomprehensible, بی قیاس *bí kiyás*.
 Inconceiveable, نام ممتور *ná-mutasavvar*.
 Incongruous, نام ساز *ná sáz*.
 Inconsiderate, سر سری *sar-sarí* ;
 نام سكالیده *ná-sakálidáh*.
 Inconsistent, مناقض *munákiz* ;
 منافی *munáfi*.
 Inconstant, طیاش *taiyásh* ;
 نام استوار *ná ustuvár* ;
 نام پایدار *ná páidár*.
 Incontinence, بد برهیزی *bad parkizí*.
 Incontinent, بد کار *bad kár*.
 Inconvenience, مضرت *mazar-rat* ;
 Putting to — مکلف *mukallif*.
 Inconvenient, دشوار *dushvár* ;
 زحمت *zahmat*.
 Incorporate, مجسم *mujassam*.
 Incorporation, ضمیمه *zamimah*
 (sh.).
 Incorrect, نام درست *ná durust* ;
 نام صواب *ná saváb*.
 Incorrectness, غلط *ghalat*.
 Incorruptible (man), پاک دمانی *pák damáni* ;
 بیغرض *bí*

gharaz ; (matter) غیر فنا
ghair faná.
 Increase, توفیر *taufír* ;
 فزون *fuzún* ;
 افزایش *afzáyish* ;
 نام افزونی *afzúni* ;
 اضافه *izáfah* ;
 ترقی *tarakki* ;
 v. افزودن *afzúdan*.
 Increasing, متزاید *mutazáyd* ;
 افزون *afzún*.
 Incredible, نام واجب اعتبار *ná vájibi 'tibár*.
 Incrustate, اندودن *andúdan*.
 Incumbent, لازم *lázim* ;
 واجب *vájib*.
 Incurable, لا دوا *lá davá* ;
 لا علاج *lá 'iláj*.
 Incursion, حمله *hamleh* ;
 چپو *chapau* (k.).
 Indebted, مدیون *madyún* ;
 مقروض *makrúz*.
 Indecency, هرزگی *harzagí*.
 Indecent, لا ینبغی *lá yam-baghi* ;
 ناماسزا *ná-sazá*. Speak-
 ing —ly, هرا *hurá*.
 Indeed, بدرستی *ba-durustí* ;
 یقیناً *yakínan*.
 Indefinite, غیر معین *ghair mu'ayyan*.
 Indelible, ثابت *sábit*.

Indemnification, تضمین *tazmín*;
مجازات *mujázát*.
Independence, استقلال *istiqlál*;
استغناء *istighná'*.
Independent, مستغنی *mus-
taghní*; مختار *mukhtár*; (well
off), خوش باش *khúsh-básh*.
Index, فهرست *fihrist*.
India, هندوستان *Hindústán*; هند
Hind.
Indian, هندو *hindú*; هندی
hindí.
Indicate, اشاره کردن *ishárah k.*;
pa. p. مشار الیه *mushár ilaih*.
Indication, دلالت *dalálat*.
Indictment, حکم نما *hukm
namá*.
Indifference, غفلت *ghiflat*.
Indifferent, بیزار *bí-zár*.
Indigence, تنگ دستی *tang-
dastí*; بیمایگی *bí-máyagi*.
Indigent, محتاج *muhtáj*; تنگ
دست *tang dast*, or دست
نیازمند *dast-tang*; تنگ
niyáz-mand; حاجت مند *há-
jat-mand*.
Indigestible, ناکوار *nágavár*.
Indigestion, وخامت *vakhámat*;
تخمه *tukhma*.
Indignant, خشمناک *khishmnák*.

Indignation, تنفر *tanaffar*.
Indignity, خفت *khiffat*.
Indigo, نیل *níl* · وسمه *vasmeh*.
Indirect, پیچیده *pichídah*.
Indiscernable, ناپیدا *ná paidá*.
Indiscreet, بی امتیاز *bí imtiyáz*.
Indisputable, بی شک و شبهه *bí
shakk o shubheh*.
Indistinct, نا ماف *ná sáf*.
Individual, نفر *nafar*; کس *kas*;
شخص *shakhs*.
Indolence, تکاسل *takásul (n.)*;
سستی *sustí (k.)*.
Indolent, سست *sust*.
Inducement, ترغیب *targhib*
(*k.*); تحریک *tahrík (k.)*.
Indulgence, التفات *iltifát*.
Indulgent, مهربان *mihribán*.
Indulging one's passions, هوس
باز *havvas-báz*.
Industrious, جاهد *jáhíd*; ساعی
sá'i.
Industry, کسب *kasb*; اجتهاد
ijtihád; جد و جهد *jidd o jahd*.
Inebriated, مست *mast*.
Ineffable, ما لا کلام *má lá
kalám*, or لا کلام *lá ka-
lám*.
Inefficacious, بیثمر *bí samar*.
Inelegance, بد مورث *bad súrat*.

Inept, بی لیاقت *bí liyáqat*.
 Inequality, فرق *fark*.
 Inestimable, بی بها *bí bahá*.
 Inevitable, نا گریز *ná-guríz*;
 چار نا چار *chár ná chár*.
 Inexpedient, نا مناسب *ná munásib*.
 Inexperienced, خام *khám*.
 Inexpert, بی سلیقه *bí-salíqah*.
 In extenso, بالتام *bittamám*.
 Infallibility, بی خطای *bí khatá-i*.
 Infallible, بلا خطا *bilá khatá*.
 Infamous, بد نام *bad-nám* ; رسوا
rusvá ; مایون *mábún*.
 Infamy, رسوایی *rusvá'í*.
 Infancy, طفولیت *tufúliyat*.
 Infant, بچه *bachah* ; (suckling),
 رضيع *razi'*.
 Infantry, سر باز *sarbáz* ; پیاده
piyádeh.
 Infatuate, آشفتن *áshuftan* ;
pa. p., فریفته *firífteh*.
 Infection, سرایت *saráyat (k.)*.
 Infectious, معدی *mu'dí*.
 Inferior, اسفل *asfal* ; زیرین
zírín ; فرودست *farú-dast* ;
 کمتر *kihtar*.
 Inferiority, پستی *pastí* ; دونی
dúni.

Infernal, دوزخی *dúzakhí*.
 Infidel, کافر *káfir* ; *pl.* کفار *kuffúr*.
 Infidelity, کفر *kufir*.
 Infinite, بیکران *bigirán* ; نا
 منتهای *ná-mutanáhi*.
 Infinitive (verb), مصدر *masdar*.
 Infirm, ضعیف *zə'íf* ; نا توان
ná-taván. — *ity*, نا توانی *ná-taváni* ; (*pl.*), اسقام *askám*.
 Inflamed (with love), مشغوف
mashghúf ; (wound), ملتهب
multahib.
 Inflaming, جانسوز *ján-súz*.
 Inflammation, سوزش *súzish* ;
 (wound), التهاب *iltiháb*.
 Inflated, دمی *damí (s.)*.
 Inflexible, سخت *sakht*.
 Inflexion, (grammar), تصريف
tasrif (k.) ; صرف *sarf (k.)*.
 Influencing, تاثیر *taasir (k.)*.
 Influenza, زكام *rukám*.
 Inform, اطلاع کردن *ittilá k* ;
 خبر دادن *fahmánidan* ;
khábar d.
 Information, تخبير *takhbír* ;
 وقف *vukúf*. To obtain —,
 رسیدن *wá-rasidan*.
 Informed, واقف *vákif* ; مطلع
muttali'. To be —, اطلاع
 داشتن *ittilá dáshtan*.

Informer, نام *nammám* ;
جاسوس *jásús*.
Infringement, فسح *faskh* (*k.*).
Infuse, خیسیدن *khísídan*.
Infusion, خسانده *khásándah*,
or خيسانده *khísándah*.
Ingenious, زکی *zakíy*, or ذکی
zakíy ; ذهین *zahín* ; ظریف
zaríf.
Ingenuity, جودت *júdat* ; حذاقت
hizákát and حدائق *hadákát* ;
کیاست *kiyásat* ; شهامت *sha-*
hámát ; (purity), زكوت *zaká-*
wat.
Ingenuous, اركیاء *azkiyá* ; صادق
sádíq.
Ingot, شوشه *shúshah* ; خنجه
khafchah ; (of gold), خشت زر
khisht i zar.
Ingratitude, بیوفای *bí-vafú-i* ;
کفران *kufrán*.
Ingredient, جز *juz*.
Ingress and egress, درآمد برآمد
dar ámad bar ámad.
Inhabitant, ساکن *sákin* (*b.*) ;
(*pl.*), سکناء *sukaná*, or
سكان *sukkán* ; باشنده *báshan-*
dah ; (*pl.*), اهالی *aháli*.
Inhabited, آباد *ábád*.
Inhabiting, متوطن *mutavattin*.

Inhale, دم زدن *dam z.*
Inherent, اصلی *aslí*.
Inheritance, ارث *irs* (*gr.*) ;
میراث *mírás* (*y.*).
Inherited, موروث *maurús*.
Inheriting, وراثت *varásat*.
Inheritor, وارث *váris*.
Inhibition, نهی *nahí* (*k.*).
Inhospitable, لئیم *laím*.
Inhuman, فظ *fazz* ; بیمرور *bi-*
muruvvat.
Inimical, معاند *mu'ánid*. —ly,
خصمانه *khasmánah*.
Iniquitous, حرام خور *harám-*
khur. — things, مناکیر
manákír.
Iniquity, فساد *fasád* ; فسق *fisk*.
Initial, حرف ابتدا *harf i ibtidá*.
Initiation, دخل *dakhl* (*d.*) ;
مداخله *mudákhlah* (*n.*).
Injection, تنقیه *tankíyeh*.
Injudicious, پوچ *púch* ; یتدبیر
bítadbír.
Injunction, ناکید *ta'kid*.
Injure, آزدردن *ázardan* ; ضرر
رسانیدن *zarar rsa.*
Injured, متأذى *muta'azzí*.
Injurious, مضر *muzirr*.
Injury, اذیت *azíyet* ; ایذا *ízá* ;
گزند *gazand*.

Injustice, ظلم *zulm*; بیداد *bí-dád*.

Ink, مرکب *murakkab*. Indian —, مرکب چین *m-i chín*.

Inkstand, دوات *davát*; (pen and ink case), قلمدان *kalam-dán*.

Inlaid, مرصع *murassa'*; (with gold), طلا کوب *telá kúb*; (with mosaic work), خاظمی *khátimí*; (with tiles), کاشی *káshí kári*.

Inn, کاروان سرائی *káraván sarái*; مهمان سرا *mihmán sará*.

Innate, زاد مادر *mádar-zád*; طبیعی *tabí'í*; غریزی *ghariziy*.

Innocence, بی گناهی *bí-gunáhí*.

Innocent, بی گناه *bí-gunáh*; معصوم *ma'súm*; عاصم *'ásim*; بری، الزمه *barí uz zimmah*.

Innovating, ابداع *ibdā' (k.)*.

Innumerable, نامحصور *ná-mahsúr*; نامعدود *ná-ma'dúd*; بیشمار *bí-shumár*.

Inoculation, آبله کوفی *ábilah kúbi*.

Inodorus, بی بو *bí-bú*.

Inorganic, جمادی *jamádiy*.

Inopportune, بر وقت *bí vakt*.

Inquest, تفحص *tafahhus (k.)*.

Inquietude, اضطراب *isteráb*.

Inquire, پرسیدن *pursidan*; وا جستن *wá-justan*.

Inquiring, متفتش *mutafattish*.

Inquiry, پرسش *pursish (k.)*; پژوهش *istifsár*; پیژوهش *pizhúhish*; تفقد *tafakkud (n.)*; تفتیش *taftish*; سراغ *suragh* (thus سرآغ کردند *suragh kerdand*, They found the thief).

Strict —, تفحص *tafahhus*. Subject of —, پرسیدنی *pursidani*.

Inquisitor, مفتش *mufattish*.

Insane, دیوانه *divánah*; جنونی *junúni*; مجنون *majnún*; (with love), مدله *mudallah*.

Insanity, جنون *junún*; دیوانگی *divánagí*.

Inscribe, مرقوم کردن *markúm k*.

Inscription, کتابت *kitábat*; خط *navishtaját*; نوشتجات *khatt*.

Inscrutable, بی نشان *bí-nishán*.

Insect, حشرت *hashrat*; جانورک *jánvarak*.

Insecurity, خطر *khatar*.

Insensibility, بی‌هوشی *bí húshí*.

Insensibly, بتدریج *be-tadrij*.
 Insert, داخل کردن *dákhil k*.
 Insertion, تعبیه *ta'biyeh*.
 Inside, اندرون *andarún* ; توی *túy*.
 Insignia, النعما *at-tamghá*.
 Insignificance, حق *hakr*.
 Insignificant, نا چیز *ná chiz*.
 Insincere, بیوفا *bí-vafá*.
 Insincerity, منافقت *munáfikat*.
 Insinuation, ایهام *ihám* (n.); اشاره *ishárah* (k.).
 Insipid, بی نمک *bi-namak* ; بیمزه *bi-mazah*.
 Insistence, اصرار *isrár* (k.);
 Insolence, شاهی *sháhidi* ; شوخی *shúkhí*.
 Insolent, شوخ *shúkh*.
 Insoluble, لاجل *lá hall*.
 Insolvent, نا دار *ná-dár*.
 Insofar as, چندانکه *chan-dánkih*.
 Inspection, نگاه *nigáh* (k.); نظارت *mu'áyanah* (k.); ملاحظه *mulá-hezeh* (k.).
 Inspector, ناظر *názir*. — general of tents, خیام باشی *khiyám báshí*.
 Inspiration, الهام *ilhám* (n.).

Inspired, ملهم *mulham*.
 Inspiring, تحریف *takhvíf* (k.).
 Inspissated juice, رب *rubb*.
 Instability, بی قراری *bí-ḡarári*.
 Installation, نصب *nasb* (k.).
 Instalment, قسط *ḡast*.
 Instance, n., مثال *misál*. For — فرضاً *farzan* ; مثلاً *masalan*.
 Instant, نفسی *nafasí* ; لمح *lamheh*. —ly, در ساعت *dar sá'at* ; بمجرد *bamujarrad* ; در دم *dar dam* ; در حال *dar hál*.
 Instead of, بجای *ba jái* ; عوض *ivaz*.
 Instigating, تحریص *tahrís* (k.).
 Instigation, اغوا *ighvá*.
 Instigator, محرک *muharrrik*.
 Instinct, عقل *'aql* ; فراست *firásat*.
 Institutes, one who, مقنن *mu-ḡannin*.
 Institution, اختراع *ikhṭirá'* (k.). —s, آیین *d'ín* ; قانون *kánún*.
 Instruct, یاد دادن *yád d*. —ion, تعلیم *ta'lím* (k.); تربیت *tarbiyat* (n.); تلقین *talkín* (n.).
 Instructor, معلم *mu'allim*.

Instrument, آلات *álat*; ادات *adát*, pl. ادوات *adawát*. — for boring, مثقب *musakkiḅ*. Musical —, نا انبان *ná-ambán*; ساز *sáz*. Wind —, نفیر *nafir*.
 Insubordination, تمرد *tamarrud*.
 Insufferable, لا تحمل *tahammul*.
 Insufficient, کم *kam*; قاصر *kásir*.
 Insulation (of a wire), خارج *khárij* (k.).
 Insulator, گرجری *gargari*.
 Insult, شتم *shatm* (d.); دشنام *dushnám* (d.); خفت *khiffat*.
 Insurance, بیمه *bimah* (k.).
 Insurrection, خاستگی *khástagi*; شورش *shurish*; فتنه *fitnah*.
 Integrity, دیانت *diyánat*; راستی *rásti*; صلاح *saláh*.
 Intellect, عقل *akl*; ذهن *zihn*. Acuteness of —, ذکا *zaká*.
 Intellectual, معقول *ma'kúl*.
 Intelligence, (news), خبر *kha-bar*; (wit), زکات *zakávat*.
 Intelligent, فهیم *fahím*; شناس *shinás*; رمیز *ramíz*; عاقل *ákil*; هشیار *hushyár*; دربابنده *dar-yábandah*; با خبر *ba-khabr*;

روشن کهر *ba khird*; رایش *raushan-guhar*. Very —, فهم *fahám*.
 Intelligible, مدرک *mudrak*.
 Intemperance, مسقی *mastí*.
 Intemperate, نا معتدل *ná-mu'tadil*.
 Intend, آهنگن *áhikhtan*; قصد *kasd k*; pa. p., منوی *manviy*; pr. p., عازم *'ázim*.
 Intensity, شدت *shiddat*.
 Intention, قصد *kasd* (k. n.); طویت *taviyet*; زم *zamam*; پیش *'arzah*; عمد *'amd*; نهاد *piśh-nihád*; همت *him-mat*; pl., هم *himam*; نیت *niyat*; آهنگ *áhang*.
 Intentional, بالقصد *bilkasd*. —ly, عمداً *'amdan*.
 Inter, دفن کردن *dafn k*.
 Intercalary, کبیسه *kabisah*.
 Intercept, گرفتن *giriſtan*.
 Intercession, شفاعت *shif'at* (k.); وساطت *vasátat* (k).
 Intercessor, شفیع *shaf'i*; شافع *sháf*.
 Intercourse, معاشرت *mu'asha-rat*; آمد و رفت *amad o raft*; اختلاط *ikhtilát*; (carnal), مضاجعت *muzáj'a at*.

Interdicting, تحریم *tahrím* (k.); منع *man'* (k.).
 Interest (money), سود *súd*; *murábahah*; (concern), *murábahah*; علاقه *'aláqah*.
 Interested, غرض *gharaz*. Self—, غرضمند *gharz-mand*.
 Interference in, مداخلت *mudá-khalat* (n.). — with, معارض *mu'áriz* (b.); مزاحم *muzá-him* (sk.).
 Interim, اثنا *asná*.
 Interior, درون *darún*; بواطن *bavátin*.
 Interjection, صوت *saut*.
 Interlaced, مشبك *mushabbak*.
 Interlocutor, كلم *kalím*; متكلم *mutakallim*.
 Inter-marriage, وصلت *vaslat* (k.).
 Intermediary, متوسط *muta-vassit*.
 Interment, دفن *dafn*.
 Intermingled, مخلوط *makhlút* (k.).
 Intermission, قطع *takattu'*.
 Intermittent fever, تب نوبت *tab-i-naubat*.
 Internal, باطنی *bátini*; درونی *darúni*.

Interpolation, مخاطه *mukhá-leteh* (s.).
 Interpose, در میان آمدن *dar miyán ámadan*.
 Interposition, دخل *dakhl* (k.).
 Interpretation, تأویل *ta'vîl* (n.); ترجمه *tarjumah* (k.); (of dreams), تعبیر *ta'bîr* (k.).
 Interpreter, ترجمان *tarjumán*; مترجم *mutarjim*; (of dreams and omens), فالگیر *fálگیر*.
 Interregnum, فتره *fitrat*.
 Interrogation, استفهام *istif-hám*.
 Interrogate, پرسیدن *pursidan*.
 Interrogatively, باستفسار *be-istifsár*.
 Interrogator, پرسنده *pursen-dah*.
 Interruption, intersection, قطع *ka't* (n.).
 Interval, بین *bain*; تفريق *tafrík*; اثنا *asná*. At —s, غبا *ghibban*.
 Intervening, طاری *tári*; حایل *háyl*; دخل *dakhl*.
 Interview, دیدار *didár*; مواصلت *muvasalat*; ملاقات *muláqát*.
 Intestate, بی وصیت *bi vasiyat*.

Intestine, روده *rúdah* (n.); in pl., جگر بند *jigar-band*.
 Intimacy, موانست *muvánasat*; دم سر آشنائی *sar-áshnái*; دام سازی *dam-sází*.
 Intimate friend, همدم *ham-dam*; هم‌نشین *ham-nishín*; محرم *mukhrim*.
 Intimation, اشاره *isháreh* (k.).
 Intimidation, تخويف *takhvif* (k.).
 Into, در *dar*; اندر *andar*; توی *tuy*.
 Intolerable, غیر متحمل *ghair mutahammel*.
 Intoning, ترنم *tarannum*; ترتیل *tartíl*.
 Intoxicated, مست *mast*; سر مست *sar-mast*; سکران *suk-rán*; سرشار *sar-shár*. Like one —, مستانه *mastánah*.
 Intoxicating, مسکر *muskir*.
 Intoxication, سکر *sukr*; نشه *nash-h*; نشوت *nashvat*; مستی *mastí*.
 Intractable, سرکش *sar kesh*.
 Intreaty, التماس *iltimás* (k.); ایلاج *iljá* (k.).

Intrenchment, سنکر *sangur*; النك *alang*.
 Intrepid, فاتك *fátik*; بیباك *bí bák*.
 Intrepidity, شجاعة *shajáat*; شیري *shíri*; دلاری *dilávari*; دلیری *dilíri*; جانبازی *ján-bází*.
 Intricate, ژولیده *zhúlidad*; درهم *dar-ham*; معقد *mu'akkad*.
 An — business, آشفته کار *áshuftah kár*.
 Intrigue, سازش *sázish*; عشق‌بازی *'ishk-bází*.
 Intrinsic, حقیقی *hakíki*; معنوی *ma'navi*; ذاتی *zátí*.
 Introducing, ادخال *idkhál*; معرفی *mu'arrafi* (k.).
 Introduction (of book), دیباجه *díbácheh*.
 Intrust, سپردن *sipur dan*; تسلیم کردن *taslím k*.
 Intrusted, مسلم *musallam*.
 Intwine, v. i., پیچیدن *pichidan*; v. t., پیچانیدن *pichánidan*.
 Inundation, سیلاب *sailáb*; سيل *sail*.
 Invalid, ناخوش *nákhush*.
 Invalidate, باطل کردن *bátíl k*.
 Invaluable, عزیز *azíz*.
 Invariable, دایم *dáim*.

- Invasion, تعدی *ta'addi* ; یورش *yúrish* (k.) ; هجوم *hujúm* (k.).
- Invective, زبان درازی *zabán dirázi* ; لعنت *la'nat*.
- Inveigle, فریفتن *firiftan*.
- Invention, ابتداء *ibtidá* (k.) ; اختراع *ikh'tirá* (k.) ; ایجاد *ijád* (k.) ; احداث *ihdás* ; نو آورد *nau-ávard*.
- Inventor, محدث *muhdis* ; واجد *wájid* ; موجد *mújid*.
- Inventory, فهرست *fihrist*.
- Inversely, برعکس *bar 'aks*.
- Inversion, تقلیب *taqlib* (k.) ; عکس *'aks* ; (of letters), تحریف *tahrif*.
- Invert, بر کشتن *bar gashtan* ; برگردیدن *bar gardidan* ; *pa. p.*, منعکس *mā'kús* ; مقلوب *mukallab* ; 'akis ; مقلوب *maklúb* ; نگون *nigún* ; *pr. p.*, متبدل *mutabaddal*.
- Investigation, تنقیح *tankih* (k.) ; تجویز *tajviz* (k.) ; بازخواست *báz-kh'ást* (k.) ; تحقیق *tahkik* (k.).
- Investigator, a minute — , خورده دان *khurdah-dán*.
- Investment (of a town), محاصره

- muhasereh* (k.) ; (with honours), متقلد *mutakallid* (k.).
- Invidious, حاسد *hásid*.
- Invigoration, تقویت *takviyat* (k.).
- Inviolable, بی فتور *bi futúr* ; بست *bust*.
- Invisibility, غیب *ghaib*.
- Invisible, نا دیدید *ná-padid* ; نا دیدنی *ná didani*. — things, غیوب *ghuyúb* ; غائبانا *ghāibána*.
- Invitation, دعوت *dá'vat* (k.).
- Invited, مدعو *ma'dú* (h.).
- Invocation, دعا *du'á* (k.).
- Invoice, فهرست *fihrist*.
- Involuntary, بی اختیار *bi ikhti-yár*.
- Involved, مشتمل *mushtamel* (b.).
- Invulnerable, معصوم *mā'súm*.
- Inward, باطن *bátin* ; درونی *darúni*.
- Irascibility, تغیظ *taghayyuz*.
- Irascible, سرتیز *sar-tiz*.
- Iris (flower), زنبق *zambak*.
- Iron, آهن *áhan* ; حدید *hadid* ; (cast), چدن *chadan* ; (for ironing), اتو *utú* (ksh.).

Made of — آهني *áhaní*;
 آهنين *áhanin*. — mace,
 گوپال *gúpál*.
 Ironclad (ship), زره پوش *zireh*
púsh.
 Irony, هجو *hajv*.
 Irrefutable, جواب بي *bí javáb*.
 Irregular, بي توزكانه *bí-túza-*
gánah; بي قاعده *bí ká'idah*.
 Irregularity, بي رسي *bí-rasmí*.
 Irreligious, بد كيش *bad-kísh*;
 بي دين *bí-dín*.
 Irremediable, بي چاره *bí*
cháreh.
 Irresolute, دو دل *do díl*.
 Irresolution, تردد *taraddud*.
 Irresponsible authority, استقلال
istíklál.
 Irreverence, بي احترامى *bí*
ihtirámí.
 Irreverent, بي احترام *bí ihtirám*.
 Irrigate, آب دادن *áb d*.
 Irrigation, آبيارى *ábyári*.
 Irritable, كج خلق *kaj khulk*.
 Irritate, رنجيده ساختن *ranjî-*
dah s.
 Irritation, آشفتكى *ashuftagi*.
 Isinglass, سریش ماهی *sirísh i*
máhi.
 Islam, اسلام *islám*.

Island, جزيره *jazirah*.
 Isolated, تكتك *tektek*; مجرد
mujarrad.
 Isolation, تفريد *tafríd*.
 Issue, n., اولاد *aulád*.
 Issuing, صادر *sádir* (*sh. k.*);
 اصدار *isdár*.
 Isthmus, تنكه *tangah*.
 It, او *ú*; آن *án*; اين *ín*.
 Itch, خارش *khárisht*; خارش
khárish; حكه *hikkat*; جرب
jarab.
 Itching, خراش *kharásh*.
 Item, فرد *fard*.
 Itinerary, راه *ráh*.
 Itself, of —, بنفسه *be-nafsah*.
 Ivory, عاج *'áj*; دندان فيل *dan-*
dán-i-fíl.
 Ivy, لبلاب *labláb*; ویشه *wishah*.

J

Jabber, مغلطه كردن *maghlitah*
k.?; قال كردن *kíl o*
kál k.
 Jackal, شغال *shaghál*.
 Jackdaw, زاغ *zágh*.
 Jacket, نیمتنه *nimtaneh*;
 Quilted silk —, كج اكد

kaj-ágand. Sheepskin —, پوستین *pústín*.
 Jacob, James, یعقوب *Ya'kúb*.
 Jade (stone), یشم *yashm*.
 Jail, زندان *zindán*.
 Jailor, زندانیان *zindánbán*.
 Jam, مربا *murabbá*.
 Jar (large), خم *khum*; خمره *khumrah*; (small), سبو *sabú*; کوزه *kúzah*.
 Jargon, زبانه *kej zabán*.
 Jasmine, یاسمین *yásmín*.
 Jasper, یشب *yashb*; (another kind), یش *yásh*.
 Jaundice, مرض زهره *marzi zah-rah*.
 Javelin, نیزه *nizak*.
 Jaw (bone), چانه *chánah* (z.).
 Upper —, فک اعلیٰ *fakk i a'lá*.
 Lower —, فک اسفل *fakk i asfal*.
 Jealous, غیور *'ghaiyúr*; حسود *hasúd*.
 Jealousy, رشک *rashk*; حسد *hasd*.
 Jeering, زبانه *ta'nah-zanán* (k.); ریش خند *rish khand* (k.).
 Jehovah, هو *hú*; یاهوا *Yáhváh*.
 Jerboa, یربوع *yarbú*.
 Jerk, تکان *takán* (d. kh.).

Jerusalem, بیت المقدس *Bait al Mukaddas*.
 Jest, لاف *lág*; بزله *bazlah*; وشیه *vashyah*; لطیفه *latífah*.
 — ing, هزل *hazl* (k.).
 Jester, مسخره *maskharah*.
 Jesus, حضرت عیسی *Hazrat-i-'Isá*.
 Jet (stone), شوه *shavah*; (of water), فواره *favváreh*.
 Jew, Jewish, یهودی *yahúdí*; عبرانی *'ibráni*.
 Jewel, جوهر *johar*; زیور *zivar*; (worn in the turban), سرپیچ *sar-pích*.
 Jeweller, جوهری *jauhari*.
 Jockey, چابکسوار *chábuk sovvár*.
 Jocose, شوخی *shúkhí*.
 Join, پیوستن *paivastan*; پیوند کردن *paivand k*.
 Joined, منضم *munzamm* (k.); واصل *vásil* (sh.); مقرون *mak-rún*.
 Joining in a drinking bout, منادمت *munádamat*.
 Joint, بند *band*; شلو *shalv*; شراکت *sharákatan*.
 Jointure (woman's), مهر *mahr*.

Joists, همون *hamún* ; شه تیر *shahtír*.

Jokes, هزلیات *hazaliyát*.

Joking, مزاح *mazáh* (k.) ; مزاحات *mazáhat* (n.).

Jollity, شوخی *shúkhí*.

Jolt, تكان *takán* (kh. d.).

Jonas, یونس *Yúnas*.

Joseph, یوسف *Yúsuf*.

Jot, ذره *zarreh* ; نکته *nukteh*.

Journal, روز نامه *rúz náme*.

Journey, سفر *safar*. A day's — , منزل *manzil*.

Jovial, خوشگذران *khúsh guzarán*. — ity, بشاشت *basháshat*.

Joy, سرور *surúr*. فرح *farah* ; نشاط *nashát* ; مسرة *masarrat*. — ful, فرحناك *farah-nák* ; خرم *khurram*.

Judaism, یهودیه *yahúdiyeh*.

Judge, n., قاضی *kázi* ; pl., قضا *kuzát* ; حاكم *hákim* ; v., دیوان کردن *diván k*.

Judgment, فتوی *fetvá*. — hall, محکمه *mahkamah*. The last — , محشر *mahshar* ; روز قیامت *rúz-i-kiyámat*.

Judicature, شریعت *sharí'at*.

Judicious, با درایت *bá diráyet* ; عقلی *akliy*.

Jug, کوزه *kúzah*.

Juggler, حقه باز *hukkah-báz* ; بازیگر *shu'bdah-báz* ; بازیگر *bázigar*.

Juggling, art of, شعبده بازی *shu'bdah-bázi* (k.).

Jugular vein, ورید *varid*.

Juice, شیر *shirah* ; عرق *'arakh*. Expressed — , عصاره *'usarah* ; (of dates, &c.), دوشاب *dúsháb*.

Juicy, آبدار *ábdár*.

Jujube fruit, عناب *'unnáb*. — tree, کنار *kunár*.

Jump, n., خیز *khíz* (k.) ; جست *jast* (k.) ; v., جستن *jastan*.

Junction, اتصال *ittisál*.

Jungle, جنگل *jangal*.

Junior, اصغر *asghar*.

Juniper, اردج *ardaj*.

Jupiter, مشتری *Mushtarí*.

Jurisdiction, قلمرو *kalam-rav*.

Jurisprudence, فقه *fikh*.

Jurispruident, فقیه *fa'kih* ; pl., فقهاء *fukahá*.

Just, عادل *'ádil* ; منصف *munsif* ; ابرار *hakik*. — men, ابرار *abrár*. Most — , عدل *'adal*.

Justice, عدالت 'adālat ; عدل
'adl ; داد nafat ; داد dād.
Justification, ابرار ibrār (n.) ;
تزکیت tazkiyat (k.).
Justly, انصافاً insāfan.
Juvenile, جوان javān.
Juvenility, جوانی javānī.

K

Kaliyan (Persian water pipe),
قلیان kalyān.
Keen, تیز tīz.
Keep, نگاهداشتن dāshtan ; نگاهداشتن
nigāh-dsh.
Keeper, نگهدار nigah-bān.
— of the records, دفتر sar-daftar. — of the seal,
مهر دار muhr-dār. — of a
vineyard, رز بان raz-bān.
Keepsake, یادگار yād-gār.
Kennel, سگخانه sagkhāneh.
Kernel, مغز maghz.
Kestrel, یوه yūh.
Kettle, کتری ketri ; قدر kidr ;
دیکه dig ; (small), دیکه
dīgekeh. — drum, کوس
kūs ; نقره naqqārah. —
player, نقرچی naqqārachi.

Key, کلید kīlīd ; افلید iklīd.
Khosroes, کسری kasrā.
Kick, لکد lakd (z.).
Kid, بزغال buz-ghālah ; هیرک
hīrak ; بره barah. White
kid or cotton shoes, کیوه
givah.
Kidney, کرده gurdah ; کلیه
kulyah.
Kill, کشتن kushtan.
Killed, قتل katil.
Killing (in comp.), کشان kushān.
Kilu, کوره kūrāh.
Kind (genus), جنس jins ; گونه
gūnah ; نوع nau ; pl., انواع
anvā ; قسم kism ; (friendly),
مهربان mīhribān ; شفیق sha-
fīq ; لطیف latīf.
Kindle, بر فروختن bar fa-
rūkhtan ; سوزانیدن sūzānī-
dan.
Kindling, سوزنده sūzendah.
Kindness, مهربانی mīhribānī ;
نوازش navāzish ; عاطفت
atīfat ; احسان ihsān.
Kindred, آقربه akribā ; خویش
khīsh ; پیوند paivand.
King, شاه shāh ; پادشاه pād-
shāh ; سلطان sultān ; ملك
malik. O — ! shahā.

— of kings, شاهان *shahan-sháh*. — of the bees, عیشوب *yá'shúb*.

Kingdom, مملکت *mamlakat*; ولایت *viláyet*. — of heaven, ملکوت *malkút*.

Kingfisher, چلق *chillik*.

Kinsman, ذوالقربی *zu'l kurbá*; خویشاوند *khishávand*; pl., اقارب *akárib*.

Kiss, n., بوسه *bús (d.)*; بوسه *búsah (d.)*; v., بوسیدن *búsidan*. — ing and hugging, بوس و کنار *bús o kenár*. — ing and licking (as a cat her kittens), مچ و موج *mách u múch*.

Kitchen, آشپزخانه *ásh-paz khánah*; مطبخ *matbakh*. — garden, پالیز *páliz*.

Kite (bird), غلیبواج *ghaliwáj*; or زغن *ghaliwáz*; زغن *zaghan*; موش خور *músh-khúr*; (paper), کاغذ *kághazak*.

Knapsack, جامه دان *jámah-dán*; بقیه *bukchah*.

Knave, چاره گر *charah-gar*.

Knead, سرشتن *sirishtan*; خمیر

khamír k.; pa. p., معجون *ma'jun*.

Knee, زانو *zánú (z.)*. — to —, همزانو *ham-zánú*.

Knife, کارد *kárd*. Butcher's —, ساطور *sátúr*. Pen —, قلمتراش *kalamtarásh*. Pocket or clasp —, چاقو *chákú*. Shoemaker's —, نشگرد *nishgirdah*.

Knit, بافتن *báftan*.

Knob, قبه *kubbah*.

Knock, n., ضرب *zarb*; (at the door), دستک *dastak*; v., کوبیدن *kúbídan*. — down, فرو کوفتن *farú-kúftan*.

Knot, گره *girah (z.)*; عقد *'akd*; عقده *'ukdah*.

Knotted, معقود *ma'kud*.

Know, شناختن *shinákhtan*; فهمیدن *dánistan*; دانستن *fahmídan*.

Knowing, داننده *dánendah*; عرفان *'irfán*. — for certain, متیقن *mutayakkín*.

Knowledge, معرفت *ma'rifat*; علم *'ilm*; دانستگی *dánistagi*; اگاهی *juz-rasí*; جزرسی *agáhi*. — of God, تعریف *ta'arruf*.

Known, معلوم *ma'lúm* (k.);
 معروف *ma'rúf*.
 Knuckle, بند انگشت *band i angusht*.
 Koran, قرآن *kur'án*; فرقان *furqán*.
 Krán (one franc), قران *krán*.

L

Label, سر نامه *sar námeh*.
 Laborious, محنتی *mihnatí*;
 کارکن *kár kun*.
 Labour, کار *kár* (k.); عمل *'amal* (k.); محنت *mihnat*; مزدوری *mazdúrí*.
 Labourer, عامل *'ámil*; pl., عمله *'amaleh*; (hired), مزدور *maz-dúr*. Agricultural — برزگر, *barz-gar*.
 Labouring hard, تاجهد *tajáhud*.
 Lac (gum), لك *lak*.
 Lace, تور, *túrah*; (cord), قيطان *kaitán*; زنجيره *zanjirah*.
 Ladder, نردبان *nardubán*; سلم *sullam*; زينه *zínah*.
 Ladies' man, عشق باز *'ishk-báz*.
 Ladle, کچھ *kafcheh*; چلك *chilk*.
 Lady, خانم *khánum*; خاتون

khátún; بيگم *baigam*; سكد *kad-bánú*.
 Lag behind, باز ماندن *báz mán-dan*.
 Lake, درياچه *daryácheh*.
 Lamb, بره *barah*. Fattened —, شیر مست *shír-mast*.
 Lame, لنگ *lang* (k.).
 Lament, زاریدن *zárídan*; نویدن *navídan*; نالیدن *nálídan*; *pa. p.*, مندوب *mandúb*; *pr. p.*, نالان *nálán*.
 Lamentation, زاری *zárí* (k.); شين *shívan* (k.); نوحه *nau-hah* (k.); ندبته *nudbat*; فغان *fighán*; ناله *náláh* (k.); فریاد *faryád* (k.). Great —, زار زار *zár-zár*.
 Lamp, چراغ *chirágh*; سراج *siráj*; مصباح *misbáh*; (Chinese), فانوس *fánús*.
 Lampblack, دوده, چراغ *dúdah i chirágh*; خوال *khuvál*.
 Lampoon, جرشتفت *jarshaft*; هجو *hajv*.
 Lance, جريد *jaríd*; نيره *naizeh*.
 Lancet, نيشتر *níshtar*; نشتر *nishtar*.
 Land, زمين *zamín*. Cultivated —, کشت زار *kisht-zár*.

— and money, ملك و مال *mulk u mál*. — not needing artificial irrigation, دبی *dími*.
 Landed property, تعلقه *ta'allu-
kah*
 Landholder, زمین دار *zamin-dár*.
 Landscape, چشم انداز *cheshm
andáz*.
 Land-tax, مال دیوان *mál i
diván*.
 Lane, کوچه *kúchah*; کوی *kúy*.
 Language, لغة *lughat*; زبان *zabán*. Belonging to —, لغوی *laghavi*.
 Languid, مانده *mándah*.
 Languor, فتر *fatar*; سستی *sustí*; فتور *futúr*.
 Lantern, فانوس *fánús*; (of a building), مشکوت *mishkút*; منار *minár*.
 Lap, n., کنار *kinár*; v., لیسیدن *lísidan*.
 Lapidary, حجار *hajjár*.
 Lapis lazuli, لاجورد *lájvard*.
 Lapse of time, مرور دهور *murúr i duhúr*.
 Lapwing, هدهد *hudhud*.
 Lard, چربی خوک *charbí-yi-
khúk*.

Large, بزرگ *buzurg*; کلان *kalán*; متسع *muttasi*.
 Largesse, انعام *inám*.
 Lark, عزلاغ *ghazlágh*; چکاوک *chakávak*.
 Lascivious, شهوتی *shahvatí*; بد نفس *bad-nafas*. — ness, مستی *masti*.
 Lash, قعچی *kamchí*.
 Lasso, کنند *kamand*.
 Last, a., آخر *ákhar*; پسین *pasín*; v., ماندن *mandan*.
 Lasting, دیر پا *dir-pá*; دایم *dáim (b)*; بقا *baqá (dsh.)*; دوام *давám (k.)*.
 Lastly, عاقبة الامر *'áqibat ul amr*.
 Latch, چفت *chift*.
 Late, دیر *dir (ámadan)*; (deceased), مرحوم *marhum*.
 Lateness, دیری *dirí*.
 Lath, چوب *chúb*.
 Lathe, خراد *kharád*.
 Lather, کف *kaf (k.)*.
 Latitude, عرض *'arz*.
 Latter, آخر و پسین *vá-pasín*; آخیر *ákhir*.
 Lattice window, بالکانه *bálká-
nah*; پنجره *panjareh*.
 Latticed, مشبك *mushabbak*.

Laudable, مستحسن *raziyeh*; *mustahsin*; حمید *hamíd*.
 — actions, حمائد *hamáid*.
 Laugh, v., خندیدن *khandídan*; *pr. p.*, خندان *khandán*.
 Laughter, خندگی *khandagí*; خنده *khandah* (k.). Loud —, قهقهه *kahkahah* (k.).
 Laundress, رخت شو *rakht shú*.
 Laundry, رختشو خانه *rakhtshú kháneh*.
 Laurel, سرخس *sar khas*.
 Lavishing, اسراف *isráf* (k.).
 Lavishly, مسروفاً *masrúfan*.
 Law (of the Koran), شریعت *shari'at*; شرع *shar'*. Common —, عرف *'urf*. — of retaliation for homicide, قصاص *kisas*.
 Lawful, حلال *halál*; مباح *mu-báh*; جواز *jawáz*. Making —, تحلیل *tahlíl* (k.). — ness, حلیت *hillíyet*.
 Lawless, بیداد *bí-dád*; فاسد *fásid*.
 Lawsuit, دعوا *da'vá*.
 Lawn, چمن *chaman*.
 Laxative, مهمل *mus-hil*.
 Laxity, رخوت *rikhwat*.
 Lay, v., گذاشتن *guzáshtan*;

نهادن *nihádan*. — eggs, کردن *tukhm k*.
 Laziness, سستی *sustí*.
 Lazy, تنبل *tambal*; کور دل *kúr-díl*; نا رای *ná-rái*; نفع *na'fih*.
 Lead (metal), سرب *surb*; رصاص *rasás*. Red —, سرنج *sirinj*. White —, سفیدا *safidá*; (plummet), بلت *bult*.
 Lead, v., بردن *burdan*; دلالت *dalálat* کردن *k*.
 Leader, سر دار *sar-dár*; فايد *káid*; پیشوا *pishwá*. — of an army, سر جنگ *sar-jang*. of the Hajj, میر حج *mír i hajj*. — at prayer, امام *Imám*.
 Leading into error, مغالطه *mughálatat*.
 Leaf (tree), برگ *barg*; (paper), ورق *varak*. The fall of the —, ریزی *barg rízi*.
 League, معاهدت *mu'áqadat*; عهد *'ahd*.
 Leak, n., رخنه *rikhnah*; چکه *chikkeh*; v., تراویدن *tará-vidan*.
 Lean, a., لاغر *lághar*; نزار *nizár*; نحیف *nahíf*. — ness,

تکيه زن *lāghirí*; *v.*, *takyeḥ z.*
 Leap, *n.*, خیز *khíz* (*k.*); *v.*,
 جستن *jastan*; بر جستن *bar*
jastan; یوزیدن *yúzidan*;
pr. p., جهان *jihán*. — year,
 سال کبیسه *sál-i kabisah*.
 Learn, یاد گرفتن *yád-gr.*;
 درس آموختن *ámúkhṭan*; درس
 گرفتن *dars gr.*
 Learned, دانا *dáná*; عالم *‘álím*.
 Profoundly —, متبحر *muta-*
bahkir. — man, ملا *mullá*.
 — men, علماء *‘ulamá*; فاضل
fawázil.
 Learner, نوآموز *nau-ámúz*.
 Learning, آموزش *ámúziśh*; علم
‘ilm; حکمت *hikmat*.
 Lease, اجاره *ijárah* (*k. gr.*);
 کرایه *keráyeḥ* (*k.*).
 Least, ادنی *adná*. At —, اقل
aḳáll i kalíl.
 Leather, چرم *charm*; جلد *jild*.
 Raw white —, یشمه *yashmah*.
 Soft —, انبان *ambán*. — of
 horse's or ass's hide, کیغفت
kímukht.
 Leathern, چرمینه *charminah*.
 Leave, *n.*, اجازت *ijázat*; اذن
ien (*d. gr.*); رخصت *rukhsat*

(*gr.*), دستوری *dastúri*; *v.*,
 (to quit) پرداختن *pardákhtan*;
 ترک کردن *tark k.* To take
 — of, مرخص شدن *murakh-*
khas sh. — off, ایستادن
vá istádan.
 Leaven, *n.*, مایه *máyeḥ*; *v.*,
 ور آوردن *var a.*; *pa. p.*, مخمر
mukhammar.
 Leavings, باقیه *bákiyeḥ*. — of
 a meal, پس خور *pas-khur*.
 Lebanon, Mount, لبنان *lībán*.
 Lecherous, شهوت *shahvat*.
 Lecture, درس *dars* (*d.*).
 Lecturer, مدرس *mudarris*.
 Led horse, یدک *yadak*.
 Ledger, دفتر *daftar*.
 Leech, زالو *zálú* (*an.*); زلو
zalú.
 Leek, کندنا *gandaná*; کرات
karrás.
 Left (side), چپ *chap*; یسار
yasár. — handed, چپدست
chap-dast.
 Leg, پا *pá*; ساق *sák*; اشقالنک
ishḳálang.
 Legacy, میراث *mírás*; ترکه
tarikah; *pl.*, متروکات *matrú-*
kát.

Legal, شرعی *shar'iy*; مشروع *mashrú'*.
 Legate, ایچی *ilchi*.
 Legatee, موصی الیه *muwassá ilaih*.
 Legation, سفارت *sefárat*.
 Legend, افسانه *afsánah*; حکایت *hikáyat*.
 Legerdemain, حقه بازی *hukkeh bázi*.
 Legible, ما یقرا *ma yuqrá*.
 Legislature, حکمرانی *hukm-rání*; حکومت *hukúmat*.
 Legitimacy, حلالزادگی *halál-zádagí*.
 Legitimate, حلال زاده *halál zádeh*.
 Leisure, فراغت *farághat*. —ly, آهسته *áhisteh*.
 Lemon, لیمو *limú*. —ade, آب لیمو *áb limú*.
 Lend (money), قرض دادن *qarz d*.
 Length, طول *túl*; درازی *dirází*.
 At —, آخر الامر *ákhar ul amr*.
 Lengthen, دراز کردن *diráz k*.
 Lenient, ملایم *muláym*.
 Lenity, ملایمت *muláyimat*.
 Lentil, بلسن *bulsun*; مچک *ma-*

chak; عدس *manjú*; منجو *'adas*.
 Leopard, پلنگ *palang*; نمر *nimr*.
 Leper, مبروس *mabrús*.
 Leprosy, برص *baras*.
 Leprous, ابرص *abras*.
 Less, (fewer) کم *kam (k.)*; کمتر *kamtar*; (smaller), کوجتر *kih-tar*; کوجتر *ku-chiktar (k.)*.
 Lesson, درس *dars (d.)*; سبق *sabk*. Giving —s, مدارس *mudárasat (n.)*.
 Lest, مبدا *mabádá*.
 Let (permit), انن دادن *izn d.*; (on hire), اجاره دادن *ijárah d.* — go, وبل کردن *veil k.* — alone, گذاشتن *guzáshtan*.
 Lethargy, بینگی *pínaki*.
 Letter (of the alphabet), حرف *harf*; pl. حروف *hurúf*. — by —, حرفاً عن حرف *harfan 'an harf*. — with diacritical point, معجمه *mu'jamah*; (epistle), کاغذ *kághaz*; مکتوب *maktúb*. Short — (between equals, or from superior to inferior—a note), رعه *ruk'ah*. — from a prince,

رقم *raqm*; فرمان *farmán*;
(a royal order), شقه *shikḡah*.
— from a servant, عرض
'*arz*; عريضه *'arízeh*. — of
recommendation نامه سفارش
sefúrish námeh. — of apo-
logy, اعذار نامه *'tizár námeh*,
etc., etc.
Lettuce, کاهو *káhu*; خس *khus*.
Levee, مجلس عام *majlis i 'ám*.
Level, مسطح *musattah (s.)*;
هموار *hamvár (s.)*; *pa. p.*,
موطاء *muwattá*.
Lever, ديلم *dílum*.
Levite, Levitical, لاری *láviy*.
Levity, سبکی *sabuki*; طیش
taish; (of speech), خطل
khatal; (of conduct), خفت
khiffat.
Levy (of taxes), باج *báj*; خراج
khiráj.
Lewd, شهوتی *shahvatí*. —ness,
شهوت *shahvat*.
Lexicography, علم لغت *'ilm-i-*
loghat.
Lexicon, کتاب لغت *kitáb-i-*
loghat.
Liar, کاذب *kázib*; دروغ
durúgh-gú. A great —,
کذاب *kazzáb*.

Libel, مذمت *muzammad*; هجو
hajv.
Liberal, فیاض *sakhíy*; سخی
faíyáz; جواد *sámih*; سامع
jawwád. —ity, جود *júd*;
سخاء *sakhá'*; سخاوت *sa-*
khavat; ندى *naḡá*; كرامت
karámat.
Liberated, خلاص *khilás (k.)*;
رها *rastakár (k.)*; رها
rahá (k.).
Liberating, منتذ *munkiz (n.)*.
Liberation, رهاى *rahái*; نجات
najat.
Libertine, رند *rind*; قلاش
kallásh.
Liberty, عتق *'itḡ*; آزادكى *ázá-*
dagi. Setting —, اطلاق
itlák (k.).
Libidinous, هواس *havvás*;
نياك *naiyák*.
Libra, ميزان *mizán*.
Library, كتب خانه *kutub-khá-*
nah.
License, اجازه *izázah (d.)*.
Lick, لیسیدن *lisídan*.
Lid, پوش *púsh*; سر *sar*.
Lie, *n.*, کذب *kizb*; دروغ *du-*
rúgh (gf.); *v.*, — down دراز
شدن *diráz sh*.

Lieutenant, نایب اول *náib i avval*.

Life, زیست *zist*; زندگی *zin-dagi*; زندگانی *zindagáni*; جان *ján*; حیات (or حیات) *haiyát*. Eternal —, دار البقا *dár ul baká*. The next —, زندگانی دوم *zindagáni i dúvam*. The present and future —, دو جهان *dú-jehán*. Solitary —, انزوال *inzivál*. —less, بی جان *bi-ján* — time, عمر *'umr*.

Lift, بالا کردن *bálá k.* — up, برداشتن *bar dsh.*

Ligature, بستگی *bastagi*; وثاق *visák.*

Light (up), بر فروختن *bar fa-rúkhtan*. —, *n.*, روشن *raushan (k.)*; نور *núr*; روشنائی *rúsh-nái*; شعاع *raushani*; روشنی *shu'á*. —, *a.*, (not heavy), سبک *sabuk*; خفیف *khafif*; (digestible), هنی *hani*. — headed, سار *sabuk-sár*. — of conduct, خف *khiff*; خفیف *khafif*. — souled, روح *sabuk-rúh*.

Lightning, برق *barq*; صاعقه *sá'ikah.*

Like, چو *chu*; چون *ohún*; همچو *hamchú*; مثل *miel*; مشابه *mushábih*; متشکل *mutashak-kil*; بسان *basán*; (in composition), آسا *ásá*; سا *sá*; تایی *táy*; *v.*, میل داشتن *meyl dsh*; پسندیدن *pasandidan*.

Likelihood, احتمال *ihtimál*.

Likely, گویا *guyá*; محتمل *mok-tamil*.

Likeness, تشبیه *tashbih (k.)*; تصویر *tasvír*; شکل *shekl*.

Likewise, ایضاً *aizan*.

Lilac, یاس *yas*,

Lily, سوسن *súsan*. Water —, نیلوفر *nailúfar*.

Limb, عضو *uzv*; *pl.*, اعضا *á'zá*.

Lime, آهک *áhak*; گچ *gach*; (fruit), لیمو *limú*.

Limit, حد *kadd*; *pl.*, حدود *hudúd*; سنیر *sinúr*; سنیر *sinír*; *pa. p.*, محدود *mahdúd*.

Limp, کیدن *langidan*; *pr. p.*, افتان خیزان *uftán khizán*.

Limpid, صاف *sáf*.

Line, *n.*, سطر *satr*; *pl.*, سطور *sutúr*; خط *khatt*; *pl.*, خطوط *khutút*. Circular —, خط مستدیر *khatt i mustadír*. Curved —, خم منحنی *kh, i*

munhaní. — of demarcation,
خط فاصل *kh. i fásil.* Ecliptic
—, خط محور *kh. i mihwar.*
Meridional —, خط نصف نهار *kh. i nisf i nahár.* Parallel
—, خط متوازی *kh. i mutawázi.* Perpendicular —,
خط عمود *kh. i 'amúd.* 'Right
—, خط مستقیم *kh. i mustakím.*
Lineage, نسل *nasl*; نسب *nasab.*
Linen, بز *bazz*; کتان *kattán.*
Linendrapery, بزاز *bazzáz.*
Linguist, زبان دان *zabán-dán.*
Lining (of a garment), آستر *ástar (k.)*; بطانت *bitánat.*
Link, حلقه *halkeh.*
Linseed, بزر الکتان *bizr ul kettán*; کتان *kettán.*
Lintel, آستانه *ástánah.*
Lion, شیر *shir*; (obsolete or poetic), لیث *lais*; هزیر *hizabr*; غزنفر *ghazanfar*; ارسلان *zaigham*; ارسلان *arslán*; اسد *asad*; ببر *babr*; حیدر *haidar.*
Lip, لب *lab*; شفة *shifat.* cracked or ulcerated —, سلیج *silunj.*

Liquefaction, گدازش *gudázish.*
Liquid, مایع *mái*; آب *áb*; *a.*, مذاب *muzáb*; ذائب *záib.*
Liquor (spirituous), شراب *sharáb*; عرق *'arak.*
Liquorice, ملهقی *malhati*; سوس *sús.*
Lisp, لکنت *luknat (k.)*.
List, فهرست *fihrist*; سیاهه *siyáha.*
Listen, گوش دادن *gúsh d.*; *pr.* *p.*, استماع *istimā (k.)*; آغوا *isghá.*
Listener, مستمع *mustami.*
Listless, غافل *gháfíl.*
Literal, لفظی *lafazi.* —ly, لفظاً *lafzan.*
Literary composition, تصنیف *tasníf (k.)*.
Literature, ادب *adab.*
Litigation, تنازع *tanázu' (k.)*; خصومت *khusúmat (n.)*.
Litter (carried by two mules), تخت روان *takht-raván*; (two on one mule), کجاوه *kajáveh.* Camel or elephant —, هودج *haudaj*; محافه *maháfah.*
Little (few), قلیل *kalíl*; اندک *andak*; (small), کوچک *kú-*

chak. A —, قدری *kadrî*;
 برخى *barkhî*.
 Live, زیستن *zistan*, or زیستن
zîstan; روزگار *rûz-gar*
burdan; (dwell), ساکن بودن
sâkin b.; منزل داشتن *manzil*
dsh.
 Livelihood, آبخورد *âbkhurd*;
 آب و دانه *ma'ishat*; معیشت
âb u dânah.
 Liver, جگر *jigar*; کبد *kibd*.
 Living, زنده *zindah.* A —
 creature, جاندار *jân-dâr.*
 Lizard, بزجه *buzmajah*; سوسمار
sûsmâr; چلباسا *chalpâsâ*;
 نيزک *nizk*; سقنقور *sakunkûr.*
 Load, بار *bâr (k.)*; حمل *haml*
(k.); (carried on the head),
 سر بار *sar-bâr.* Ass —,
 خروار *karvâr*; v., (a gun),
 پر کردن *pur k..*
 Loadstone, آهنربا *dhan-rubâ.*
 Loaf, قرص نان *kurs-i-nân.*
 Loan (money), قرض *karz*
(d. gr.); عاریت, *'âri-*
yet (k.); استعاره *isti'arah (k.)*.
 Loathing, نفرت *nifrat (k.)*;
 کراهیت *kerâhiyat (n.)*.
 Lobby, دالان *dâlán*; کفش کن
kafsh kun.

Lobster, خرچنگ *khar chang.*
 Lock (of door), قفل *kufî (k.)*;
 (of hair), حلقه *halqeh*; زلف
zulf; (of gun), چقماق *chak-*
mâk.
 Lockjaw, لقو *lakvâh.*
 Locksmith, قفل ساز *kufî sâz.*
 Locum-tenens, جا نشین *jâ-*
nishîn.
 Locust, ملخ *malâkh.*
 Lodging, منزل *manzil.*
 Logic, منطق *mantik.*
 Logwood, بقم *baqm.*
 Loins, کمر *kamar.*
 Loiter, عقب رفتن *'akâb r.*
 Lonely, تنها *tanhá.*
 Long, دراز *dirâz*; طویل *tavîl*;
 مدید *madid.* — ago, دیر باز
dîr-bâz. How — ? ناکى
tâ key.
 Longing, اشتیاق *ishti'yâk*;
 میل *khâhish (n.)*; میل
meyl (k.). — of a pregnant
 woman, وحم *wahm.*
 Longitude, طول *tûl.*
 Long-suffering, دیر رنج *dîr-*
ranj.
 Look, نگاه *nigâh*, or نگاه
(k.); نظر *nazar (k.)*; نگر

- nigar* (*k.*); *pr. p.*, نكران *nigran*.
- Loom, منسج *minsaj*; كارگاه *kár gák*.
- Loose, نا بسته *ná basteh*; باز *báz*; (flaccid), هز *hiz*; سست *sust*. To let —, سر دادن *sar dādan*; سر کردن *sar-k.*
- Looseness, رهاخت *rakhávat*.
- Loquacious, پرگو *pur gú*.
- Lord, خداوند *khudāvand*; خان *khán*; *pl.* خوانین *khavánín*; beg, or بيك *beig*; مولی *maulá*; امير *amír*, *pl.*, (noblemen), امرا *umará*; ارباب *arbáb*; مولانا *mauláná*. The —, رب *rabb*. O our —! ربا *rebbaná*.
- Lordship, خداوندی *khudá-vandí*.
- Lose, کم کردن *gum k.*; (at play), باختن *bákhtan*.
- Loss, زیان *ziyán* (*burdan*); خسارت *khasárat* (*ksh.*). To be at a —, تنگ شدن *káfiyeh i tang shudan*.
- Lost, کم *gum* (*k. sh.*); گمراه *gum-ráh*; ضائع *zá'i* (*k.*); مفقود *maf'úd*.
- Lots*, قرعه *kar'ah* (*an.*).

- Lotus, نیلوفر *nilupar*.
- Loud, بلند *buland*. — sounding, بلند بانك *buland báng*. — toned, بلند آواز *buland-áváz*.
- Louse, قمل *kamal*; شپش *shipish*.
- Love, عشق *'ishk* (*dsh.*); محبت *mahabbat* (*dsh*); مباحث *sabábat*; (for a mistress, &c.), عشق حقیقی *'ishk i hakikíy*. Falling in —, تعشق *ta'ashshuk* (*k.*).
- Love-sick, شوریده *shúrideh*.
- Lover, عاشق *'ashik*; *pl.*, عاشقان *'ushshák*; دلدادۀ *dildá-dah*; دلداری *dil-dár*; محب *muhíbb*.
- Low, پست *past*; فرو *farú* (*k.*); ادنی *adná*. — person, نذل *nazl*.
- Lowest, اسفل *asfal*.
- Lowing (of cattle), خوار *khu-vár*; بانك *báng* (*z.*).
- Lowliness, خشوع *khushú*.
- Lowly, مسكين *miskín*.
- Lowspirited, دل تنك *diltang*.
- Loyal, مطيع *mutí*.
- Lucerne, يونجه *yúnjeh*.
- Lucid, صاف *sáf*.

Lucifer-match, کبریت *kebrit*.
 Luck (good), نیک بختی *ník bakhtí*; (bad), بد بختی *bad bakhtí*.
 Lucrative, مفید *mufíd*; نافع *náfi*.
 Ludicrous, مضحك *muz-hik*.
 Luggage, اسباب *asbáb*; بند *bonah*.
 Lukewarm, نیم گرم *nim-garm*; ملول *malúl*.
 Lumbar, صلبی *sulbíy*.
 Luminous, درخشنده *dirakh-shandeh*.
 Lump, کتله *kundah*.
 Lunacy, دیوانگی *divánagí*.
 Lunar, قمری *kamariy*.
 Lunatic, دیوانه *divánah*.
 Lungs, سل *sull*; شش *shush*.
 Lurk, کمین کردن *kamín k*.
 Luscious, لذیذ *lazíz*.
 Lust, هوا و هوس *shabak*; *havá u havvas*; هوای نفسانی *havá i nafsání*; شهوت *shahvat*.
 Lustful, پرست شهوت *shahvat parast*.
 Lustre, روشنائی *raushnáí*.
 Lute, یسکرده *barbat*; یسکرتنه *yashkardah*; چنگ *chang*.

A small Turkish lute with three strings, یونغار *yún-ghár*.
 Luxuriance, کثرت *kesrat*.
 Luxuriant, فراوان *faráván*.
 Luxurious, عیاش *'ayyásh*.
 Luxury, عشره *ishrat*; عیاشی *'ayyáshí*.
 Lying, دروغ گو *durúgh gú*.
 Lying-in (woman), زوجه *zá-cheh*.
 Lying in ambush, کامن *kámin*.
 Lynx, سیاه گوش *siyáh-gúsh*.

M.

Mace (spice), بزیاز *bazbáz*; کرز *basbásah*; (club), گرز *gurz*; چماق *chumák*.
 Mace-bearer, چوبدار *chúb-dár*.
 Macerate, آغاریدن *agháridan*.
 Machination, مکر *makr*.
 Machine, منجنیق *manjaník*; آلات *álát*.
 Mud, شیدا *shaidá*; مچنون *maj-nún* (s.); دیوانه *diváneh* (s.); شفته *sheiftah*.
 Madam, خانم *khánum*.
 Made (artificial), ساخته *sákhtah*; مصنوع *masnúi*.

Madness, *khabt* ; شیدای *shaidi* ;
 شوریدگی *shúridagi*.

Magazine, *makhzan* ; مخزن
 خزانه *khezánah* ; in comp.,
 باروت خانه, as, powder —
bárút kháneh.

Magian, *majús* ; مجوسی
majúsi ; گبر *gabr*. —
 (religion), *majúsiyet*. مجوسیه

Magic, *sihr* ; سحر *sihr* ;
 نفات *na-fásat* ; جادو *jádú* ; (natural),
 سیمی *símiyá*.

Magician, *jádú-gar* ; جادوگر
sakhár.

Magistrate, *hákim* ; حاکم
 فتوی (one who gives a *fatvá*),
 مفتی *muftí*.

Magnanimous, *buzurg-himmat*.
 بزرگ همت

Magnet, *áhan-ruḥá* ; آهن ربا
 مقناطیس *áhan-kesh* ;
maḡnátis.

Magnificence, *buzurg-wári* ; بزرگواری
 اجلال *izlál* ; زرنك *zarank*.

Magnificent, *mu'azzam*. معظم

Magnified, *mufakhkham* (s.)
 مفخم *musharraf* (s.). مشرف

Magnitude, *buzurgí*. بزرگی

Magpie, *kilágh i jikú*. کلاغ جیکو

Maid-servant, *kaníz*. کنیز

Mail (coat of —), *jaushan*. جوشن

Maimed, *ohúlák (k.)* ;
 افلیج *iflij*.

Maintenance, *ma'ishat*. معیشت

Maize, *zurrat*. ذرت

Majesty, *hazrat, pl.* حفرة
 حضرات *hazarát* ; جلال *jalál* ;
 جلالت *jalálat*. Your — !
 قبله *'álá hazrat* ; عالی حضرت
 عالم *kiblah i 'alam*.

Major, *yáver*. یاور

Make, *sákhtan* ; کردن
kerdan ; سازیدن *sázidan*.

Maker, *sázendah*. سازنده

Malady, *maraz* ; علت
'illat.

Male, *nar* (as شیر *shír i nar*,
 — lion) ; ذكر *zakar* ;
 زكورت *zukurat*. — and
 female, *nar-má dah*.

Malediction, *lu'anat*. لعنت

Malefactor, *mujrim*. مجرم

Malevolence, *bad kháhi*. بد خواهی

Malice, *kinah* ; شر *sharr*.

Malicious, بد اندیش *bad-andish*; شر کینه *shutur-gínah*.
 Malignancy, خیر کی *khíragí*.
 Malignant, خیره *khírah*.
 Malleable, نرم *narm*.
 Mallet, میخ کوب *míkh-kúb*; (for clods), کلخ کوب *kulúkh-kúb*.
 Man, مرد *mard*, pl. مردان *mardán*; نفر *ádam*; نفر *nafar*; مردمان *mardumán*; in pl. (people), مردم *mardum*.
 Village head —, ده خدا *dih-khuddá*. Wealthy —, دنیا دار *dunyá-dár*. Worthless —, دنی *daníy*.
 Manacles, دست بند *dast band*.
 Management, تدبیر *tadbír*; نظارت *nazárat*.
 Manager, پیش کار *písh-kár*; کار پرداز *kár-pardáz*.
 Mandate, فرمان *farmán*.
 Mandragora, یبروج *yabruj*, or یبروح *yabruh*.
 Mane (horse's), یال *yál*.
 Manful, دلیر *dalír*.
 Mange, گر *gar*.
 Manger, معلف آخر *ákhór*; معلف *ma'laf*.

Mango, انبه *ambah*.
 Manhood مردی *mardí*; بلوغت *bulúghat*.
 Manifest, ا., مبین *mubín*; ظاهر *záhir*; باهر *báhir*; *pa. p.*, منصوب *mansús*; *pr. p.*, مظهر *musarrih*; اظهار *izhár (k.)*.
 Manifestation, ابراز *ibráz*.
 Manikin, مردمک *mardumak*.
 Mankind, بشر *bashar*; انسان *insán*; انس *ins*; (men and devils), انس و جان *ins va jánn*; ناس *nás*. All —, کافه انام *káfah i anám*.
 Manly, مردانه *mardánah*.
 Manliness, مردی *mardí*.
 Manna, شیرخشت *shír-khisht*; ترنجبین *taranjubín*; (sweet-meat), گز *gaz*.
 Manner, طور *taur* or *túr*; اسلوب *uslúb*; چگونگی *chigúnagi*; طریقه *tariqah*; نمط *nimt*.
 In such a —, بنوعی *ba-naú'i*; بار وجهی *bar vajhi*. Every —, هر صورت *har-súrat*. In this —, همچنین *ham-chunín*, or همچین *ham-chín*. In that —, همچنان *ham-chunán*. In no —, هیچگونه *hičh-gúnah*.

In the same — همجان *hamjân*.

Manners, آداب *ádáb*.

Mansion, سرای *saráy*; دار *dar*.

Thus: the — of peace, (Bagdad,) دار السلام *dár us salám*; the — of perdition, (hell), دار, دار البوار *dár ul bavár*; the — of safety (the towns of Kum or Kirman, etc.), دار الامان *dár ul amán*.

Mantle, دَا *ridá*.

Manual, دستی *dustí*; (book), رساله *risáleh*.

Manufactory, کارخانه *kár kháneh*.

Manumission, اعتاق *é'ták* (*k.*).

Manure, زبل *zibl*.

Manuscript, دستخط *dast khatt*; نسخه *nuskheh*.

Many, خیلی *bisýár*; خیلی *khailí*; کثیر *kasír*; بسی *basi*; بسی *basá*; متعدد *muta-addid*. How — ? چند *chánd*; چه قدر *chek qadr*?

Map, نقشه *nakshah*.

Maple-wood, سارمه *sármah*.

Marble, مرمر *marmar*; رخام *rukhám*.

March (of an army), کوچ *kúch* (*k.*); رحلت *rihlat* (*k.*);

رحیل *rahíl*; پسیچ *pasich*.

Marches, سرحد *sar hadd*.

Mare, مادیان *mádiyán*; (one having a yearling colt), مفلی *muflí*.

Margin, حاشیه *háshiyeh*; کران *karán*; کرانه *karánah*.

Marginal lines, جدول *jadval*.

Marine, بحری *bahrí*; دریای *daryái*.

Mariner, ملاح *malláh*.

Marjoram, سعتر *sa'tar*.

Mark, نشان *nishán* (*k. d.*), or داغ *nishánah*; (stain), داغ *dágh*; عیار *'iyár*; وسم *vasm*; اثر *asar*; in pl., مانر *ma'ásir*; آثار *ásár*.

Marked, مرسوم *marsúm*; موسوم *mausúm*; معلم *mu'lam*.

Market, بازار *bázár* (*k.*); سوق *suk*; ینپلو *yampalú*. Belonging to a —, بازاری *bázárí*.

Marriage, عروسی *'arúsí* (*k.*);

نکاح *kat-khudái*;

نیکاح *nikáh* (*k.*); ازدواج *izdiváj* (*n.*);

مناکحه *munákahat*. — feast,

عرس *'urs*; ولیمه *válímah*.

— portion, مهر *muhr*. —

settlement, کابین *kábin*;
 صدق *sadák*.
 Married (man), منکوح *man-
 kúh*; زوج *zauj*; (woman),
 زوجه *mankúhah*; زوجه
zaujah.
 Marrow, لب *lubb*; مغز *maghz*.
 Spinal —, نخاع *nukhá*; حرام
 مغز *harám-maghz*.
 Marrowless, بی مغز *bí-maghz*.
 Marry, زن کردن *zan k.*; زن
 زن خواستن *zan gr.*; زن
zan kh.; *pr. p.* تاهل *ta'ahhul*
 (s.); (betrothing), خطب
khatb (n.).
 Mars (planet), مریخ *Mirríkh*;
 بهرام *Bahrám*.
 Marsh, مرد آب *murd áb*; مشیله
mashilah.
 Marshmallows, خطمی *khatmíy*.
 Marshal, امیر نظام *amír i nizám*.
 Marten, سوسر *súsar*.
 Martin, پرستک *parastuk*.
 Martingale, زیر بند *zir-band*;
 تعلیمی *ta'limí*.
 Martyr, شهید *shahíd*, pl.,
 شهدا *shuhadá*.
 Martyrdom, شهادت *shahádát*
 (y.). Place of —, مشهد
mashhad.

Marvel, عجب *'ajáb*.
 Marvellous, عجیب *'ajíb*.
 Masculine, مذکر *muzakkar*;
 تذکیر *tazkír*.
 Mason, بنا *banná*; معمار
mí'már.
 Masonry, معماری *mí'marí*.
 Mass, جمعلکی *jumlagi*;
 جماعت *jamá'at*.
 Massacre, n., قتل *katl* (k.);
 مقاتله *mukáteleh* (k.); v.,
 کشتن *kushtan*.
 Massive, ضخیم *zakhím*. —ness,
 ضخامت *zakhámat*.
 Mast (of a ship), تیرکشی *tír i*
kishtí.
 Master, صاحب *sáhib*; آقا *áká*;
 مولی *maulá*; تاش *tásh*; (of
 a family), کتخدا *kat-khudá*.
 Generous —, خداوند نعمت
khudávand i ní'mat.
 Masticate, جایدن *jáidan*; خایدن
kháidan.
 Mat, حصیر *hasír*; بوریا *búryá*.
 Match (lucifer), کبریت *kebrít*;
 (for a lamp, a linstock), پیل
patil; (equal), برابر *barábar*
 (sh.).
 Matchlock, شخخال *shamkhál*.
 —man, تفنگچی *tufangchí*.

Material, (essential), مادی *máddiy*; هیولانی *haiyulání*; (stuff, etc.), قماش *kumásh*.

Materiality, جسمانیت *jismání-yet*.

Materials, اسباب *asbáb*.

Maternal, مادری *mádarí*. — aunt, خاله *kháláh*. — uncle, خالو *khálú*.

Mathematician, مهندس *mu-handis*.

Mathematics, ریاضی *riyázi*.

Matrimony, نکاح *nikáh*.

Matrix, یوکان *yúgán*; رحم *rihm*.

Matron, مخدره *mukhaddarah*.

Matter, what is the —, چه چیز *cheh chíz ast*. No —, عیب نیست *'aib nist*; (pus), قیغ *káih*; (adhering to the corners of the eyes), کیغ *kígh*. —, (the first principle of everything), هیولا *haiyulá* (*η ὕλη*).

Mattock, کند *kuland*.

Mattress, دوشک *dúshek*; بستر *bistar*.

Mature, بالغ *báligh*; منش *manish*.

Maturity, رسیدگی *rasidagí*.

Matutinal, سحری *saharí*.

Maxim, پند *pand*.

May be that, شاید که *sháyad-keh*. — it not be, مباحث *ma-básh*. — it do you good, (said when anyone eats, etc.), عافیت شما باشد *'áfíyat-i-shumá báshad*.

Me, to me, مرا *mará*; (affixed), م *-am*.

Meadow, چمن *chaman*; مرغزار *murgh-zár*; راغ *rág*.

Meal (flour), آرد *árd*; (repast), خوراک *ta'am*; خوراک *khurákí*.

Mean, *a.*, ذلیل *zalil*; کمین *kamin*; سفله *kamínah*; نا ستوده *siflah*; رذیل *razíl*; فرو مایه *farú-ná-sitúdah*; خبیث *mayah*; دون *dún*; حقیر *khásís*; حقیر *hakír*. Most —, احقر *ahkar*. Of — intelligence, خیره رای *khírah-rái*. — persons, خسان *hasán*.

Meaning, معنی *mā'ni*. — less, ما لا یعنی *má lá ya'ni*.

Meanness, مغر *sughr*; ناکسی *ná-kasí*; خست *saft*; خست *khissat*.

Means, واسطه *vásitah*; وسایط *vásitah*.

vasâit ; وسیله *vasilah* ; توسل
tavassul. — of living, معاش
mâ'ash. By all —, بهر حال
ba har hâl. By no —,
به هیچ وجه *be hich vajh*.

Meanwhile, در این اثنا *dar in asná*.

Measles, سرخه *surkhak* ; سرخچه
surkhichah ; حصبة *hasbat*.

Measure, *n.*, وزن *vazn (k.)*; *pl.*,
اوزان *auzân*; پیمایش *paimâ-
yish (k.)*; پیمانه *paimánah*;
کیل *kafiz*; (of grain), کیل
kail; *v.*, پیمودن *paimûdan*;
pa. p., مکیل *makyûl*; *pr. p.*,
مکایل *mukâil*.

Measurement, مساحت *masâ-
hat*.

Measurer, پیمای *paimâ*. Land
—, مساح *masâh*.

Meat, گوشت *gûsht*; (roasted),
کباب *kebâb*.

Mechanics, مکنیق *manjanîk*.

Medal, تغمه *tughmeh*.

Meddle, *v.*, پیش کردن
pas o pîsh k.

Meddler, فضول *fuzûl*.

Mediation, توسط *tavassut (k.)*;
وساطت *vasâtat (n.)*.

Mediator, واسطه *vasit*; میانچی
miyânchî.

Medical, طبی *tabbîy*. The —
art, طب *tibb*.

Medicine, دوا *davâ, pl.*, ادویه
adviyah; دارو *dârû*. —
snuffed up, نفوخ *nufûkh*;
نشوع *nushû'*.

Mediocrity, اوسط *ausat*.

Meditation, فکر *fikr (k.)*; تفکر
tafakkur (k.); اندیشه *andi-
sheh (k.)*; تامل *taammul
(k.)*.

Medlar, ازگل *azgal*; زعرور *zâ-
rûr*.

Meek, حلیم *halim*; ملایم *mulâ-
yim*. —ness, حلم *hilm*.

Meeting (with), ملاقات *mulâ-
kât (k.)*; وصال *visâl (n.)*;
(interview), چار چشم *chîr-
chashm (sh.)*; دوچار *du-châr
(sh.)*; ملتیقی *talâkî*; تلاقی
multakî; جلسه *jalsah
(séance)*; مجلس *majlis*.

Melancholic, سودای *saudâi*.

Melancholy, شوریده خاطر *shûrî-
dah-khâtir*; سودا *saudâ*;
کابت *kâbit*; مالکھلیا *mâlikkhû-
liya*.

Mellifluous, شیرین *shîrîm*.

Mellow, رسیده *rasîdah*.

Melodious, خوش ادا *khush-adá*.

Melody, ترانه *taránah*; نغمة *naghmat*; سرود *surúd*; لحن *lahn*.

Melon, خربوزه *kharbúzah*; خربزه *kharbuzah*. Water —, هندوانه *hinduváneh*.

Melt, گداختن *gudákhtan*; *pr. p.*, تسبیک *tasbík (n.)*.

Melter, سیاک *sabbák*.

Member (partner), شریک *sharík*; رفیق *rafík*; (limb), عضو *'uzv, pl., آغصاء 'a'zá*.

Membrum virile, کیر *kír*; آلت *ált* *dlat i mubásharat*; نر *narah*.

Memoir, تذکره *tazkerah*.

Memorandum, یاد داشت *yád-dásht*.

Memory, یاد *yád (dsh.)*; حفظ *hifz (k.)*. Retentive — (the word قوت *kúvvat* being understood), حافظه *háfizah*.

Mend, تعمیر کردن *ta'mír k.*; (clothes), رفو کردن *rafo k.*

Mendicant, گدا *gedá*; فقیر *fakír*.

Menial, نوکر *naukar*.

Menses, حیض *haiz*.

Menstruous woman, حیضه *háizeh*.

Mensuration, مساحت *musá-hat*.

Mention, ذکر *zík (k.)*; *pa. p.*, مذکور *mazkúr*; مزبور *mazbúr*. — above, مومی الیه *mú'má ilaikh*.

Mentor, لاله *lalah*.

Mercenary, موفجر *mu'tajar*; (hired-labourer), اجیر *ajír*.

Merchandise, سوداگری *saudá-garí*; تجارت *tijárat*.

Merchant, تاجر *tájir, pl., تجار 'tujjár*; سوداگر *saudágar*; بازارگر *bázargar*.

Merciful, رحیم *rahím*; رحمان *rahmán*; بخشایشگر *bakhshá-yishgar*. Most —, ارحم *'arham*; بیرحم *bírahm*.

Merciless, بیدریغ *bí-dirígh*.

Mercury (metal), سیماب *símáb*; زبِق *zibek*; (planet), عطارد *utárid*.

Mercy, رحمت *rahmat*; رحم *rahm*.

Merely, محض *mahz*.

Meridian, هجیر *hajír*; ظهر *zuhr*.

Merit, سزاواری *liyákat* ; لیاقت *sezávári*.
 Meriting, استحقاق *istihkák* (k.).
 Meritorious, سزاوار *sezávár* (b.) ; لایق *láyik* (sh. h.).
 Merry, دلشاد *dilkhúsh* ; دلشاد *dilshád* ; خرم *khurram*.
 Mesh, شبکه *shabakeh*.
 Mesopotamia, الجزیره *Aljazíreh* ; دیار بکر *Diyár Bekr*.
 Message, پیغام *paighám* ; پیغم *paigham* ; پیام *paiyám* ; پیم *paiyam*.
 Messenger, فرستاده *feristádeh*.
 Foot —, قاصد *kásid*.
 Mounted —, چابار *chápár*.
 — from heaven, رسول *rasúl* ; پیامبر *paiyámbar*, etc.
 Messiah, مسیح *masih*.
 Messmate, رفیق *rafik*.
 Metal, فلز *filizz*.
 Metallic, فلزی *filizziy*.
 Metamorphosis, مسخ *maskh*.
 Metaphor, مجاز *mujáz* ; استعاره *isti'áreh*. — ical مجازی *majázi*.
 Metaphysics, الهیات *iláhiyat*.
 Metempsychosis, تناسخ *taná-sukh*.
 Meteor, شهاب *shiháb*.
 Metheglin, شهد آب *shahd-áb*.

Methinks, گویا *guyá*.
 Method, سلیقه *salíkah*, in pl. اسالیب *asálíb*. Without —, بی سرویا *bí-sar u pá*,
 Metre (measure), مقیاس *mik-yás* ; وزن *vazn* ; (verse), بحر *bahr*.
 Metropolis, پای تخت *páitakht* ; دار الخلافت *dár ul khiláfat*.
 Mew (cat's), مو مو *mau mau* (k.).
 Midday, ظهر *zuhr* ; نیمروز *ním-rúz*.
 Middle, میانه *miyánah* ; میان *miyán* ; اوسط *ausat* ; وسط *vast*.
 Middling, مقارب *mukárib*.
 Mid-night, نیم شب *ním-shab* ; دل شب *díl i shab*.
 Midst, اثناء *asná* ; قلب *kalb*.
 Midsummer, قیظ *kaiz* ; تابستان *tábistán*.
 Midway, نیمه راه *nimah-ráh*.
 Midwife, قابله *kábilah*.
 Mien, صورت *súrat*.
 Might, بئس *bá's*. — ى, نادر *kádir* ; عظیم *'azim*.
 Migration, نقل *naql* (k.) ; انتقال *intikál* (k.).

Mild, حلیم *halím*; ملایم *mulá-yim*. —ness, لینة *línat*;

حلم *hilm*.

Mildew, پرمک *purmik* (z.).

Military, عسکری *'askarí*.

Milk, n., شیر *shír*; (sour), دُغ *dúgh*; شیردوغ *shír-dúgh*. Sour skimmed —, ماست *mást*. — and water, یلدک *yaldak*; v., دوشیدن *dú-shídan*.

Milker, دوشنده *dushendah*.

Milk-pail, دوشنه *dúshannah*.

Milky way, کهکشان *kahkashán*.

Mill, آسیا *ásyá*. Hand —, رحی *rahá*.

Miller, آسیا بان *ásyá-bán*.

Millet, ارزن *arzan*.

Millstone, آسیا سنگ *ásyá-sang*.

Mimicing, تقلید *taklíd*. To be — some one, در آوردن تقلید *taklíd dar a*.

Mimosa, سنط *sant*.

Minaret, مناره *minárah*.

Minced meat, قیمة *kímah* (k.).

Mind, n., خاطر *khátir*; عقل *akl*; ضمیر *zamír*; دل *díl*. Of two —s, دو دل *dú-díl*. Soothing the —, نواز, دل *díl-naváz*. Worldly —ed, دنیا

پرست *dunyá-parast*. Afflicted in —, دل خسته *díl-khastah*.

Ease of —, خاطر جمعی *khí-tir-jamí*; v., ماتفت هستن *multafet h. (sh.)*.

Mindful, خبردار *khavar dár*.

Mine, n., معدن *ma'dan*; کان *kán*; (military), نقب *naqb* (z.); v., کندن *kandan*.

Miner, معدنچی *ma'danchí*.

Mineral, کانی *kání*; معدنی *ma'daní*, pl., معادن *ma'ádin*; جمادات *jamádát*.

Minister (of State), وزیر *vazír*, pl. وزرا *vuzará*; کار فرما *kár-farmá*, ارکان دولت *arkán i daulat*; اولیاء الدولة *auliyá ed daulat*. Prime —, مدر اعظم *sadr i ázam*. — resident, ایچی *ilchí*; وزیر مختار *vazír mukhtár*.

Ministry, وزارت *vizárat*.

Minor, n., مغیر السن *saghír ussinn*; نا بالغ *ná báligh*.

Minstrel, خنیا کر *khunyá-gar*.

Mint (house), دار الضرب *dár uz zarb*; ضراب خانه *zarrál-khánah*; (herb), نعنع *na'na*; پودنه *pudunah*; پودنه *pú-dínah*.

Minute, *n.*, دقیقه *dakīkah*
A few —s, چند *dami*
chand; *a.*, (small), خرد
khurd. —ly, بدقه *bedīkāt*.

Miracle (performed by a prophet), معجزه *mū'jizah*, *pl.*, معجزات *mū'jizat*; (which happens), کرامت *kerāmat*; خارق عادت *khārik i 'ādat*; خرق عادت *khirk i 'ādat*. A — of beauty, نکر عالم *nigār i 'ālam*.

Mirage, سراب *sarāb*.

Mire, خلاب *khalāb*.

Mirror, آئینه *ā-inah*; آئینه *ābgīnah*; مرآت *mirāt*; — holder, (a court officer), آئینه دار *ā-inah-dār*.

Mirth, شادمانی *shādmāni*; انبساط *imbisāt*. —ful, شاد *shād*; خوش *khūsh*.

Misadventure, بلا *balā*.

Misanthropy, حوشیه *hūshīyet*.

Misapprehension, غلط *ghalat*.

Misbehaviour, بد رفتاری *bad raftārī*.

Miscarriage, اسقاط *iskāt* (*k.*).

Mischief, شرارة *sharārat*.

Mischievous, شریر *sharīr*.

Misdeeds, ذمیمه *zamīmeh*, *pl.*, ذمائم *zamāim*.

Miser, بخیل *bakhil*; زکور *zakūr*; جوکی *jūki*.

Miserable, نكد *nakid*; منكوب *mankúb*; بیچاره *bīchāreh*.

Misery, اضطراب *īztirāb*; شقاوت *shakāvat*.

Misfortune, نكب *nakh*; مصائب *musibat*, *pl.*, مطالب *masāib*; بلیه *balīyet*, *pl.*, بلیات *balīyāt*; آفت *āfat*, *pl.*, آفات *āfāt*; وبال *vabāl*; شومی *shūmī*.

Miss, *v.*, خطا کردن *khatā k.*; *pr. p.*, گم *gum* (*sh.*).

Mission (embassy), سفارة *se-fārat*.

Missionary, کشیش *keshīsh*.

Missive, مرسله *murāsaleh*.

Mist, دود *dūd*; بخار *bukhār*.

Mistake, غلط *ghalat* (*k.*); خطا *khatā* (*k.*).

Mistletoe, کاولی *kavalī*.

Mistress (sweetheart), دل آرام *dil-ārām*; شاهد *shāhid*; مه پاره *mah-pārah*; (of house), خانم *khānum*.

Mistrustful, بد گمان *bad gumān* (*k.*).

Misty, بومه *pur mih*.

Misunderstanding, سهو *sake*

(k.); (quarrel), مجادلہ *mujá-deleh* (k.).

Mix, در گذاشتن *dar-guzáshtan*; آمیختن *sirishktan*; آشوردن *áshúr-dan*. — up, بر آمیختن *bar ámikhtan*; *pa. p.*, ممتزج *mumtazaj*; مزوج *mamzúj*; (blended), مخلوط *makhlút*; *pr. p.*, مزج *mazaj*; آمیز *ámiz*. — together in society, مخالطه *mukhálatat*.

Mixture, خلط *khalt*; میزك *mízak*; آمیزش *ámizish*.

Moan, ناله *náleh* (k.).

Moat, کودال *gaudál*.

Mob, ازدحام *hangámeh*; ازدحام *izdihám*.

Mocker, ساخر *sákhir*.

Mockery, ریشخند *rish khand*.

Mocking, تهازل *tazahhuk* (n.).

Mode, روش *ravish*; نمط *namat*; سیاق *siyákat*; اسلوب *uslúb*, *pl.* اسالیب *asalíb*; وضع *vaz'*, *in pl.* (fashions), اطوار *atvár*.

Model, نمونه *namúnah* (k.).

Moderate, وراعی *varrá'*; معتدل *mu'tadíl*.

Moderation, میانه روی *miyánah-raví*; اعتدال *itídál*.

Modern, حالی *háli*; جدید *jadíd*, *pl.* (people), متاخرین *muta'ákhkharín*.

Modest, شرمسار *sharm-sár*; پرده نشین *pardah-nishín*. —ly, آهیز *áhíz*.

Modesty, شرم *sharm*; شرمساری *sharm-sári*; حیا *hayá*; حجاب *hijáb*; آزرم *ázarm*; انفعال *inf'fál*.

Modification, تعدیل *ta'díl* (k.).

Modulation, نوا *navá*.

Mogul, or Mongolian, مغل *mughal*.

Mohammedan, محمدی *muham-madí*; مسلمان *musalmán*. — religion, مسلمانی *mussalmáni*; اسلام *islám*.

Moist, نم *nam* (k.); نمناک *nam-nák*; نمکین *nam-gín*; نعلو *namlú*; سیر آب *sir-áb*; رطب *ratb*; تر *tar* (k.).

Moisten, آغاریدن *ágharídan*; آغشتن *ághashtan*.

Moisture, رطوبت *rutúbat*; نداشت *nadávat*; آب *ab*.

Mole (animal), موش کور *músh í kúr*; (on face), خال *khál*.

Molest, آزاردن *ázárdan*.

Molester, سرکوب *sar-kúb*.
 Moment, لحظة *lahzat*; لمحہ *lamhah*. At that —، هماندم *hamán-dam*. One —، یکدم *yak-dam*.
 Momentary, یکساعت *yak-sá'at*.
 Monarch, پادشاه *pádisháh*.
 Monarchy, پادشاهی *pádisháhi*.
 Monastery, خانقاه *khánqáh*; دیر *dair* *súmí'ah*.
 Monasticism, رهبانیت *ruhbá-niyet*.
 Monday, دو شنبه *dú-shambah*.
 Money, پول *púl*; (cash), پول نقد *púl-i-naqd*. — paid in advance, سلم *silm*; رمون *ramún*; عربون *'arbún*. — and goods, نقد و جنس *naqd u jins*. Ready — purchase, خوش خرید *khush-kharid*.
 Small —, change, خرده *khur-dah*. False —, قلب *kalb*.
 A sum of —, مبلغ *mablagh*. — changer, صراف *sarráf*.
 Mongrel, دورگه *du-ragah*.
 Monitor, ناصح *násih*; واعظ *va'iz*. — of a school, خلیفه *khalífah* *i kuttáb*.
 Monk, راهب *ráhíb*, pl. رهبان *ruhbán*.

Monkey, بوزنه *búzinah*; كرد *kird*; میمون *maimun*.
 Monopolist, محترک *muhtakir*.
 Monopoly, انحصار *inhisár*.
 Monotheist, موحد *muvaahhid*.
 Monsoon, موسم *mausum*.
 Monster, عفریت *'afrit*.
 Monstrous (size), عظیم *'azim*.
 Month, ماه *máh*; شهر *shahr*, pl. شهرز *shuhúr*. The Moslem (lunar) months are 1st, محرم *muharram*; 2nd, صفر *safar*; 3rd, ربيع الاول *rabí' ul avval*; 4th, ربيع الاخر *rabí' ul ákhir*; 5th, جمادی الاولى *jumádí ul avval*; 6th, جمادی الثاني *jumádí ussáni*; 7th, رجب *rejab*; 8th, شعبان *sha-bán*; 9th, رمضان *ramazán*; 10th, شوال *shavvál*; 11th, ذو القعدة *zu'l ka'dah*; 12th, ذو الحجة *zu'l hijjah*. The ancient Persian (solar) year is used for the crops. It begins at *No ráz*, the Vernal Equinox (21st March). 1st, فروردین *farvardín* (April); 2nd, اردیبهشت *ardi bihišt* (May); 3rd, خرداد *khur-dád* (June); 4th, تیر *tír*

(July); 5th, مرداد *mardád* (August); 6th, شهریور *shah-rir* (Sept.); 7th, مهرماه *míhr-máh* (Oct.); 8th, آبان *ábán* (Nov.); 9th, آذر *ázur* (Dec.); 10th, دی *dai* (Jan.); 11th, بهمن *bahmán* (Feb.); 12th, اسفندارمز *asfandármuz* (ending 21st of March).

Monthly, ماهیانه *máhiyánah*; ماهوار *máhwár*; ماه بماه *máh ba máh*. — allowance, مشاھره *musháharah*. — wages, ماهانه *máhánah*; ماهواری *máh-vári*.

Monument, یادگار *yád-gár*.

Mood (tense), صیغه *sighah*, pl. صیغ *siyagh*.

Moon, ماه *máh*; قمر *mah*; قمر *kamar*. New —, ماه نو *máh i nau*. Crescent —, هلال *hilál*. Full —, بدر *badr*. Little —, ماهچه *mahcheh*. — faced, ماهرو *máh-rú*. Beautiful as the —, مهوش *mah-vash*. — light, مهتاب *mah-táb*; ماهتاب *máh-táb*.

Moral, a., صالح *sálih*.

Morality, صلاح *saláh*.

Morals, اخلاق *akhlák*.

More, بیش *bish*; بیشتر *bish-tar*; زیاده *ziyádeh*; اکثر *aksar*.

Moreover, علاوه برین *aláveh bar-in*.

Morning, صبح *súbh*; صباح *sabáh*; بامداد *bámdád*; بامگاه *bám-gáh*; (dawn), فجر *fajr*. Next —, بامدادان *bámdádán*.

Morocco leather, ادیم *adim*.

Morose, سخت *sakht*. —ness, درشتی *durushtí*.

Morrow, to-, فردا *fardá*. The day after to-morrow, پس فردا *pas-fardá*; پسین فردا *pasín-fardá*.

Morsel, نواله *niválah*.

Mortal, n., فانی *fání*; a., مهلك *muhlik*. —ity, فنا *faná*.

Mortar (plaster), گچ *gach*; (for pounding), هوان *haván*; هاون *havan*. Pestle and —, دسته هوان *haván dastah*.

Mortgage, رهن *rahn* (gz.).

Mortgaged, رهن *rahín*.

Mortgagee, مرتهن *murtahin*.

Mortgager, راهن *ráhin*.

Mortification (of passions), ریاضت *riyázat*; (of matter),

عفونت 'ufúnat; (of mind),
 زحمت *zakhmat* (*ksh.*).
 Mortify (a wound), کندیده شدن
gandideh sh.; (passions),
 ضبط کردن *zabt k.*; (a person),
 آزار دادن *ázár d.*
 Mortmain, وقف *vakf.*
 Mosaic (wood), خاتمی *khátimí.*
 Moslem, مسلمان *musalmán*;
 مسلم *muslim.*
 Mosque, مسجد *masjid*, *pl.*,
 مساجد *masájid*. The great
 — of a city, جامع *jámí.*
 Mosquito, پشه *pashah.*
 Moss, بوژه *púzhah.*
 Most, بیشترین *bishtarín.* —ly,
 اغلب *aghlab.*
 Mote, ذره *zarreh.*
 Moth, پروانه *parvánah*; فراش
farásh. — eaten, بید خورده
bíd khúrdah.
 Mother, مادر *mádar*; ماما
mámá; والدۀ *váli-*
dah. — in law, خوشدامن
khush-dáman; مارندر *máran-*
dar; خشو *khushú*; خش
khush, or *khush.* — of pearl,
 مدف *sadaf.*
 Motion, حرکت *harakat*; جنبش
jumbish; تحريك *taharruk.*
 —less, ساكن *sákin.*

Motive, دست آویز *dast áviz*;
 مقصود *makhsúd*; تقريب *tak-*
rib; غرض *gharaz.*
 Motto, علامت *'alámat.*
 Mould (form), قالب *kálíb*;
 (soil), خاک *khák.*
 Mouldy, زنك زده *zang zadeh.*
 — ness, زنك *zang.*
 Moulting, نسل *nusúl* (*k.*).
 Mound, تپه *tappeh.*
 Mount (rise), بر شدن *bar shu-*
dan; (a horse), سوار شدن
sovrár sh. — on, بر نشستن
bar nishastan.
 Mountain, کوه *kúh*; جبل *jebel.*
 — ous, کوهسار *kúh-sár*;
 كهستان *kuhistán.*
 Mourn, افسوس خوردن *afsús kh.*;
 كریه کردن *geriyeh k.*
 Mourner (hired), نوچه كر *nau-*
hah-gar.
 Mournful, دلتنگ *díl-tang*;
 غمناك *ghamnák.*
 Mourning, تعزیه *tá'ziyeh* (*k.*).
 Belonging to —, ماتی *má-*
tumí.
 Mouse, موش *músh.* Field —,
 موش دشتی *músh i dashtí.*
 Mouth, دهان *dahan*; دهان
dahán; فم *fam*; ف *fú*, *pl.*

افواه *afvāh*. — of a firearm,
لوله *lúlah*. Inside of the —,
نج *naj* or *nuj*. Parts round
the —, پوز *púz*. —ful لقمه
lukmah.

Movables, اسباب *asbāb*.

Move, *v. i.*, جنبیدن *jumbídan*;
v. t., جنبانیدن *jumbánidan*;
تکانیدن *takánidan*; *pa. p.*,
متحرک *mutaharrik*; *pr. p.*,

راج *rajj*.

Movement, حرکت *karakat*
(*d. kh*); تکان *takán* (*d.*).

Mover, محرک *muharrik*.

Mow, درویدن *diravídan*.

Mower, درونده *diravandeh*.

Much, بسا *basá*; خیلی *khaili*;
بسیار *bisýár*; فراوان *farávan*;
از بس *az bas*. As —, so —,
چندان *chandán*; چندین
chandín. Too —, زیاد *ziyád*.

Mucus (of the nose), مخاط
mukhát.

Mud, گل *gil*; خلاب *khaláb*.

Muddy, گل و شل *shul o gil*;
تار *tár*.

Mulberry, توت *tút*.

Mullet, تاولان *táwán*; غرامت
gharámat. — for man-
slaughter, دیت *diyát*.

Mule, قاطر *kátir*; استر *astar*;
بغل *baghl*.

Muleteer, قاطرچی *katirchí*;
چاروا دار *charvá-dár*.

Multiplication (in arithmetic),
ضرب *zarb* (*k.*).

Multiply, افزائیدن *afzáídan*.

Multitude (crowd), انبوه *am-
búh*; (number), تعدد *ta'ad-
dud*.

Mummy, مومیای *múmiyái*.

Mundane, دنیای *dunyávi*.

Munificence, بخشندگی *bakh-
shandagi*; بذل *bazl*.

Munificent, سخی *sakhí*; جواد
javvád.

Murder, قتل *katl*. Charged
with —, خون گرفته *khún-
giriftah*. Fine for —, خون
بها *khún-bahá*.

Murderer, خونی *khúni*; قاتل
kátíl.

Murmur, زمزمه *zemzemeh*.

Murmuring (complaint), مکهله
gilah (*k.*); شکوا *shakvá* (*k.*).

Muscle, عضله *'azalat*; (fish),
صدف *sadaf*.

Mushroom, چترمار *kárch*; چترمار
chatar i már; سماروغ *samá-
rúgh*.

Music, موسیقی *músíqí*. — gallery, نوبت خانه *naubat-khánah*.
 Musical scale or gamut, پرده *pardah* ; لحن *ilhán*. — instrument, ساز *sáz*.
 Musician, مطرب *mutrib*.
 Musk, مشک *mushk*. A pod of —, نافه *náfah*. — rat, کرموش *kar-músh*. — scented, مشک بو *mushk-bú* ; مشکین *mishkín*.
 Musket, تفنگ *tufang* ; بندوق *bandúk* ; توپک *topak*. — eer, بندوقچی *bandúqchí*.
 Muslin, ملول *malmal* ; اقابانو *akábánú*.
 Mustachios, بروت *burút*.
 Mustard, خردل *khardíl*. — seed, سرشف *sarshaf*.
 Mutability, تغیر *taghayyur*.
 Mutable, or Mutation, تبدیل *tabdíl* (k.) ; تغییر *taghyír* (k.).
 Mute, لال *lál*.
 Mutilated, ابتر *abtar* ; چولاك *chúlák*.
 Mutineer, یاغی *yághí* (sh.) ; عامی *'ásí* (sh.).
 Mutiny, یاغی کری *yághí gorí* (k.) ; فساد *fasád*.

Mutter, رکیدن *rakídan*. — in a rage, زکیدن *zakídan*.
 Mutton, کوشت کوسفند *gúsh-ti-gúsfand*.
 Mutual, جانبین *jánibain*. —ly known, متعارف *muta'árif*.
 Muzzle (dog), دهن بند *dahan band* ; (of gun), دهن *dahan*.
 Myrobalan, هلیله *halilah*.
 Myrrh, مر *murr*.
 Myrtle, آس *ás* ; مورد *múrd*.
 Mysterious, مخفی *makhfí*. —ly, سرأ *sirran*.
 Mystery, راز *ráz*. Divine —, hikmat i Iláhi.
 Skilled in —, رموز دان *rumúzdán*.
 Mystic, n., صوفی *súfí*. —al, باطن *bátin*. —ism, تصوف *tasavvuf*.
 Mythological, موهوم *mauhúm*.
 Mythology, موهومات *mauhú-mát*.

N

Nail (finger), ناخن *nákhun* ; (peg), مسمار *mismár* ; میخ *míkh*.

Naked, برهنه *barahnah*; لوخت *lúkht*; عريان *'uryán*; عاري *'ári*. —ness, برهنگی *barah-nagi*.
 Name, *n.*, نام *nám* (*d. gz.*); اسم *ism* (*nh.*), *pl.*, اسمی *asámí* and اسماء *asmá'*. The name showing descent is called کنیه *kunyah*; the title is لقب *laqab*; the "nom de plume" is تخلص *takhallus*. In the — of God, بسم الله *bismillah*; *v.*, نامیدن *námí-dan*; *pa. p.*, مسی *musam-má* (*n.*). —ly, یعنی *ya'ni*. —sake, سی *samíy*.
 Nap (sleep), چرت *churt* (*z.*); (of cloth), کلك *kuluk*.
 Nape (of the neck), قفا *kifá*.
 Naptha, نفت *nift*.
 Napkin, دستمال *dast-mál*.
 Narcissus, نرکس *nargis*; نسترن *nastaran*; عبر *'abhar*.
 Narcotic, مخدر *mukhaddir*; مسکر *muskir*.
 Narration, وصف *vasf* (*k.*).
 Narrative, تقریر *taqrír* (*n.*).
 Narrator, راوی *ráví*.
 Narrow, تنگ *tang*. — place, مضیق *musík*, *pl.*, مضایق *mu-*

záik. — minded, تنگ دل *tang-díl*. —ness, تنگی *tangi*.
 Nasty, ناپاک *nápák*; کسوف *kasíf*. —ness, کسافت *kisá-fat*.
 Nation, قوم *kaum*; ملت *millat*. — al, ملتی *millatí*.
 Native (of), متوطن *mutavattin*. — place, مولد *maulid*; وطن *vatan*.
 Nativity, میلاد *mlád*; ولاد *vilád*; ولادت *viládat*.
 Natural, ذاتی *zátí*; طبعی *tabíy*; طبیعی *tabíy*; شمایی *sha-máílí*; خلقی *khalkíy*.
 Naturalized, محسوب *mahsub* (*s.*).
 Nature, طبع *tab*; طبیعت *ta-bí'at*; طینت *tínat*; فطرت *fitrat*; نهاد *nihád*; نجر *nujár*; جبات *jibílat*; سجعة *sajhat*; سرشت *sirisht*. Dame —, مادر روزگار *mádar i rúz-gár*. Good —, نیک خو *ník-khú*.
 Naughty, بد *bad*. — ness, سگیت *sagiyet*.
 Nausea, تهوع *tahavvú*.
 Nautical, Naval, بحری *bahri*.

Navel, ناف *náf*; ناخ *nákh*.
 Navigator, جاشو *jáshú*.
 Navy, بحریه *bahriyah*.
 Near, نزدیک *nazdík*; نزد *nazd*; قریب *karíb*. —ly, تقريباً *taqríban*; عنقریب 'an-*karíb*.
 Neat, تمیز *temíz*. —ness, نظافت *nizáfat*.
 Necessaries, لوازم *lavázim*; حوائج ضروریات *zarúriyát*; *haváij*.
 Necessarily, لا بد *lá budd*; لا جرم بالضرورة *bizzurúrat*; *lá jaram*.
 Necessary, *n.*, ضروری *zarúrí*; لازمی *lázimí*; نفقه *nafaqat*; واجبی *vájibí*; درکار *dar kár*. That which is —, ما لازم *má lazam*. It is —, باید *báyad*; لازم است *lázem ast*; واجب *zurúr ast*; واجب است *vájib ast*. To be —, بایستن *báyistan*.
 Necessitous, حاجت مند *hájat-mand*; محتاج *muhtáj*.
 Necessity, ضرورت *zarúrat* (*n.*); لزوم *luzúm*; التزام *iltizám*.
 Neck, کردن *gardan*; عنق *anq*;

رقبه *raqbat*. —cloth, or tie, کردن بند *gardan band*.
 Necklace, کوبند *gulú-bánd*.
 Nectarine, شلیل *shalíl*.
 Need, احتیاج *ihtiyáj* (*dsh.*).
 Needle, سوزن *súzan*. — case, سوزندان *súzandán*. — work, چکن *chakin*; قلابدوزی *kulláb dúzí*.
 Needleless, بیجهت *bíjihat*.
 Needy, محتاج *muhtáj*.
 Nefarious, فاضح *fazíh*.
 Negation (in logic), سلب *salb*.
 Negative, نفی *nafíy*. —ly, نفیاً *nafíyan*.
 Neglect, اہمال *ihmál* (*n.*); غفلت *ghiflat* (*k.*).
 Negligence, غفلت *ghaflat*; تکاہل *kh'ábidagí*; خوابیدگی *takáhuł*. Wilful —, تغافل *tagháful*.
 Negligent, غافل *gháfil* (*sh.*); مهمل *muhmil*; متہان *muta-hávin*.
 Negotiation, کار و بار *kár o bár*; معامله *mu'ámeleh* (*k.*).
 Negro, جشی *habashí*; زنگی *zangí*.
 Neighing, شبیه *shíhah* (*k.*); صہیل *sahíl* (*k.*).

Neighbour, همسایه *hamsáye*;
 مجاور *mujávir*; جار *jár*, *pl.*
 همجوار *ham-javár*. — and dependants,
 جار و بالجار *jár o báljár*. A
 next door —, همدیوار *ham-*
divár. — hood, همسایگی
ham-sáyagí; نواحی *jivár*; نواحی
naváhi; مجاورت *mujávarat*.

Neither, nor, نه *nah nah*.

Nephew, برادر زاده *birádar*
zádeh; پسر برادر *pesari birá-*
dar; (sister's son), خواهر زاده
kháher zádeh, etc., *pl.* بنی عم
beni 'amm.

Nerve, عصبه *'asabeh*; عضلت
'azlat.

Nervous, ترسان *tarsán*.

Nest, آشیانه *áshyán*; آشیان
ásh-yánah; کاشانه *káshánah*.

Net, شبکه *shabakeh*; دام *dám*;
 تور *túr*.

Nettle, کزنه *gaznah*.

Neutral, بیطرف *bítaraf*.

Never, هرگز *hargiz*; قطعا
kafan. —theless, اما *amma*.

New, نو *nau*, or *no*; (fresh), تازه
tázah; (modern), جدید *ja-*
díd; نو پیدا *nau-paidá*. —
 comer, نو آینده *nau-áyendah*.

New year's day, نوروز *'id*
i) nau-rúz.

News, خبر *khavar*; اخبار *akh-*
bár. Good —, نوید *navíd*;
 مژده *muzdah*. Announcing
 —, مستبشر *mustabshir*.
 —paper, روز نامه *rúznámeh*.

Next (to), متصل *muttasíl*;
 پیوسته *paivasteh*; (after),
 بعد *ba'ad*; پس *pas*. — day,
 روز دیگر *ruz-i-dígar*. — year,
 سال آینده *sal i áyandeh*.

Nib of a pen, نوک قلم *nauk i*
kalam.

Nice, قشنگ *kashang*; نیک *nik*.

Niche, طاقچه *tákcheh*.

Niece, دختر برادر *dukhtar i birá-*
dar; برادر زاده *birádar zádeh*;
 (sister's daughter), دختر
 خواهر *dukhtar i kháhar*, etc.

Niggard, بخیل *bakhíl*; لئیم
layím, —liness, بخل *bukhl*,
 —ly, خسینس *khasís*.

Nigh, قریب *karíb*.

Night, شب *shab*; لیل *lail*.

To —, امشب *imshab*. Last
 —, دیشب *dí-shab*. The —
 before last, پریشب *parí-*
shab. — and day (inces-
santly), شبانروز *shabánrúz*.

—ly, هر شب *har shab*. —
 after —, شب‌اشب *shabá-shab*. — time, or at —, شب‌گاه *shubángah*; شب‌گاه *shab-gáh*; شب‌هنگام *shab-hangám*. Dark —, شب‌دیجر *shab i daijúr*. Travelling by —, شب‌رو *shab-ro*. — attack, شب‌خون *shab-khún*; شب‌گیر *shab-gír*. Vigilant during the —, شب‌زنده‌دار *shab-zindah-dár*. The — watch, شب‌کرد *shab-gard*. — gown, پیراهن‌شب *piráhan i shab*.
 Nightingale, بلبل *bulbul*; عندلیب *'andalíb*; هزار *hazár*.
 Nightmare, کابوس *kábús*; نیدل *nídul*; بارخفج *barkhafch*.
 Nightshade, کاکنج *kákenj*.
 Nimble, چالاک *chábuk*; چالاک *chálák*.
 Nimrod, نمرود *nimrúd*.
 Nine, نه *nuh*. —teen, نوزده *núzdah*. —teenth, نوزدهم *núzdahum*. —ty, نود *navad*.
 Ninth, نهم *nuhum*.
 Nippers, انبر *ambur*.
 Nipple, پستان *pistán*; (gun), خرگوش *khurúsak*.

Nitre, نطرون *natrún*.
 No, not, نه *na*; خیر *khair*, or *kheyr*; نه خیر *nah kheyr*. — (with the imperative), مه *mah*. It is —, نیست *níst*.
 No! no! not at all, نه فی *nai-nai*.
 Noah, نوح *Núh*.
 Nobility, نجابت *najābat*; شرفیت *sharfiyet*; شرف *sharaf*.
 Noble, شریف *sharíf*; نجیب *najíb*; ماکرم *májíd*; ماکرم *mukarram*. Of — race, بزرگ *buzurg-zádah*. — and plebian, خاص و عام *kháss u-'ámm*. —ness, نهاهت *nabáhat*. —man, امیر *amír*; امیرزاده *amírzádah*.
 Nobles, بزرگان *buzurgán*; اشراف *ashráf*; شرفاء *shurafá*; اعیان *'ayán*; امراء *umará*; نجباء *nujabá*; اکرام *akárim*. Great —, امجد *amájíd*.
 Nobly, بزرگانه *buzurgánah*.
 Nobody, هیچکس *híchkas*.
 Nod, اشاره *ishárah* (k.).
 Noise, آواز *aváz* (k.); صدا *se-da* (k.); بانگ *báng*; (uproar), غوغا *ghaughá*; نژغار *nazh-ghár*; ولوله *valvalah*. To make a —, هنگامه کردن *han-*

gámah k. —less, خاموش *khámúsh*.
 Nolens volens, خواهنخواه *kh'áh na kh'áh*; وکرهاً *tau'an o kúrhan*.
 Nomad, ایل *íl*, *pl.* ایلیات *íliyát*.
 Nom-de-plume, تخلص *takh-allus*.
 Nominal, اسمی *ismí*. —ly, اسماً *isman*.
 Nomination, تسمیه *tasmíyet (k.)*.
 None, هیچ *hích*.
 Nonsense, پوچ *púch (gf.)*; حرف مفت *harf i must*.
 Noon, ظهر *zuhr*.
 Noose, خم کند *kham-kamand*; کند *kamand (nn.)*.
 Nor, نه *nah*.
 North, شمال *shimál*.
 Nose, بینی *biní*. —bag, توبره *túbrah*. —gay, گلدهسته *gul-dastah*; گل دسته *dastah i gul*.
 Nostril, منخر *minkhar*; بینی *parrah i biní*.
 Not, نه *nah*; غیر *ghair*. — at all, اصلاً *aslan*; هیچ *hích*.
 Notch, ناب *náb*; (of an arrow),

سوفار *súfár*; (in a blade), دم‌ریز *damrízah*.
 Note (letter), کاغذ *káyhaz*; رقعہ *ruk'ah*; (in book), حاشیہ *háshiyeh*; (of music), مقام *makám*. Modulated —, لہان *alhán*. — book, کتابچہ *kitábcheh*.
 Nothing, هیچ *hích*. This generally requires another negative, as هیچ نمی دارم *hích na mí dáram*, I have nothing.
 Notice (of), اطلاع *ittilá (d.)*; خبر *khavar (d.)*. To take — of, نگاه کردن *niyáh k.*
 Notification, اعلان *lán (k.)*.
 Notion, خیال *khíyál*; ظن *zann*.
 Notoriety, شهرت *shuhrat*.
 Notorious, مشهور *mashhúr*; معروف *má'rúf*. —ly, مشهوراً *mashhúrán*.
 Notwithstanding, باوجود *bá-vujúd*; باوصف *bá-vasf*; باآنکه *bá-ánkih*.
 Noun, اسم *ism*.
 Nourish, پروردن *parvardan*. —er, پرور *parvar*. —ment,

خوراك *ta'am* ; قوت *kút* ; *khúrák*.
 Novel, *a.*, نو *nau*, or *no.* —ty,
 حدوث *hudús* ; حادثه *hádisah* ;
 نوآئين *nau-á'in*.
 Novice, نو آموز *nau amúz*.
 Now, حالا *hálá* ; لال *al hál* ;
 الان *al-án* ; اکنون *aknún* ;
 کنون *kanún*.
 Nowhere, هیچ جا *hích já*.
 Noxious, مودی *mu'zí* ; زار
zárr.
 Nubile, بالغ *báligh*.
 Nude, عری *'ári* , عریان *'uryán*.
 Nugatory, باطل *bátíl*.
 Nuisance, اذیت *aziyat* ; وبال
vabál.
 Null and void, ابطال *ibtál* (*k.*).
 Nullity, نیستی *nístí*.
 Numb, بیحس *bí hiss* (*s.*) ; سست
sust (*sh.*).
 Number, عدد *'adad* (*k.*), *pl.*,
 اعداد *'adád*. —ed, معدود
ma'dúd ; شمرده *shumurdah* ;
 معتد *mutádd*.
 Numeral, هندسه *hindiseh*.
 Numeration, عد *'add*.
 Numerous, بسیار *bisýár* ; خیلی
khaili ; متوافر *mutaváfir*.
 Nun, راجه *ráhibeh*.

Nurse, دایه *dáyah*. Wet —,
 شیر ده *shír-dah*.
 Nurture, پرورش *parvarish* (*k.*).
 Nut, جوز *jauz* ; (filbert), فندق
fanduk. Wall—، گردو *giráu*.
 —shell, پوست *púst*. —meg,
 جویوز *jauz i búyá*.
 Nutricious, مغذی *mughazzí*.
 Nux vomica, جوز اقی *jauz ul*
kai.

O

O! ای *ai* ! یا *yá* !
 Oak, بلوط *ballút*. —apple, مازو
mázú.
 Oakum, نیج *nabj*.
 Oar, خاده *khádah* ; پارو *páru*.
 Oath, سوگند *saugand* (*kh.*) ;
 قسم *kasm* (*kh.*), *pl.*, اقسام
aksám ; یمین *yamín* (*k.*),
pl., ایمان *aimán* ; حلف *half*
 Oats, زن *zann*.
 Obdurate, سنکدل *sangdil*.
 —ness, سختی *sakhtí*.
 Obedience, طاعت *tá'at* ; اطاعت
itá'at (*k.*) ; طوع *tau* ; استطاعت
istitá'at (*n.*) ; اذعان *iz'an* ;
 تبعیت *tab'iyet* ; مطاوعه *muta-*
va'ah ; انقیاد *inkiyád* (*r.*).

Obedient, مطیع *muti* (sh.);
حکم انداز *mumtasil*;
hukm-andáz; فرمان بردار *far-*
mán-bardár (sh.).

Obeisance, کورنش *kúrnish*;
تعظیم *kurnishát*; کورنشات
ta'zím (k.).

Obeý, سر نهادن *sar nihádan*. I
—, بر آن ام *bar án am*;
pa. p., متبوع *matbú* (sh.);
مطاع *mutá*; مخدوم *makh-*
dúm.

Object (seen), مظهر *muzhar*;
منظر *manzar*; (mental), مقصد
maqsad; مقصود *maqsúid*;
مراد *murád*; نیت *niyyat*.
— to, v., مخالف کردن *mu-*
khálif k.

Objection, اعتراض *é'tiráz* (k.).

Obligation, منت *minnat* (sh.);
وجوب *vujúb*; امتنان *imti-*
nán. Imposing an —, من
mann (k.). — in writing,
مچلک *muchalkah*.

Obligatory, لازم *lázim*.

Obliged (to do so and so), ملزوم
malzúm; (to a person), ممنون
mamnún (h. s.).

Obliging, مشفق *mushfik*.

Oblique, کج *kaj*.

Obliterate, قلم در کشیدن *kalam*
dar kashédan; *pa. p.*, مندرس
mundaris; *pr. p.*, ماحی *máhi*
(k.); نسخ *naskh* (k.).

Oblivion, ذهل *zuhúl*; نسیان
nisyán.

Oblivious, ذاهل *záhil*.

Oblong, مستطیل *mustatíl*.

Obloquy, بهتان *buktán*.

Obscene, فاحش *fáhish*; خبیث
khabís; شطاح *shattáh*.

Obscenity, فحش *fuksh* (gf.);
خو *khanv*; هرزگی *harzagí*.

Obscure (dark), تاریک *tárik*;
شب رنگ *shab-rang*; (in
language), غامض *ghámiz*.

Obscurity, تیرگی *tíragí*.

Obsequies, تدفین *tadfin*.

Obsequious, مودت *mu'tamar*;
دروب *darúb*. — ness, فرو تنی
farú taní.

Observance, مراقبت *muráka-*
bat. — of justice, حق بین
hak-bín.

Observation (of the stars), نجیم
tanajjum (k.).

Observatory, رصد گاه *rasad-gáh*.

Observe (stars), رصد کردن
rasad k.; (look at), ملاحظه
کردن *muláhezh k.*

Observer, راقب *rákib*; راصد *rásid*; راصد *rassád*. Superficial —, ظاهر پرست *záhír-parast*.
 Obsolete, منسوخ *mansúkh*.
 Obstacle, مانع *máni*; سد *sadd*.
 Obstinacy, معاندت *mu'ánadat*; اصرار *isrár*.
 Obstinate, خرمست *khar-mast*; سر *khud-sar*; عاند *'ánid*.
 Obstructed, مسدود *masdúd* (s.).
 Obstruction, سد *sadd*; سده *saddah*.
 Obtain, یافتن *yáftán*; پیدا کردن *paidá k*.
 Obtuse, کودن *kaudan*. —ness, حماقت *himáqat*.
 Obvious, پیدا *paidá*; پدید *padíd*; آشکار *áshkár*. —ly, ظاهراً *záhíran*.
 Occasion, باعث *bá'is*; محل *mahall*; (leisure), فرصت *fursat*; (cause), سبب *sabab*.
 Occasionally, اتفاقی *ittifák*.
 Occult, مبهم *mubham*.
 Occupant, متصرف *mutesarraf*.
 Occupation, کسب *kasb*; کار *kár* (k.); شغل *hurfat*; حرفه *shughl* (dsh.), pl., اشتغال *ashghál*; اشتغال *ishtighál*.

Occur, واقع شدن *váki' sh.*; سر *sar z.*; روی نمودن *rúy n*.
 Occurrence, سرگذشت *sar guzasht*; واقعه *váki'ah*; in pl., مواقع *maváki'*.
 Occurring (to the mind), خطر *khutúr*.
 Ocean, دریای محیط *darya i muhít*.
 Oebre, گل زرد *gil i zard*.
 O'clock, ساعت *sá'at*.
 Octagonal, مثنی *musamman*.
 Ocular, چشمی *chashmí*.
 Oculist, کچال *kuhhál*.
 Odd (not even), طاق *ták*; (queer), غریب *gharíb*.
 Ode, قصیده *kasidah*, pl., قماائد *kasáid*.
 Odious, مستقیم *mustakbik*; مکروه *makrúh*.
 Odium, تنفر *tanaffur*.
 Odoriferous, معطر *mu'attar*; مشوم *'amberbár*; ریحین *mashmúm*. — herba, ریاحین *riyáhín*.
 Odour, بوی *búy*; رایحه *ráihah*, pl. رایح *raváih*; نشق *nashk*; نشوت *nashvat*.
 Of, از *az*.
 Off, far, دور *dúr*.

Offal, مردار *murdár*.
 Offence, تقصیر *taksír*; جرم *jurm*. To take — خشم گرفتن *khishm gr.*
 Offend, شتم کردن *shatm k.*; رنجانیدن *ranjánidan*; *pa. p.*,
 (at); کجخلق *kajkhulk (b.)*.
 Offender, خاطی *khátí*.
 Offensive, کره *karíh*.
 Offer, تقدیم *takdim (k.)*; (a sacrifice), ذبح *zibh (n.)*.
 Offering, *n.*, (sacrifice) قربان *kurbán*; (present), پیشکش *pishkesh (k.)*.
 Office, عهد *'uhdah*; منصب *mansab*. — of Imam, امامت *imámat*. — of a Vizier, وزارت *vizárat*; (room), دفتر *daftár* خانه *khánah*.
 Office-holder, دار منصب *man-sabdar*.
 Office-keeper, دفتری *daftari*.
 Officer, دار عهد *'uhdah-dár*; منصب صاحب *sáhib mansab*. — of cavalry, دفتدار *daf-dár*. Superior —, وکیل اول *vakíl i avval*. First non-commissioned —, وکیل *vakíl*; بیک زاده *beg-zádah*; حوالدار *haváldár*. Second

non-commissioned, وکیل دوم *vakíl i dúvum*. Police — who examines weights, etc., محاسب *muhtasib*. — of state, دیوان بیکی *diván begi*; (controller), مستوفی *mustaufi*. Officially, رسماً *rasman*.
 Officious, گستاخ *gustákh*. — ness, چالاکي *chálákí*.
 Offspring, موالید *maválid*. A beloved —, نودره *naudarah*.
 Often, بارها *bárhá*; اکثر *aksar*.
 Ogling, غمزہ *ghamzah (k.)*.
 Ogre, غول *ghúl*.
 Oh, یا! ای! *yá. —* God, اللهم *Allahumma!*
 Oil, روغن *raughan*.
 Oiled paper, چرید *charbah*.
 Oilmau, روغن فروش *raughan ferúsh*.
 Oilpresser, عمار *'assár*.
 Oily, روغنی *raugani*; چرب *churb*.
 Ointment, مرهم *marham*.
 Old (ancient), کهنه *kuhnah*; قدیم *kadím*; بارینه *párinah*; عتیق *'atík*; دیرینه *dirínah*; کهن (worn), *kuhn*; زنده *zhandah*; پیر (aged), *pír*.

Very — سال خورد، *sál-khúrdah*; سال بزرگ *buzurg-sál*. — age, پیری *píri*. — man, پیر *pír*. Like an — man, پیرانه *píránah*. A decrepit — man, زرفان *z'arfán*; خرف *kharif*.
 Oleander, خر زهره *kar zahrah*.
 Olive, زيتون *zeitún*.
 Olive-oil, زيت *zeit*; کوکو *kúkú*.
 Omelet, نیمرو *nímru*.
 Omen, فال *fa'l* or *fál* (*gr.*).
 Of happy —، نیک فال *ník-fál*. Taking a good —، تافول *tafávu* (*k.*); تیمن *tayammun* (*n.*).
 Omission, سهو *sahv* (*k.*).
 Omit, درگذشتن *dar guzashtan*.
 Omnipotence, جبروت *jubrút*.
 Omnipotent, جبار *jabbár*; قدیر *qadír*.
 Omniscience, همه بینی *hamah biní*.
 Omniscient, غیب دان *ghaib-dán*.
 On, بر *bar*; بالا *bálá*; روی *rúyi*. — foot, پیاده *piyádeh* (*sh.*). — horse back, سواره *sovváreh* (*sh.*).
 Onager, کور *gúr*.
 — یاری : یکبار *yak-bár*

bári. At —، یکبارگی *yak-báragí*. All at —، یکبار *ba yekbar*.
 One, يك *yek*; (somebody), یکی *yakí*; (sole), یگانه *yagánah*; يک *yakkah*; (single), یگان *yagán*; (an unit), واحد *ahad*; واحد *váhid*. — by —، یکایک *yekáyek*.
 One another, یکدیگر *yek digar*.
 Oneself, خود *khud*.
 Onion, پیاز *piyáz*; بصل *basal*.
 Only, همین *hamín*; همان *hamán*; (merely), فقط *fakát*.
 Onset, هجوم *hujúm*.
 Onwards, پیشتر *pishtar*.
 Onyx, عقیق *'akik*.
 Ooze, گل *gil*.
 Opal, عین الہرہ *'ain ul hirreh*.
 Open, باز *váz* (*k. sh.*); باز *báz* (*k. sh.*); وا *vá* (*k. sh. n.*); v., کشادن (*bar*) *kushádan*; کشودن (*bar*) *kashúdan*; رگ فرا زدن *fará z.* — a vein, مفتوح *rag z.*; *pa. p.*, منفرج *maftúh* (*sh. k.*); منفرج *mun-farij*.
 Opening, n., تفتیح *taftih*; کشف *kashf*; کشایش *kushá-yish*.

Openly, آشکارا *áshkárá*.
 Opera, تماشا *tamáshá*.
 Operation (surgical), جراحی *jarráhi* (k.).
 Operative, کاریگر *kárigar*.
 Operator, جراح *jarráh*.
 Ophthalmia, چشم‌درد *chashm-dard*; رم‌د *ramad*.
 Opiate, معیون *majún*.
 Opinion, مظنه *zann*; فکرة *mazannah*; رای *rái*; فکر *fíkr*; زعم *za'm*, or *zu'm*. In my —, نزدمن *nazdiman*.
 To give an —, رای دادن *rái-d*.
 Opinionated, خود رایی *khud-rái*.
 Opium, افیون *afyún*; تریاک *tariyák*.
 Opponent, مخالف *mukhálif*; مضاد *muzádd*; اعداد *azdád*.
 Opportune, به جا *be-já*.
 Opportunity, فرصت *fursat*; قابو *kábú*.
 Oppose, مخالفت نمودن و کردن *mukhálifat n.*, k.; معارض *mu'áriz k.*; معترض *mu'tariz*; نمودن متعرض *muta'arriz n.*
 Opposite, مقابل *mukábil*; روبرو *rú be rú*; برخلاف *bar khiláf*; محاذی *muhází*.

Opposition, خلاف *khiláf*; معارضت *mazáddat*; متعارض *mu'árazat*; تعارض *ta'áruz*; تعرض *takháluf*; تخالف *ta'arruz*; اعتراض *i'tiráz*.
 Oppress, ظلم کردن *zulm k.*; *pa. p.*, ستم دیدن *sitam-dídah*; مظلوم *mazlúm*; *pr. p.*, نطالب *tazálum*.
 Oppression, ستم *sitam*; دراز *diráz dasti*; ظلم *zulm*; دسقی *diráz dasti*; مظلمت *mazlamat*; تظلم *tazal-lum*; بدعت *bid'at*.
 Oppressor, جفاکار *jafá-kár*; جفاگر *jafá-gar*; ظالم *zálím*.
 Opprobrious, شيوخ *shúkh*; بد زبان *bad zabán*.
 Opprobrium, فحیحت *fasiहत*.
 Optical, بصری *basari*.
 Optics, علم بصر *'ilm i basar*.
 Option, اختیار *ikhtiyár*. —al, اختیاری *ikhtiyári*.
 Opulence, مالدارى *máldári*; فقا *ghaná*; توانگرى *tavángarí*; ثراء *sará*; تمول *tamavvul*.
 Or, یا *yá*.
 Oracle, وحی *vahí*.
 Oral, شفاهی *shifáhi*.
 Orange, نارنگ *náranj*; نارنگ *nárang*; پرتغالی *purtughálí*.

Mandarine —، نارنگی *nárangí*.
 Oration, خطاب *khitáb*; كلام *kalám*.
 Orator, سخن سرا *sukhun-sarâ*; سخن گو *sukhun-gû*.
 Oratory, نماز گاه *namáz gâh*.
 Orb, جرم *jirm*.
 Orbit, دوران *daurân*.
 Orchard, دوحه *dauhat*; باغ *bâgh*.
 Order (arrangement), انتظام *intizâm* (n.); ترتیب *tartīb* (k.); نظم و نسق *nasak*; نظم و نسق *nazm o nasak*. To be put in —، آراستن *árâstan*; pa. p., مأمور *muntazam*; مأمور *ma'mûr*. —, (command), فرمایش *farmáyish* (d.), pl. قدغن *farmáyishât*; فرمایشات *kadaghan* (k.); حکم *hukm* (n.); امر *amr* (n.); v., فرمودن *farmûdan*.
 Ordinal, فرعی *far'í*.
 Ordinance (of God), فریضه *farízah*; شرع *shar'*.
 Ordinary (usual), رایج *râij*; (common), عام *'ámm*. —ly, عادتاً *'ádatan*.
 Ordination, نصب *nasb* (k.).

Ordnance, توپخانه *tûpkhâneh*.
 Ordure, گُوه *gûh*, or گُک *guh*.
 Ore, فلز *filizz*.
 Organ, آلت *âlat*.
 Organization, نظام *nizâm* (d.).
 Organism, ترکیب *tarkib*.
 Oriental, شرقی *sharqí*.
 Orifice, سوراخ *sûrákh*. — of the ear, سماخ *simákh*.
 Origin, بنیاد *bunyád*; اصل *asl*; بیک *bíkh*; نژاد *nizhád*; نژاده *nizhádah*; ماروک *ma'rúk*.
 Of good —، نیک ذات *ník zât*.
 Original, a., اصلی *aslí*. The — of anything, n., ماخذ *ma'khaz*. —ly, اولاً *avvalan*.
 Orion, جبار *jabbár*.
 Ornament, n., زینت *zínat* (d.); آرایش *áráyish*; طراز *taráz*; تزیین *tazay-yun* n. —al, زیوری *zívarí*; v., آراستیدن *árâsîdan*; آراستن *árâstan*.
 Ornamented with a wreath, مكل *mukallal*. — with jewels, موصع *murassa'*. — with a scarf, موشع *muvassh-shah*.
 Ornaments, زین *zivar*.

Orphan, یتیم *yetim*, pl. ایتام *aitám*; یتامی *yatámá*.
 Orpiment, زرینخ *zarníkh*.
 Orthodox, رشید *rashíd*; راشد *ráshid*; متدین *mutadaiyin*.
 — teaching, مسترشد *mustar-shid*.
 Orthodoxy, صدق *sidq*.
 Orthography, املا *imlá*.
 Ortolan, پرگیری *pargirí*.
 Oscillation, تکان *takán* (n.).
 Osprey, نسر *nísr*.
 Ostensible, ظاهر *záhir*.
 Ostentation, کبریا *kibriyá*.
 Ostentatious, خود بین *khud-bín*.
 Ostrich, شتر مرغ *shutur-murgh*; نعام *na'am*.
 Other, دیگر *dígar*; غیر *ghuir*.
 Otherwise, ورنه *varnah*; واکر نه *va agar nah*; و الا *va illá*.
 Otter, سگ آبی *sag i ábí*; کربده *gurbah i ábí*.
 Ottoman, عثمانی *'osmání*.
 Ought, باید *báyad*; شاید *sháyad*, بایست *báyist*. As it — to be, کما ینبغی *kamá yambaghi*; (anything), چیزی *chízí*; (cypher), صفر *sifr*.

Ounce, وقیه *vukíyat*; اوقیه *úkíyah*; (animal), یوز *yúz*.
 Our, مان *i-mán*.
 Ours, مال ما *mál i má*.
 Out, بیرون *birún*. — of doors, بدر *badar*.
 Outer side (of a garment), ابره *abrah*.
 Outcast, مردود *mardud*.
 Outlet, مفر *mafarr*.
 Outline, دایره *dáíreh*.
 Outpost, قراول *karávuł*.
 Outrage, v., تعدی کردن *ta'addi k*.
 Outside, خارج *khárij*. — the door, دم در *dam i dar*.
 Outwardly, ظاهراً *záhíran*.
 Oval, بیضوی *baizaví*; بادامی *bádámí*.
 Oven, تنور *tannúr*; اتون *atún*;
 Over, بر *bar*; زیر *zabar*; (across), عبور *'ubúr*; (more) زیاده *ziyádeh*; (remaining), باقی *báki* (m.).
 Overcast, گرفته *giriftéh*.
 Overcoat, بالا پوش *bálá púsh*; بارانی *bárání*.
 Overcome, شکست دادن *shikast d*.; غلبه کردن *ghalabah k*.; pr. p., مستولی *mustawlí* (n.).

Overflowing, سيلان *sailán* (sh.).
 Overhead, بر سر *bar sar*.
 Overhearing, تسمع *tasammu'* (n.).
 Overlooking (a fault, &c.), چشم *cheshm* قطع نظر *qat' i nazr* (n.); چشم پوشی *cheshm púshí* (k.).
 Overnight, شبانه *shabáneh*.
 Overplus, ما بقى *má baqá*.
 Overreach, گول زدن *gúl z..*
 Overseer, ناظر *názir*; داروغه *dáruǵah*. — of the kitchens, بقاول *baqával*.
 Oversight, سهو *sahv*.
 Overtaking, فايز *fáiz* (n.).
 Overthrow, شکست *shikast* (y.); هزيمت *hazímat*; افگن *afgan*.
 Overturn, وارونه کردن *várúnah k.* (sh.).
 Overwhelm, غرق کردن *ghark k.*
 Owe, قرض داشتن *qarz dsh*; بده داشتن *bidih dsh*.
 Owl, بوم *búm*; چغند *chughd*.
 OWN, خویش *khish*; خود *khud*.
 Owner, مالك *málik* (b.); صاحب *sáhib* (k.). Rightful —, حق دار *haqq-dár*.

Ox, گاو *gáv*.
 Ox-goad, گاو شوك *gáu-shang*.
 Oxus (river), جيخون *jaihún*.
 Oxymer, سلكجيين *sikenjabín*.
 Oyster, صدف *sadaf*.

P.

Pace, گام *gám* (r.); قدم *kadam* (r. z.); (gait), رفتار *raftár*.
 Quick —, زلط *zalt*. Quick-paced, خوش گام *khush-gám*.
 Pacific, سليم *salím*.
 Pacification, معالجت *masálahat*.
 Pacifying, تسكين *taskín* (k.); آرام *árám* (d.).
 Pack (mule), بار *bár*; v., — up, بر بستن *bar bs*.
 Packing-needle, دوز جوال *juvál-dúz*.
 Pack-saddle, پالان *pálán*.
 Packthread, بندور *bundúr*.
 Packet, بسته *bastah*.
 Pad, خوكير *khú-gír*; v., حشو کردن *hashv k.*
 Paddock, چراگاه *charágáh*.
 Padlock, قفل *kufi*.
 Pæderast, كوفى *kúni*.
 Pagan, بت پرست *but parast*. —ism, كفر *kufi*.

Page (leaf), صفحہ *safhah*, pl.,
صفحات *safahát*; (boy),
غلام *pish-khidmat*;
gholám.

Pageant, تماشا *tamashá*.

Pagoda, بت کده *but-kedeh*;
بت خانه *but-khánah*.

Pail, دلو *dalv*; دول *dúl*.

Pain, درد *dard*; ایذا *ízá*; وجع
vaj, pl., آلام *álám*; زحمت
zahmat (*ksh.*). In —, موجد
mujá.

Painful, درد آلود *dard álúd*;
الم *alím*.

Paint, n., رنگ *rang*; v., ناکشتن
nigáshtan; (a picture),
تصویر کشیدن *kashídan*; تصویر
کشیدن *tasvír ksh*; (lay on
colour), رنگ کردن *rang k.*;
pa. p. منقش *munakḡash*;
pr. p., رنگ آمیزی *rang-ámízí*.

Painting and ornaments, نقش
ونگار *naksh o nigár*.

Painter, مصور *musavvir*; قلم
رنگساز *kalam-kár*; rang-
sáz; صورت کر *súrat-gar*.

Painting, نقش *naksh* (*k.*);
تصویر *tasvír* (*k.*).

Pair, زوج *zauj*, pl., ازواج
azwáj; جفت *jufť* (*k. gr.*).

Pairing (of birds), جفتی *jufťí*.

Palace, قصر *qasr*; كوشك
kúshk; دولت ایوان *aván*;
خانه *daulat-khánah*.

Palanquin, تخت روان *takht
raván*.

Palatable, گوار *guvár*.

Palate, حنك *hanak*; مذاق
muzák.

Pale, کم رنگ *ním-rang*; نيمرنگ
kam-rang; افسر *asfar*. —
faced, زرد رو *zard-rú*; روی
rúy zard. To turn —,
رنگ رو بریدن *rang i rú
parídan*.

Palliation, معاف *mu'áf* (*k.*);
تخفيف *takhfíf* (*n.*).

Palm (hand), كف *kaff*; كف
kaff i dast; (tree),
دست *kaff i dast*; خرما *khurmá*.
غل *nakhl*;

Palpably, ظاهراً *záhíran*.

Palpitate, تپیدن *tapídan*.

Palpitation (of the heart),
خفقان *khafakán*.

Palsied, افلج *aflaj* (*h.*); رشه
ra'shah (*dsh.*).

Palsy, فالج *fálj* (*dsh.*).

Paltry, دون *dún*.

Pampered, پرورده *parvardeh*.

Pamphlet, رساله *risáleh*.

Par, دیزی *hasín*; حسین *dízi*;
 Frying —, تاجن *tájin*. The
 knee —, سر زانو *sar i zánú*.
 Pane (of glass), جام *jám*.
 Panegyric, مدح *madh*.
 Panegyrist, مداح *maddáh*.
 Panel, تخته *takhtah*.
 Pang, درد *dard*.
 Panic, هزیمت *hazímat*.
 Panniers (for fruit), لوده *lau-*
dah; (for persons), کجابه *kajáveh*.
 Pant, نفس زدن *nafas z*.
 Panther, پلنگ *palang*; یور
yúz. Young —, یوزک
yúzak.
 Paper, کاغذ *kághaz*; قرطاس
kirtás. A — kite, کاغذ باد
kághaz i bád.
 Papyrus, حفا *hafá*.
 Parable, مثال *misál*.
 Parade-ground, میدان *maidan*.
 Paradise, جنت *jannat*; بهشت
bihisht. The sublime —,
 خلد برین *khuld i barín*.
 Paradisiacal, بهشتی *bihishtí*.
 Paradox, لغز *laghz*.
 Paragraph, فصل *fasl*.
 Parallax, اختلاف منظر *ikhtiláf*
i manzar.

Parallel استواء *istivá*; متوازی
mutavázi; مساوی *masávi*.
 Paralysed, مفلج *mufallaj* (*sh*).
 Paralysis, فلج *falj*.
 Paralytic, شل *shal*; مشلول
mashlúl; مفلوج *maflúj*.
 Paramour, عاشق *'áshik*.
 Parapet, کنکره *kangurah*.
 Paraphernalia, اسباب *asbáb*;
 جهیز *jahíz*.
 Paraphrase, تفصیل *tafsíl* (*n*).
 Parasang (a league), فرسخ *far-*
sakh; فرسنگ *farsang*.
 Parasite (man), طفیلی *tufaílí*.
 Parasol, چتر *chatr*; آفتابگیر
áftáb-gír.
 Parboiled, نیم پخته *ním-pukhtah*.
 Parcel, بوغچه *búghcheh*.
 Parch, برشتن *birishtan*. To be
 —ed, خوشیدن *khúshídan*.
 Parchment, پوست *púst*.
 Pardon, مغفرت *maghfírat* (*n*.);
 غفران *ghufrán* (*k*.); عفو
afv (*k*.); بخشیدن *bakhshídan*. To
 beg —, عذر خواستن *'uzr*
khástan. I beg your —,
 بفرمائید *mu'áf bifar-*
máyíd. I ask — of God
 استغفر الله *astaghfiru 'llah*;

pa. p., معاف *mu'áf* (*k.*)
 مغفور *maghfúr*.
Pardoner, غفار *ghaffár*.
Pare (nails), ناخن گرفتن *ná-khun gr.*; (hoofs), سم تراشیدن *sum taráshídan* (*gr.*).
Parentage, نسب *nasab*; اصل *asl*.
Parenthetical, معترض *mo'tariz*.
Parents (both), والدین *váli-dáin*.
Paring, تراشه *taráshéh*.
Parley, مکالمه *mukálemeh* (*n.*).
Parliament, دار الشورا *dár ush shúrâ*.
Parody, تقلید *taqlíd*.
Parole, قول *kaul*.
Paroxysm, طغیان *tughyán*.
Parrot, توطی or توطی *tútí*.
Parry, دفع کردن *daf k.*
Parse, ترکیب کردن *tarkíb k.*
Parsee, کبر *gabr*.
Parsimonious, مقتر *muqtir*; لایم *layím*; خسیس *khasís*.
Parsimony, بخل *bukhl*; امساک *imsák*; بخیلی *bakhilí*.
Parsley, کرفس *karafs*.
Parsnip, کز *gazar*.
Parson, کشیش *keshís*.

Part, قسم *kism*; پاره *páreh*; بهره *behré*; جزء *juz'*; تیکه *tikkah*; جزوی *bahrah*; بخش *bakhsh*; جزوی *juzví*. For the most —, بیشتر *bíshtar*. On his —, از جانب *'an kibalih*; عن قبله *az jánib-i-ú*; جدا کردن *v.*, جدا *jidá k.*
Partake, شراکت داشتن *shirákát dsh*.
Parterre, خیابان *khiyábán*.
Partial, طرفدار *taraf-dár*; متعصب *muta'assib*.
Partiality, جانبداری *jánib-dári*; پاسداری *pás-dári*.
Partially, قدری *qadrí*.
Participating, بهره مند *bahrah-mand*; مداخله *mudákkehleh*.
Participle (active), اسم فاعل *ism-i-fá'il*; (passive), اسم مفعول *ism-i-maf'úl*.
Particle, شمه *khurdah*; خرده *shammah*; (in grammar), حرف *harf*.
Particular, مخصوص *kháss*; خاص *makhshús*. —ly, علی الخصوص *'alá-l-khusús*.
Particularity, خصوص *khusús*, pl., خصوصیات *khusúsíyât*.
Parting (leaving), ودع *vad'* (*n.*); (of hair), فرق *fark*.

Partitioning (division), *اقتسام* *iktisám* (n.).

Partly, *پاره* *páreh*.

Partner, *شریک* *sharík*, pl., *شُرکاء* *shuraká'*; *مُساهم* *musá-him*; *انباز* *mushtarik*; *مشترک* *ambáz*.

Partnership, *مشارکت* *mushárat*; *انبازی* *ambázi*; *اشتراک* *ishtirák*.

Partridge, *کتک* *kabk*. Francolin —, *دراج* *durráj*. Small — or quail, *تیهو* *tíhú*.

Parturition, *نتاج* *nitáj*.

Party, *گروه* *gurúh*; *جمیعه* *jam'at*. Dinner —, *مهمانی* *mihmání*.

Pass (in mountains), n., *تنک* *tang i ráh*; *کتل* *kotul*; *گردن* *gardan*; v., *گذشتن* *guzashtan*.

Passage (of a river, etc.), *عبور* *'ubúr* (k.); *گذر* *guzar* (k.); *راه گذار* *guzár* (k.); *راه* *ráh-guzár*; (an escape), *منفذ* *manfaz*; (of time), *مرور* *murúr*; (in a book), *عبارت* *'ibarat*.

Passenger, *عابر* *'ábir*; *مسافر* *musáfir*.

Passion (to get in a), *بهم آمدن* *báham ámadan*.

Passionate, *حشمناک* *khashm-nák*; *تند مزاج* *tund misáj*. —ly, *غضباً* *ghazaban*.

Passive, *متحمل* *mutahammil*; (verb), *مفعول* *maf'úl*.

Passport, *گذرنامه* *guzar-námah*; *راه داری* *ráh-dári*; *تعلیقه* *ta'líqah*.

Past, *گذشته* *guzashtah*; *منقضي* *munkazí*; *سابقه* *sábikah*. The —, *ما سلف* *má salaf*; *ما تقدم* *má taqaddam*. — tense, *ماضی* *mázi*.

Paste, *سریش* *sirísh*; *خمیر* *khamír*.

Pasteboard, *دفتین* *daffatain*; *کاغذ و صلی* *kághaz i vaslí*.

Pastern, *وظیف* *vazíf*.

Pastimes, *ملاهی* *maláhi*.

Pastor, *کاه بان* *galah-bán*.

Pastoral care, *کاه بانی* *galah-bání*.

Pasturage, or Pasture, *مرعی* *mar'á*; *چراگاه* *chará-gáh*; *چمن* *chaman*; *علف زار* *'alaf-zár*; v., *چریدن* *charídan*.

Pasty, *سنبوسک* *sombusak*.

Patch (of cloth, etc.), پینه *pínah*; لدام *ladám*. — upon —, رقع بر رقع *ruk'ah bar ruk'ah*.
 Patcher, پاردوز *párah dáz*.
 Patched, مرقع *murakka'*.
 Paternal, پدری *pidrí*. — love, عشق مجازی *'ishk i mujáziy*.
 Path, معبر *mī'bar*, pl., معابر *ma'ábir*. A mountain —, شب *sh'ib*.
 Pathetic, دلسوس *dilsús*.
 Patience, صبر *sabr*; صبوری *sabúrí*; شکیب *shakíb*; شکیبایی *shakibái*.
 Patient, بردبار *burdbár*, صابر *sábir*; صبور *sabúr*. To be —, شکیبیدن *shakíbídan*; (sick man), مریض *maríz*. —ly, صبراً *sabran*.
 Patriot (word not used in Persian), حبیب الوطن *habíb al vatan*. —ism, حب الوطن *hibb ul vatan*.
 Patrol, راه دار *ráh-dár*; پاسبان *pásbán*.
 Patron, پشت پناه *pusht-panáh*; ولی نعمه *valí n'mat*.
 Patronage, دستگیری *dast-gírí*.
 Patronymic, نسبت *nisbat*.

Pattern, نمونه *nimúnah*.
 Paucity, کمی *kamí*.
 Paunch, بطن *batn*.
 Pauper, مسکین *miskín*.
 Pause, وقف *vakf* (*k.*).
 Pavement, سنگفرش *sangfarsh*.
 Pavilion, سرا پرده *sará-pardah*.
 Paw, پاچه *páchah*; پنجه *panjah*.
 Pawn (at chess), بیدی *baidak*, or بیضی *baizak*; (pledge), رهن *rahn* (*gz.*); گرو *giro* (*gz.*).
 Pay (wages), موجب *mavájib*; مزد *muzd*; موزف *muvaazzaf*.
 Paymaster, بخشی *bakhshí*. — general, میر بخشی *mír-bakhshí*.
 Payment, کرایه *adá* (*k.*); اجرت *ujrat* (*n.*); کرایه *kiráyah* (*d.*).
 Pea, نخود *nukhúd*; ماش *másh*.
 Peace, سلامت *salámat*; سلام *salám*; آشتی *áshtí*; صلح *sulh* (*k. d.*); هدنت *hudnat*.
 Peaceable, سهل جو *sahl-jú*.
 Peach, شفتالو *shaftálú*; هلو *hullú*.
 Peacock, طاووس *tá'ús*. Like a —, طاووسی *tá'úsi*.

Peak, سر *sar*; نوك *nauk*.
 Pear, كلاي *gullábi*.
 Pearl, مرواريد *marváríd*; اولو *lu'lu'*; در *durr*; درر *durar*.
 Unique —, در یتیم *durr i yatím*.
 Peasant, رعیب *ra'iyat*; دهقان *dehkán*.
 Pebbles, ریزه سنگ *sang-rizah*.
 Peculation, تصرف *tasarruf*.
 Peculiar, مخصوص *makhús*.
 Peculiarity, اختصاص *ikhhtisás*; خاصی *khássagi*.
 Pedant, فضیلت فروش *fasílat ferúsh*. —ry, فضیلت فروشی *fasílat ferúshí*.
 Pedestrian, راجل *rájil*.
 Pedigree, نسل *tanassul*; حسب و نسب *hasab o nasab*.
 Pedlar, پیلور *pílar*.
 Peel, پوست *púst*; *pa. p.*, مقشور *makhshúr*; منقشر *munkashir*.
 Peep, نظر *nazar* (*k.*).
 Peevish, كج خلق *kaj khulk*.
 Peg, میخ *mikk*.
 Pelican, سرخه *sarikhah*.
 Pelisse, كرك *kurk*.
 Pellucid, شفاف *shifáf*.

Pen, قلم *qalam*; كلك *kilk*; خامه *khámah*. The piece of wood for nibbing pens on, خامه زن *khámah-zan*. —case, قلم دان *qalam-dán*. —knife, قلم تراش *qalam-tarash*.
 Penalty, جریمه *jarímah*.
 Pencil, مداد *midád*.
 Pendulous, آویزه *ávizah*.
 Pendulum, لنگر *langar*.
 Penetrate, سرایت کردن *siráyat k.*; *pr. p.*, نفذ *nafz* (*k.*); نافذ *náfiz* (*b*); نفوذ *nufúz* (*n.*).
 Penetration, بینش *bínish*; ذهن *zihn*.
 Peninsular, جزیره *juzíreh*.
 Penis, كبر *kír*. Penem magnum habens, خر نغسه *khar-nafsa*.
 Penitence, كفارت *kafárat*; توبه *taubah*.
 Penitent, مستغفر *mustaghfir*; پشیمان *pashímán*; نادم *nádim*.
 Pension, وظیفه *vazífeh*; استاد *rástád*; (in lands), جاكبر *jágír*. —er, وظیفه خوار *vazífeh khár*.

Pentagon, پننج گوشه *panj-gúshah*. — al, مخمس *mukh-anmas*.

Pentateuch, تورات *taurít*.

Penurious, طمعكار *tama' kár*; حرص *layím*. —ness, حرص *hirs*; بخل *bukhl*; خسیت *khasísat*.

Penury, بینوائی *bí-navá-í*.

People, مردمان *mardumán*; امم *umam*; خلاق *khalk*, in pl., طوائف *taváif*. Common —, عوام *'avvám*. Great —, اكابر *akábir*. Intelligent —, عقلاء *'uqalá*. — of the world, زمانیان *zamáníyán*; عالمیان *'álamiyán*. — of former times, شدكان *shudagán*; v., آباد کردن *ábád k*.

Pepper, فلفل (z.). Long —, دار فلفل *dár-filfil*.

Peppermint, نعنع *na'na'*.

Per cent, فی صد *fí sad*.

Per pound, فی من *fí man*.

Perambulation, طواف *taváf* (n.).

Perceive, دریافتن *dar-yáftan*; pa. p., محسوس *mahsús* (k.).

Perception, ادراك *idrák* (n.); دریافت *dar-yáft* (n.).

Perch (roost), چكس *chakas*; چوب *chúb*.

Perchance, شاید *sháyad*; كويا *gúyá*.

Percolation, وقوب *vuqúb* (n.).

Percussion (gun, etc.); طرقة *tarákeh*.

Perdition, هلاك *halák*; هلاکت *halákat*; تہطر *tahattúr*.

Peremptory, قاطع *káti*; موكد *muakkad*.

Perfect, كامل *kámil*; تمام *ta-mám*; مكممل *mukammal*; (tense), ماضی *mázi*. More or most —, اكمل *akmal*; اتم *atamm*. —ly, هیچمدان *hích-madán*; بالكل *bil-kull*.

Perfecting, تكمیل *takmíl* (k.); اكمال *ikmál* (n.).

Perfection, كمال *kamál*; اتمام *itmám*.

Perfidious, غدار *ghaddár*.

Perfidy, غدر *ghadr*; خیانت *khiyánat*; غل *ghill*.

Perforate, سنبیدن *sumbídán*; سفتن *suftan*.

Perforation, ثقب *sakb* (k.);
سوراخ *suft* (k.);
súrakh (k.).

Perforce, جبراً *jabran*.

Perform, بجا آوردن *bajā a*;
کردن *guzārdan*; *kardan*. Bound to —,
مستمسك *mustamsik* (h.).

Performance (act), کار *kār*
(k.); عمل *'amal* (k.);
(finishing) اتمام *itmām*
(*rsa.*); (of a promise), استيفاء
istifā' (n.); اجرا *ijrā* (k.);
نمایش *najz* (n.); (play), تماشا
tamāshā.

Performer, عامل *'āmil*; فاعل
fā'il. Musical —, رامشگر
rāmish-gar.

Perfume, عطر *'itr*, pl., عطریات
'itríyāt; بخور *bukhūr*; خوشبو
khush bú; نکهت *nak-hat*;
دستنبوده *dastambúyah*.

Perfuming, تغیر *tabkhír* (k.).
— one's self, تغیر *tabakh-*
khur (n.).

Perfumed, معطر *mu'attar*. —
pastille, شامامه *shamámah*,
pl., شامام *shamám*. — with
ambergris. معنبر *ma'amber*.

Perfumer, عطار *'attár*.

Perfunctory, غافل *gháfíl*; کاهل
káhil.

Perhaps, شاید *sháyad*; مگر
magar; باشد که *báshad keh*.

Peril, خطر *khatar*; باک *bák*;
بیم *bím*.

Perilous, خطرناک *khatar-*
nák; مهلك *muhlik*.

Period, مدت *muddat*; نوبه *nau-*
beh; دوره *daurah*.

Perish, نیست شدن *níst-sh.*;
هلاک شدن *halák sh.*; *pr. p.*,
تهلكه *tahlikah* (n.); نفق
nafaq (b.). —able, زایل
zá-il.

Perjury, قسم زور *kasam-i-zúr*
(kh.); سوگند دروغ *saugand*;
durúgh (kh.).

Permanence, قیام *kayám*; بقاء
baqá.

Permanency, استدامت *isti-*
dámat.

Permanent, پایدار *páidár*; قائم
kaim; باقی *báqí*.

Permeating, سرایت *siráyat* (k.).

Permission, اذن *izn* (d. *khás-*
tan); رخصت *rukhsat* (d.
khástan); اجازت *ijázat* (*khás-*
tan); پروانگی *parvánagí*.

Permitted (allowed), مانون *ma'zún*; هلال *kalál*; جائز *já'iz*; روا *ravá*. — to go, مرضى *murakhkhas*.

Permitting, روا دار *ravá-dár*.

Permutation, تبدل *tabaddul*.

Pernicious (anything), مفسدت *mafsadat*.

Perpendicular, مستقيم *mustakím*.

Perpetration, ارتكاب *irtikáb* (n.); اجرا *ijrá* (k.).

Perpetrator, مرتكب *murtaki*.

Perpetual, دائم *dáim*; استمراری *istimarái* (k.); مستدام *mustadám* (n.); واتن *wátin*. May it be — دام *dáma*; thus: دام اقباله *dáma iqbáluhu*. May his prosperity continue — ly! همواره *hamvárah*.

Perpetuate (may he), ادام *adáma*; thus: may God prolong his days, ادام الله ايامه *adáma 'lláhu aiyámahu*.

Perpetuation, ادامت *idámat* (k.); تأييد *ibká* (n.); تبديد *ta'bíd* (k.).

Perpetuity, دوام *dávám*; دایمی *dáimí*; مداومت *mudávamat*.

Perplexed, حیران *hairán* (k.);

متحیر *mutahayyir* (h.); متردد *mutaraddid* (k.); پریشان *parishán* (s.). To be —, شوریدن *shúridan*.

Perplexity, اشكال *ishkál* (dsh.); اضطراب *iztiráb*; كشاكش *kashákash*.

Perquisite, مداخل *muddákhil*; مزد *muzd*.

Persecution, ستم *sitam* (k.); ظلم *zulm* (k.); تعاقب *ta'd-kub* (n.).

Persecutor, ظالم *zálim*.

Persepolis, اصطخر *Istakhar*.

Perseverance, اصرار *isrár* (n.); مقاومت *mukávamat* (n.); مواظبت *muwázabat*.

Persevering, معسر *musirr* (h.); مقاوم *mukávim* (b.).

Persia, ایران *Írán*; عجم *'Ajam*.

Persian, ایرانی *Írání*; عجمی *'Ajamí*; (language), فارسی *Fársí*. Ancient —, پهلوی *Pahlaví*; دری *Darí*.

Persistence, استبداد *istibdád*.

Person, کس *kas*; نفر *nafar*; اشخاص *shakhs*, pl. اشكخاص *ashkhás*; تن *tan*. Every —, همكنان *ham-kunán*. Unmarried —, عذبه *'ozab*.

Noble —, ذات شریف *zat i sherif*. —s of distinction, خامان *khássan*. Intelligent —, عرفا *'urafá*.

Personality, ذات *zát*.

Personally, فی نفسه *fi nafsihi*.

Personification, تشبیه *tashbih (k.)*.

Perspective, منظره *manzareh*.

Perspicacious, دیدہ ور *dídah-var*.

Perspicacity, ذهن *zihn*.

Perspicuous, مبین *mubín*.

Perspiration, عرق *'arak (k.)*.

Perspire, خویدن *kh'aydan*.

Persuasion, اغوا *ighvá (k.)*; رای تحریک *tahrik (k.)*; رای *rái (z.)*.

Pert, گستاخ *gustákh*.

Pertinacious, مصر *musirr*; مداوم *mudávim*.

Pertinacity, استقرار *istikrár*.

Pertinent, موافق *muváfiq*.

Pertness, شوخی *shúkhí*.

Perturbation, آشفتگی *áshuf-tagi*; تشویش اضطراب *iztiráb*; تشویش *tashvish*.

Perusal, ملاحظه *muláhezeh (k.)*; مطالعه *mutále'eh (k.)*.

Pervading, ساری *sári (h.)*.

Perverse, کج طبع *kaj-tab'*; خود سری *lajuj* —ness, لجاج *lajuj* *khud sarí*.

Perversion, انحراف *inhiráf (k.)*; احباط *ihbát (k.)*.

Perverted, معوج *mu'avvaj (g.)*.

Pest, آفت *áfat*; وبال *vabál*.

Pestilence, طاعون *vabá*; وبا *tá'un*.

Pestle, دسته *dastah*.

Pet, عزیز *'azíz (k.)*.

Petal, برگ *barg*.

Petition, عرض *'arz (k.)*; عرضی *'arzi (dsh.)*; داعیه *dá'iyeh*; التماس *ítimás (k. n.)*; (in writing), عریضه *'arizah, pl.*, عرضداشت *'aráiz*; عرائض *'arz-dásht*. —er, عارض *'áriz*.

Putrefaction, تعجر *tahajjur (k.)*.

Petroleum, مومیا *múmiyá*; نفت *naft*.

Petticoat, فستان *fistán*.

Petty charges, بعضی خرج *bá'zi-kharch*.

Petulance, بطر *atar*; اسردگی *afsurdagí*.

Petulant, کج خلق *kaj khulk*.

Pewter, روح *rúh*.

Phantom, طیف *taif*; خیال *khi-yál*.

Pharaoh, فرعون *Fir'aun*.

Pharmacy, ادویه *adviyeh*.
 Pheasant, قرقاول *qarkául*.
 Philosopher, فیلسوف *feilasúf*,
pl., فلاسفه *fulásifeh*; حکیم
hakím, *pl.*, حکماء *hukamá*.
 Philosophy, فلسفه *falsafah*;
 حکمت *hikmat*; علم *'ilm*.
 Phlebotomy, فصد *fasd (k.)*.
 Phlebotomist, فصاد *fassád*;
 رگ زن *rag-zan*.
 Phlegm, بلغم *balgham*; (mucus),
 نخاعت *nukháat*.
 Phoenix, سیمرغ *simurgh*; رخ
ruk; هما *humá*.
 Photograph, عکس *'aks (k.)*.
 —er, عکاس *'akkás*. —y,
 عکسی *'akái*.
 Phrase, اصطلاح *istiláh*.
 Phraseology, محاوره *muhávarah*.
 Physic, دارو *dárú*; دوا *davá*.
 Art of —, پزشکی *pizishkí*.
 Physical, طبیعی *tabí'i*.
 Physician, حکیم *hakím*; طبیب
tabíb, *pl.*, اطباء *atibbá*;
 پزشکی *pizishk*; پزشك *bizishk*.
 Physiognomy, قیافه *kayáfah*.
 Physiology, موجودات *manjúdát*.
 Pick out, واچیدن *vá-chidan*.
 Pickaxe, کلند *kulund*.

Pickle, ترشی *turshí (an.)*; آچار
áchár.
 Piequets, قراول *karávuł*; ملایه
taláyah.
 Picture, تصویر *tasvír*; نقش
naqsh; نگار *nigár*. —
 gallery, نگارخانه *nigár-
 khánah*.
 Piebald, ابلق *ablak*; ابرق *abrağ*.
 Piece, قطعه *kaṭah*; پارچه *pár-
 cheh*; تکه *párah*; پاره
tikkeh. — goods, قماش
qumásh.
 Pierce, سبختن *sabúkhṭan*;
 سفتن *suftan*; *pr. p.*, همز
hamz (k.); *pa. p.*, مشقوب
maskúb.
 Piety, تقوی *taqvá*; تقاوت *taqvá-
 vat*; نusk. Man of
 —, زنده دل *zindah-dil*; صاحب دل
sáhib-dil.
 Pig, خوک *khúk*; خنزیر *khinzír*.
 Wild —, گراز *guráz*.
 Pigeon, کبوتر *kabútar*; کفتر
kaftar.
 Pile (of velvet, &c.), خاو *kháv*;
 (heap), توده *túdah*.
 Piles (hemorrhoids), بواسیر
bavásír.

Pilfering, or Pilferer, دزدی *duzdí* (k.).
 Pilgrim (to Mecca), حاج *hájj*; *hajjí*, pl., حجاج *hajjáj*; (to other shrines), زوار *zavvár*. — age (to Mecca), حج *hajj* (k.); (to other places), زیارت *ziyárat* (k.).
 Pill, حبب *habb*, pl., حبوب *habúb*. — box, قوطی *kúttí*.
 Pillage, غارت *ghárat* (k.); چپاؤ *chápáu* (k.).
 Pillar, ستون *sutún*, pl., اساتین *asátín*; ارکان *rukn*, pl., عمدۀ *imád*; عماد *'umdat*; قوام *kavám*, pl., قوایم *kawáim*.
 Pillory, دو شاخه *dú-shákhah*.
 Pillow, مٹکا *muttaká*; تکیہ *takyeh*; بالین *bálísh*; بالین *bálin*; وسادہ *vasádah*, *visádah*, *vusádah*; وساد *vasád*, *visád*, *vusád*. A soft —, ناز بالش *náz-bálísh*.
 Pilot, ناخدا *nákhudá*; کشتی بان *kishti-bán*.
 Pimp, قلتبان *kaltabán*; قمرساق *kurmsák*.
 Pimple, بشرہ *basrah*; کورک *kúrk*.

Pin, سنجاق *sanjáq*.
 Pincers, انبر or انبور *ambúr* (gr.); منقاش *minkásh*.
 Pinch, نشکنیم *nishkunj*.
 Pine (tree), صنوبر *sinaubar*; (cedar), کاج *káj*; (juniper), نازو *názhu*. v., — away, کاهیدن *káhidan*. — cone, چلغوزہ *chilghúzah*.
 Pink (flower), میخک *mikhek*; (colour), گل رنگ *gulrang*.
 Pinnacle, قلہ *kullah*.
 Pioneer, پیش رو *pish rav*.
 Pious, پارسا *pársá*; صالح *sálíh*; تقی *taqí*. — men, اتقیاء *atkiyá*.
 Pipe (smoking), چبوق *chibúk*. — stem, چوب چبوق *chúb*; *chibúk*. Water —, قلیون *kalíyún*; (tube), نی *nay*; لوله *lúlah*; زیش *zísh*.
 Piper, پی زن *nay zan*.
 Pisces, حوت *hút*.
 Piss, شاشہ *sháshah* (k.); بول *baul* (k.).
 Pistachio, پسته *pistah*; فسق *fustuk*.
 Pit, کودال *chál*; چال *gaudál*; مغاک *maghák*. — of the

chin, چاه زنج *cháh i zanukh*;
 زندان *zanukh-dán*.
 Pitch, قیر *kír*.
 Pitcher, کوزه *kúzah*.
 Piteous, جگر سوز *jigar súz*.
 Pith, لب *lubb*.
 Pitiful, رحمان *rahmán*.
 Pitiless, بیرحم *birahm*.
 Pitted with small pox, آبله خورده *ábileh khurdeh*.
 Pity, مرحمت *marhamat* (n.);
 رافت *ráfat*; رقت *rikkat*;
 ترحم *tarahhum* (n). To have
 — on, بخشودن *bakhsúdán*.
 It is a —, حیف است *haif*
ast. —ing, راحم *ráhim*.
 Pivot, مدار *madár*.
 Place, مقام *makám*; مکان *ma-*
kán, pl., اماکن *amákin*;
 جای *jáy*; محل *ma-*
hall; موضع *mauzi*; موقع
mauki; در جای *jáy-dád*;
 گاه *dar-gáh*. A desolate —,
 خرابه *kharábah*. — of wor-
 ship, سجده گاه *sijdah-gáh*.
 — where four roads meet,
 چهار سواره *chehár-suvárah*.
 — for rubbish, خاک دان
khák-dán. Market —, چهار
 بجا *chehár-sú*. In —, بجا

فهادن, برجا *barjá*; —v.,
 nihádan; نهیدن *nahidan*;
 موضوع *mauzú*.
 Placid, حلیم *halim*; سليم *salim*.
 Placenta, مشیمه *maskimah*.
 Plagiarism, سرقة *sarkat*.
 Plague, وبا *vabá*; طاعون *tá'un*.
 Plain (ground), میدان *maidán*;
 جلغده *fazú*; صحراء *sahrá*;
 جولان گاه *jaulán-gáh*.
 Extensive uncultivated —,
 دق و لقی *daq o laq*; (level),
 هموار *hamvár*; (clear), بین
baiyin; (artless), ساده *sá-*
dah. —ly, آشکارا *ashkárá*.
 Plaint, دعوی *da'vá*; نالش
nálsh; شکایت *shikáyat*.
 Plaintiff, مدعی *mudda'iy*; داد
dád; خواه *dád-kh'áh*. — and
 defendant, متخاصمین *muta-*
hasimain.
 Plait, بانفتن *báftan*.
 Plaits, چین *chín*.
 Plan (map), نقشه *naqshéh*;
 تدبیر (mental) *tadbir*.
 Plane (superficies), بسط *basit*.
 Joiner's —, رنده *rundah* (z).
 — tree, چنار *chenár*.
 Planed, منجر *manjúr*.

Planet, سیاره *saiyaráh*.
 Plank, تخته *takhteh*.
 Plant, *n.*, نبات *nabát*; سبزی *sabzi*. Young — نهال *nikál*; *v.*, (flowers) تولک کردن *túlak k.*
 Plantain, موز *mauz*.
 Plantation, درختزار *dirakhtzár*.
 Plaster (dressing), مرهم *marham*, *pl.*, مرهم *maráhim*. — of Paris, گچ *gach*; (lime), آهک *áhak*; *v.*, دوسیدن *dúsidan*.
 Plate, پوشقاب *púshkááb*.
 Plated, ملمع *mulamma'*.
 Platform (mud), سکو *sakú*; (wooden), تخته *takhtah*.
 Plato, افلاطون *Aflátún*.
 Platter, طبق *tabaq*.
 Play, بازی *bázi (k.)*; لعب *la'b (k.)*; لهو *lahv*; (gambling), تمثيل *kimár*. Stage — تمثيل *tamsil*; *v.*, باختن *bákhtan*; بازییدن *bázidan*. — on an instrument, نواختن *navákh-tan*; *pr. p.*, ملاعبت *mulá-'abat (n.)*; (on an instrument), نوازندگی *navázandagí*.
 Player (gamester), لاعب *láib*;

بازنده *bázandah*; (instrumental), نوازنده *navázandah*.
 Playfellow, همدم *hamdam*.
 Playful, دلخوش *dilkhúsh*.
 Plaything, بازیچه *bázicheh*.
 Plead, دعوی کردن *da'vá k.*
 Pleasant, فراخروی *ferákh-rúí*; دماغ خوش *khush-dimágh*; خوش آیند *khush-áyendah*.
 Pleasantry, بذله *bazlah*; بزله *bazlah*; لطیفه *latifah*.
 Please, خوش آمدن *khush ámadan*; پسندیدن *pasandidan*. Striving to —، رضا جوی *rizá-júí*; *pa. p.*, راضی *rází*; سرخرو *surkh-rú*. If you —، زحمت کشیدید *zahmat kashídíd*. If it — God, انشاء الله *inshá 'alláh*.
 Pleasure, خوشی *khushi*; عشرت *'ishrat*; عیش *'aish*; لذت *lizzat*; حظ *hazz*. To take — in, حظ کردن *hazz k.*
 Pledge, گرو *girau (gz.)*; رهن *rahn (gz.)*; *pa. p.*, مرهون *marhún*; رهین *rahin*.
 Pleiades, ثریا *Suraiyá*; پروین *Parvín*.
 Plenipotentiary, وزیر مختار *vazír mukhtár*.

Plenteous, Plentiful, وافر *váfir* ;
 فراوان *feráván*.
 Plenty, موفور *maufúr* ; وافر
váfir ; فرط *fart*.
 Plethoric, دموی *damavíy*.
 Pleurisy, جرسام *jirsám* ; برسام
bar-sám.
 Pliant, پیچ خور *pích-khur*.
 Pliers, انبر *ambur*.
 Plot (against), معاهده *mu'áhede* ;
 سازش *sázish*.
 Plough, خیش *kulbah* ; قلبه
khísh (k.). — man, ران *kulbah-rán*. — share,
 کار آهن *gáu i áhan* — tail, هش
hish ; v., شیاریدن *shiyáridan* ;
 سباریدن *sabáridan*.
 Pluck, v., چیدن (بر *bar*) *chídan*.
 Plug, دسام *disám* ; سر *sar*.
 Plum, آلوچه *álúcheh* ; آلو *álú*.
 Plumbago, سرمه *surmah*.
 Plumb-line, شاهول *sháhúl* ;
 بلد *balad*.
 Plume, طره *tarrah*.
 Plump, چاق *chák*.
 Plunder, n., یغما *yaghmá* (k.) ;
 نهب *nahb* (k.) ; نهیبی *na-híbí* ; v.,
 تیرزیدن *túzidan* ;

pr. p., توز *toz* ; نهیب *nahíb* ;
 pa. p., منسلب *munsalíb*,
 Plunderer, سالب *sálíb* ; یغما
yaghmát.
 Plunge, غوطه *ghautah* (kh.).
 Plural, جمع *jam'*.
 Plush, مخمل *makhmal*.
 Pneumatic, هوای *havái*.
 Poach (game), v., شکار دزدیدن
shikár duzdídan.
 Poached (egg), نیمرو *nímru*
 (k.).
 Pock-marked, آبله دار *ábileh*
dár.
 Pocket, جیب *jíb*. — hand-
 kerchief, دستمال *dastmál*.
 Pod, پیله *pilah*.
 Podex, کون *kún*.
 Poem, نظم *nazm*. — consist-
 ing of rhyming couplets,
 مثنوی *masnaví*.
 Poet, شاعر *shá'ir*, pl., شعراء
shu'ará.
 Poetry, شعر *shír* ; اشعار *ash'ár*.
 The art of —, شاعری *shá'irí*.
 Point (dot), n., نقطه *nuktah* ;
 (end), سر *sar*. The four car-
 dinal points, خوافق *khaváfik*.
 To — out, اشاره کردن *ishá-
 reh k*.

Poison, زهر *zahr* (d.); *pa. p.*,
 مسموم *masmúm.*
 Pole (star, etc.), قطب *kutb.*
 Telegraph —, etc., تیر *tír.*
 Pole (Polish), له *lah.*
 Police, كشيك *shahnagi*; کشیکچی *kashik.* — man, کشیکچی *kashíkchí.*
 Polish, *v.*, زودن *zúdan*; *n.*,
 (lustre), صیقل *saiqal*; جلا
jílá (d.); *pa. p.*, معقول *mas-*
kúl.
 Polisher, جلا گر *jalá-gar*;
 صاقل *sáqil.*
 Polite, ادیب *adib*; مودب *mu-*
addab; فرهیخته *farhíkhtah.*
 —ness, ادب *adab.*
 Politic, مفید *mufíd.*
 Politics, Polity, سیاست *siyásat.*
 Pollute, آلودن *álúdan*; نجس
 کردن *najis k.*; آغاشتن *ághash-*
tan; *pa. p.*, منجس *munajjas*
 (k.); ملوث *mulavvas* (k.).
 Pollution, آلودگی *álúdagí*;
 آلودگی *áláyish.*
 Poltroon, بیدل *bídíl.*
 Polytheism, شرك *shirk.*
 Polytheist, مشرك *mushrik.*
 Pomade, روغن *roghan.*
 Pomegranate, انار *nár*; انار

anár. — blossoms, گلزار
gulnár. — tree, نارین *nár-*
bun.
 Pommel (saddle), قروس *karbús*;
 (sword), قبه *qabzah.*
 Pomp, شوكت *shaukat*; شكوه
shikúh; تجمل *tajammul*;
 احتشام *ihitshám*; حشمت
hashmat; جاه *jáh*; طمطراق
tamturák; طنطنه *tantanah*;
 دبده *dabdabah.*
 Pond, اصطخر *istakhr*; دریاچه
daryácheh.
 Ponder, فکر کردن *fikr k.*
 Ponderous, ثقیل *sakíl*, —
 ness, ثقلت *saklat.*
 Pony, یابو *yábú.*
 Pool, حوض *hauz*; آبگیر *ábگیر.*
 Poor, مفلس *muftis*; شقی
shakíy; درویش *darvish*; مقل
mukill; غریب *gharíb*, *pl.*,
 غریب *ghurabá*; مسکین *miskín*;
pl., مساکین *masákin*; فقیر
fakír; فقراء *fukará.*
 Poorly, فقیرانه *fakiránah.*
 Poplar (white), سفیدار *safíldár*;
 (oriental), چنار *chinár.*
 Poppy, خشخاش *khaskhash*;
 کونار *kúknár.*
 Populace, عوام *‘avvám.*

Population, معموری *ma'murí*.
 Populous, آباد *ábád* (*k.*); آبادان *ábádán*.
 Porcelaine, چینی *chíní*.
 Porcupine, خارپشت *khár-pusht*.
 Pores (skin), مسام *masám*.
 Pork, گوشت خوک *gúsh-t-i-khúk*,
 or euphemistically, گوشت
 بلبل *gusht-i-bulbul*.
 Port, بندر *bandar*; دریا بند *daryá-band*.
 Portal, باب *báb*.
 Portent, طالع *táli*.
 Porter (carrier), حامل *ham-mál*; بارکش *bár kesh*;
 (doorkeeper), دربان *dar-bán*. — at a caravanserai,
 دارالان *dálán-dár*.
 Portfolio, جزدان *juz-dán*.
 Portico, پیشگاه *dihliz*; پیشگاه
písh-gáh; رواق *rivák*.
 Portion, بهره *bahrah*; باره
párah; جزء *juz*, *pl.*, اجزاء
ajzá'; نبذة *nubzat*; نبذی
nubzí. — of a farm re-let,
 کتنکه *kat-kenah*.
 Portrait, تصویر *tasvír*.
 Position, وضع *važ*.
 Positive, یقین *yakín* (*b*). —

injunction, توکید *taukíd*.
 —ly, یقیناً *yakínan*.
 Possess, *v.*, داشتن *dáshtan*;
 یافتن *yáftan*; *pr. p.*, متصرف
mutasarrif. Termination
 signifying "possessed of,"
 مند - *mand*; وار *vár*; ور *var*;
 دار *dár*.
 Possession, تصرف *tasarruf*
 (*k.*); ملاکت *malákat*, *in pl.*,
 املاک *tasarrufát*: تصرفات
amlák. To gain — of,
 بدست آوردن *badast a*.
 Possessive case, اضافت *izáfat*.
 Possessor, صاحب *sáhib*.
 Possibility, احتمال *ihitmál*;
 امکان *imkán*.
 Possible, ممکن *mumkin*; شدنی
shundani.
 Possibly, شاید *sháyad*.
 Post (on horse), چاپار *chápár*;
 (on foot), قاصد *kásid*. —
 (office), منصب *mansab*;
 (stake), چوب *chúb*.
 Posterior, موخر *mu'akhkhar*.
 Posteriors, دبر *dubr*.
 Posterity, اعقاب *a'káb*; اولاد
aulád.
 Postponement, توقف *tavak-*
kuf (*k.*).

Postscript, ذیل *zail*.
 Pot (metal), دېك *dig* ;
 (earthen), كوزه *kúzah*. —
 companion همكاسه *ham-*
kásah ; همقدح *ham-ḡadah*.
 Potage, آش *ásh*.
 Potash, قلیا *kilyá*.
 Potation, نوشت *núsht*.
 Potato, سیب زمین *sib-i-zamín*.
 Potent, قادر *kádir*.
 Potsherd, خنز ریزه *khazf-*
rízah.
 Potter, سفالگر *sufálgar* ; كوزكر *kúzar* ;
kúzar ; خزاف *khazzáf* ;
 خزافی *khazafi*.
 Pouch, کیسه *kisah* ; کیف *kif*.
 Poultice, پخته *pukhtah*.
 Pound (sterling), لیرة *lirah* ;
v., آشوردن *áshúrdan* ; كوبیدن *kúbidan*.
 Pour, ریختن *rikhtan* ; *pr. p.*,
 مفیض *mufíz* (*n.*).
 Poverty, مسکینی *miskini* ;
 فقیری *maskinah* ; مسکنة *fakiri* ;
 مفلسی *muflisi* ; درویشی *darvishi* ;
 ناداشتی *ná-dáshti*.
 Powder, سفوف *sufúf*. Gun
 —, باروت *bárút*. — flask,
 باروتدان *bárút dán*. —

magazine, باروت خانه *bárút-*
khánah.
 Power, قدرت *ḡudrat* ; قوت *ḡuvvat* ;
 زور *táḡat* ; توانائی *taván* ;
 توانایی *tavánái* ; دست رس *dast-*
ras ; دستگاه *dast-ḡáh* ; مجال *majál* ;
 مكننت *maknat* ;
 (authority), اقتدار *iktídár*.
 Powerful, توانا *taváná* ; قدیر *ḡadir* ;
 مقتدر *muḡtadir* ;
 متمكن *muhtashim* ; متمكن *mutamakkin* ;
 زور آور *zúr-avar* ; زبردست *zabar-dast*.
 Powerless, ناچار *náḡhár* ;
 rendering —, اعجاز *ʿjáz*.
 Pox (the small-), آبله *ábilah* ;
 (syphilis), کوفت *kúft*.
 Practicable, شدنی *shudani* ; کردن *kardani*.
 Practical, عملی *ʿamaliy*.
 Practice, استعمال *isti'mál* (*k.*) ;
 ممارست *mashḡ* (*k.*) ;
mumárisat ; عادت *ʿadat*.
 Practise, *v.*, طرح افکندن *tark*
afḡandan ; *pa. p.*, مسلوك *maslúk* ;
 مستعمل *musta'mal*.
 Praise (to a man), مدح *madḡ* ;
 نایش *niyáyiḡ* ; نعت *na't* ;
 آفرین *áfrín* ; نند *na'nd* ;

ستایش *sitáyish*; (to God),
 حمد *hamd*; تسبیح *tasbîh*;
 تحمید *tahmîd*; تهلیل *tahlîl*.
 — be to God, الحمد لله *al-*
hamdu lillâh; v., ستائیدن
sitâidan; ستودن *sitûdan*.
 Praises (one who), وصف *vas-*
saf; واصف *vâsîf*.
 Prating, هرزه گوی *harzah gûi*.
 Prayer, نماز *namáz* (*gf.*); صلات
 or صلوت *salât* (*gf.*), *pl.*,
 صلوات *salavât*. The call to
 —, اذان *izân*. The crier to
 —, موزن *muezzin*. — niche,
 محراب *mihráb*. A place of
 —, مملى *musallâ*. —
 carpet, سجاده *sajjâdeh*. One
 whose — is heard مستجاب
 الدعوات *mustajâb ud da'vât*.
 One who prays, دعا گوی
du'â-gûi.
 Preacher, واعظ *vâ'iz*; خطیب
khatîb.
 Preaching, وعظ *va'z* (*k.*); موعظة
muvâ'izeh (*k.*); موعظت *mau-*
'izat (*n.*).
 Preamble, سرآغاز *sar-âghâz*;
 مقدمه *mukaddameh*.
 Precaution, تدارک *tadârûk*;
 تدبیر *tadbîr*.

Precede, پیش رفتن *pîsh r.*
 Precedence, سبقت *sabqat*;
 مبادرت *sadârat*; مبادرت
mubâdarat.
 Preceding, سابق *sâbiq*; سلف
salaf; مبادر *mubâdir*. That
 which precedes, ما سبق *mâ*
sabâq.
 Precept, اندرز *andaraz*; وصیت
vastiyet, *pl.*, وایا *vâsyâ*.
 Preceptor, معلم *mu'allim*;
 موعظ *mu'addib*.
 Precinct, حد *hadd*.
 Precious, ارجمند *arjmand*; عزیز
'azîz; نمن *samîn*; نفیس
nafîs. — stone, جوهر
jauhar.
 Precipice, پرتگاه *partgâh*.
 Precipitation, تهور *tahavvur*;
 شتابزدگی *shitâb-zadagî*.
 Precipitous, پرت *part*; سرایشب
sarâshîb.
 Precise, صحیح *sahîh*.
 Preclude, مانع کردن *mâni' k.*
 Preconception, پیش اندیشی
pîsh andîshî (*k.*).
 Predecessors, سابقین *sâbiqîn*.
 Predestination, قضا *kazâ*; تقدیر
takdîr.

Prediction, كهانت *kahánat* (gf.).

Predilection, ميل *meyl*.

Predominance, استيلا *istilá*.

Predominant, مستولى *mustauli*.

Pre-eminence, برآمدگی *bar-ámadagi*.

Pre-eminent, ممتاز *mumtáz*.

Preface, دیباچه *dibácheh*; عنوان *'unván*; مقدمه *mukaddamah*.

Preferable, راجح *rájih* (h.).

Preference, ترجیح *tarjih* (d. *dsh.*); مراجعت *murájahat n.*

Preferred, مقتفی *muktafá*.

Pregnancy, حمل *haml*.

Pregnant, آبسته *ábistah*; آبست *ábist*; حامله *hámilah* (b.).

Prejudice, v., متعصب ساختن *muta'assib s.*

Prejudicial, مضر *muzirr*.

Premature, بیوقت *bí-vakt*.

Premeditation, تدبیر *tadabbur* (k.).

Premises (logical), مقدمات *mukaddamat*.

Préparation, تدارك *tadárúk* (k.); ترتیب *tartib* (s. d.).

Prepare, آمدان *ámádan*; درست کردن *durust k.*; سپیدیدن *sichidan*; pa. p., مستعد *mus-*

ta'idd (sh.); مهیا *muhaiyá* (k.); حاضر *házir* (h. k.).

One who —, مہی *muhyi*.

Preponderance, استيلا *istilá* (n.).

Preposition, حرف جر *harf i jarr*.

Prepossession, رغبت *righbat*.

Preposterous, بیهوده *bihúdah*.

Prepuce, غلف *ghalaf*.

Prerogative, حق *hak*.

Presage, فال *faal*.

Prescription (doctor's), نسخه *nuskheh* (d.).

Presence, حضور *huzúr* (dsh.); قبل *qibal*. In the — of, رو برو *rú-ba-rú*; بحضور *bahu-zúr*.

Present (not absent), حاضر *házir*. At —, الحال *al hál*; حالا *halá*; الآن *al-án*. (gift), بخشش *bakhshish*; دهش *dihish*; تحفة *tuhfat*; سوغات *saughát*; (to inferior), انعام *in'am*; (to superior), پیشکش *pish-kesh*. A wedding — (from the bridegroom), رونما *rú-numá*. Asking for a —, مستوب *mustauhb*.

Presenting, اقدم *ikdám* (n.).
 Preservation, محافظه *muháfezeh* (k.).
 Preserved, مأمون *ma'mún*.
 Preserves (fruit, &c.), آچار *áchár*; مربا *murabbá* (s.).
 Preserving, وقا *vaqá*. — one's self from sin, اعتصام *itísám*.
 President, صدر نشین *sadr nishín*. — of the republic, رئیس دولت جمهور *rais i daulat i jamhúr*.
 Press (wine or oil), برشك *barshak*; ممر *ma'sar*; v., شكنجیدن *shikanjidan*; افشردن *afshurdan*.
 Presumed (it is to be), احتمال *ihtimal*; كلى ميرود *ihimal-i-kulli miravad*.
 Presumption, تجاسر *tajásur*; تعدى *tasaddí*.
 Presumptuous, مائل *sáil*; مغرور *maghrúr*.
 Pretence, بهانه *bahánah*.
 Pretender, داعى *dá'í*.
 Pretending, ادعاء *iddiá* (k.).
 Pretension, دعوى *da'vá*, pl., دواى *davá'í*.
 Pretext, بهانه *bahánah*.

Pretty, خوشگل *khush-gíl*; خوبصورت *khúbsúrat*.
 Prevalent, اغلب *aghlab* (b); غالب *gháleb* (sh.); رواج *raváj* (ash.).
 Prevarication, تناقض *tanákuz* (gf.).
 Prevention, منع *man'* (k.); دفع *daf* (k.).
 Preventive, مزاحم *muzáhim*.
 Previous, مقدم *muqaddam*; اسبق *asbak*; سابق *sábik*.
 Prey (plunder), ياغمه *yághmah*; (game), ميد *said* (k.).
 Price, قيمت *kaimat*; بها *bahá*; ارز *arz*; ارچ *arj*; نمَن *sa-man*; (hire), اجاره *ijárah*. — current, نرخ *nirkh*.
 Prick, خلیدن *khalídan*; آزادن *khalánídan*; آزادن *ázadan*.
 Pride, غرور *ghurúr*; ابراح *ibráh*; مغرورى *maghrúrí*; رعونت *istikbár*; رعونت *ru-únat*; نخوت *nakhvat*; تعظم *ta'azzum*. — and egotism, منى *má'í u maní*.
 Priest, پیش نماز *pish-namázi*.
 Chief — of the Magi, پیر *pír*; مغان *mughán*. Christian —, کشیش *kashish*.

- Prime, مهتر *mehhtar*.
 Priming, چاشنی *chashni* (n.).
 Primitive, پیشین *pishín*.
 Prince, شاهزاده *sháhzádah*;
 (title after the name), میرزا *Mírzá*.
 Princess, شاهزاده خانم *sháh-zádeh khánum*.
 Principal, اصلی *aslí*; اول *avval*;
 (money), سرمایه *sar máyeh*.
 —ly, غالباً *gháliban*.
 Principle, اصل *asl*; ماده *máddah*; منشاء *manshá'*.
 Print, v., چاپ کردن *cháp k.*;
 طبع کردن *tab' k.*; pa. p., مطبوع
matbú'.
 Printer, طابع *tabbá'*.
 Printing, طباعت *tibá'at*.
 Prior, مقدم *mukáddam*; اقدام
akdam.
 Priority, تقدیم *taqdím*; تقدم
taqáddum; قدامت *kadámat*.
 Prison, زندان *zindán*; سجن
sijn; محبوس خانه *mahbús khánah*,
 Prisoner, محبوس *mahbús*; قیدی
kaidí, pl., زندانیان *zindání-
 yán*. — of war, اسیر *asír*.
 Privacy, خلوت *khalvat*.
 Private (soldier), سرباز *sar-báz*. — apartment, خلوت
 خانه *khalvat khánah*.
 Privately, نهانی *nihání*.
 Privation, عطل *'utál*.
 Privative, عدمی *'adamíy*.
 Privilege, استحقاق *istihkák*.
 Privy, میرز *mabraz*; مزبله *mar-
 balah*; خلا *khalá*.
 Prize, انعام *in'am*.
 Probability, احوال *ihtimál*.
 Probable, محتمل *mukhtamíl*.
 Probably, گویا *guyá*.
 Probation, امتحان *imtihán*.
 Probe, میل *míl*.
 Probity, صدق *sidq*.
 Problem, مسئله *mas-aleh*.
 Proboscis, خرطوم *khartum*.
 Proceed, روارو کردن *ravá-rav
 k.*; رفتار کردن *raftár k.*
 Proceedings, حرکات و سکنات
harakát o sakanát; (of a
 lawsuit), رو بکاری *rú-ba
 kári*.
 Process, وضع *vaz'*.
 Procession, طواف *tavváf*.
 Proclaimed, مشتهر *mushtahar
 (h.)*.
 Proclaiming, تشهیر *tash-hír* (n.).

Proclamation, ندا *nidá* (k.);
صلا *salá* (k.); اشتهار *ishti-*
hár (d.).

Procrastination, لیت و لعل *lait*
o ia'al (k.); تعلل *ta'allul*
(n.).

Procurable, دستیاب *dást-yáb*.

Procure, بهم رسانیدن *baham ra-*
sánidan; پا. پ., پیدا *paidá*
(k.); حاصل *hásil* (k.).

Procureess, دلاله *dallálah*.

Prodigal, a., مبذر *mubazzir*;
مصرف or مسرف *musrif*; n.,
تلفار *talaf-kár*.

Prodigality, تبذیر اسراف *isráf*; تبذیر
tabzír.

Prodigious, عظیم *'azím*.

Prodigy, اعجوبه *u'júbah*. —
(fem.) of beauty, عجا *'ajbá*.

Produce, n., ما حاصل *má hasal*;
حاصل *hasil*; حصول *husúl*;
پیدایش *paidáyish*; v., در
آوردن *dar a.*; پر. پ., ابداع
ibdá (n.); احضار *ihzár* (k.).

Products, حاصلات *hásilát*.

Production, پیدا *paidá* (k.).

Profanation, تدنیس *tadnís*
(k.).

Profane, فاسق *fásiq*. —ly,
پلیدانه *pilidáneh*.

Profanity, نفاق *nifák*.

Profess, اظهار کردن *izhár k.*

Profession (trade), صنعت
san'at; پیشه *píshah*. — of
faith, تشهد *tashahhud*.

Professor, استاد *ustád*; مدرس
mudarris.

Proffer, تقدیم *takdím* (k.).

Proficiency, قابلیت *kábiliyat*.

Proficient, قابل *kábil*.

Profit, منفعت *manfa'at*; فائده
fáidah; بهره *bahrah*; استفاده
istifádah; ربح *ribh*; سود
súd (y.); حاصل *hásil* (gr.).

Profitable, سود مند *súd-mand*;
مفید *mufid*; فائده مند *fáidah-*
mand.

Profligacy, فسق *fisk*; فجور
fujúr.

Profligate, n., رند *rind*.

Profound learning, بحر *tabah-*
hur.

Profuse, موفر *muvaftar*; غایت
gháyat.

Progenitor, جد *jadd*.

Progeny, نسل *nasl*; ذریه *zar-*
ríyet; سلاله *sulálat*.

Progress, فرا روی *fará ravi*. To
make —, ترقی کردن *ta-*
raqqi k.

Prohibit, *v.*, داشتن *vá dâsh-*
tan; *pa. p.* ممنوع *mamnû*;
محجور *mahjûr*; ممنوع *mum-*
tana. Things —ed, محرمات
muhramât; مناهی *manâhi*;
pr. p., ناهی *nâhi*; تحریم
tahrîm (*n.*).

Prohibition, منع *man* (*k.*);
مانع *mânî* (*k.*); نهی *nahî*
(*k.*); ممانعت *mumâna'at*.

Projecting, میفاد *mîfâ*; اختراع
ikhtrâ (*k.*).

Prolix, مفصل *mufasssal*.

Prolivity, اطباب *itnâb*.

Prolongation, امتداد *imtidâd*
(*k. y.*).

Prolonging, متعادی *mutamâdî*.

Promenade, سیر *sair* (*k.*).

Promise, *v.*, دست دادن *dast d.*;
زبان دادن *zabân-d.*; *pa. p.*,
موعود *mau'ûd*; *pr. pa.*, واعد
vâ'id; *n.*, عهد *'ahd* (*k.*);
وعدہ *vâ'dah* (*k.*); پیمان
paimân; موع *mau'id*.

Promontory, شناخ *shinâkh*;
راس *râs*.

Promotion, ارتقاء *irtiqâ* (*d.*);
ترقی *tarakkî* (*d.*).

Promptitude, شتاب *shitâb*;
زودی *zûdî*.

Promptly, زود *zûd*.

Promulgated, شایع *shâyi* (*k.*).

Prong, چنگ *chang*.

Pronoun, ضمیر *zamîr*.

Pronunciation, تلفظ *talaffuz*
(*k.*).

Proof, برهان *burhân*; دلیل
dalîl; حجت *hujjat*; ثبوت
subût; نكشد *nakhshah*. A
decisive —, دلیل قاطع *dalîl*
i kâti.

Prop, پشتیبان *pushtibân*; عمود
'amûd.

Propagation, انتشار *intishâr*
(*d.*).

Propensity, میل *mail*; مراغبت
murâghabat.

Proper, مناسب *munâsib*; واجب
vâjib; سزاور *sezâvar*. Not
—, نباید *na-bâyad*.

Property, مال *mal*; املاك *im-*
lâk; مملوكة *mamlûkat*;
ملك *milik*. A man of —,
مايه دار *mâyah-dâr*. — and
effects, مال و متاع *mâl u*
mitâ; (quality), خاصیت
khâssiyet, *pl.* خصائص *kha-*
sâis.

Prophecy, نبوت *nubuvvat* (*n.*);
كهنات *kahânat*.

Prophet, انبیاء *nabíy, pl.,*
ambiyá; پیغمبر *rasúl* رسول;
paighamber.

Propinquity, قرب *kurb.*

Propitiation, تکفیر *takfir (k.).*

Propitious, خجسته *khujisteh.*

—ness, مساعدت *musá'adat.*

Proportion, مقدار *miqdár;*
نسبت *nisbat.*

Propose, پیش گرفتن *pish-gr.*

Proposition, مسئله *mas-aleh.*

Proprietaryship, مالکیت *má-
likíyet.*

Proprietor, مالك *málik.*

Proprietry, شایستگی *sháyistagi;*
دروستی *durustí;* صلاحیت *salá-
hiyet.*

Prose, نثر *nasr.*

Prosecution, n., پیروی *pai-
ravi;* مراجعت *muráfa'at (k.).*

Proselyte, جدید *jadíd.*

Prosody, عروض *'arúz.*

Prospect, منظر *manzar.*

Prosper (him, may God), روزی
رُزُی *rúzi kundád.*

Prospering, موفق *muva'ffik
(n.).*

Prosperity, اقبال *ikbál (n.).*
May his — be lasting, دام
برکت *dáma ikbáluhu;*

barakat; فرخی *farrukhi;*
یسارت *maimanat;*
gasárat; افلاح *ifláh.*

Prosperous, اقبالمند *ikbálmand;*
مفلح *muftih;* دوست کام *dúst
i kám;* کامیاب *kám-yáb.*

Prostitute, قبه *kahbah;* روسی
rúspí; لوند *lavand;* سلیطه
salíteh; کسبی *kasbí;* زنجه
zanicheh; جنده *jindeh.*

Prostitution, جندگی *jindegi.*

Prostrate, ساجد *sájid;* برجا
barjá; v., افتادن *uftádan.*

Prostration, استلام *istilám, in
pl.,* سجدات *sij dát.*

Protected, محروس *mahrús (k.).*

Protection, حمایت *himáyet
(d.);* زینهار *zinhár (k.);* سایه
sáyah (n.); پناه *panáh (d.);*
امانی *amání (d.);* پرورش *par-
varish.*

Protector, پرورنده *parvarendah.*

Protégé, پرورده *parvardeh.*

Protest, اشتها *ishtihád (k.).*

Protestation, ایضاح *izáh.*

Protracting, ابطاء *ibtá (k.).*

Protracted, دراز *diráz.*

Protraction, تمادی *tamádi
(n.).*

Proud, مغرور *maghrúr*; متكبر *mutakabbir*; مستكبر *mus-takbír*; کردن فراز *gardan-faráz*.
 Prove, v., شدن or کردن ثابت *sábit k. or sh.*; تصدیق نمودن *tasdíq n.*
 Provender, علوفه *'ulúfah*.
 Proverb, امثال *masal, pl.,* مثل *amsál*.
 Proverbial, ضرب المثل *zarb ul masal*.
 Provide, درست ساختن *durust s.*
 Providence, رزاق *Razzák*; رازق *Parvardagár*; پروردگار *Rázik*.
 Provident, آخرین *ákhir-bín*; دوراندیش *dúr-andísh*.
 Province (small), کوره *kúreh*; (large), مملکت *mamlakat*.
 Provision (for a journey), توشه *túshah*; زاد (راه) *zád (i ráh)*; رسد *rasad, pl.* خوردنی *khur-daní*; ذخیر *arzák*; زخیر *zukhr*.
 Provocation, تحریک *tahrík (k.)*.
 Provoke, خیزانیدن *khizánídan*.
 Prow, راس *rás*.
 Prowess, دلآوری *dilávarí*.
 Proximity, نزدیکی *nazdíki*.

Proxy, وکیل *vakíl*.
 Prudence, هشیاری *hushyári*; هوشمندی *húshyári*; خرد منشی *húsh-mandi*; کخیراد-مانشی *khirad-manishí*.
 Prudent, هوشمند *húsh-mand*; لیب *labíb*; آخرین *ákhir-bín*. —ly, اختیاطاً *ikhtiyátan*.
 Prune (plum), الو بخارا *álú bu-khárá*; v., خشودن *kha-shúdan*; حطاب کردن *hitáb k.*
 Prurience, هوس *havas*.
 Prurient, هوسمند *havasmand*.
 Prying, تفتیش *taftísh (k.)*.
 Psalms (of David), زبور *zabúr*.
 Puberty, بلوغ *bulúgh*.
 Public, the, ملا *malá*; مردم *mardum*. — audience, بار *bár i 'ám*; (notorious), جهراً *'urfí*; عرفی *jahran*. — life, علانیه *'aláníyet*. To be made —, افتادن *bar malá' uftádan*. —ly, آشکارا *siháran*; آشکارا *ásh-kará*.
 Publication, ابراز *ibráz*; اشتہار *ishtihár*; انشاء *ifshá*; اعلام *'ilám*; اعلان *'ilán*.

Publishing, ابانت *ibánat* (k.);
شیوع *ibáhat* (k.);
shuyú' (dsh.).

Pudendum virile کیر *kir*;
آلت *álat*; ذکر *zakar*. —
muliebre, کس *kus*; فرج
farj; جوز *chúz*.

Puerility, طفلی *tifli*.

Puff, پوف کردن *púf k.*

Pugnacious, لجوج *lajúj*.

Pull, کشیدن *kashidan*. — out
hairs, etc., نتف کردن *natf*
k.; نتش کردن *natsk k.*

Pullet, جوجه *jújeh*.

Pulley, غرغره *gharghareh*.

Pulp, مغز *maghz*.

Pulpit, منبر *minbar*.

Pulsation, نبض *nabz* (gr.).
One —, نبضت *nabzat*.

Pulse (pea), کرسنه *karsaneh*.

Pump, طلمبه *tulumbah*.

Pumpkin, کدو *kaddú*.

Pun, تعنيس *tajnis*; لطيفه *lati-*
fah.

Punctual, بالوقت *bilvakt*.

Puncture, خلیدگی *khalidagi*;
ابر *abr*.

Pungent, تیز *tíz*.

Pungency, تیزی *tízí*.

Punish, v., سیاست کردن *siyá-*
sat k. — by mutilating the
criminal, نسق کردن *nasak k.*

Punisher, معاقب *mu'ákib*.

Punishment, عقوبت *ukúbat*
(n.); معاقبت *mu'ákabat*;
نکال *nakál*; نقیمت *naqmat*.

Puny, یکوجبی *yek vajabi*.

Pupil, یتمان *yatmán*; شاکرد
shágird. — of the eye,
مردمک چشم *mardumak i*
chashm.

Puppet, لعه *la'bat*. — show,
لعبت بازی *la'bat bázi*.

Puppy, توله *tuleh*; بچه *bacheh*.

Purblind, روز کور *rúz-kúr*;
شب کور *shab-kúr*.

Purchase, v., خریدن *kharidan*;
اخذ کردن *ishtirá k.*

Purchaser, مشتری *mushtari*;
خریدار *kharidár*.

Pure, پاک *pák*; خالص *khális*;
نظیف *náb*; طاهر *táhir*; نظیف
nazif; نقی *nakiy*; صفی
safiy; سارا *sará*; صمیم *sa-*
min; (holy), منزّه *munaz-*
zah; (in colour), ناصع *nási*.

Purgation, تنقیه *tankih* (n.).

Purgative, مسهل *mus-hil* (gr.);
جلاب *jalláb*.

Purgatory, اعراف *i'ráf*.
 Purged, مهمل *mus-hal* (sh.).
 Purging, اسهال *is-hál* (gr.).
 Purification, تصفيه *tasfiyeh* (n.); (before prayer), وضو *vuzú* (k.); (with sand or dust, when water cannot be had), تیمم *tayammum* (k.).
 Ceremonial —, طهارت *tahá-rat* (k.); تطهير *tathír* (k.).
 Purified, مبرور *mabrúr*; مجهور *majhúr*.
 Purifier, مطهر *mutahhir*.
 Purity, صافی *sáfi*; پاکی *páki*; صفوت *safú*; صفوت *safvat*; خلوص *khulús*; تقاوت *nakávat*; تزکیه *tazkiyat*; تنقی *tanakkí*.
 Purple, ارغوان *arghaván*; قرمز *kírmiz*.
 Purport, مطلب *matlab*.
 Purpose, عمد *'amd* (k.); قصد *kasd* (k.); مقصود *makhsud*; عزیمت *'azímat*. On —, عمداً *'amdan*; قصداً *kasdan*.
 Purring, خرخر *khar-khar* (k.).
 Purse, کیسه *kisah*; سُرّات *surrat*; همیان *himyán*. ● Cut —, طرار *tarrár*.

Purslain, خره *khurfah*.
 Pursue, عقب رفتن *'akab r.*; در پی رفتن *dar pai r.*
 Pursuit, تعقب *ta'akkub* (k.).
 Pus, ریم *rím*; هپر *hapar*.
 Push, هول *húl* (d.); تکان *ta-kán* (d.).
 Pusillanimous, بیدل *bi-díl*.
 Pustule, کرک *kurk*.
 Put, v., گذاشتن *guzáshtan*; نهادن *nihádan*; نهستن *nihis-tan*. — anything on the back of a beast of burden, ترك بستن *tark bastan*. — out the light, چراغ کشتن *chirágh-kushtan*. — in motion, جنبانیدن *jumbánidan*. — on garments, ملبوس کردن *malbús k.*
 Putrified; پوسیده *púshídeh*; گندیده *gandídeh*.
 Putrify, گندیدن *gandídan*.
 Putrid, رمیم *ramím*. Becoming —, تعفن *ta'affun* (n.).
 Puzzle, n., رمز *ramz*; لغز *lughz*; v., سر بسر گذاشتن *sar-ba-sar guzáshtan*.
 Pyramid, هرم *horam*.

Q

Quack, عيار 'ayyár.

Quadrangular, مربع murabba'.

Quadruped, چهار پایه chehár-páyah; چار پایه char-páyah; ذوات الأربع chárva, pl. ذوات الاربع zavát ul arba'; دواب da-vább.

Quaff, نوشیدن núshidan.

Quail, n., سمانه sumánah; بلدرچین bildarchin.

Quaking, هراسان harásán (sh.).

Qualified, متصف muttasif.

Qualifying, توصیف tausif (k.).

Quality, صفت sifat, pl. صفات sifát; خصله khaslat, pl. خصال khisál; حالة hálát, pl. حالات hálát; وصف vasf, pl. اوصاف ausáf. Innate — شمایل shamáil. Best — (goods), فرد اعلی fard i a'lá.

Quantity, کمیت kamiyet; قدر qadr; انداز andáz; موازی muvází.

Quarrel, جنك jang (k.); نزاع nizá (k.); شتم shutulum.

Quarrelsome, جنگجو jang-jú; فسادى fasádí; ستیزنده sití-sendah.

Quarry (stone), كان kán.

Quarter (fourth), ربع rub'; چهار يك chehár yek; (side), جانب jánib; (granted to an enemy), امان amán. Town — محله mahallah, pl. محلات mahallát. Four —s of the world, چهار دانك chehár-dáng.

Quatrain, رباعی rubá'iy.

Quay, بندر bandar gáh.

Queen, ملکه malikah. — at chess, فرزین fárzin.

Queer, غریب gharib.

Quell, نسلی کردن tasallí k.

Quench (thirst), تسکین دادن taskín d.; (fire), خاموش کردن khámúsh k.; طغوف کردن tufú k.

Question, n., سؤال su'ál (k.); پرسش pursish; مسأله mas-alah, pl., مسائل masáil; v., پرسیدن pursidan.

Quibble, ایهام íhám.

Quick, زود zúd; جلد jald;

سريع sari; مسرع musri; (hasty), عاجل 'ájl. —ly, کاس bizúdi. — lime, کلس kils; آهک áhak.

Quickness, زودی *zúdi*. — of apprehension, باریک بینی *bárik-bíní*.

Quicksand, دزدريك *duzd-rig*.

Quicksilver, آب سیم *sím-áb*; جیوه *jívah*; زیبق *zibak*.

Quiescence (of a letter), سکون *sukún*.

Quiescent (ditto), ساکن *sákin*.

Quiet, *n. a.*, مرده *muraffah*; راحت *ráhat*; آسایش *ásáyish*; *v.*, آرام دادن *árám d.*; ترفیه *tarfiyeh k.* —ly, یواش *yavásh*.

Quilt, توشك *túshak*; لحاف *laháf*.

Quilting, سوزنی *súzeni*; بخیه *bakhyah*.

Quince, به *bih*; سفرجل *safarjal*.

Quinine, کنه *kinch* — *kinch*.

Quinsy, خناق *khunák*.

Quintessence, ذات *zát*.

Quire, دسته *dastah*.

Quit, گذاشتن *guzáshtan*; فرو گذاشتن *farú-guzáshtan*.

Quite, بالکُل *bilkull*.

Quittance, برات *barát*.

Quiver, تیر دان *tír dán*; جعبه

ja'bah; تر کش *tarkash*; مقوس *mikvas*.

Quotation, ایراد *irád (k.)*.

Quoted (from the Korán), مقتبس *muktabas*.

Quoting (from the Korán), اقتباس *iktibás (k.)*.

Quotient, حاصل *hásil*.

R.

Rabbit, خرکوش *khar-gúsh*.

Race, اصل *asl*; نسل *nasl*; نسب *nasab*.

Race-course, میدان *maidán*; شرط *shart*.

Racing, مسابقت *musábakat*.

Rack, شکنجه *shikanjah (k.)*.

Radiance, سطع *sat*.

Radiant, منور *munavvar*.

Radical, اصلی *aslí*. —ly, املاً *aslan*.

Radish, ترب *turb*; فجل *fujul*.

Radius, نیم قطر *nim kútr*.

Raft, کَلک *kalak*.

Rafter, تیر *tir*.

Rag, پاره *páreh*.

Rage, قهر *kahr*; غیظ *ghaiz*; خشم *khishm*.

Ragged, پاره پاره *páreh páreh*.

Rai (the ancient Rhagis), ری
Rai.

Railer, عزال 'azzál.

Railroad, راه آهن ráh-i-áhan.

Raiment, لباس libás.

Rain, n., باران bārán; بارش
bārish; v., باریدن bārídan.

Rainbow, قوس قزح kaus i
kuzah.

Rainy, مطير mutír.

Raise, برآوردن bar ávardan;
بالا bálá k; pr. p.,
تشیید tashyíd (n.); رافع
ráf' (k.).

Raiser, فرازند farázendah.

Raisins, کشمش kishmish; مویز
mavíz.

Rake, خاک کش khák kesh.

Ram, غوچ ghúch; کوچ kúch;
(sign of the Zodiac), حمل
hamal; v., آكندن ákandan.

Rambling (in speech), درهم
dar ham bar ham.

Rampart, بارو bārú.

Ramrod, میل míl.

Rancid, ترش tursh.

Rancour, کین kin.

Random (at), بیمقود bí mak-
súd.

Rank (degree), مرتبه marta-
bah; قدر kadr; پایگاه pái-
gáh; رتبه rutbat. Of ele-
vated —, والا جاه vālá-jáh;
(file), صف saff, pl. صفوف
sufúf; in pl. (soldiers),
مصاف masáff. Breaking
the —, در saff-dar.

Ransom, n., فدیہ fidyah سر بها
sar-bahá (d.).

Rapacious, درنده darandeh.

Rapacity, طمع tamá.

Rape, زنا ziná (k.).

Rapid, تند tund. —ity, تندی
tundi.

Rapine, غارت ghárat (k.); نهب
nahb (k.).

Rapture, بیخودی bí-khudí.

Rare, نادر nádír; کمیاب kam-
yáb. — things, نادر na-
vádír.

Rarity, ندرت nudrat; طرفگی
turfagi; نادره nádírah, pl.
تعافت tuháfaját; تعافی
tahá'if.

Rascal, جوراوغی jauvalághí;
اوباش aubásh.

Rash, بی تحاشا bí-taháshá.

Rashness, دلبازی díl-bázi.

Rasp, سوهان síhám (k.).

Rat, موش *músh*.
 Rate, انداز *andáze*. The market —, نرخ بازار *nirakh i bázár*. At any —, بهر حال *behar hál*.
 Rather, بیشتر *bishtar*.
 Ratification, تصدیق *tasdiq* (n.).
 Ratified, قرار دار *kerár dár*.
 Ratio, مقدار *miqdár*.
 Rationally, عاقلانه *áqilánah*.
 Rations, جیره *jیره*.
 Ratsbane, سم الفار *samm ul fár*.
 Ravage, تاراج *táráj* (k.).
 Ravelled, درهم زده *bar ham zadeh*.
 Raven, غراب *ghuráb*.
 Ravenous, درنده *darandah*.
 Ravine, تنگ *tang*.
 Raving, شوریده *shúrideh*.
 Ravished, مفتوح *muftazah* (k.).
 Ravisher, رباننده *rubánindah*.
 Ravishing, دلستان *dilsitán*.
 Raw, خام *khám*.
 Rawness, خامی *khámí*.
 Ray, پرتو *partav*; شعاع *shu'á*, pl., اشعه *ash'ah*.
 Raze, منهدم کردن *munha-dim k*.
 Razor, موسی *músá*.

Reach, n., اندازه *andázah*; v., دست بردن *dast burdan*.
 Read, خواندن *khándan*.
 Readiness, آمادگی *ámádagi*; تهیه *tahiyeh*; تیاری *taiyári*.
 Reading, خواندگی *khándagi*; (the Kórán), قرات *kir'at*; تلاوت *tilávat* (k.).
 Ready, حاضر *házir*; آماده *ámádah*; تیار *taiyár*; مهیا *mu-haiyá*; در حضور *dar huzúr*; کمر بسته *kamar-bastah*.
 Real, عینی *'aini*.
 Reality, حقیقه *hakkiyet*. In —, واقعاً *vaki'an*; در حقیقت *dar hakikat*.
 Realm, مملکت *mamlakat*.
 Reap, خسورتن *hasúr-dan*; درو کردن *diro k*; درویدن *diraví-dan*; درودن *durú-dan*; pr. p., حماد *hisád*, or *hasád* (k.).
 Reaper, درونده *diravendah*; حماد *hasád*.
 Reaping-hook, داز *dáz*.
 Rear (of an army), چنارل *chandárvul*; v. t., (a child), پروردن *parvardan*; v. i., (a horse), سگزیدن *sikízídan*; pr. p. (a horse), چراغ پا *chirágh-pá* (sh.).

- Reason (wit), عقل 'akl ; (cause), سبب *sabab*. By — that, برای آنکه *beráyi ánkeh*.
- Reasonable, معقول *ma 'kúl*.
- Rebeck, رباب *rabáb*.
- Rebel, طاعی *tághí (sh.)* ; باغی *bághí* ; عاصی *'así (sh.)*, pl. سرکشیدن *'usát ; v.*, سر *sar* بار *bar* داشتن *dsh.* ; کردن *gardan* کشیدن *ksh.*
- Rebellion, عصیان *'isyán (k.)* ; باغی *baghy* ; معاصات *mu'ását (n.)* ; بغاوت *baghávát* ; اغتشاش *ightishásh* ; طغیان *tughyán*.
- Rebellious, مستعمر *musta'si*.
- Rebuke, زجر *zajr (n.)*.
- Receipt (discharge), قبض *kabz ul vusúl* ; (medical, etc.), نسخه *nus-kkeh* ; (getting), بازینافت *bázyáft* ; رسید *rasíd* ; (entry in an account), داخله *dá-khilah*. — and disbursement, دخل و خرج *dakhl u kharch*.
- Receipts, مداخل *mudákhil*.
- Receive, گرفتن *girifthan*.
- Receiver, کاسب *kásib*. — of good news, منتشر *mubtashir*.
- Receiving a bribe, رشی *ráshí*.
- Recent, تازه *tázeh*.
- Recess, گوشه *gúsheh*.
- Recitals, تقاریر *taqárir*.
- Recite, بر خواندن *bar khándan*.
- Reciter of stories, سرای داستان *dastán sarái*.
- Reckon, شمردن *shumurdan* ; شماریدن *shumáridan*.
- Reckoning, شمار *shumár (k.)* ; احتساب *ihtisáb*.
- Reclining, تکیه *takiyeh (z)*.
- Recluse, زاهد *záhid*, pl. زهاد *zuhád* ; تجرد کزین *tajarrud-guzín* ; خلوت نشین *khalvat-nishín* ; وقی *khalvat*. Like a —, زاهدانه *záhi-danah*. The life of a —, زاهدی *záhidi*.
- Recognition, تشخیص *tashkhis (d.)*.
- Recollect, یاد آوردن *yád a*.
- Recollection, یاد *yád*.
- Recommend, سپاریدن *sipáridan*.
- Recommendation, سفارش *sifá-rish (k.)* ; توصیه *tausíyeh (k.)*.

Recompence, پاداش *pádásh* ;
عوض *'ivaz* (d.) ; مکافات *mu-*
káfát (k.) ; مزد *muzd*.

Recompensed, ماجور *ma'júr* ;
مثاب *musáb*.

Recompensing, مשוב *musvib*
(n.).

Reconciliation, صلح *sulh* (k.) ;
تفیه *tasfiyeh* (n.).

Reconnaissance, جاسوسی *já-*
súsi (k.).

Record, v., ثبت کردن *sabt k.* ; n.,
دفتر *daftar* ; سبیل *sijil*.

Recourse to, متوسل *mutavassil* ;
رجوع *ruj'ú* (k.).

Recover (find), باز یافتن *báz y*.

Recovery (of health), افاق *ifákat* (y.) ; شفا *shifá* (y.).

Recreation, تفرج *tafarruj*.

Recrimination, ملامت *malá-*
mat (k.).

Recruit, جدید *jadíd*.

Rectifier, مصلح *muslih* ; مقوم
muqavvim.

Rectifying, معداق *misdák* (n.).

Rectitude, راستی *rástí* ; سداد
saddád ; صواب *saváb* ; صلاح
saláh ; رشد *rushd* ; قدوی
kadvá ; استقامت *istiqá-*
mat.

Rector (of a University), رئیس
rais ; مدرسه دارالعلوم
dar ul 'ulúm.

Recurrence, مراجعت *murája'at*
(k.).

Red, سرخ *surkh* (k.) ; احمر
ahmar ; قرمز *kirmiz*.

Redeem, وا خریدن *vá-kharídan*.

Redeemer, نجات دهنده *niját*
dihandeh.

Redemption, رهایی *riháí*.

Red-lead, شنگرف *shingarf*.

Redness, سرخی *surkhí* ; حمیت
humrat.

Redolent, معطر *mu'attar*.

Redoubt, قلعه *kal'ah*.

Redoubtable, مهیب *muhib*.

Redress, چاره *cháreh*. Seeking
—, استغاثه *istighásah*. — of
grievances, فریاد رسی *faryád-*
rasí.

Redresser (of grievances), فریاد
رس *faryád-ras*.

Reduce, کم کردن *kam k*.

Reduced (to poverty), مفتقر
muftakar. To be — to beg-
gary, در بدر شدن *dar ba dar*
shudan.

Redundancy, فزله *fazlah*, pl.
فضلات *fuzalát*.

Redundant, زاید *záid*.
 Reed, نی *nai*; قصب *kasab*. A place where — s grow, نیستان *naigistán*.
 Reedy, نئین *na'in*.
 Reel, *n.*, پیلی *píli*; *v.* (totter), یله شدن *yaleh sh*.
 Refer, نسبت کردن *nisbat k.*; رجوع کردن *rujú' k.*
 Reference, مراعات *muráfa'at* (*n.*); نسبة *nisbat*.
 Refine (butter, etc.), ماف کردن *sáf k.*; (metals), قال کردن *kál k.*
 Refinement, تربیت *tarbiyat*.
 Refiner, قالگر *kálgar*.
 Reflection (thought), فکر *fíkr* (*k.*); امعان *im'án* (*n.*); (shadow), عكس *'aks*.
 Reform, *v.*, اصلاح کردن *isláh k.*
 Reformer, مصلحت جو *maslihat-jú*.
 Refraction, انحراف *inhiráf* (*n.*).
 Refractory, عنید *'aníd*; بد *bad-mast*; سرکش *sar-kash*. Being — نمد *tamar-rud*. —ness, سرکشی *sar-kashí*.

Refrain, *v.*, وا ایستادن *vá is-tádan*.
 Refreshing, روان اسا *raván-ásá*.
 Refreshment, غذا *ghizá*.
 Refrigerator, یخچال *yakh-chál*.
 Refuge, پناه *panáh*; بست *bast* (*gr.*); معاذ *ma'áz*; مأمن *ma'man*. Taking —, ملجئ *multají* (*n.*); التجاء *iltijá* (*k.*). A place of —, مفر *mafarr*. We seek — in God, نعوذ بالله *na'úzu billáhi*. God is my —, معاذ الله *ma'áz Alláh*.
 Refund, باز دادن *báz d.*
 Refusal, انكار *inkár* (*gf.*); نفی *nafí* (*k.*).
 Refuse, *n.*, فضل *fazleh*.
 Refusing, رافض *ráfiz*.
 Refutation, رد کلام *radd i kalám* (*k.*).
 Regal, شہوار *shahvár*.
 Regard (affection), احترام *ihtirám* (*k.*); التفات *iltifát* (*k.*); (look), نظر *nazar* (*k.*). With — to, در باب *dar báb*. —less, غافل *gháfil*.
 Regency, حکومت *hukumat*.

Regent, نایب السلطنه *náib us Sultanat*.

Regiment, فوج *fauj*.

Region, اقلیم *iklim*; مرز *marz*.

Register, n., دفتر *daftar*; سجل *sijil*, pl. سجل *sujúl*; جریده *jaridah*, v.; to — a letter, سفارش کردن *sefáresh k*.

Regret, غم *gham* (*kh.*); افسوس *afsús* (*kh.*); حسرت *hasrat*; فکنت *tahassur*; فکنت *fuknat*.

Regretting, متأسف *muta'assif* (*h.*).

Regular, مستمری *mustamirrí*.

Regularity, نظام *nizám* (*d.*).

Regulating, مدبر *madabbir* (*k.*); انتظام *intizám* (*n.*).

Regulation, قاعده *á-in*; آیین *ká'idah*; دستور العمل *dastúr ul 'amal*.

Rehearsal, تکرار *takrár* (*k.*).

Reign, n., پادشاهی *pád-sháhi* (*k.*); حکمرانی *hukmrání* (*k.*). (time), جلوس *julus*.

Reinforcements, امداد *imdád* (*d.*).

Reins, عنان *ínán*; جلو *zilau* (*ksh.*).

Reiteration, تاکید *taakíd* (*n.*).

Rejection, رد *radd* (*k.*).

Rejoice, شاد شدن *shád sh*; تهلل کردن *tahlíl k*; pr. p., منبسط *mubhij* (*n.*); منبسط *mumbasit*. — at another's misfortunes, شامت *shamátat* (*k.*). — at good news, ابشار *ibshár* (*n.*).

Rejoiced (with good news), مبشر *mubashshar* (*h.*).

Rejoin, باز آمدن *báz ámadan*.

Rejoinder, رد جواب *radd i javáb*.

Relapse, نکس *nuks* (*k.*).

Relate (a story), آوردن *ávar-dan*.

Related, منسوب *mansúb*; نسبی *nisbatí*.

Relation (story), حکایت *hiká-yat*; (reference), نسبت *nisbat*; (relative), رسته دار *rishtah-dár*; قریب *karíb*.

Relations (kindred), خویشان *khishán*; اقارب *aqaríb*; قریاء *kurabá*.

Relationship, قری *kurbá*; خویشی *karábat*; قرابت *khíshí*; مقرب *mukrabat*.

Relator, محدث *muhaddis*.

Release, *n.*, خلاص *khilás* (*d.*);
v., رهاندن *rahándan*; رها
 کردن *rahá k*; *pa. p.*, مستخلص
mustakhlas.

Relenting, رحم *rahm* (*k.*).

Reliable, معتمد *mu'tamad*.

Reliance, وثوق *vasúk*; اعتماد
'itimád; اتکا *ittiká*.

Relied (upon), معول *mu'avval*.

Relief, عون *'aun*.

Relieve, فارغ کردن *fárig h k*.

Religion, دین *din*, *pl.* ادیان
adyán; مذهب *muzhab*; ملت
millat, *pl.*, ملل *milal*; کیش
kish. Of the same —,
 همکیش *ham-kish*. Promoter
 of —, دین پرور *din-parvar*.
 Belonging to —, دینی *dini*.

Religious, خدا مشرب *khudá
 mashrab*; دین دار *din-dár*.
 A — life, زهادت *zahádat*.

Relinquishing, ترك *tark* (*k.*).

Relinquishment, فرو گذاشت
*farú-guzásh*t.

Relish, مزه *mazah*; *pr. p.*,
 مزه دار *mutalazziz*; متلذذ
mazah-dár.

Reluctance, ایا *ibá*.

Reluctant, ابی *abí*.

Relying upon, متکی *muttaki*.

Remain, ماندن *mándan*. To
 — fixed in the memory, یاد
 بودن *yád búdan*.

Bemander, مابقی *mábáki*; ما
 بقیه *má báki*; باقی *báki*; بقیه
bákiyeh.

Remains (of victuals), نیم خورده
ním-khurd; الشش *alush*;
 الوش *alúsh*.

Remand, موقف *muvaqqaf* (*n.*).

Remark, نظر کردن *nazar k*.

Remarkable, غریب *gharíb*.

Remedy, چاره *chárah*; علاج
'iláj; درمان *darmán*. Ap-
 plying to a —, مداوات *mu-
 dávat* (*n.*); معالج *mu'áliz* (*n.*).

Remember, یاد داشتن *yád-
 dáshtan*.

Remembrance, یاد آوری *yád
 ávári*; یاد کاری *yád-gári*;
 ذکر *zikh*.

Remind, یاد دادن *yád-d*.

Remission, معافی *mu'áfí*.

Remissness, مواهنت *muváha-
 nat*; تراخی *tarákhí*.

Remit (sin, etc.), آمرزیدن
ámurzídan.

Remittance, ارسال *irsál* (*n.*).

Remnants, باقی *bákiyati*.

Remonstrance, مواخذة *muvâ-khazat* n.; معارضة *mu'ârezeḥ* (k.).
 Remorse, ارمان *armân*; تاسف *taassuf*.
 Remote, دور *dûr*; مقصى *muḥsâ*.
 —ness, دورى *dûrî*.
 Removal (from office), عزل *'azl* (k.); خلع *khaṭ* (k.).
 Removing (to a distance), تباعد *tab'îd*; اباعد *ib'âb*.
 Remuneration, اجرت *ujrat*.
 Remunerative, مفيد *mufîd*.
 Rend, دریدن *daridan*.
 Render, پس دادن *pas d*.
 Rendezvous, میعاد *mî'âd*. —
 for troops, عرض گاه *'arz-gâh*.
 Renegade, مرتد *murtadd*.
 Renewal, تجدید *tajdîd* (k.).
 Renewing, مجدد *mujaddîd* (n.).
 Rennet, شیر مایه *mâyah i shîr*; پنیر مایه *shîr-mâyah*; پنیر مایه *panîr-mâyah*.
 Renounce, انکار کردن *inkâr k*.
 Renown, نیک نامی *nîk nâmi*.
 Renowned (person), مشهور *mash-hûr*, pl., مشاهیر *mashâ-hîr*.

Rent (fissure), چاک *châk*. —
 (hire), کرایه *kirâyah*; جیره *jîreh*; اجاره *ijâreh* (d.). —
 free, لا خراج *lá kharâj*. —
 roll, هست و بود *hast u bûd*.
 Renunciation of one's kindred, قطع (رحیم) *kaṭ* (i *rahim*).
 Repairing, مرممت *marammat* (k.); تعمیر *ta'mîr* (k.); رتق *ratk* (n.).
 Reparation, تدارک *tadâruk*.
 Repairs, اصلاح *islâḥ*.
 Repartee, لطیفه *latîfeh*.
 Repeal, نسخ *naskh* (k.).
 Repeat, باز گفتن *bâz gf.*; pa. p., مکرر *mukarrar* (k.).
 Repeatedly, مکرراً *mukarraran*.
 Repelling, نافی *nâfî* (k.); رادع *râdî*; استرداد *istirdâd* (n.).
 Repentance, توبه *taubeh* (k.); انابت *inâbat*; پشیمانی *pashi-mâni* (k.); ندامت *nadâmat* (ksh.).
 Repenting, تائب *ta'ib*.
 Repetition, اعاده *i'âdat*.
 Replete, مملو *mamlû*.
 Repletion, امتلاء *imtilâ*.
 Reply, جواب *javâb* (d.); v., باز گفتن *bâz gf.*

Report, آواز *ávázah* ; شهرة *shuhrat*, or *shuhrah* (*d.*).

Reporter, ناقل *nákíl*. Government —, روز نامه نویس *rúz-námah navís* ; وقایع نویس *vaqá'i navís* ; وقایع نگار *vaqá'i nigár*.

Repose, *n.*, راحت *ráhat* ; آرام *árám*. Enjoying —, مطمئن *mutmain* ; *v.*, آرامیدن *árámi-dan* ; آسودن *ásúdan*.

Reprehended, ملوم *malúm* (*s.*) ; معاتب *mu'áteb* (*k.*).

Reprehensible, مقصر *muqas-sar*.

Represent, *v.*, اظهار کردن *izhár k.* ; *pa. p.*, معروض *ma'rúz*.

Necessary to be —, واجب *vájib ul 'arz*.

Representation, گزارش *guzá-rish*. To make a —, غرض کردن *'arz k.*

Reprieve, مهلت *mukhlát* (*d.*).

Reprimand, تاذیر *ta'zír* (*d.*).

Reprisal, قصاص *kisás*.

Reproach, *n.*, دشنام *dushnám* ; عتاب *'itáb* (*d.*) ; طعن *tá'n* ; ملامت *malám* ; ملامت *malá-mat* (*k.*) ; *v.*, نكوهیدن *nikú-*

hidan ; *pr. p.*, تعاتب *ta'attub* ; تشنيع *toshnî* ; نكوهش *nikúhish*.

Reprobate, مردود *mardúd*.

Reproof, سرزنش *sar-zanish*.

Reprover, لایم *láim*.

Reptile, حشرة *hashrat*, *pl.* *hasharát* ; حوام *havámm*. Noxious —, حوام *havámm i zarar-rasán*.

Republic, جمهور *jamhúr*.

Repudiation, تطليق *tatlík* (*k.*).

Repugnance, نفرت *nifrat*.

Repugnant, مخالف *mukhálif*.

Repulsed, منفی *manfî* ; مردود *mardúd* ; مندفع *mundafî*.

Repulsion, رد *radd* (*k.*) ; دفع *daf* (*k.*) ; مدافعت *mudá-fa'at*.

Repulsive, زشت *zisht*.

Reputable, محترم *muhtaram*.

Reputation, نيك *ábbrú* ; نيك نامی *nik-namî* ; ناموس *námús* ; حرمة *hurmat*.

Repute (of good), نكو نام *nikú-nám*.

Request, درخواست *dar-khást* ; *n.*, خواهش *kháhish* ; *v.*, درخواست *dar-khástan*.

Require, داشتن لازم *lázim dsh*;
خواستن *khástan*; *pa. p.*,
مطلوب *matlúb*; مقتضی *muk-*
tazá. Not —, نا خواست *ná*
khást; *pr. p.*, مستلزم *mustal-*
zim; مقتضی *muktazí*.

Requisite, درکار *dar-kár*; طلبی
talabí, *in pl.*, لوازم *lavázim*.

Requisitions, مبالغیات *mubta-*
ghayát.

Requital, مجازات *mujázát (k.)*.

Rescue, رها *rihá (d.)*.

Research (deep), توغل *tavagh-*
ghul; غور رسی *ghaur-rasí*.

Resemblance, مشاكات *mushá-*
kalat; تشبيه *timsál*; تشبيه
teshbíh, pl. تشابه *tashábíh*.

Resemble, مانستن *mánistan*;
pr. p., همانند *ham-mánand*;
متشابه *mushákil*; متشابه
mutashábíh.

Resentment, خشم *khishm (n.)*.

Reserve, برودت *barúdat*.

Reserved, برود *barúd (h.)*.

Reservoir, حوض *hauz*.

Reside, ساکن بودن *sákín b.*

Residence, تمکن *tamakkun*;
سکونت *búd-básh* بود باش
sukúnat. A place of —,
مرز *marz-bim*.

Resident (political), بالیوس
báliyús.

Residue, بقیه *baqiyyeh*.

Resignation (official), رخصت
rukhsat (qr.); (of mind),
تسلیم *taslím*.

Resistance, مقاومت *mukávamat*
(k.); مخالفت *mukhálafat*
(n.).

Resolute, مستمر *mustamirr*.

Resolutions, تقالیب *taqálíb*.

Resolve, *n.*, عن *'azm*; *pr. p.*,
تصمیم *tasmím*; جازم *jázim*
(k.).

Resort, مأب *ma'áb*.

Resource, چاره *cháreh*.

Respect, احترام *ihtirám (k.)*;
توقر *tuvak-* *takrím (n.)*; *pr. p.*, اعزاز
'ázáz; *pa. p.*, معتبر *mu'tabar*. Not
—, بی اعتبار *bí-'itebár*.

Respectful, متواضع *mutavází*.

Respecting, در باره *dar báreh*.

Respiration, تنفس *tanaffus*.

Respite, احوال *ihmál (k.)*.

Resplendent, رخشان *rakhshán*.

Respond, اجابت کردن *ijábat k.*

Responsible for, ضامن *zámin*
(h.).

Responsibility, التزام *iltizám*.

- Rest, *v.*, آرامیدن *ású'idan*; آرامیدن *árámídan*; *n.*, (repose), *ásáyish*; راحت *ráhat*; (remainder), باقی *báki*.
- Resting-place, آرامگاه *árám-gáh*; تکیه *takyeh-gáh*.
- Restitution, واپس *vá-pas*; استرداد *istirdád* (*k.*).
- Restive, سرکش *sar kesh*.
- Restless, بیقرار *bi-kal*; بیقرار *bí-kaarár*.
- Restoration, اصلاح *isláh* (*k.*); (building), تعمیر *tá'mír* (*k.*).
- Restore, وادادن *vá d.*
- Restrain, *v.*, بازداشتن *báz dsh*; *pa. p.*, محتبس *muhtabis*; *pr. p.*, احتباس *ihtibás*. — one's passion, اعتكاف *i'tikáf* (*n.*).
- Restraint, امتناع *imtiná*; قید *kaid*.
- Restriction, حصر *hasr* (*k.*).
- Restricted (to a certain time), موقت *muvaqqat*.
- Result, نتیجه *natijah*, *pl.* نتایج *natáij*; انجام *anjám*.
- Resume, باز یافتن *báz yáftan*.
- Resurrection, رستخیز *rasta-khíz*; نشور *nushúr*; (the

- day of), قیامت (روز *rúz-i-*) *kiyámat*.
- Resuscitation, احیا *ihyá* (*k.*).
- Retail, خرده *khurdah*; فروختن *farúkhtan*).
- Retain, نگاه داشتن *nigáh dsh*.
- Retaliation, قصاص *kisás* (*k.*); پاداش *páddsh* (*d.*).
- Retention, حبس *habs*.
- Retentive, حافظ *háfiz*.
- Retinue, کوبه *kaukabeh*; اتباع *atbá*; خدم و حشم *khadam o hasham*.
- Retire, *v.*, بازگشتن *báz gashtan*. Permission to —, رخصت *rukhsat*; *pa. p.*, محتجب *muhtajib*; *pr. p.*, مدبر *mudbir*.
- Retirement, عزلت *'uzlat*; خلوت *khalvat*; (religious), گوشه *gúshah-nishín*.
- Retraction (of words), رد سخون *radd-i-sukhún* (*k.*).
- Retreat, قهقري *kahkhará* (*k.*); *v.*, پشت دادن *pusht d.*
- Retribution, سزا *sazá*; مكافات *mukáfát*.
- Retrospection, باز پس *báz-pas*.
- Return, *n.*, بازگشت *bázgasht*; رجوع *murájá'at* (*k.*); مراجعت

rija' (n.); رجوع *rujū'* (k.).
 The place of — مرجع *marjī'*; v., باز کشتن *báz gashtan*; برکشتن *bar-gash-tan*; pr. p., معادوت *mu'áva-dat*; اعاده *i'ádat*; pa. p., مسترد *mustaradd*.
 Reveal (a secret), فاش کردن *fásh k.*; (a religion), الهام کردن *ilhám k.*; pa. p., مکشوف *makshúf*; pr. p., (a secret), pardah برد *pardah-bar andáz*.
 Revealer, معین *mu'lin*; کشاف *kashsháf*.
 Revel, ولیمه *valímah*.
 Revelation, تنزیل *tanzil*; وحی *vahí*.
 Revelry, عیش و عشرت *'ish o 'ishrat*.
 Revenge, انتقام *intikám* (k.); قصاص *ķisás* (gr.).
 Revenue, مالیات *máliyát*; مالگوزاری *málguzári*.
 Reverence, تعظیم *ta'zím* (k.); پا بوسی *pá búsi*.
 Reverie, خیال *khayál*.
 Reverse, عکس *'aks*.
 Review (troops), سان دادن *sán-d*.
 Reviling, سب *sabb* (k.).

Revision, تعمیم *tas-híh* (k.).
 Revive, زنده کشتن *zindah gashtan*; pr. p., احیا *ihyá* (k.); منشیر *munshir*.
 Revocation, رد *radd*.
 Revolt, بغی *baghi* (k.); یاغیگری *yághí garí* (k.).
 Revolution, گردش *gardish*; دور *daur*; دوره *daurah*. — of the heavens, دور چرخ *daur i chirkh*; (change), انقلاب *inkiláb*; اختلال *ikhtilál*.
 Revolving, دایر *dáir*; دوار *dav-vár* (n.).
 Reward, اجر *ajr*; مزد *muзд*; اجرت *ujrat*.
 Rhetoric, نطق *nutk*. — al, —ian, منطقی *mantikí*.
 Rheum, زكام *zukkám*.
 Rheumatism, باد *bád*.
 Rhinoceros, کرکدن *karkad-dan*.
 Rhubarb, ریوند *riwand*. China —, ریوند چینی *riwand i chiní*.
 Rhyme, قافیه *káfíyeh*.
 Rhythm, سجع *saj*.
 Rhythmical, مسجع *musajja'*.
 Rib, دنده *dandeh*.
 Riband, تور *ķaur*.

Rice, برنج *birinj*. — seller, رزاز *razzáz*.

Rich, دولت‌مند *dāulat-mand*; غنی *ghaníy*; توانگر *taván-gar*; با نوا *bá-navá*. — men, اغنیاء *aghniyá*.

Riches, مال و اموال *mál u am-vál*; توانگری *ghaná*; *tavángarí*; دال *daval*. Be-longing to —, مالی *málíy*.

Rickety, لك *lak*.

Riddle, چیستان *chístán*; رمز *ramz*.

Ride, v., سوار شدن *suvár sh.*, سواره رفتن *suváreh r.*

Rider, سوار *suvár*; راکب *rákib*.

Ridge, نغر *sughr*, pl. نغور *sughúr*.

Ridicule, خه *khah*; ریشخند *rish-khand* (k.); تسخر *tas-khar* (n.).

Ridiculing, مستهزی *mustahzí* (n.).

Ridiculous, مضحك *muzhik*; مسخره *maskhareh* (s.).

Riding side by side, هم‌بان *ham-inán*. — coat, بارانی *bárání*.

Rifle, تفنگ *tufang*. Long —, شمشال *shamkhál*.

Right (true), درست *durust*; صائب *sáib*; سدید *sadid*; حق *hak*, pl. حقوق *hukúk*. — or wrong, *nolens volens*, خواه مخواه *kháh makháh*; حق نا حق *hak ná hak*; (side), راست *rást*; میمنه *maimanah*; یمین *yamín*. To the — hand, یمیناً *yamí-nan*.

Righteous, صالح *sálih*. — men, صالحه *sulahá*. — ness, صواب *saváb*.

Rigid, جامد *jámíd*. — ity, سختی *sakhtí*.

Rigour, شدت *shiddat*.

Rim, لب *lab*.

Rind, پوست *púst*. — of a poppy, یلغز *yalghaz*.

Ring, حلقه *halkah*. Finger —, انگشتی *angushtari*. — dove, قمری *kumríy*; فاخته *fákhtah*.

Ringlet, زلف *zulf*; طره *tur-rah*; کیسو *gísú*; کلاله *kulálah*.

Ringworm, بهق *bahaq*.

Riot, غوغا *ghaughá*.

Rioter, اوباش *aubâsh*.
 Rip up, بر دریدن *bar darîdan*.
 Ripe, رسیده *rasidah*.
 Ripen, پختن *pukhtan*.
 Ripeness, رسیدگی *rasîdagî*.
 Rise, بر شدن *bar shudan*;
     برخاستن *bar khâstan*; خاستن
     khâstan; خیزیدن *khîzîdan*.
 Rising (of the sun, &c.), طلوع
     tulû.
 Risk, *n.*, خطر *khatar*; *v.*, (one's
     life), سر باختن *sar-bâkhtan*;
     pr. p., (one's life), جانبار *jân-*
     bâz.
 Rissole, کوفته *kúftah*.
 Rite, طریقت *tarîqat*.
 Rival, حریف *harîf*, *in pl.* اغیار
     aghyâr.
 Rivalry, رقابت *raqâbat*.
 River, رود *rûd*; نهر *nahr*.
     Large —, دریا *daryâ*. Small
     —, جوی *jûy âb*; جوی
     jûy. Bed of a —, رود بار
     rûd-bâr; رود خانه *rûd khâneh*.
 Rivet, پرچین *parchîn* (*k.*).
 Rivulet, دریاچه *daryâcheh*.
 Road, راه *râh*; راه *rah*; سمت
     samt; طریق *tarîk*, *pl.* طرق
     turuk; سبیل *sahîl*; مسلك
     maslik. High —, ره گذر

rah guzar; شاهراه *shâh-râh*;
 راه سر *sar i râh*. Rugged
 —, شرفنج *sharfanz*. —
 guide, راه بر *râh-bar*; بلد
     balad. — watch, کنر بان
     guzar-bân.
 Roan (horse), قزل *kizil*.
 Roar, غریدن *ghurîdan*.
 Roaring, غرند *gharendah*.
 Roast, کباب *kabâb* (*k.*).
 Rob, دزدیدن *duzdîdan*.
 Robber, دزد *duzd*. Highway
     —, راه زن *rah-zan*; سالوک
     sâlûk; معلوک *sa'lûk*; حرامی
     harâmîy; قزاز *kazzâk*; قاطع
     الطریق *kâtî ut tarîk*. —s'
     den, یتیم خانه *yatîm khânah*.
 Robbery, دزدی *duzdî*; رهزنی
     rahzanî.
 Robe, کسوت *kisvat*.
 Robust, تنومند *tanûmand*; یلوک
     yalûk. — ness, تنومندی
     tanûmandî.
 Rock, صخره *sakhrâh*.
 Rocket, تیر هوا *tîr-i-havâ*.
 Rocky, سنگی *sangî*.
 Rod, چوب *chûb*.
 Roe (deer), آهو *âhû*; (of fish),
     ماهی تکه *tukhm-i-mâhî*.

Rogue, گریه مسکین *gurbah-i-miskín*; جو ولاغی *jo va-lághí*.

Roll, طومار *tumár*; لوله *lúlah*.

Rent —, طومار جمع *tumár i jama'*.

Rolling, غلطان *ghaltán (k.)*.

— pin, وردانه *vardánah*.

Romance, افسانه *afsánah*.

Romp, بازی *bázi (k.)*.

Roof, بام *bám*; (ceiling), سقف *sakf*. High pitched —, خرشته *khar-pushtah*. Arched —, طارم *táram*.

Rook, کلاغ *kallágh*.

Room, اتاق *oták*. — on roof, بالا خانه *bálá kháneh*; Pillared —, تالار *tálár*.

Root, بیخ *bíkh*; اصل *asl*; pl. أصول *usúl*; بن *bun*. — and branch, سروشاخ *sar u sháksh*; سرو بن *sar u bun*.

Rope, رِسمان *rasan*; رِسمان *rís-mán*; طناب *tanáb*, or تنف *tenef*; حبل *habl*. — for strangling, خناق *khínák*. — for binding the load upon a beast of burden, شریط *sharít*. — with which the fore feet of a horse are tied, پا بند *pá-*

band. — dancer, دار بار *dár-bár*. — maker, رسن کر *rasan-gar*; حبال *habbál*.

Rosary, تسبیح *subhah*; تسبیح *tasbih*.

Rose, گل *gul*; ورد *vard*. Wild white —, نسرین *nisrín*. — bud, همسود *hamsúd*. — garden, گلستان *gulistán*; گلشن *gulshan*. — tree, گلبون *gulbun*. — water, گلاب *guláb*. Conserve of —, گل قند *gul-qand*; گل شکر *gul-shakar*.

Rosin, سقز *sakiz*.

Rosy, وردی *vardí*. — cheeked, گل رخ *gul-rukh*.

Rot, پوسیدن *púsídan*.

Rotten, پوسیده *púsídáh*.

Rouge, غارز *gházah*.

Rough, درشت *durusht*; خشن *khushn*; وعر *var*; نا تراشیده *ná-taráshidáh*.

Round, گرد *gird*; مدرور *mu-davver*; مستدیر *mustadír*. — about, گرداگرد *gird á gird*.

Rouse, v. t., بیدار کردن *bídár k.*; pr. p., بخت *ba's (n.)*.

Rout, انهزام *inhizám (k.)*; هزیمت *hazímat (n.)*.

Row (rank), *n.*, قطار *kitár*;
 صاف *saff*; سطر *satr*; *v.*, (a
 boat), پارو کشیدن *páru kesh*.

Royal, شاهانه *sháhánah*; سلطانی
sultání; شاهوار *sháh-vár*;
 ملکی *malikí*; ملوکانه *mulú-
 kánah*; خسروی *khusraví*.
 — edict, طمغا or طمغه *tamghá*.
 — entertainment, شیلان *shí-
 lán*. — mandate, یاسا *yásá*;
 یرلیغ *yarlıgh*.

Royalty, شاهی *shahí*; شاهی
sháhi.

Rub, مالیدن *málídan*; فرسودن
farsúdan.

Rubbed out, سوده *súdah*.

Rubbing, مالش *málísh (k.)*.

Rubbish, خاشاک *kháshák*;
 خالصه *khaláshah*; و خس
 خاشاک *khas u kháshák*; خار
 حطام *khár u khas*; حطام
hutám.

Ruby, لعل *la'íl*; یاقوت *yakút*.

Rudder, دنبال *dumbál*.

Rude, بیعنائیت *gustákh*; بیعنائیت
bí'ináyat; کاور زور *gáu-zúr*;
 بی ادب *ná-muláym*; بی ادب
bí-adab. — ness, مردمی *ná-
 mardumí*; گستاخی *gus-
 tákhí*.

Rue (herb), سداب *sudáb*.

Rueful, غمگین *ghamgín*.

Ruffian, اوباش *aubásh*.

Rug, فرش *farsk*.

Rugged, درشت *durusht*.

Ruin, خرابی *kharábi*; بایمال
pái-mál; پامال *pámál*; دمار
damár.

Ruined, خراب *kharáb (k.)*;
 تباہ *tabáh*; مخروب *makhrúb*.
 برباد *bar bád*.

Ruining, اساعت *izá'at (k.)*.

Rule (dominion), حکم رانی
hukm-rání (k.); (custom),
 قاعده *ká'idah*, *pl.* قواعد *ka-
 vá'id*; رسم *rasm*; طریقه
tarikah; ضابطه *zábitah*. By
 one — یکرده *yak-zadah*.

Ruler (for lines), مسطر *master*
(k.); خط کش *khatt-kash*;
 (sovereign), فرمان ده *farmán-
 dih*; فرمان روا *farmán-ravá*.

Rules (usages), رسمیات *ras-
 míyát*; سنن *sunan*.

Rumination, نشخوار *nish-khár*
(k.).

Rumours, اراجیف *ardjíf*;
 گفتگو *guftogú*.

Rump, سرین *surín*.

Run, تاختن *dauidan*; *tákhtan*. — away (said of horses), رم کردن *ram k.*
 Runaway, *n.*, فراری *farári.*
 Runner, دونده *davendak.*
 Running, دو *dav*. — away (as a slave), اباقی *ibák.* — over, لبریز *labriz.* — fast, دوان *daván.*
 Rupee, روپیه *rúpiyah.*
 Rupture, ruptured, دبه *dabah*; (hernia), فتق *fatk.*
 Rural, روستائی *rustá-i.*
 Ruse, حيله *hilat*; مكيدۀ *maktadah.*
 Rush (reed), پيزر *pizar*; (spring), هجوم *hujúm (k.).*
 — mat, بوريا *búriyá.*
 Rust, زنگ *zang.*
 Rustic, روستا زاده *rústá-zádah.*
 Rusty, زنگ گرفته *zang girifteh.*
 Bye, كندم سيه *gandum i siyah.*

S.

Sabbath, سبت *sabt.*
 Sable, سمور *sammúr.*
 Sabre, شمشير *shamshír.*
 Sack, *n.*, چوال *chuvál*; چوال *juvál.* — cloth, پلاس *palás.*

— making, جوال دوزی *juvál-dúzi*; *v.*, (a city), غارت کردن *ghárat k.*
 Sacred, حرم *haram*; مقدس *mukaddas.* — ness, قدس *kuds.* — sites, معابد *ma'ábíd.*
 Sacrifice, *n.*, قربان *kurbán (k.);* فدا *fidá (k.);* ذبح *zabh (n.);* *v.*, بسمل کردن *bismil kerdan*; *pa. p.*, ذبح *zabih*; *pr. p.*, نحر *nahr.*
 Sacrificer, ذابح *zábih.*
 Sacrilegious, پليدانه *palidánah.*
 Sad, دلتنك *dil-tang (s.);* دلگیر *dil-gir (s.);* غمگين *gham-gín.*
 Saddle, زين *zín (k.);* سرج *sarj.* — bags, خرجين *khurjin.* — cloth, غاشيه *gháshiyeh*; زين پوش *zín-púsh*; برزغۀ *barazghah.* — straps, فتراك *fitrák.*
 Saddled, مسرج *musarraaj.*
 Saddler, زين ساز *zín-sáz*; زين كړ *zín-gár.*
 Sadness, ملال *malál*; ملالت *malálat*; غم *gham.*
 Safe, امين *amín*; ايمن *áiman*; سالم *sálim.*

Safer, safest, اسلام *aslam*.
 Safety, سلامت *salámat*; امان *amán*.
 Saffron, زعفران *za'farán*; هجوان *najván*. Wild —, لازه *lá-zhak*. — coloured, مزعفر *muza'far*.
 Sagacious, نکته دان *nuktah-dán*; دانا *dáná*.
 Sagacity, فراست *firásat*; کیس *kais*; زیرکی *ziráki*.
 Sagapenna (medicinal herb), سگبین *sakbínaj*.
 Sage (herb), سالبیه *sálbiyah*; (man), حکیم *hakim*.
 Sago, سابو دانه *sábú-dánah*.
 Sail, بادبان *bád-bán*; شراع *shirá'* (*ksh. z.*); جل *jall*, or *jull*.
 Sailor, ملاح *malláh*.
 Saint, ولی *valí*; پیر *pír*.
 Sake of, برای از *az berái*. For the —, بواسطه *bevásateh*; من اجل *min ajl*; پاسخاطر *pás-khátir*.
 Salamander, سمندر *samandar*.
 Sal-ammoniac, نشادر *mushádir*; نوشادر *núshádir*.

Salary, موابج *mavájib*; سالیانه *sáliyánah*; ادرار *idrár*; جامعیه *jámikíyeh*; جامگی *jámagí*.
 Sale, فروخت *farúkht*; فروش *farúsh*; بیع *bai*. — by auction, مزاد *muzádd*.
 Salep (medicinal root), ثعلب *sa'leb* i *misrí*.
 Saline, نمکزار *namakzár*.
 Saliva, خیر *khíyú*; آب دهن *áb i dahan*.
 Sallying forth, خروج *khurúj* (*k.*).
 Salmon, آزاد ماهی *ázád máhí*.
 Salt, نمک *namak*; (brackish), شور *shúr*. — cellar, نمکدان *namak-dán*. — marsh, شورستان *shúristán*. — pan, نمکزار *namak-zár*. — works, خالی *khálari*.
 Salted, مالح *málih*; نمکین *namakín*.
 Saltpetre, شوره *shúrah*.
 Salubrious, صحت بخش *sihhat bakhsh*.
 Salubrity, عافیت *'áfiyat*.
 Salutary, سازگار *sáz-kár*.
 Salutation, سلام *salám* (*k.*); تحية *tahíyat* (*k.*), pl. تحیات *tahíyát* (*k.*).
 Salvage (seam), درز *darz*.

Salvation, سلامت *salámat*.
 Salve, ضماد *zamád*.
 Salver, سینی *síní*.
 Same, همین *hamín*; همان *hamán*; مثل *misál*.
 Sample, نمونه *namúnah*.
 Sanctified, مقدس *mukaddas* (*k.*).
 Sanctifying, تقدیس *taqdis* (*n.*).
 Sanction, اذن *izn* (*d.*).
 Sanctity, قدس *kuds*.
 Sanctuary (holy place), حرم *harím*. Place of —, بست *bust*.
 Sand, ريك *rig*; رمل *raml*. — grouse, قطا *katá*.
 Sandal, نعلین *na'lin*. — wood, سندل *sandal*; صندل *sandal*; چندن *chandan*.
 Sanguinary, خونخوار *khún-khár*.
 Sanguine, متوقع *mutavakkf*.
 Sap, شیر *shírah*.
 Saphena vein, مافن *sáfin*.
 Sapper, بیلدار *bildár*.
 Sapphire, یاقوت کبود *yákút i kabúd*.
 Sarcasm, طنز *tanz*; هجو *hajv*.
 Sarcastic, مستهزی *mustahzi*.

Sarcophagus, تابوت *tábút*.
 Satan, شیطان *shaitán*.
 Satiated, سیر *sír* (*sh*).
 Satiety, شع *shab'*; سیری *sírí*.
 Satin, اطلس *atlas*.
 Satire, هجو *hajv* (*k.*).
 Satirist, حاجی *hájí*.
 Satisfaction, رضا مندی *riza mandí*. Mutual —, راضی *tarází*.
 Satisfied, راضی *rází* (*k.*); موفق *muvaqqá* (*n.*). Soon —, سبک *sabuk-sír*.
 Satisfying the heart, دل نشین *dil-nishín*.
 Saturation, شع *shab'*.
 Saturday, شنبه *shambeh*.
 Saturn, کیوان *kaiván*; زحل *zuhl*.
 Sauce, چاشنه *chashnah*.
 Saucepan, دیک *dig*.
 Saucer, نالیکی *nálbegí*.
 Saucy, گستاخ *gustákh*.
 Savage, جنگلی *jangali*.
 Save, *v.*, نجات دادن *naját d.*; خلاص کردن *khilás k.*
 Saviour, نجات دهنده *niját dihandeh*.
 Savour, خوش ذائقه *khush-záikah*.

Saw, ارّه *arraḥ* (*ksh.*); منشار *minshār*; يوسه *yūsah*. — dust, رندش *randish*.
 Saxifrage, قلت *kalt*.
 Say, گفتن *guftan*.
 Saying, قال *kāl*; قول *kawl*.
 Scab, گر *gar*.
 Scabbard, غلاف *ghilāf*.
 Scabby, کرکین *gargīn*.
 Scaffold, دار *dār*.
 Scalding, سوزان *súzán*.
 Scale, درجه *darajeh*. Fish —, پولک *púlak*. In ascending —, متعاعد *mutasá'id*.
 Scales (weighing), ترازو *tará-zú*; (dross), نخج *nakhjad*; خراشه *khuráshah*.
 Scalp, شوات *shavát*.
 Scalpel, مشرط *mishrat*.
 Scandalize, بهتان *buktán*.
 Scandalous, زبون *zabún*.
 Scanning (verse), تقطیع *takti'* (*k.*).
 Scar, داغ *dágh*.
 Scarce, کم *kam*.
 Scarcely, با دقت *bá diḡḡat*.
 Scarcity, گران *garání*; قلة *killut*.
 Scare-crow, نظار *nuttár*.

Scared, نغار *naffár*. To be —, شمیدن *shamídan*; رمیدن *ramídan*.
 Scarlet, قرمز *kirmiz*.
 Scarred, دار داغ *dágh-dár*.
 Scatter, فشاندن *fishándan*; پراکندن *afshándan*; پراگندن *parágandan*; پ. پ., ریخته *ríkhtah*.
 Scavenger, کناس *kannás*.
 Scene, مجلس *majlis*.
 Scent, بو *bú*.
 Scented, بودار *bú-dár*.
 Sceptic, شكاك *shakák*. —isin, شبهه *shubheh*.
 Scheme, اختراع *ikhtirá*.
 Schism, بدعت *bid'at*.
 Schismatics, خوارج *khavárij*.
 Scholar, تلمیذ *talmíz*, pl. تلامیذ *talámíz*; تلامذه *talámizah*.
 School, مکتب *maktab*; کتاب *kuttáb*. —fellow, همسبق *ham-sabaḡ*; —master, استاد *ustád*.
 Sciatica, عرق النسا *'irḡ un nísá*.
 Science, علم *'ilm*, pl. علوم *'ulúm*; فن *fann*, pl. فنون *funún*; دانش *dánish*.
 Scientific, علمی *'ilmíy*.

Scimitar, شمشیر *shamshir*.
 Scissors, قیچی *kaichí*; مقراض *mikráz*.
 Scoff, استهزا *istihzá* (k.).
 Scold, طعن زدن *ta'an z*.
 Score (mark), بت *bat*.
 Scorn, نكوهش *nikúhish*. —ful
     مهن *muhín* (k.).
 Scorpion, عقرب *'akrab*.
 Scoundrel, باجی *pdjé*.
 Scourge, تازیانه *táziyánah* (z.).
 Scout, جاسوس *jásús*.
 Scrap, پُرزه *purzah*; خورده *khurdah*.
 Scrape, ستردن *suturdan*.
 Scratch, خراشیدن *kharáshídan*; خاریدن *kháridan*.
 Scream, داد و فریاد کردن *dád o faryád k*.
 Screen, پرده *pardah*. — of
     split bamboos, چق *chik*.
 Screw, پیچ *pích* (k.). —bolt,
     نرماده *narmádah*.
 Scribe, کاتب *kátib*; قلمزن *kalam-zan*.
 Scriptures, کتب مقدس *kutub i muqaddas*.
 Scrofula, خنازیر *khanázir*.
 Scrotum, فوطه *fútah*.

Scruple, شك *shakk* (*dsh.*).
     —ous وسواسی *vasvasí*.
 Scrutinizing, آکناه *iktináh* (k.);
     تدقیق *tadkík*.
 Scrutiny, لحاظ *laház*.
 Scuffle, کشمکش *keshmakesh*.
 Scull, کله *kallah*.
 Sculptor, کالبد کر *kálbad-gar*;
     نقاش *nakkásh*.
 Scum, کف *kaf*.
 Scurf, سیوسه *sabúsah*.
 Scurrility, فحش *fuhsh*.
 Scurrilous, بد زبان *bad zabán*.
 Scurvy, جرب *jarab*.
 Seythe, دهره *dahrah*.
 Seythia, خطای *Khatáy*.
 Sea, دریا *daryá*; بحر *bahr*. Red
     —, بحر قلزم *Bahr i Kulzum*;
 Circumambient —, (ocean),
     بحر محط *Bahr i Muhit*.
 Aegean —, بحر یونان *Bahr i Yúnán*. Caspian —,
     بحر خزر *Bahr i Khzr*.
 Mediterranean —, بحر سفید *Bahr i Sufíd*. The salt —,
     کنار دریای شور *daryái shúr*. —
     shore, بالود *yálúd*; دریا *kinár i daryá*.
 Seal, مهر *mahr* (k.); خاتم *khátam*.

Sealed, **مختوم** *makhtúm* (k.);
مهرور *mamhúr* (s.).
 Seal-engraver, **مهر كن** *muh-ran*.
 Sealing-wax, **لاك** *lák*.
 Seam, **دوخت** *dúkh-t*.
 Seaman, **جاشو** *jáshú*.
 Search, **n.**, **تلاش** *talásh* (k.);
تکوپو *tagupú* (k.); **تکاپو** *taká-pú*;
تجسس *tajassus*; **جوبا** *júyá*;
v., **پوئیدن** *pú-ídan*;
جستن *justan*.
 Searching, **جوبای** *júyái*; **جوبان** *júyán*.
 Season, **موسم** *mausam*; **فصل** *fasl*. — of scarcity, **تنك** *tang-sál*.
 Seat, **كرسى** *kursi*; **مقعد** *mak'ad*;
نشین *nashíman*. — of empire, **دار السلطنت** *dár us saltanat*.
 Seceder, **معتزل** *mu'tazil*.
 Secession, **اعتزال** *'itizál* (k.).
 Second, **ثانی** *sání*; **دویم** *dúyüm*;
دوم *duvum*; (of time), **دقیقه** *dakikah*. The — person,
مخاطب *mukhátib*.
 Secondly, **دیگرانه** *dígaránah*.
 Secrecy, **سریرت** *sarírat*.

Secret, **راز** *ráz*; **سِر** *sirr*;
رامز *ramz*; **خفیه** *khufyah*. In
 —, **در خفیه** *dar khufyah*.
 Keeping a —, **پردہ پوش** *pardah-púsh*.
 Secretary, **منشی** *munshí*; **میرزا** *mirzá*,
مذاهب *mazhab*, **pl.** *mazáhib*;
فرقه *fırqah*; **امت** *ummat*;
طائفه *táifah*.
 Section, **فصل** *fasl*, **pl.** *fusúl*.
 Secular, **دنیری** *dunyaví*.
 Secure, **مسلم** *musallam*; **مامون** *mámún* (s.).
 Security (bail), **کفیل** *kafíl*.
 Taking —, **تکفل** *takafful* (k.);
 (safety), **امان** *amán*.
 Sedateness, **وقار** *vaqár*.
 Sedative, **مسکن** *musakkin*.
 Sediment, **ته نشین** *tah-nishín*;
راسب *kasáfat*; **كسافت** *rásib*.
 Sedition, **فتنه** *fitnah*; **فساد** *fasád*.
 Seditious, **شور انگیز** *shúr-angíz*;
فتنه انگیز *fitnah-angíz*.
 Seduce, **فریفتن** *faríftan*; **pr. p.**,
مضل *muzíll* (n.).

Seducer (of women), هتاك عرض *hiták i 'irz.*

Seduction, اضلال *izlál.*

Seductive, دلفريب *dilfiríb.*

Sedulous, مقيد *mukayyid.*

See, نگاه دیدن *didan*; نگاه کردن *nigáh k*; شاهد *pr. p., musháhid.*

Seed, تخم *tukhm (k.)*; بزر *bizr*; بذر *bazr.* Carraway —, زیره *ziráh i Rúmí.* Cummin —, or aniseed, زیره *ziráh.* Mallow —, تودری *túdari.*

Seek, جویدن *júidan*; *pr. p.,* پویا *púyá*; پویان *púyán.*

Seeking enjoyment, کام جو *kám-jú.*

Seem, نمودن *namúdan.*

Seeming, ظاهر *záhir.* —ly, زاهراً *záhíran.*

Segment, حصه *hissah.*

Seize, ستاندن : گرفتن *giriftan*; ستاندن *sitándan*; ربودن *rabúdan*; ربانیدن *rubáidan*; ربانیدن *rubánidan*; در ربودن *dar rabúdan.*

Seized, گرفتار *giriftár (k.)*.

Seizer, قابض *kábiz.*

Seizing, گیر *gír*; منتزع *mun-tazi*; اتخاذ *ittikház (n.)*; اخذ *akhz (k.)*.

Seldom, کمتر *kamtar.*

Select, بر کردن *bar guzidan*; *pa. p.,* چیده *chídah*; مصطفی *mustafá*; *pr. p.,* منتقی *mun-takí.*

Selection, انتخاب *intikháb (k.)*.

Self, خود *khud.* — complacency, ابراح *ibráh.* — complacent, خود پسند *khud-pasand.* — conceit, پنداری *pindári*; خودی *khudí.* —, conceited, خود پرست *khud-parast.* — interested, خود غرض *khud-gharz.* — praise, خود آرا *khud-ará.* — restraint, احتباس *ihtibás.*

Selfish, خود خواه *khud-kháh.*

Sell, فروختن *farúkhtan.*

Seller, فروش *farúsh*; بائع *bá'i.* — of horse-provender, علاف *'alláf.* — of wood, خشاب *khashsháb.*

Semblance, مثال *misál.*

Semen, نطفه *nutfah.*

Semi, نیم *nim.*

Send, فرستادن *firistádan.* — away, روان کردن *raván k.*

روانه کردن *raváneh k.* — back,
واپس فرستادن *vá-pas firis-
tádan.* — into confinement,
بند فرمودن *band farmúdan.*

Senior, أكبر *akbar.*

Senna, سنا *sanú.*

Sense (feeling), حس *hiss* ;
حواس *haváss.* The five —s,
خمس حواس *havássi khamsah.*
Common —, مشترك *hiss i mushtarek.* The ex-
ternal —s, مشاعر *mashá'ir.*
— of smell, مشام *mashámm* ;
شم *shamm.* Belonging to
the —s, حسی *hissí.* —
(meaning), معنی *ma'ná.*

Senseless, بخود *bí-khud* ; مخدر
mukhaddar.

Sensible, با هوش *bá húsh* ;
معقول *ma'qúl.*

Sensitive, محس *muhiss.*

Sensual, نفس پرور *nafas-parvar* ;
نفسانی *nafsáni.*

Sensualist, شهوت پرست *shah-
vat-parast.*

Sensuality, نفسانیت *nafsániyat* ;
بوالهوسی *bú'lhavasí.*

Sentence (judicial), فتوی *fatvá* ;
حکم *hukm (d.).*

Sentiment, پندار *pindár.*

Sentinel, پاسبان *pás-bán* ; قراول
keráúl.

Separate, علیحده *'alá-hiddah* ;
جدا *jidá (s.).*

Separated, متفرق *mutafarraḥ* ;
منفصل *munfasil* ; مفروق *maf-
rúḥ.* Being —, انفراق *in-
firák (k.).*

Separately, جدا جدا *judá-judá* ;
جداگانه *judágánah* ;
واحداً *váhidán* ;
فرداً *furádan.*

Separating, مفارق *mufárik (n.).*

Separation, تفریق *tafriḥ (k.).* ;
فراق *firák* ;
فترق *furḥat* ;
مهاجرت *muhájarat* ;
میانیت *mubáyanat* ;
مفارقت *mufára-
ḥat* ;
افتراق *judái* ;
افتراق *iftirák* ;
انفصال *infisál* ;
تفرقه *tafriḥah* ;
تفرد *tafarrud* ;
تجريد *tajríd (n.).*

Separator, فاصل *fásúl.*

Sepulchre, کور *gúr* ; مرقد *mar-
ḥad* ; مقبره *maqbarah.*

Sequel, نتیجه *natíyah.*

Sequestration, ضبط *zabt (k.).*

Seraglio, حرم سرا *haram-sará.*

Sergeant, وکیل *vakíl.*

Seriatim, موایلا *muwáliyá.*

Series, سلك *silk*; صف *saff*;
ترادف *taráduf*; تسلسل
tasalsul.

Serious, موقر *muvaḵḵar*.

Sermon, خطبه *khutbah*; وعظ
va'z.

Serpent, مار *már*.

Servant, بنده *bandah*; نوکر
naukar. Body —, خدمتکار
khidmat-gár; خدمتگذار *khid-*
mat-guzár; خادم *khádim*,
pl. خدام *khuddám*; ملازم
mulázim. Fellow —, همخدمت
ham-khidmat. Maid —, داه
dáh; کنیز *kaniz*. Menial
—, شاگرد پیشه *shágird*
pishah.

Service, خدمت *khidmat* (k.);
نوگری *chákari*; نوکری *nau-*
karí; ملازمت *mulázamat*
(k.). Pressed —, سخته
sukhrah.

Servile, پست *past*.

Servility, دوفی *dúni*.

Servitude, بندگی *bandagí*;
عبودیت *'ubúdiyet*.

Sesame, سمس *simsim*.

Sessions, مقامات *muḵámát*.

Set, v., گذاشتن *guzáshtan*;

گذااردن *guzárdan*. — off on
the march, نهفت فرمودن
nahzat f.

Setting forth clearly, تصریح
tasrih (k.). — at liberty,
اعتاق *'iták* (d.).

Settled, معین *mu'ayyin*.

Settlement, بندوبست *band u*
bast; انتظام *intizám*. A
— by instalment, قسطبندی
ḡast-bandí.

Seven, هفت *haft*; سبع *sab'*.
— hundred, هفتصد *haftsad*.

Seventh, هفتم *haftum*; سابع
sábí.

Seventeen, هفده *hafdah*.

Seventeenth, هفدهم *hafdahum*.

Seventieth, هفتادم *haftádum*.

Seventy, هفتاد *haftád*; سبعین
sabín.

Sever, بریدن *buridan*.

Several times, چندی *bári*
chand.

Severe, درشت *durusht*; مبرح
mubarrih; عقیف *'anf*.

Severity, عقیف *'anf*; درشتی
durushtí.

Sew, آردن *dúkhtan*; آزادن
ázadan.

Sewer, آبریز *ábriz*.
 Sewing, خیاطت *khiyátat*; رفو *rafú* (k.). — thread, حیطه *khaitah*.
 Sex, جنس *jins*. The fair —, خوبان *khúbán*.
 Sexual intercourse, مجامعه *mujáma'ah*.
 Shackle, بند *band* (k.).
 Shaddock, بتاوی *batávi*.
 Shade (glass), لاله *lálah*.
 Shadow, سایه *sáyah*; ظل *zill* (as ظل الله *zill Ullah*, the — of God; title given to the Shah).
 Shady, دار سایه *sáyah dár*.
 Shagreen, سغری *saghrí*.
 Shake off, تکانیدن *takánidan*.
 Shaken, منفوض *manfúz* (sh.).
 Shaking, جنبان *jumbán*. — hands, مصافحه *musáfahah* (k.).
 Shallow, پایاب *páyáb*.
 Sham, بهانه *baháneh* (k.).
 Shame, شرم *sharm*; هنامند *hanú-mand*; حجلت *hijlat*; نا داشت *ná dásht*. —ful things, فواحش *fawáhish*.
 Shameless, بی شرم *bí-sharm*.
 Shape, شکل *shakl*; پیکر *paikar*.

Share, نصیبه *nasibah*; حصه *hissah*, pl. حصص *hissas*; قسمت *kismat* (k.). The proprietor's share of the produce of the soil, مالکانه *málikánah*.
 Shark, بنگ *bambak*.
 Sharp, تیز *tíz* (k.); برنده *buren-dah*; حاد *hádd*. —ness, تیزی *tízi*; حدت *hiddat*.
 Shatter, پاره پاره کردن *páreh páreh k.*
 Shave, v., استردن *usturdan*; ستردن *saturdan*.
 Shavings, نشارت *nushárat*.
 Shawl, شال *shál*. Cashmir —, شال ترمه *shál i termah*. Imitation Cashmir —, شال ترمه نما *shál i termah numá*. — merchant, سمسار *simsár*.
 She, او *ú*.
 Sheaf, دسته *dastah*.
 Shears, کاز *káz*; مقراض *mik-ráz* (k.).
 Sheath, نیام *niyám*; نیاب *ni-yáb*; غلاف *ghiláf* (k.).
 Shed, v., ریختن *rikhtan*.
 Shedding blood, هدر *hadr* (k.). — tears, اشکبار *ashk-bár*.

Sheep, کوسفند *gúsfand*. — fold, آگل *ágil*. — skin, (dressed), نری *nari*. —'s trotters, کله پاچه *kallah-páchah*.
 Sheet, چادر *chádar*; ملافه *malá-feh*; (of paper), ورق *varak*.
 Shelf, رف *rafráf*; طاقچه *tak-cheh*.
 Shell, صدف *sadaf*; (kowrie), خر مهره *khar-muhrah*.
 Shelter, پناه *panáh* (*d.*); پوشش *púshish*.
 Shepherd, چوپان *chúbán*; چوپان *chúpán*; شبان *shabán*, or *shubán*.
 Sherbet, شربت *sharbat*.
 Shield, سپر *sipar*; یلب *yalab*.
 Shin, ساق *sák*.
 Shine, رخشیدن *rakhshídan*; درخشیدن *dirakhshídan*; درفشیدن *tábidan*; درفشیدن *dirafshídan*.
 Shining, رخشان *rakhshán*; تابان *dirafshán*; تابان *tábán*; درخشان *dirakhshán*; منیر *dirakhshendah*; منیر *munír*; لامعان *lama'án*; شارق *shárik*; ساطع *sátí*.
 Ship, جهاز *jaház*; کشتی *keshtí*;

(small), سفینه *safínah*. — wrecked, کشتی شکسته *kishtí-shikastah* (*sh.*).
 Shirt, پیراهن *piráhan*; قمیص *kamis*.
 Shiver, لرزیدن *larzidan*; *pr. p.*, لرزه *larzah*.
 Shoal, پایاب *páyáb*.
 Shock, جنبش *jumbish*.
 Shocked, مضطرب *muztarib*.
 Shoe, کفش *kafsh*; پایوش *pá-púsh*; پای پوش *pái-púsh*.
 Horse —, نعل *na'l*. To — (a horse), نعل بستن *na'l bastan*, — maker, دوز کفش *kafsh-dúz*.
 Shoot (of plant), نهال *nihál*.
 New —, نو دمیده *nau-damí-dah*; *v.*, زدن *zadan*.
 Shooting (archery), رمایت *rimáyet* (*k.*). — stars, رجم *rujum*.
 Shop, دوکان *dúkán*; دکان *du-kán*. Small —, دکانچه *du-káncheh*. — keeper, دوکان دار *dúkán-dár*. — keeping, دکانی *dúkání*.
 Shore, کنار *kinár*; ساحل *sáhil*.
 Short, کوتاه *kútáh* (*k.*); قصیر *kasír*. In —, بالجملة *bál-*

jumlaḥ; الجمله *fi'l jumlaḥ*;
 الغرض *algharḥ*; القصة *al-*
kissah. — ened, مقصور *mak-*
súr (k.). — ness, کوتاهی *kútáht*.
 Shot (ball), گلوله *galúlah*.
 Small —, ساجمه *sáchmeh*.
 Shoulder, دوش *dúsh*. — blade,
 شانه *sháneḥ*; کتف *ka-*
tif.
 Shout, آواز *ávaz*; بانگ *báng*
 (z.); v., نعره زدن *na'rah z*.
 Shovel, پارو *páru*; مسیحا *mas-*
hát.
 Show, n., تماشا *tamáshá*; v.,
 نمودن *namúdan*; و نمودن
wá-n.; فرا نمودن *fará n*.
 Showing, نما *namá*; نمایندگی
namá-yendak. — respect, or
 attention, ملتفت *multafit*
 (sh.); احترام *ihtrám* (k.).
 Shower (rain), باران *bárán*.
 Shred, پاره *páreh*.
 Shrewd, چست *chust*. — ness,
 ذهن *zihn*.
 Shriek, فریاد *faryád* (k.).
 Shrill, تیز *tiz*.
 Shrimp, میگو *maigú*; جراد البحر
jarádu 'l bahr.

Shrine, مزار *mazár*; قدمگاه
kadam gáh.
 Shrink, or Shivel, تنگ شدن
tang sh.
 Shroud, کفن *kafan*.
 Shrub, بوته *bútah*.
 Shudder, هراسان *hirásán* (k.).
 Shunning, احتراز *ihtráz* (k.);
 اجتناب *ijtínáb* (k.).
 Shut, بستن *bastan*; مسدود کردن
masdúd k.
 Shutting and opening, رتق و
 فتق *ratk u fatk*.
 Shutter, دریچه *darícheh*.
 Shuttle, ماکو *mákú*.
 Shy, v., رمیدن *ramídan*.
 Sick, بیمار *bímár* (sh.); ناخوش
ná khúsh (sh.); مریض
maríz; علیل *'alíl*. Attendant
 on the —, رنجور دار *ranjúr-*
dár.
 Sickle, داس *dás*; منجل *minjal*.
 Sickness, سقم *sukm*, or *sakam*;
 سقام *sakám*.
 Side, طرف *taraf*, pl. اطراف
atráf; پهلو *jáníb*; جانب
pahlú; سو *saub*; سوی *sú*;
 پسر *súy*; کنار *kinár*; پاره
parrah. Both —s, طرفین
tarafáin. — of a mountain

یکسو — *káchah*. One *yaksá*. Every — *har-sú*. Back — *dubr*.
 Siege, محاصره *muhásarah*.
 Sieve, گریال *gírbál*; غربال *ghir-bál*; منخل *parvizan*; *minkhal*. Large — for sifting gravel, &c., خك بيز *khák-biz*.
 Sift, بیختن *bikhtan*.
 Sigh, دریغ *darígh*; دود دل *dúd i dil*.
 Sight, باصره *básirah*; نظر *nazar*; بصیرت *basárat*; بصیرت *basírat*; رویت *rúyat*. Clear —ed, صاحب نظر *sáhib-nazar*.
 Sign, n., نشان *nishán*; کنایه *kináyah*; علامه *alámat*, pl. *alámát*; v., (a name), علامات *alámát*; امضاء داشتن *imzá dáshtan*; pa. p., رقم زد *raqam zadah*.
 Signal, غمز *ghamz*; اشاره *ishárah* (k.).
 Signature, دستخط *dast-khatt*; دستخط *das-khatt*; امضاء *imzá* (k.). Royal —, دستخط خاص *daskhatt i khás*; طغرا *tughrá*.
 Signet, خاتم *khátim*.
 Signification, فحوى *fahvú*; معنى

mā'ni (dsh.); مضمون *maz-mún*.
 Signified, مشار *mushár*.
 Signifying, مشعر *mush'ir*.
 Silence, سكوت *sukút*; صمت *samt*.
 Silent, خاموش *khámúsh* (k.); صامت *sákít* (k.); صامت *sámit*. To be —, دم دارکشیدن *dam dár ksh*; خاموشیدن *khámúshídan*. Very —, سکیت *sikkít*. — man, ساکوت *sákút*.
 Silk, ابریشم *abrísham*; ابریشم *ábrishum*; حریر *harír*. Raw —, خز *khaz*. — stuff, اورمک *úrmek*. Painted Chinese —, پرنیان *parniyán*. — worm, دود الحریر *dúd ul harír*; دیوه *dívah*.
 Silliness, ابلهى *ablahí*.
 Silly, بیمعى *bí ma'ni*.
 Silver, نقره *nukrah*. Bad —, سیم سیاه *sim i siyah*. Made of —, نقرئی *nukraí*.
 Silvery, سیمین *simín*.
 Similar, مثل *misál*; مطابق *mutábik*.
 Similitude, مشابهت *mushá-bahat*; مثال *misál*.

Simmering, نیم جوش *nim júsh* (k.).

Simple, بسیط *basít*.

Simpleton, ساده دل *sádah-díl*.

Simplicity, سادگی *sádagí*.

Simulation, تظاهر *tajáhul*.

Simultaneity, مقارنت *muká-ranat*.

Simultaneous, مقارن *mukárin*.

Sin, گناه *gunáh* (k.); تقصیر *taksír* (k.); اثم *ism*, pl. آثم *ásam*; خطاء *khatá'*, pl. خطایا *khatáyá*.

Since, زانکه *zánkíh*.

Sincere, مخلص *mukhlís*; نصیح *ikhlásmand*; اخلاصمند *nasih*. — friend, خلص *khlís*. — friendship, خلافت *khlí-lálat*. —ly, مخلصانه *mukhlísánah*.

Sincerity, صداقت *sadáqat*; اخلاص *ikhlás*; خلوص *khulús*; مباحث *mabáhat*.

Sine, جیب *jíb*.

Sinew, پی *pay*; عصب *asab*.

Sinful, نا صواب *ná-saváb*. —ness, کاری *gunáh kári*.

Sing, v., سریدن *sarídan*; سرودن *surúdan*; سرائیدن *sarú'idan*.

Singe, v., سوختن *súkhthan*.

Singer, مغنی *mughanní* (fem. *mughanniyak*); قوال *kavvál*.

Singing, خنیا *khungá*; سراینده *saráyandah*; مترنم *mutaran-nim*. — in time with one another, هم آواز *ham-áváz*.

Single, فرد *fard*; فرید *faríd*; واحد *vahdah*; یکتا *yaktá*; یکلو *yaklú*.

Singular, مفرد *mufrad*.

Singularity, یگانگی *yagánagí*.

Sink, v., غرق کردن *ghark k*.

Sinless, بیگناه *bígunáh*; معصوم *ma'súm*.

Sinner, گناهگار *gunahgár*; بزه کار *gunáh-gár*; بزه کار *bazah-kár*; روسیاه *rú-siyáh*; سیاه کار *tar-dáman*; سیاه کاری *siyah-kár*; عامی *'ási*.

Sip, نوشیدن *núshídan*.

Sir! اغا *ághá*; صاحب *sáhib*.

Sirius, شعری *shírá*.

Sirup, شیره *shírah*.

Sister, خواهر *kháher*; همشیره *ham-shírah*; باجی *báji*.

Sit, نشستن *nishastan*. To cause to — on, بر نشاندن *bar nishándan*.

Sitting, قاعد *ká'id*; جالس *jális*.

— at the same table, همسفره *ham-sufráh*.

Site, جا *já*.

Situated, واقع *váki* (*sh.*).

Situation, وضع *vaz'*.

Six, شش *shash*; ست *sitt*; سته *sittah*. — hundred, ششصد *shash-sad*.

Sixteen, شانزده *shánzdah*.

Sixteenth, شانزدهم *shánzda-hum*.

Sixth, ششم *shashum*; سادس *sádis*. — part of a dram, &c., دانك *dánaḡ*; دانق *dának*.

Sixtieth, شصتم *shastum*.

Sixty, شصت *shast*; ستين *sittín*.

Size, مقدار *mikdár*; اندازه *an-dázeh*.

Skein, پيچك *píchak*.

Skeleton, تشریح *tashríh*.

Sketch, مسوده *musavvadah*; خاکه *khákah*.

Skewer, سیخچه *síkhchah*.

Skiff, قایق *káik*.

Skilful, حائق *házik*; بر کار *pur-kár*; کار اهل *ahl*; کارگاه *kár-ágáh*; قابل *kábil*; کار *kár*; شناس *kár-shinás*.

Skill, استعداد *isti'dád*; قابلیت *kábiliyat*.

Skilled in the law, متشرع *mu-tasharri'*. — in genealogy, نسابت *nassábat*. — in war, جنگ آزموده *jang ázmúdah*.

Skim, کف گرفتن *kaf gr*.

Skimmer, کفگیر *kaf-gír*.

Skin, پوست *púst*; جلد *jild*, *pl.* جلود *julúd*. — for water or milk, مشك *mashk*; خيك *khík*; خي *khí*.

Skirt, دامن *dáman*; دامن *dámán*; ذيل *zail*.

Skull, سر کاسه *kásah i ear*; قحف *kihḡ*; جمجمه *jumjumah*. — cap, عرقچين *'arak chín*.

Sky, آسمان *ásmán*; فلك *falak*; تابدان *samá*. — light, تابدان *tábdán*; روشنदान *raushan-dán*.

Slab, تخته *takhtah*.

Slain, مقتول *maqtúl*.

Slaking (thirst), تسكين *taskín* (*d.*).

Slander, غمازی *ghammázi*; نمیمه *bukhtán* (*be.*); *namimah*.

Slanderer, نیم *namim*; مفتري *muftarí*.

Slap, سیلی *silí* (z.); لطم *latm*.
 Slaughter, قتل *katl* (k.); قتال *kitál*. Place of —, مقتل *maktal*.
 Slaughtered, مذبوح *mazbúh*.
 Half —, نیم بسمل *ním-bis-mil*.
 Slave, بنده *bandah*, pl. بندگان *bandagán*; عبد *'abd*, pl. عبيد *'abíd*; غلام *ghulám*.
 Purchased —, مملوك *mam-lúk*. Female —, جارية *jári-yet*. — born in the house, زاد خانه *khánah-zád*.
 Slavery, رقيه *rikkiyat*.
 Slay, کشتن *kushtan*.
 Sledge-hammer, چاکوچ *chá-kúch*; جاکوچ *jákúj*.
 Sleep, n., خواب *kháb*; نوم *naum*; منام *munám*; هجوع *hujú'*. First —, سر خواب *sar-kháb*; v., خوابیدن *khá-bídan*; خواب کردن *kháb k*.
 To go to sleep, خواب رفتن *kháb r*.
 Sleepy, خوابناك *kháb-nák*; خواب آلوده *kháb álúdah*.
 Sleeper (great), بسیار خسپ *bis-yár-khasp*.

Sleeplessness, بی خوابی *bí-khábí*; سهر *sahar*.
 Sleeve, آستین *ástín*.
 Sleight of hand, شعبده *shu'b-dah*.
 Slender, نازك *názuk*.
 Slice, تراشه *tirásheh*.
 Slime, لجن *lajan*.
 Sliminess, لعاب *lu'áb*.
 Sling, فلاخن *falákhan*.
 Slinger, کلوخ انداز *kulúkh-andáz*; سنك انداز *sang-andáz*.
 Slip, n., زل *zall*, pl. زلات *zal-lát*; v., لیزیدن *lizídan*; لغزیدن *laghzídan*.
 Slipping, لغزان *laghzán*.
 Slipper, پاپوش *pá-púsh*. — worn over the boots, خاركش *khár-kesh*.
 Slippery place, مزلقه *mazlakah*; مزلات *mazallát*.
 Slit, چاك *chák* (k.).
 Sloe, الوچه *álúcheh*.
 Slope, شیب *shíb*.
 Sloth, کاهلی *káhilí*. —ful, كاهل *káhil*.
 Slow, دیر *dír*; درنگ *dirang*. —ly, یواش *yavásh*. —ness, آهستگی *ahistagi*.

Sluice gate, آبگیره *ábگیرah*.
 Slumber, v., غنودن *ghunúdan*.
 Slut, پلشت *pilisht*.
 Sly, حيله باز *kíleh báz*.
 Smack (of the fingers), زنجیر *zingír* (k.).
 Small, کوچک *kúchik*; خورد *khurd*; صغیر *saghír*; یسر *yasir*.
 Smaller, or Smallest, اصغر *asghar*.
 Smallness, خردی *khurdí*; خوردی *khúrdí*; صغارت *saghárat*.
 Small-pox, جدري *jadaríy*; چچک *chichak*; چچک *chichak*.
 Small, or ape-nosed, ذلف *zulf*.
 Smash, خورد کردن *khúrd k.*
 Smear, اندودن *andúdan*.
 Smell, n., بو *bú*; بوی *búy*; بوئیدن *shámmah*; v., بوئیدن *bú-ídan*. — ing, استشام *istishám* (k.); مستنشی *mus-tansht* (h.).
 Smile, تبسم *tabassum* (k.); ابتسام *ibtisám* (n.).
 Smith, آهنگر *áhangar*.
 Smoke, دود *dúd* (ksh.); دخان *dukhán*.
 Smooth, مسطح *musattah*; هون *hawn*. —ing, نخت *naht* (k.).

Smother, خفه *khuffah* (k. sh.).
 Snail, خانه بدوش *khánah badúsh*.
 Snake, مار *már*; افعی *afá*. — bitten, مار کزیده *már-gazidah*. — catcher, مارگیر *már-gir*.
 Snap asunder, کسیدن *guslidan*; کسلانیدن *guslánidan*. — off, بر کسیدن *bar guslidan*. — the fingers, بر فشاندن *bar fishándan*.
 Snare, دام *dám* (an.).
 Snatch, بر کسلانیدن *bar guslánidan*.
 Sneeze, زدن عطسه *'atsah z.*; خفیدن *khafidan*. — ing, عطس *'ats*; (of animals), کداس *kudás*.
 Snore, خراخرا زدن *kharákhhar z.* — ing, خراخرا *kharkhará*.
 Snout, پوز *púz*.
 Suow, برف *barf*; v., برف باریدن *barf báridan*.
 Snuff, انفیه *anfiyeh*. Medicinal —, سعوط *sa'út*. — the candle, چراغ کرفتن *chirágh-giriftan*.
 Snuffers, کلگیر *gul-gir*.
 So, چنین *chanín*; چنان *chanám*.

And so on and so forth, هلم *hallumma jarran*. So
and so, ذیت کیت *zait-kait*.
Soak, آغشتن *ághushtan*.
Soap, صابون *sábún*.
Sob, n., گریه *geryeh (k.)*; v.,
سکلیدن *saglıdan*.
Sober, نا مست *ná mast*. Be-
coming —, صحو *sahv (k.)*.
Society, صحبت *suhbat*; صحابت
sahábat; مصاحبت *musáha-
bat*; رفقت *rifákát*; همراهی
ham-ráhi.
Sock, جرابه *jurábah*; پاتابه *pá-
tábah*.
Socket (of the eye), چشمخانه
chashm-khánah.
Soda, نظرون *natrún*.
Sodomite, لوطی *lutíy*,
Sodomy, بیه بازی *bachekh bázi*.
Soft, s., نرم *narm*; ناعم
náim; نوسود *nasúd*.
Softening, ملین *mulaiyin (k.)*.
Softly, نرم نرم *narm narm*;
آهسته *áhistah*.
Softness, ملایمه *muláiyamat*;
نرمی *narmí*.
Soil, n., خاک *khák*; v., آلودن
álúdan. —ed, تانجیس *tanaj-
jus*.

Sojourn, اقامت *ikámat (k.)*.
Solace, سلوت *salvat*.
Sold, فروخته *farúkhtah*; مبيع
mabí.
Solder, قلع *kal*; v., جوش خوردن
júsh khurdan.
Soldier, سار باز *sárbáz*; سپاهی
sipáhi; لشکری *lashkari*.
Fellow —, همچنک *ham-jang*.
—ship, سپاهگیری *sipághari*.
Sole (of the feet), کف پا *kaffi*;
pá; (alone), تنها *tanhá*;
(fish), کوشک *kaushak*.
Solemn, محترم *muhtrám*.
Solemnity, هیبت *haibát*.
Solicitation, الحاج *ilháh (k.)*;
التماس *iltimás (k.)*.
Solicitude, پروا *parvá*.
Solid, یکپاره *yak-parah*; صلد
suld; محشو *mahshúv*. —ity,
رصانت *rasánat*.
Solitary, مفرد *mufarrad*; مجرد
mujarrad.
Solitariness, یکنیت *yagáníyet*.
Solitude, تنهای *tanhái*; وحدت
vahdat; تجرد *tajarrud*.
Solstice (Summer), راس السرطان
rás us saratán. (Winter),
راس الجدی *rás ul jidy*.

Solution (of question), حل *hall* (*k.*); (in water, etc.), کداخته *gudákhtah.*

Solvent, گدازنده *gudázendah.*

Some, بعضی *ba'zî*; قدری *qadrî*; چند *chand.*

Somebody, شخصی *shakhsî*; یکی *hîch-kas*; هیچکس *yakî.*

Something, چیزی *chîzî.*

Sometime, چندگاه *chandgáh.*

Sometimes, گاه گاه *gáh-gáh*; أحياناً *ahyánan.*

Somewhat, برخ *barkh*; برخی *barkhî*; يك چند *qadrî*; يك چند *yak-chand.*

Somersault, پشتك *pushtak* (*z.*).

Somnolent, نعاس *na'ás.*

Son, پسر *pisar*; فرزند *farzand*; ولد *valad*; ابن *ibn*, *pl.* بني *benî*; in comp., زاده *zádeh*; (as, — of a Bey, بكزاده *beg-zádah*). — in-law, داماد *dámád.* —'s son, نبیره *nabírah*; نبیر *nabír.* Daughter's —, سبط *sabt.*

Song, نوا *navá*; نغمه *nagh-mah*; غناء *ghinád'.*

Sonnet, غزل *ghazal.*

Soon, زود *zúd.* As — as,

همانکه *hamán-gáh*; همانگاه *hamángah.*

Soot, دوده *dúdah.*

Soothing, تلیل *ta'líl.*

Soothsayer, فال کو *fál-gú*; کاهن *káhin*; رمال *rammál.*

Soothsaying, کهنات *kahánat.*

Sorcerer, ساحر *sáher.*

Sorcery, جادو *jádú.*

Sordid (men), ليام *liyám*; طمعكار *tama'kár.*

Sore, قرحة *karhat*; زخم *zakhm*; ریش *rîsh.*

Sorrel, حماض *humáz*; ترشك *turshek.* Wild —, ترشه *turshah.*

Sorrow, افسوس *afsús* (*kh.*); غم *ghamm* (*kh.*), *pl.* غموم *ghumúm*; دل نكرانی *dil-nigarání.*

Sorrowful, or Sorry, غمكین *gham-gín*; ناخن بدندان *ná-khun ba-dandán*; اندوهكین *andúhgin*; سوگوار *súg-vár.*

Sort, صنف *sinf*, *pl.* صنوف *sunúf*; جنس *jins*, *pl.* اجناس *ajnás*; قسم *kism*, *pl.* اقسام *aksám*; نوع *nau'*, *pl.* انواع *anvâ.* Of various —s, رنگارنگ *rang-árang.*

Soul, روح *rúh* ; جان *ján* ; نفس *nafas*, pl. نفوس *nufús* ;
 روان *raván*. Captivating the
 —, جانرنا *ján-rubá*.
 Sound, صدا *sadá* (*k.*) ; صوت *saut* ;
 آواز *áváz* ; نشدت *nish-*
dat.
 Soup, شوربا *shurbá* ; آبگوشت *ábgušht*.
 Sour, ترش *tursh* ; حمض *hamz*.
 — cherry, آلو بالو *álu bálu*.
 Source, مصدر *masdar* ; اصل *asl*.
 South, جنوب *janúb*.
 Southern, جنوبی *janúbí*.
 Souvenir, یادگار *yádgár*.
 Sovereign, پادشاه *pádsháh* ; شاه *sháh*. — sway, رانی *mulk-rání*.
 Sovereignty, داوری *dávári* ;
 جهانداری *daráí* ;
 جهاندار *jahán-dári*.
 Sow (pig), خوک *mádeh khúg*.
 Sow, v., کاشتن *káshtan* ; کاریدن *káridan* ;
 کشتن *kishtan*.
 Sower, زارع *zári*.
 Sown (field or seed), مزرع *mazru'*.
 Space, حوز *hauz* ; فسحت *fus-*

hat ; عرصه *'arsah* ; (of time),
 برهه *burhat*.
 Spacious, باسط *básit* ; وسیع *vási*.
 Spade, بیل *bíl* ; کند *kaland*, or
kuland.
 Spain, اندلوس *Andalus*.
 Span, شبر *shibr* ; بلست *bilist*.
 Spare, a., لاغر *lághir*.
 Spark, پرکاله *parkálah* ; شراره *sharáreh*, pl. شرار *sharár* ;
 شر *sharar*.
 Sparkling, تابان *tábán*.
 Sparrow, کبچشک *kunjishk*. —
 hawk, قراغوش *karághúsh* ;
 باشه *báshah*.
 Spasm, تشنج *tashannuj*.
 Spavin, قرقوش *karkúsh*.
 Spawn, اشپل *ishpul*.
 Speak, حرف زدن *guftan* ; حرف *harf z.*
 زبان کشادن *zabán-*
kushádan. — obscenely,
 افساریدن *afsáridan*. — ele-
 gantly, تعبیر کردن *tahbír k.*
 Speaker, گوینده *gúyandah* ;
 قایل *káíl* ; متکلم *muta-*
kallim.
 Spear, نیزه *nízah* ; حرب *harbah* ;
 رمح *rumh*. — head, سنان *sinán* ;
 پیکان *paikán*.

Special, مخصوص *makhśús*. More or most —, اخص *akhass*.
 Specially, مخصوصاً *makhśúsan*.
 Specialty, اختصاص *ikhtisás*.
 Species, اجناس *ajnáś*; نوع *naú*.
 Specific, نوعی *naú'i*.
 Specifying, تعیین *tá'yín k.*
 Specimen, نمونه *namúnah*.
 Specious, وجیه *vajíh*. — ness, تصنع *tasannú*.
 Speck, ذره *zarreh*.
 Speckled, لکه دار *lakkeh dár*.
 Spectacle, تماشا *tamáshá*; نظاره *nazárah*. Looking at a —, نظارگی *nazzáragí*.
 Spectacles, عینک *'ainak*.
 Spectator, تماشاوی *bíná*; تماشائی *tamáshái*, pl. حضار *huzzár*; نظارگان *nazzáragán*.
 Spectre, خیال *khiyál*.
 Speculation, معامله *mu'ámaleh* (*k.*).
 Speech, تکلم *takallum* (*k.*); کوپایه *takrír* (*k.*); گویایی *gúyái*; نطق *nutq*; گفتار *kalám*; گفتار *guftár*. Inconsiderate —, زانو *laghv*. Idle —, طامات *zházh*. Incoherent —,

támát. —less, بی‌زیان *bí-zabán*.
 Speed, زودی *zúdí*; جلدی *jaldí*. Full —, جلو ریز *jalav-ríz*.
 Spell, n., افسون *afsun*.
 Spelling, املا *imlá* (*k.*).
 Spend, خرج کردن *kharj k.*
 Spent, مصرف *masrúf*.
 Spew, قی کردن *kai k.*
 Sphere, چرخ *charkh*; مرکز *markaz*; گردون *gardún*.
 Spice, ادویه *adviyeh*.
 Spider, عنکبوت *'ankabút*. —s web, پرده عنکبوت *pardah-i-'ankabút*.
 Spike, میخ *mikh*.
 Spikenard (Indian), سادج *sá-dij*; سنبل الطیب *sumbul ut tib*.
 Spill, ریختن *ríkhtan*.
 Spilt, منشق *munshakk*.
 Spin, رشتن *rishtan*.
 Spinage, اسفناج *isfánáj*; شومین *shúmin*.
 Spindle, دوک *dúk*. — case, دوکدان *dúk-dán*.
 Spine, عصم *'us'us*.
 Spinner, بسنده *rísandeh*.
 Spinning-wheel, چرخه *char-kkeh*.

Spirit, روح *rúh*; بال *bál*. — of God (Jesus Christ), روح الله *rúh Ulláh*. Faithful — (Gabriel), روح الامين *rúh ul amín*. Vegetable —, روح نبات *rúh i nabátí*. Animal —, روح حيوانى *rúh i haiwání*. — less, بيجيت *bí-hamíyet*; بيغيرت *bí-ghairat*. — of wine, عرق *'arakh*. Extra strong —, عرق *'arakh i sih átishí*.
 Spiritual, روحانى *nafasí*; روحانى *rúhání*. — guide, پير طريقت *pír i tariqat*.
 Spit, *n.*, سيق *sikh*; *v.*, سلف *suluf andákhtan*.
 Spite, كينه *kinah*. —ful, شرير *sharir*.
 Spittle, ريق *rik*; آب دهن *áb-i-daham*; تف *tuff* (*z.*); بزاق *buzák*.
 Spleen, طحال *tihál*; سپرز *su-purz*.
 Splendid, جلوه گر *jilvah-gar*; لامع *lámí*.
 Splendour, فروغ *furúgh*; لامع *lamí*; اشراق *ishrák*; آب *áb*; درخش *durukhsh*; جلوه *jilvah*; رونق *raunak*.
 Splice, وصل *vasl* (*k.*).

Splint (bandaging), جبيرة *jabíreh*; (of horse), قرقوش *karkúsh*.
 Split, *v.*, شكافتن *shikáftan*; *pa. p.*, منفق *munfatik*; منخرق *munkharik*; منفطر *munfatir*; *pr. p.*, فلق *fúlik*; خارق *khárik*.
 Spoil, تاراج *taráj*; چپو *chapau* (*k.*); غنيمه *ghanímat* (*k.*), *pl.* غنائم *ghandám*.
 Spoiling, افساد *ifsád* (*k.*); محل *mukhill*; مقصد *mufsid* (*n.*).
 Spoilt, معيوب *má'yúb*.
 Spoke (of wheel), ديره *dírah*.
 Sponge, ابر *abr*; (parasite), طفيل *tufeil*.
 Sponsor, ضمين *zamín*; كافل *káfil*.
 Spoon, قاشق *káshuk*; (large), چمچه *chamchah*; چمچ *cham-cham*.
 Sport, بازی *bázi*; بازچه *bázi-chek*; لهو و لعب *laho o lab*.
 Sportsman, شكارچى *shikár-chí*.
 Spot, لکه *lakkah*.
 Spotted, داغى *dághí*.
 Spousal, عروسى *'arúví*.

Spout, ناو دان *náv-dán*; میزاب *mizáb*.

Sprain, *n.*, پیچش *píches* (*kh.*).

Spread, گستردن *gustardan*; *pa. p.*, مبروس *mabsút*; مفروش *mafrúsh* (*k.*); سرکشاده *sar-kushádah*.

Spring (season), بهار *bahár*; ربیع *rabi*; (of steel), کمان *kamán*; فنر *fanar*; (water), چشمه *cheshmeh*. Early — rain, وسمی *vasmíy*; *v.*, جیهیدن *jihídan*.

Springing upon, بر جستگی *bar jastagi*.

Sprinkle, پاشیدن *páshídan*.

Sprinkling, پاش *pásh* (*k.*); رش *rash*.

Sprout, غصن *ghusn*.

Sprung up (newly), رستخیز *rustakhíz*.

Spur, مهمیز *mihmíz* (*z.*).

Spurious, قلب *kalb*.

Spurt, فش *fish* (*k.*).

Spy, خبر گیر *khavar-gír*; زبان گیر *jásús*; جاسوس *zabán-gír*. — glass, دوربین *dúr bin*. —ing, خبر گیری *khavar-gírí* (*k.*); تجسس *tajassus* (*n.*); جاسوسی *jásúsi*.

Squabble, شلوک *shulúk* (*k.*).

Squadron, دسته *dastah*.

Squalid, پلشت *pilisht*.

Squalor, قشف *kashf*.

Squander, اسراف کردن *isráf k.*

Square, چار گوشه *chár-gúshah*; مربع *murabba*. — root, جذر *jazzr*.

Squeeze, افشاردن *afshárdan*; فشردن *afshurdan*; فشردن *fashurdan*; بر فشاندن *bar físhándan*.

Squib, مهتاب *mahtáb*.

Squills, اسقیل *askail*.

Squinting, احوال *ahvál* (*k.*); لوح *lúch* (*k.*).

Squirrel, موش یران *músh parrán*; موش پرند *músh parandah*. Grey —, سنجاب *sinjáb*.

Stability, ثبات *sabát*; قرار *karár* (*gr.*).

Stable, طویل *tavílak*; آخور *ákhur*; اسطبل or اسطبل *istabl*.

Stack, توده *túdah*.

Staff, عما *asá*; چوب *chúb*.

Stage, منزل *manzil*, *pl.* منازل *manázil*.

Stagnant, نا روان *ná-raván*,

Stain, آلودن *álúdan*; *pr. p.*,
لغظ *latkh*; *pa. p.*, خضیب
khazib.

Stairs, پله *pillah*; درجه *darajeh*.

Stake, چوب *chúb*. Impaling
—, خازوق *súli*; سولی,
kházúk.

Stale, مانده *mándah*; شبانه
shabánah.

Stalk, شاخه *shákhah*.

Stall (cattle), آخر *ákhur*.
Thumb —, شست *shast*.

Stallion, نریان *naryán*.

Stammer, زبان گفتن *zabán-
kúftan*. —er, الکن *alkan*.
—ing, تعثر *ta'assur (k.)*;
لکن *lakan*; لکنت *laknat*.

Stamp, *v.*, (a document), سچل
کردن *sijil k.* Official —, *n.*,
تمغا *tamghá*; مهر *muhr*.
—ed (a document), مسچل
musajjal.

Staunch, *v.*, موقوف کردن *mau-
kúf k.*

Stand, *v.*, استادن *istádan*;
ایستادن *istádan*; ستادن *sitá-
dan*. —, *n.*, (for a lamp),
چراغدان *chirágh-dán*.

Standard, رایت *ráyat*, *pl.*
رایات *ráyát*; لواء *liwá'*, *pl.*

علم دار *alam* *alviyek*; الویه
dár; نشان *nishán*. — bearer,
علم بردار *alam bardár*.

Standing, قائم *káim*; قیام
ka-yám.

Stanza, بیت *bait*.

Staple, ریزه *rízah*.

Star, ستاره *sitárah*; نجم *najm*, *pl.*,
نجوم *nujúm*; کوكب *kaukab*,
pl., اختر *kavákib*,
akhtar, *in pl.* فندق سیم *funduk
i sim*. Fixed —, ثابت *sábi-
tah*. Morning —, شب آهنگ
shab-áhang. Two stars near
the pole, فرقدان *farqádán*.

Starch, ناشسته *nasháshtah*.

Stare, وانگرستن *vá-nigris-
tan*.

Starling, سارك *sarak*.

Starting (on a journey), ارتحال
irtihál (k.); نقل مکان
naql i makán (k.).

Startle, ترسانیدن *tarsánídan*.

Starvation, فاقه *fáqah*; گرسنگی
gurisnagi' (ksh.).

State (condition), حال *hál*;
ماهیت *kaifiyet*; کیفیت
máhiyet; چهره *chihrah*
i hál. Proper —, بحال *ba-
hál*. — of facts, رویداد

rúydad; (empire), دولت *daulat*; (degree), شان *shán*.
 Stated time, میقات *mikát*.
 Statement, توضیح *tauzih*; توضیح *tauzih*.
 Statesman, مدبر *mudabbir*.
 Station, موقف *maukif*, pl. مواقیف *mavákif*; جایگاه *jáy-gáh*; مکان *makán*; موضع *mauza*.
 Stationary, ساکن *sákin*.
 Statuary, بت تراش *but tarásh*.
 Statue, صورت *súrat*.
 Stature, قد *kadd*; قامت *ká-mat*.
 Statute, قاعده *ká'idah*.
 Stay, ماندن *mándan*. — behind, واماندن *wá-mándan*.
 Steady, ثابت قدم *sábit-kadam*; استوار *ustuvár*.
 Steal, دزدیدن *duzdidan*; دزدی *duzdí k*.
 Steam, بخار *bukhár*. — ship, واپور *vápúr*.
 Steed, مرکب *markab*.
 Steel, فولاد *fúlád*; پولاد *púlád*.
 Steep, ژرف *zharf*; سرا بالا *sará-bálá*. — acclivity, گریو *girivah*.
 Steer, v., راندن *rándan*.

Stem (of a hookah), نایجه *nái-chah*.
 Stench, بد بو *bad bú*.
 Step, گام *gám*; قدم *kadam* (z.); پایه *páyah*; درجه *darajah*, pl. درجات *daraját*; مدارج *madárij*; خطوة *khat-vat*. — daughter, ربيبه *ra-bibah*. — father, اب *ráb*. — mother, رابه *rábeh*. — son, ربيب *rabíb*.
 Stercorare, ریدن *ridan*.
 Sterile, عقيم *'akím*; شوره *shú-rah*.
 Sterling, صادق *sádik*.
 Stern, متعصب *muta'abbis*. — ness, درشتی *durushtí*.
 Stew, قورمه *kavurmah*.
 Steward, ناظر *názir*. — ship, نظارت *nazárat*.
 Stick, چوبدستی *chúb-dastí*.
 Drum —, چوبك *chúbak*; v., چسپیدن *chaspidán*.
 Sticky, چسپناك *chaspnák*.
 Stiff, سخت *sakht* (k.). — necked, ياغي *yághí*. — ness, سختی *sakhtí*.
 Stifle, خفه شدن *khuffah shudan* (or k.).

Stigma, عيب *'aib*.
 Still, *a.*, ساكت *sákit (k.)*;
 خاموش *khámúsh (k.)*;
 (already), تا هنوز *tá hanúz*;
 (for spirits), انبیق *ambík*.
 —ness, خاموشی *khámúshí*.
 Stimulation, تحریک *tahrík (k.)*.
 Sting, نیش *nísh (z.)*; (of a
 scorpion, &c.), لسع *las'*;
 ابر *abr*.
 Stingy, بخیل *bakhíl*. —ness,
 طمع *tamá'*.
 Stink, *n.*, کند *gand*; *v.*,
 گندیدن *gandidan*; *pr. p.*,
 گنده *gandah*.
 Stipend, جامقیه *jámikíyeh*;
 جامگی *jámagí*; وظیفه *vazí-*
fah.
 Stipulated, مشروط *mashrút*.
 Stipulation, قیود *kuyúd (k.)*;
 شرط *shart (bs.)*.
 Stir up, برهم زدن *bar ham z*.
 Stirring up strife, محرب
muhrib (n.).
 Stirrup (a), رکاب *rikáb*.
 Stitch, دوختن *dúkhtan*.
 Stitching together, لافک *lafk*
(n.); تلفیق *talfík (k.)*.
 Stock (capital), مایه *máyah*;
 دست مایه *sar-máyah*; سر مایه

dast-máyah. — of gun,
 قنداغ *kundúgh*.
 Stocking, جراب *juráb*.
 Stocks, کده *kundah*.
 Stolen (goods), بلکہ *balgah*.
 Stomach, شکم *shikam*; معده
mīdah.
 Stone, سنگ *sang*; حجر *hajar*,
 pl. حجار *hijár*. A large
 —, خرسنگ *kharsang*. Ring
 —, نگیں *nigín*.
 — for a sling, ملجخ *mal-*
chakh. Date —, وخیی
vakhchí. Bezoar —, پادزهر
pád-zahr. Fruit —, خستو
khastú. Blood —, شادنه
shádnah. Hard —, سنک خارا
sang i khará. Mill —, سنک
sang-ásyá. A small
 piece of —, سنک خرده *sang-*
khurdah. — in the bladder,
 حساة *hesát*; سنک مثانه *sang i*
masánah.
 Stoning to death, سنک سار
sang-sár (k.); رجم *rajm*
(k.).
 Stony (heavy), سنگی *sangi* —
 country, سنگستان *sangistán*.
 — place, سنک لاخ *sang-*
lakh.

Stool, کرسی *kursí*.
 Stoop, خم شدن *kham sh*.
 Stop! وا ایست *vá íst; v.*,
 ایستادن *ístádan*.
 Store, ذخیره *zakhírah, pl.* ذخایر
zakháir; مایه *máyah*. —
 house, خزانه *khizánah*.
 Stork, لک لک *laklak*; حاجی لک لک
háji lak-lak.
 Storm, طوفان *túfán*.
 Storming, هجوم *hujúm (a)*.
 Story, قصه *kissah*; حکایت *hi-*
káyut. — teller, قصه گو
kissah-gú; قصه خوان *kissah-*
khán. Idle — خرافه *khurá-*
feh, pl. خرافات *khuráfát*.
 Relating a —, محاکات *muhá-*
kát (n.). — (of a house), طبق
tabak. Lower —, پائین *páin*. Upper —,
tabakah i páin. — بالا
tabakah i bálá.
 Stout, جسیم *jasim*.
 Stove, دیگدان *gulkhan*; دیگدان
díg-dán.
 Straight, راست *rást (k.)*; مستقیم
mustakím; سهی *sahí*.
 Straightened, مقوم *mukavvam*.
 — in means, روزی *tang-*
rúzi.

Strain, پالودن *pálúdan*.
 Strainer, صافی *sáfí*.
 Strait, تنگ *tang*.
 Strange, عجیب *'ajab* 'ajíb.
 Strangeness, نا محرمیت *ná-*
mahramiyet.
 Stranger, بیگانه *bigánah*;
 نازل *nazil*; نا محرم *ná-*
mahram.
 Strangle, طناب انداختن *tanáf*
(tenef) andákhtan; خفه کردن
khuffeh k.
 Strangler, خنق *khannák*.
 Strangling, دغر *daghr*.
 Strangulation, خبه *khabah*;
 خفگی *khaffgí*.
 Strangury, برمیو *barmiyú*.
 Strap, دوال *duvál*.
 Stratagem, حيله *hilah*; گول
gúl.
 Straw, کاه *káh*; صمان *samán*,
 in pl. کاهریز *káh-ríz*.
 Strawberry, توت فرنگی *tút-i-*
farangí.
 Straying, زال *záll (n.)*.
 Strayed away, دور افتاده *dúr*
uftádah; گم راه *gum ráh*
(sh.).

- Stream, آب *áb*; جُز *jú*; Dried-up —, خشك *khushk-rúdl*. A pure limpid —, سلسال *salsál*.
- Street, كُوی *kúy*; كوچه *kúchak*; مشرع *mashra'*.
- Strength, قوت *kúvat*; زور *zúr*; استواری *zúr-mandi*; سر نیرو *nírú*; تقوية *sar-panjagi*; تَقْوِيَة *taḳviyet*.
- Strengthened, مشيد *mushai-yad*; مقوی *muḳavvá*; مؤيد *mu'aíyad*.
- Strengthening, موثق *músiḳ*.
- Strenuous, جداً *jiddan*. —ly, بشدت *beshiddat*.
- Stretch, کشیدن *keshídan*.
- Strew, ریختن *ríkhtan*.
- Stricken (in years), پیر سال *pír-sál*.
- Strict search, جست و جو *just u jú*.
- Stricture, ملامت *malámat*.
- Stride, قدم *ḳadam* (z.).
- Strife, ستیزه *sitízah*; ستیز *sitíz*; یارغو *yárg hú*.
- Strike, زدن *zadan*; یاختن *yákh-tan*; ضرب کردن *zarb k*. To — together, برهم زدن *bar-ham z*.
- Striker, زنده *zanendah*; مارب *záríb*.
- String, رِسمان *rísmán*. — of the drawers, ازاربند *izár-band*. Bow —, زه *zih*; وتر *vatar*.
- Strip, پارچه *párchah*.
- Stripe, خط *khatt*.
- Striped (garment), مخط *mu-khattat*.
- Stripped, سلیب *salíb*; لخت *lukht*.
- Strive, کوشیدن *kúshídan*.
- Striving, مجهد *mujhid* (n.); مجتهد *mujtahid*. — to please, دل جو *dil-jú*.
- Stroke, n., شلق *shalk*; داء *dáv*.
- Stroll, گردش *gardesh* (k.).
- Strong, سخت *sakht*; قوی *ḳavváy*; استوار *mazbút*; مضبوط *ustuvár*; سخت پی *sakht-pai*; زورمند *zúr-mand*. A — fort, رزین *razín*; حصین *hasín*.
- Strongly prohibiting, منع *manná*.
- Structure, بنیه *bunyah*.

Struggle, چالش *chálsh* (n.).
 Strumpet, فحبه *kahbeh*; لوند *lavand*; جنده *jindeh*.
 Stubble, کاهان *káh-bán*.
 Stubborn, متعرد *mutamarrid*.
 Stucco, گچ *gach*.
 Stud (metal), کل *gul*.
 Studded with jewels, مرصع *mur-rassa*.
 Student, طالب العلم *tálib ul'ilm*,
 pl. طلاب *tulabá*; متعلم *muta-*
 'allim; شاگرد *shágird*.
 Study, درست *dirásat*; v.,
 درس خواندن *dars khándan*.
 Stuff (cloth), قماش *kumásh*.
 — and non-sense! این پشم
 است *in pashm ist*; v.,
 آغندن *tapándan*; آغندن
aghándan; آگندن *ágandan*.
 Stuffed (with feathers), پر آگنده
ágandah-par.
 Stuffing (of a pillow, &c.),
 حشو *hashv*; انبارش *ambárish*.
 Stumbling, افتان *uftán* (k.).
 Stump, تنه *tanah*.
 Stunned, بیهوش *bí-húsh* (k.).
 Stupefied, مدهوش *madhúsh*
 (ج.).

Stupid, بیوقوف *ná-fahm*; نا فهم
bí-vukúf; احمق *ahmak*;
 سفیه *safih*.
 Stupidity, بلاهت *baláhat*;
 احمق *ahmakí*; سفاقت *safá-*
hat; حمق *humk*.
 Stupor, غش *ghash*.
 Surgeon, مرصین *marsín*.
 Stutter, لکنت کردن *luknat k*.
 Stutterer, ها کره *hákrak*; هکله
háklah.
 Sty (eye), سنده سلامی *sindah*
salámi.
 Style, عبارت *'ibárat*. Attentive
 to —, عبارت سنج *'ibárat-*
sanj.
 Styptic, عفس *'afis*; زخمک *zu-*
mukhk.
 Suavity, لطف *lutf*.
 Subaltern, زیر دست *zír-dast*.
 Subdue, غلبه کردن *ghalabeh k*;
 pa. p., مقهور *mak-húr*; منفتح
munfatih; مسخر *musakh-*
khar; pr. p. تسخير *taskhír*
 (n.); قاهر *káhir*.
 Subject, رعیت *ra'iyat*, pl. رعایا
ru'áyá. — (matter), ضمن
zamn; باره *bárah*. — of
 disputation, مجت *mabhas*.

— to palpitation, خفقانی *khafakání*.
 Subjected, محكوم *mahkúm*.
 Subjection, انقياد *inkiyád*.
 Sublime, سامی *sámí* ; عالی *‘álí*.
 Sublimity, علو *‘ulúv* ; رفعت *rif‘at*.
 Submission, اطاعت *itá‘at* ;
 خضوع *khuzú‘* ; منقاد *minqád*.
 Submissive, مخفوض *mukhfúz*.
 Submit, مطيع شدن *muti‘ sh.* ;
 سپر انداختن *sipar andákhtan* ;
 سر فرو آوردن *sar farau-áverdan*.
 Subordinate, زیر دست *zír dast*.
 Subscribe, زیر نوشتن *zír navish-tan*.
 Subsequently, من بعد *min ba‘ad*.
 Subserviency, ابتهال *ibtihál*.
 Subservient, متعلق *muta‘ul-lak*.
 Subsist, زیستن *zístan*.
 Subsistence, برک و نوا *rízq* ;
barg u navá. Means of —,
 سر و برگ *sar u barg*.
 Substance, کهنه *kunh* ; جوهر *jauhar*.
 Substantial, جسيم *jasím*.

Substantialness, مادیت *máddi-yat*.
 Substantially, لائق *al-hakík*.
 Substantive, اسم *ism*.
 Substitute, *n.*, بدل *badal (k.)* ;
 بدلا *badlá*.
 Substitution, تعویض *ta‘víz (n.)* ;
 تبدیل *tabdíl (k.)*.
 Subterfuge, فریب *faríb*.
 Subtile, چست *chust*.
 Subtilty, باریکی *bárikí* ; نکته *nuktaḥ*,
in pl. رقائق *raqáik* ;
 دقائق *daqáik*. — of genius,
 خرد بینی *khurdah-bíní*.
 Subtraction, منها *minhá (k.)*.
 Suburbs, گرد شهر *gird i shahr* ;
 حوالی شهر *haválí e shehr*.
 Success, انجاح *injáh (y.)* ; نجاح *najáh* ;
 نوح *nujh (y.)*.
 Successful, نجيح *najih* ; کامیاب *kámyáb (sh.)*.
 Succession, میراث *mírás (y.)* ;
 مرادفت *murádafat (n.)* ;
 تناسل *tanásul* ; تواتر *ta-vátur*.
 Successive, متعاقب *muta‘áqib* ;
 متوالی *mutarádif* ; متوالی *mutaválí*.
 Successively, متواتر *mutavátir* ;
 پی در پی *pai dar pai* ;

بی هم *pai á pai*; پی *pai-ham*.
 Successor, خلف *khálif*; خلف *khalf*.
 Succour, غیاث *ghiyás*; امداد *imádád (k.)*.
 Succulent, آبدار *ábdár*.
 Such, چنان *hamchú*; چنانچه *chunán*. — as, آنچنان *nánchih*. — as that, آنچنان *ánchunán*. — a one, فلان *fulán*.
 Suck, مکیدن *makídan*.
 Suckle, *v.*, سیر دادن *shír d*.
 Suckling a child, مرأضعت *muráza'at (n.)*; مرضع *murzi*.
 A —, *n.*, شیر خوار کی *shír-khárágí*; رضاع *rezd*.
 Sudden death, مرگ مفاجات *marg i mufáját*.
 Suddenly, یكایك *yakáyak*; ناگاه *ná-gáh*; بیکیار *ba-yek-bár*; ناگه *ná-gahán*; ناگه *ná-girift*.
 Suddenness, مفاجات *mufáját*.
 Suet, پیه *píh*.
 Suffer, *v.*, زحمت کشیدن *zahmat ksh*.
 Suffering, زحمت *zahmat*; درد *dard*.

Sufficiency, كفاية *kifáyat*; اكتفاء *iktifá*.
 Sufficient, بس *bas*; بسنده *ba sendah*; مقنع *káfí*; کافی *makná*.
 Suffocation, خفه *khafah (k. sh.)*; غصه *ghussah*; خفگی *khafagí*.
 Suffocating, خنق *khanik*.
 Sugar (candied), قند *kand*; (moist), سكر *sukkar*; شکر *shakar*. — cane, نبات سكر *nabát i sukkar*; فی شکر *nai shakkar*. — plantation, شکرستان *shakaristán*.
 Suggestion, اشاره *isháreh (k.)*.
 Evil —, وسوسه *vasvasah, pl. vasávis*.
 Suit, *v.*, شایستن *sháyistan*; *n.*, (for judgment), دعا *dá'vá*.
 Bringing a — before a judge, محاکمت *muhákamat*.
 Suitability, مناسبت *munsábat*.
 Suitable, بواجبی *bavájibi*; شایسته *sháyistah*; در خور *dar-khur*.
 Suite, خدم وحشم *khadam o ha-sham*.
 Suitor, شاکی *shákí*.
 Sullen, عبوس *'abús*.
 Sully, آلودن *álúdan*.

Sulphur, کبریت *kibrít*; کرد *gaugird*.
 Sultan, سلطان *sultán*, pl. سلاطین *salátín*.
 Sum (of money), مبلغ *mablagh*.
 — total, جملة *khábírah*; *jamlah*. Principal —, زر *zar* i اصل *asal*.
 Summarily, سخن کوتاه *sukhan-kotáh*; مجملأ *majmalan*.
 Summary, مجمل *majmal*.
 Summer, تابستان *tábistán*; صيف *saif*.
 Summit, سر *sar*; ذروة *zurvah*.
 Summon, طلبیدن *talabídan*; احضار نمودن *ihzár n*.
 Summons, طلب نامه *talab-námah*.
 Sumptuous, فاخر *fákhír*.
 Sun, آفتاب *áftáb*; (poetic or obsolete), شمس *shems*; خورشید *khurshíd*; هور *húr*; چشمه هور *chashmah i húr*; نیر *naiyar*; یوسف روز *yúsuf i rúz*; قبه هورخش *húrahksh*; قیاس *kubbah i zarrín*; نان زرین *nán i zarín*.
 The Order of the Lion and the —, نشان شیر خورشید *nishán i shír khurshíd*.

Sunday, یکشنبه *yak-shambah*; ايام الاحد *yaum ul ahad*.
 Sundry, بعضی *bā'z*.
 Sunflower, شتریا *shutur-pá*.
 Sunflower garden, آفتاب گردان *áftáb-gardán*.
 Sunk, مستغرق *mustaghraq*.
 Sunnite, سنی *sunni*.
 Sunrise, طلوع آفتاب *tulú i áftáb*.
 Sunset, غروب *ghurúb*; غروب آفتاب *ghurúb i áftáb*.
 Sun-worshipper, آفتاب پرست *áftáb-parast*.
 Superabundance, استفاضه *isti-fázah*.
 Superabundant, افزون *afzún*.
 Superb, معظم *mu'azzam*.
 Supercilious, مغرور *maghrúr*.
 —ness, تکبر *takabbur*.
 Supererogatory (prayers), نافله *náfílah*.
 Superficial, ظاهر *záhir*.
 Superficies, بساط *basát*.
 Superfluity, افراط *ifráat*.
 Superfluous, فاضل *fázil*.
 Superintendence, نظارت *na-zárat (k.)*.
 Superintendent, داروغه *dáru-ghah*; ناظر *názir*. — of the police, شكنه *shaknah*.

Superior, اعظم *a'zam*; زبرین *zabarín*; مسلط *fáik*; فائق *musallat*; مرجع *murajjah*; فوقانی *faukání*.

Superiority, غلبة *ghalabat*; پیشی *pishí*; دست برد *dast burd*.

Superlative, افضل *afzal*.

Superseded, منسوخ *mansúkh* (*k. sh.*).

Superstition, وسواس *vasvás*.

Superstitious, وسواسی *vasvástí*.

Supper, شام *shám*.

Supping, تعشی *táashshí* (*n.*).

Supple, نرم *narm*.

Supplement, تتمه *tatimmah*, ضمیمه *zamímah*, pl. ضمائم *zamáim*.

Suppliant, عارض *áriz*.

Supplicate, یشتن *yashtan*; القاس کردن *iltímás k.*

Supplication, نیاز *niyáz k.*; استدعاء *arz* (*k.*); عرض *istid'á* (*n.*); ابتهال *ibtihál*; تضرع *tazarrú*; ملتمس *mul-tamis n.*; لایه *lávah*.

Support, *n.*, بشقی *pushtí*; *v.*, تحمل کردن *tahammul k.*

Supported, مستظهر *mustazhar*.

Supporter, مددگار *zahír*; मददगार *madad-gár*.

Supporting, متحمل *mutaham-mil*; اعتقاد *itizád* (*n.*).

Suppose, پنداشتن *pindáshtan*; (for example), مثلاً *ma-salan*.

Supposition, قیاس *kiyás* (*k.*). On —, بر تقدیر *bar taqdír*.

Suppression, تسکین *taskín* (*k.*).

Suppuration, چرک *chirk* (*k.*).

Supreme, اعلیٰ *a'lá*.

Surcingle, زبر تنک *zabar-tang*.

Sure, یقین *yakín*.

Surety (bail), ضامن *zámin*. Becoming —, متکفل *muta-kaffil*.

Suretiship, ضامنی *záminí*.

Surface, صفحه *safhah*; سطح *sath*, pl. سطوح *sutúh*. — of the earth, عرصه زمین *arsah í zamín*.

Surfeit, سیری *síri*.

Surge, *v.*, موج زدن *mauj-z*.

Surgeon, جراح *jarráh*.

Surgery, or Surgical, جراحی *jarráhi*.

Surmise, قیاس *kiyás* (*k.*).

Surname, لقب *lakab*.
 Surnamed, ملقب *mulakḳab*.
 Surpass, سبق بردن *sabḳ burdan*.
 Surplus, افزونی *sarfaḥ*; صرفه *afzúní*.
 Surprise, تعجب *ta'ajjub* (n.); حیرت *hairat* (k.).
 Surprised, متعجب *muta'ajjib* (sh. h.).
 Surrender, تسلیم *taslím k*.
 Sutround, گرد کردن *gird-k.*; *pa. p.*, محاطه *muhát*; *pr. p.*, احاطه *ihátah* (k.); محیط *muhít*; طائف *táif*.
 Surveillance (under), نظربند *nazar-band*.
 Survey, مساحت *masáhat* (k.).
 Suspect, شبهه کردن *shubheh k*.
 Suspected, متهم *muttaham*.
 Suspecting, متوهم *mutavahhim*.
 Suspend, آویختن (بر) *bar* *avikhtan*; در آویختن *dar avikhtan*.
 Suspended, به دار *bardár*; معلق *mu'allak*.
 Suspense, تعویق *ta'vík*.
 Suspension, آویزش *avízish*; تعلیق *ta'lík*.

Suspicion, گمان *gumán*; ظنه *zinnah*; شائبه *sháibah*; توهم *tavahhum*; اتهام *ithám*.
 Suspicious, ظنی *zanní*; ظان *zánn*; وهام *vahhám*.
 Sustain, برداشتن *bar dáshtan*.
 Sustenance, طعام *ta'am*.
 Swaddling clothes, قماط *kanát*.
 Swallow, n., پرستک *piristuk*, vulg., پرستو *piristú*.
 Mountain —, وطواط *vatvát*; v., بلعین *bal'ídan*.
 Swallowing, بلع *bal* (k.); سرط *sarat*.
 Swamp, خلاب *khaláb*.
 Swan, قو *kú*.
 Swarm, انبوه *ambúh*.
 Swarthy, گندم کون *gandum-gún*.
 Sway, حکمرانی *hukmráni*.
 Swear, یمین کردن *yamin k.*; سوگند *kasam kh.*; قسم خوردن *saugand kh.*
 Sweat, عرق *khúy*; 'arāk (k.).
 Sweating, متعرق *muta'arrik*.
 Sweep (to), رفتن *ruftan*; روبیدن *rúbídan*.

Sweeper, خاکروب *khák-rúb* ;
 کاس *kannás*.
 Sweet, شیرین *shírín* (*k.*) ; حلو
hulúv ; نوشین *núshín* ; با مزه
bá-mazah ; عذب 'azb ; طالب
táb. — smile, شکر خنده
shakar-khandah.
 Sweetheart, دل آزار *díl-ázár* ;
 جانان *jánán*.
 Sweetmeat, شیرینی *shíríní* ;
 باتاشه *batáshah* ; 'حلوا' *halvá*.
 Sweetness, شیرینی *shíríní* ;
 عزوبت 'uzúbat ; حلاوت *halá-
 vat*.
 Swell, آماسیدن *ámásídan*.
 Swelling, آماس *amas*.
 Swerved, معدول *má'dúl* (*k.*).
 Swerving, عدول *'adúl* (*k.*).
 Swift, تیزرو *tíz-rav* ; تند
tund. — as the wind (a
 horse), بادپا *bád-pá*. —
 footed, پا سبک *sabuk-pá*. —
 paced, چابکخرام *chábuk-
 khirám*. — winged, پر
sabuk-par.
 Swifter, or Swiftest, اسرع *asrá*.
 Swiftness, تندی *tundí*.
 Swim, شنا کردن *shíná k.* ; شنو
 کردن *shínau k.*

Swimmer, شناور *shínávar*.
 Swimming, n., شناوری *shíná-
 veri*.
 Swindle, دادن فریب *firíb d.*
 Swindler, غدار *ghaddár* ;
 فریبنده *firibandeh*.
 Swine, خوک *khúg*.
 Swing, n., سرند *sirind* ; هلاجین
halájin ; هلوچین *halújin* ;
 v., آویختن *ávikhtan*.
 Switch, قفچی *kamchí*.
 Swoon, غش *ghash* ; بیهوش
bíhúsh (*sh.*).
 Sword, شمشیر *shamshír* ; سیف
saif ; تیغ *tígh*. Small —,
 نیچه *nim-chah* ; (poetical),
 حسام *hisám* ; صمصام *samsám* ;
 نصل *nasl*.
 Sword-belt, حمایل *himáyíl*.
 Swordsman, سیاف *saiyáf*.
 Sycamore, چنار *chinár*.
 Sycophancy, چاپلوسی *cháplúsi*.
 Sycophant, طفیل *tofaíl*.
 Syllable, هجا *hijá*.
 Syllogism, قیاس *kiyás*.
 Symbol, علامت *'alámat* (*b.*).
 Symmetry, تناسب *tanásub*.
 Sympathizing, همدرد *ham-dard*
 (*b.*).

Sympathy, دردمندی *dard-mandí*.

Synonymous, هم معنی *ham-ma'ní*.

Syntax, نحو *nahv*.

Syphilis, کوفت *kúft*.

Syphon, انبوب *ambúb*.

Syrian, شامی *shámí*; سریانی *suriyání*.

Syringe, حقنه *huḵnah*.

Syrup, شیره *shíruh*.

System, ضابطه *zábiteh*.

Systematic; مترتب *mutarattib*.

T.

Table, میز *miz*.

Tablecloth, سفره *sufrah*.

Table-decker, سفره چی *sufrah-chí*.

Tablet, تخته *takhtí*.

Taciturn, خاموش *khámúsh*.
—ity, صمت *samt*.

Tail, دم *dum*; دنب *zanab*;
دنبال *dumbál*. The fat of a
sheep's —, دنبه *dumbah*.
Having a —, دمدار *dum-dár*.

Tailor, درزی *darzí*; خیاط *khay-yát*.

Tainted, پوسیده *púsídeh*.

Take, گرفتن *giriftan*; ستیدن *sitídan*; سندن *sitadan*. —
up, بر گرفتن *bar giriftan*.
— away, برداشتن *bar dáshtan*. — a siesta, زدن
chárt z. — care! خبر دار *khavar dár*.

Taking, اخذ *akhz* (*k*). —
legal possession of, تصاحب
tasáhub (*n*).

Talc, طلق *talk*.

Tale, قصه *kissah*, pl. قصص *ḵisas*;
حکایت *hikáyat*; نقل *naql*;
داستان *dastán*; داستان *dástán*.

Talent, ذهن *zihn*.

Talisman, طلسم *tilsam*, pl.
تلاسم *talásim*.

Talk, *v*., حرف زدن *harf z*.;
گفتگو *guftan*; *n*., گفتگو *guftogú* (*k*).; مقال *maqál*.

Talker, سخن گو *sukhan gu*.
Idle —, بطل *battál*; بوالفول *bu'lfuzúl*.

Tall, بلند *buland*; دراز *diráz*.
— of nature, درز قد *daráz-ḵadd*.

Tallow, پیه *pîh*.
 Talons, چنگال *changâl*.
 Tamarind, تمر هندی *tamar i hindi*.
 Tamarisk-tree, کز طرفه *tarfâ*; گاز; بان *bân*.
 Tambourine, طنبور *tambûr*; خانجری *khanjari*; دف *daf*.
 Tame, رام *râm* (*k.*); داجن *dâjin*.
 Tank, حوز *hauz*; دریاچه *dar-yâcheh*.
 Tanned, مدبول *madbûl* (*k.*).
 Tanning, دباغت *dibâghat*.
 Tape, بافته *bâfteh*.
 Taper, شمع *sham'*.
 Tapestry, فرش *farsh*.
 Tar, قیر *kir*.
 Tarantula, رتیل *rutail*.
 Tardy, وٹاف *vakḥâf*.
 Tares, کاکلک *kâkulak*.
 Target, هدف *hadaf*.
 Tarnish, تیره کردن *tîrah k.*
 Tarragon, ترخون *tarkhûn*.
 Tatar, تاتار *Tâtâr*; یوزبک *Yûz-beg*; تتر *Tatar*.
 Tartarian, تتری *tatari*.
 Task, شغل *shughl*.
 Tassel, منگه *mangulah*.

Taste, v., چشیدن *chashîdan*; — *n.*, مزه *mazah* (*gr.*); ذوق *zauk*; چاشنی *châshnî*.
 Tasting, ذائق *zâik*; طعم *ta'm* (*k.*); مذاق *muzâk*. The sense of —, ذایقه *zâikah*.
 Tasteless, بی نمک *bi-namak*; بی‌مز *bi-mazah*.
 Taster, بکاول *bakâval*.
 Tattered (garments), خلقان *khulkân*.
 Tattooing, وشم *vashm* (*k.*); خال *khâl* (*k.*).
 Taunt, طعن زدن *ta'neh z.* One who —, طاعن *tâ'in*; *pa. p.*, مطعون *ma'tûn*. —ing, نزع *nazgh* (*k.*).
 Tavern, می‌کده *mai-kedah*; ماخور *mâkhur*; خمخانه *khum-khânah*; خماره *khammârah*; خرابات *kharâbât*.
 Tax, باج *bâj*; خراج *kharâj*; وضعیت *vazî'at*.
 Taxation, تسعیر *tasî'r*.
 Taxgather, باجدار *bâj-dâr*.
 Tea, چای *châi*. — pot, قوری *kûrî*.
 Teach, آموختن *âmûkhtan*; در آموختن *dar âmûkhtan*;

درس دادن - گفتن - خواندن
dars d., gf., or khândan.
 Teacher, استاد *ústád*; اوستاد
ustád; آموزگار *ámúzgár*;
 معلم *mu'allim.*
 Teak-tree, ساج *sáj.*
 Tear, *n.*, اشك *ashk*; سرشك
sirishk; دموع *dam'*, *pl.* دموع
dumú'. —ful, آبديده *áb-
 didah*; داعم *dámi'.*
 Tear, *v.*, دریدن *daridan*; كستن
gusistan; كسيختن *gusikhthan.*
 — up, بر كندن *bar kandan*;
pr. p., اختراق *ikhtrák (k.)*;
 انتزاع *intizá' (n.)*.
 Tease, *v.*, آزار كردن *ázár k.*
 Teat, زرع *zir*; سر پستان *sar-i-
 pistán.*
 Technical, مصطلح *mustalih.* —
 terms, اصطلاحات *isti-
 láhát.*
 Tedious, مفصل *mufassal.* —
 ness, تفصيل *tafsil.*
 Teeth, اسنان *asnán*; زرس *zars*,
pl. اضراس *azrás.* — of a
 saw, دندان *dandánah.*
 Telegram, تلگرافنامه *talgeráf-
 náme.*
 Telegraph, تلگراف *talgeráf.*
 —ist, تلگرافچی *talgeráfchí.*

Telescope, دوربین *dúr bín.*
 Tell, خبر كردن, دادن *guftan*;
khabar d., or k.
 Tell-tale, نام *nammám.*
 Temerity, جسارت *jasárat.*
 Temper, خوی *khúy*; طبع
tab'.
 Temperament, سیرت *sírat*;
 مزاج *mizáj.*
 Temperate, معتدل *mu'tadíl.*
 Temperature, گرمی *garmí.*
 Tempest, تندباد *tund-bád*;
 طوفان *túfán.*
 Temple, هیكل *haikal.* — of
 Jerusalem, هوخ *húkh.* —
 of Mecca, مكعبه *ka'bah*;
 (brow), جبین *jabín*; شقیقه
shakíkah.
 Temporal, زمانی *zamání*; هنگامی
hangámí.
 Tempt, اغوا كردن *ighvá k.*
 Temptation, ابتیلاء *ibtílá (n.)*.
 Tempter, مغوی *fátin*; فاتن
mughví.
 Ten, ده *dah*; عشر *'ashar.* —
 or twenty, ده بست *dah-
 bist,*
 Tenacity, چسبیدگی *chaspi-
 dagí.*

Tenant, دار اجاره *ijáreh dár*.
 Tendency, ميل *mail*.
 Tender, ملايم *muláyim*; مناعم
muná'im. —ness, ملايمت
muláyimat.
 Tending (the sick), تيمار
tímár (k).
 Tendon, عصب *'asab*.
 Tenet, عقيدة *'akidah*.
 Tense, حالت *hálát*.
 Tent, خيمه *khaimah*; چادر
chádir. Small —, سراجہ
sarácheh; سراجچہ *saráycheh*.
 A — pitched without a
 pole, بيچوا *bí-chúbá*. Royal
 —, خیرگاه *khargáh*. To
 pitch a —, زدن *khaimah z.* — maker,
khayyám. — peg, میخ
míkh.
 Tenth, دهم *dahum*. A —
 part, عاشر *'áshir*; عشير
'ashír.
 Tepid, ملول *malúl*.
 Term, n., مدت *muddat*; v.,
 مسمى نمودن *musammá n.*
 Terminate, تمام کردن *tá-
 mám k.*
 Terminated, متناهی *mutanáhi*.

Termination, اتمام *atmám*
(rs.).
 Terrace (roof), بام *bám*.
 Terrestrial, ارضی *arzí*.
 Terrible, هولناك *haul-nák*;
 مرهوب *marhúb*; هایل *háil*.
 Terrify, ترسانیدن *tarsánidan*;
 رمانیدن *ramánidan*; pa. p.,
 مرعوب *mar'úb*; متوحش *mu-
 khavvaf*; متوحش *mutavuh-
 hish*; pr. p., موحش *múhish*;
 منفرد *munfir*.
 Territory, بلاد *belád*.
 Terror, ترس *tars*; رعب *ra'b*;
 بیم *bím*; هراسه *hirásah*;
 هراس *hirás*.
 Test, عيار *'iyár (k)*; امتحان
imtihán (n).
 Testament, وصيت *vasíyat*. Old
 —, تورات *taurát*. New —,
 انجيل *anjil*.
 Testator, موسى *muvasbí*.
 Testicle, خصية *khusyat*; in
 dual., خصيتان *khusyatáni*;
 خايه *kháyah*.
 Testimony, شهادت *shahádát*
(d); گواهی *gaváhi (d)*.
 Testing, تجرب *tajrib (n)*.
 Text, متن *matn*; آيت *áyat*.

Texture, نسیج *nasīj*.
 Than, از *az*.
 Thank God, ایزد شکر *shukr i izad*; شکر خدا *shukr i khudá*. — you, لطف شما *lutf-i-shumá ziyád*.
 Thanked, مشکور *mashkúr*.
 Thanking, شاکر *shákir (h.)*.
 Thanks, شکر *shukr*.
 Thanksgiving, سپاس *sipás*.
 That, آن *án* (gen. pron. *ún*).
 From —, زان *zán*. — very, همون *hamún*.
 Thatch, پوش *púsh*.
 Thaw, یخاب *yakháb (sh.)*.
 Theatre, تماشا *tamásha-gáh*.
 Theft, دزدی *duzdí*; سرقة *sarkat*; مسارت *musá-rakat*.
 Them, their, ایشان *ishán*; شان *-shán*.
 Then, آنکه *ángah*; پس *pas*.
 Thence, از آنجا *az ánjá*.
 Theology, حکمت الاهی *hikmat i iláhi*.
 Theory, علم *ilm* قیاس *kiyás*.
 There, هناك *húnák*; از آنجا *ánjá*.
 Therefore, لهذا *liházá*; از آن فلینها *az án sabab*; سبب *saliházá*.

Thermometer, درجه *darajeh*.
 These, اینان *ínán*; اینها *ínhá*.
 They, ایشان *ishán*; آنها *ánhá*.
 Thick, کلفت *kulufti*; غلیظ *ghalíz*; بلما *balma*; هنکفت *hungufti*; ستبر *sitabr*.
 Thickness, کلفتی *kulufti*; ستبری *zakhámat*; ضخامت *sitabri*; غلظت *ghalzat*, or *ghulzat*; حجم *hajm*.
 Thief, دزد *duzd*; سارق *sárik*.
 Thigh, ران *rán*.
 Thimble, انگشتانه *angushtánah*; — rig, حقہ بازی *hukkah bázi*; — rigger, حقہ باز *hukkah-báz*.
 Thin, باریک *bárik*; نازک *názuk*; رقیق *rakík*; رکیک *rakik*; رق *rakk*.
 Thing, چیز *chíz*; شی *shai*, pl. اسباب *ashyá*, in pl. اسباب *asbab*. — given in charge, حوالات *haválat*.
 Think, اندیشیدن *andishídan*; سکالیدن *pindáshtan*; سکالیدن *sikálidan*, or *sigálidan*; انگاشتن *angáshtan*.
 Thinking, حدس *hads (k.)*; فکر *fikr (k.)*.
 Thinness, باریکی *bárikí*.

Third, سوم *siyum* ; سیوم *siyum*.

The — (an arbitrator), ثالث

salis. A — part, ثلث *suls*.

Thirdly, سیومین *siyumin*.

Thirst, تشنگی *tishnagi* ; عطش *'atsh*.

Thirsty, تشنه *tishnah* ; عطشان *'atshán* ; ظامی *zámí*.

Thirteens, سیزده *sizdah*.

Thirteenth, سیزدهم *sizdahum*.

Thirtieth, سیم *siyum*.

Thirty, سی *si*.

This, این *in*. In —, درین *darín*.

Thistle, شوك *shauk*.

Thong, تسمه *tasmah*.

Thorn, خار *khár* ; شوك *shauk*.

Hedge of —, خارست *khár-bast*.

Thorny, خار دار *khár-dár*.

Thorough, تام *támm*.

Thoroughbred, اصیل *astil*.

Thoroughfare, راه *ráh*.

Those, آنها *ánhá* ; آنان *ánán*.

Thou, تو *tú*.

Though, اگرچه *agarcheh*.

Thought, تفکر *tafakkur* (*k.*) ;

افکار *havájis* ; فکر *fikr* ;

سکال *sikál*, or *sigál*, in pl.

ظنون *sunún*.

Thoughtful, متفکر *mutafakkir* ; اندیشناک *andishanák*.

Thousand, هزار *kazár*. Ten —, تمان *tuman*, or تومان *túmán*.

Thrash, مالش کردن *málsh k.*

Thrashing-floor, خرمس گاه *khirman gáh*.

Thread, رشته *rishtah* ; تار *tár* ; نخ *nakh* ; کلاه *kalávah*.

Raw —, کلابه *kalábah*.

Brahminical or Guebre's —,

زنار *zunnár*. A — upon which pearls, &c., are strung,

سمت *simt*.

Threat, تهدید *tahdid* (*k.*) ; وعید *va'id*.

Threaten, ترسانیدن *tarsánidan* ; *pr. p.*, تخذیر *tahzír*.

Three, سه *sih* ; ثلاث *salás*. —

hundred, سهد *sihsad*. —

sixes (a throw at dice), سه

شش *sih-shash*.

Threshold, آستان *ástán* ; عتبة *'atabah*.

Throat, گلو *gulú* ; حلق *halk*.

To have a sore —, گلو گرفتن *gulú gr.*

Throb, حرکت *harakat* (*k.*).

Throne, سریر *sarír* ; تخت

- takht* ; مسند *masnad* ; اریکه *arikah* ; اورنگ *aurang*.
 Throng, جماعت *jamā'at*.
 Throttled, خفه *khaffah* (*k.*).
 Through, از میان *az miyán*.
 Throw, انداختن *andákhtan* ;
 افکندن *afgandan* ; فکندن *fikandan*. — down, زبای در,
 آوردن *zi pái dar a*.
 Thrush, سار *sár*.
 Thrust, زدن *zadan*.
 Thumb, شست *shaast* ; ابهام *ibham*.
 Thunder, رعد *ra'd* ; تندر *tun-*
dar. It —s, رعد صدا میکند
ra'd sadá mí kunad ; v.,
 غریدن *ghuridan*.
 Thursday, پنجشنبه *panj-*
shambah.
 Thus, همچنین *hamchunín* ; کذا *kazá*.
 Thyme, ابار *ipár*.
 Tick (cattle), که *kanah*.
 Tickling, نشکنج *nishkunj* ; قلقلی
kilkilí (*k.*).
 Tide (ebb), جزر *jazr* ; فرو آمدن
farau ámadan i daryá ;
 (flow), مد *madd* ; بالا آمدن
bálá ámadan i daryá,

- Tidings, اخبار *akhbár*. Glad
 —, خوش خبر *khush-khabar* ;
 مژده *muzhdah*.
 Tie, ربط *rabt* ; عقد *'akd* (*k.*).
 Marriage —, عقد نکاح *'akd*
i nikah. To — down, فرو
 بستن *farú bastan*.
 Tied, منعقد *muna'kid* (*sh.*) ;
 tongue —, زبان بریده *zabán-*
buridah.
 Tiger, پلنگ *palang* ; ببر *babr*.
 Tight, تنگ *tang* (*ksh.*).
 Tightness, جای تنگ *tang-jái* ;
 ضیق *zaik*.
 Tigris, دجله *Dijlah*, or *Dajlah*.
 Tile, کاشی *káshí*.
 Till, تا *tá* ; —v., (ground), زرع
 کردن *zar' k.*
 Tillage, زراعت *zirá'at*.
 Timber, چوب *chúb* ; هیزم
heizum.
 Time, وقت *gáh* ; گاه *gáh* ;
vakt, pl. اوقات *aukát* ; هنگام
hangám ; زمان *zamán* ; زمانه
zamánah ; روزگار *rúz-gár* ;
 نوبت *hín* ; (turn), حين
naubat. Space of —, مدت
muddat. Every —, هر بار
har bár. — stated for pay-
 ment, عهده بندی *'uhdah*

bandú. At the same —, هموقت *ham-vakt*. This —, انبار *imbár*. Appointed — (death), اجل *ajal*; موءجل *mu'ajjal*. One —, دفعه *daf'ah*; يك دفع *yek daf'ah*. Convenient —, سر وقت *sar i vakt*. Life —, عمر *umr*; حين حيات *hin i haiyát*, in pl. ايام *aiyám*; ازمان *azmán*; آوان *áván*; دوران *azminah*; ازمينه *daurán*; دفعات *daf'a'át*. Hundred —s as much, صد چندان *sad chandán*. To beat —, خنيیدن *khumbídan*.

Time-server, زمانه ساز *zamánah-sáz*.

Timid, ترسنده *tarsendah*; خايف *kháif*; هيدان *haidán*; رمانده *ramendah*; رمان *ramán*; خاشي *hashí*; خاشي *kháshí*.

Timidity, وحشه *vahshat*.

Tin, ارزين *arzin*. A — حلي *halabí*. Made of —, قلعي *kal'íy*.

Tincture, رز *raz*.

Tinder, قو *kú*.

Tinge, رنگ *rang* (*k. z.*).

Tinged, مصبغ *musabbagh*.

Tip, سر *sar*. — of the ear, نرمه' كوش *narmah i gúsh*. — of a pen, خامه *nákhun i khámah*. — of the finger, سر انگشت *sar-angusht*; سر دست *sar-dast*. — of the tongue, سر زبان *sar i zabán*.

Tipsy, مست *mast*.

Tired, خسته *khasteh* (*k. sh.*); ستوه *sutáh*; ملول *malúl* (*sh.*); مبتلي *mubtalá* (*sh.*); فرومانده *farú-mándah*.

Tithe, عشر *'ushr*; ده يك *dah yek*.

Title, لقب *laqab*, pl. القاب *alqáb*; خطاب *khitáb*. — page, عنوان *'anván*.

To ب تا *ba*; الى *ilá*; (until), تا *tá*. — him, بوي *ba vai*; بدو *badú*.

Toad, قرياعه *kurpághah*.

Toadstool, قارچ *qarch*.

Tobacco, توتن *tútun*, for *kaliyán*; تنباكو *tam-bákú*.

To-day, امروز *imrús*.

Toe, انگشت *angusht*.

Together, باهم *báham*; بهمه

baham; باهم *báham*
digar; (all at once), یکقام
yak-kalam.

Toil, زحمت *zahmat*.

Toilet, زینت *zínat*.

Token, علامت *'alámat*.

Tolerant, صبور *sabúr*.

Toleration, اجازت *ijázat* (d.).

Toll, v., زدن *zadan*.

Tomb, قبر *kabr*, pl. قبور *kubúr*;
 مزار *mizár*; تربت *turbat*.

To-morrow, فردا *fardá*. The
 day after —, پس فردا *pas*
fardá.

Tongs, گاز *gáz*; کلبتان *kal-*
batán.

Tongue, زبان *zabán*; لسان
lisán. — tied, خفاجل *khu-*
fájil.

Too, (also) ایضا *aizan*. —
 much زیاد *ziyád*.

Tool, آلات *álát*, pl. آلات *álát*;
 دست افراز *dast-afraz*.

Tooth, دندان *dandán*. Canine
 —, سگ دندان *sag-dandán*.
 — pick, خلال *khilál*.

Top, سر *sar*; تله *kullah*; بالا
bálá; اوج *auj*, — of the
 head, تارک *tárak*.

Topaz, زبرجد *zabarjad*.

Topsy-turvy, زیر و بالا *zír u*
bálá; زیر و زیر *zír u zabar*;
 تار و مار *sar-nigún*;
tár u már; تده و بالا *tah u*
bálá.

Torch, مشعل *mash'al*. Small
 —, مشعله *mash'alah*. —
 bearer, مشعلچی *mash'alchi*.

Torment, عذاب *'azáb* (k.).
 —ing, اعذاب *'záb* (k.);
 تعذیب *ta'zíb* (n.).

Tormentor, ظالم *zálím*; خلق آزار
khalk azár.

Torn, دریده *daridah*; پاره
páreh; فرسوده *farsúdah*.
 — out, منقلع *munkala*'.

Torpid, سست *sust*.

Torpor, خدر *khadar*.

Torrent, سیل *sail*; سیلاب
sailáb.

Torrid, حار *hárr*.

Tortoise, سنک پشت *sang-*
pusht.

Torture, شکنجه *shikanjeh* (k.d.).

Total, جمله *jumleh*.

Totality, جملیکی *jumlági*.

Totally, سر بسر *sar-ba-sar*;
 سر تا سر *sar tá pá*; سر تا
sar tá sar.

Totter, چیدن *tapidan*.

Tottering (pace), فراخیز *ferá-khíz*.

Touch, لمس *lams*; مس *mass* (*k.*); *pr. p.*, لامس *lámis*; ماس *misás*. — hole, كداره *gudárah*. — stone, محك *mahakk*. — wood, وريت *variya*; پيفه *pífah*.

Tough, سخت *sakht* (*s.*).

Tour, سير *sair* (*k.*).

Tow, *n.*, كنف *kanaf*; *v.*, (drag), كشیدن *kashídan*.

Towards, سوی *súy*; سمت *samt*; طرف *taraf*.

Turned, معطوف *ma'túf*.

Towel, دستمال *dastmál*; بشكير *bashkír*.

Tower, برج *burj*, *pl.* بروج *burúj*; قبة *kubbeh*, *pl.* قباب *kibáb*.

Town, شهر *shahr*; قصبه *kasbah*.

Toy, *n.*, بازیچه *bázicheh*; *v.*, غنجدان *ghanjídán*.

Traces (vestiges), آثار *ásár*.

Track, نشان *nishán*; (path), جاده *jádeh*.

Tracts, صفاح *sifáh*; اقطار *aktár*.

Trade, *n.*, تجارت *tijárat*; بازار *bázar-gání*; سودا *sauda*; كسب *kasb*; حرفه *hurfat*; *v.*, معامله کردن *mu'ámalah k.*

Trader, كار و باري *kár u bárí*.

Tradition, روایت *riváyat*; (oral), سماعی *samā'iy*; (of the Prophet), حدیث *hadís*.

Traditional, نقلی *naqlí*.

Traducement, بهتان *buhtán* (*bs.*).

Traffic, عبور و مرور *'ubúr o murúr*; معامله *mu'ámeleh* (*k.*).

Tragedy, مرثیه *marsiyah*.

Tragic, مغموم *maghmúm*.

Trail, سراغ *surágh*.

Train, حشم *hashm*. — of artillery, توپخانه *topkhánah*.

Trained (by the hand), دست آموز *dast-ámúz*.

Trained (horse), سوغانی *sava-ghání* (*gr.*).

Training, to go into (a horse), روغن گرفتن *raughan gr*.

Traitor, غادر *ghádir*; بد عهد *bad-ahd*.

Trample on, پایمال کردن *pát mál k.*

Trance, غش *ghash*.

Tranquil, آسوده *ásúdah* (*k.*); آرام *aram* (*d.*).

Tranquility, استراحت *istirdhat*; امن *farágh i bál*; امن *amn*; سکینه *sakínah*.

Transaction (business), کار و بار *kár o bár*; (doing), اجرا *ijrá (k.)*.
 Transcript, or Transfer, نقل *naql (k.)*.
 Transfix, سفتن *saftan*.
 Transformation, مسخ *maskh*.
 Transformed, متغیر *muta-ghayyir*.
 Transgression, تجاوز *tajávuz (k.)*.
 Transgressing, مجاوز *mujáviz (k.)*.
 Transgressor, متجاوز *mutajáviz*.
 Transitory, فنا پذیر *faná-pazir*; زایل *záil*; فانی *fání*.
 Translation, ترجمه *tarjumah (k.)*.
 Translator, مترجم *mutarjim*; ترجمان *tarjumán*.
 Transmigration, تناسخ *taná-sukh*.
 Transmitting, بلاغ *balágh (n.)*; انفاذ *infáz (dsh.)*.
 Transmutation, تبدیل *tabdil (k.)*.
 Transparent, شفاف *shaffáf*.
 Transoxania, ما وراء النهر *Má vará an nahr*.
 Transport, نقل *naql (k.)*.

Transportation, تبعید *tab'id*.
 Transposition, Transubstantiation, تبدیل *tabdil (k.)*.
 Trap, دام *dám (an.)*.
 Travail, درد زی *dard-i-zi*.
 Travel, راه بردن *ráh buridan*; در نوردن *dar navardan*. Foreign —, n., سیاحت *siyáhat (k.)*; غربت *ghurbat*.
 Traveller, مسافر *musáfir*; راه رو *ráh-ro*; راهبان *ráhbán*; سیاح *saíyáh*; رنده *ravendah*; سالک *sálik*; رهور *rah-var*; راه رو *rah-ro*; سافر *sáfir*; راهی *ráhi*; (poetical), جهان *jahán-navard*; جهان کرد *jahán-gard*; ابن السیل *ibn us sabíl*. — by sea, دریا *daryá-navard*. Fellow —, هم‌تک *ham-tag*; همرو *ham-ro*; همراه *ham-rah*; هم‌راه *ham-ráh*.
 Travelling, مسیر *masir (k.)*; سایر *siyáhat (k.)*; سائر *sáir*.
 Tray, سینی *sini*; خوان *khán*; خواجه *tablah*. Small —, خوانچه *khánchah*. Cover of a —,

پوش خان *khán-púsh*. — of
 a pair of scales, **كفه**
kaffah.
 Treacherous, **دغلی** *daghali*;
 خاین *kháin*.
 Treachery, **غدر** *ghadr*.
 Treacle, **نوشدارو** *núshdárú*.
 Treason, **خیانت** *khiyánat*.
 Treasure, **كنج** *ganj*; **كنجور**
ganjvar; **كنز** *kanz*, pl.
kunúz. Buried —,
دفینه *dafínah*, pl. **دفائن** *da-
 fáin*.
 Treasurer, **دار خزینه** *khazínah
 dár*; **خازن** *kházin*; **خزانی**
khezánchí.
 Treasury, **خزینه** *khazínah*;
خزانه *khizánah*; **كنجینه** *gan-
 jínah*. Imperial or public
 —, **خزانه عامره** *khizánah i
 'ámirah*.
 Treatise, **رساله** *risálah*.
 Treatment (medical), **مداوات**
mudávát (n.).
 Treaty, **نامه صلح** *sulh-námah*;
پیمان *'ahd-námah*; **عهد نامه**
paímán; **قولنامه** *qaul-námah*.
 Tree, **درخت** *dirakht*; **شجر**
shajar. Young —, **نو نهال**
nau-nihál. Box —, **شمشاد**
shamshád.

Trefoil, **هندور** *halandúr*.
 Tremble, **لرزیدن** *larzidan*.
 Trembling, **زلزل** *zalázil*.
 Tremour, **زلزال** *zalzál*; **لرزه**
larzah; **رعشه** *ra'shah*.
 Trench, **خندق** *khandak*.
 Trencher, **خوانچه** *kháncheh*.
 Trepidation, **بیم** *bím*; **باك** *bák*.
 Trespass, **تعدی** *ta'addí*.
 Tresses, **كيس** *gis*.
 Trial, **امتحان** *imtihán* (k.);
ابتلا *ibtílá* (n.); **ابلاء** *iblá
 (k.)*; **تجویز** *tajvíz*.
 Triangle, **سه گوشه** *sih-gúshah*.
 Triangular, **مثلث** *musallas*.
 Tribe, **قبيله** *qabílah*, pl. **قبایل**
qabáil. Nomade —, **ایل** *íl*,
 pl. **ایلات** *ílát*; **قوم** *qaum*;
طایفه *táifeh*.
 Tribunal, **دیوان** *diván*; **محکمه**
mahkamah. — of justice,
دارالقضا *dar ul qazá*.
 Tributary, **خراج گذار** *kharáj-
 guzár*; **باجگذار** *báj-guzár*.
 Tribute, **باج** *báj*; **خراج** *kharáj*;
اخراجات *ikhráját*; **سا** *sá*.
 Trick, **بازی** *bázi*; **مکر** *makr*;
توطیه *tautí-*
yeh; **شید** *shaid*.
 Trickery, **تسویل** *tauvíl*.

Trickle, چکیدن *chakidan*.
 Trifle, ژاژ خای *zházh-kháy*;
 مزاجات *mazaját*; پوچ *púch*,
in pl. خردوات khurdavát; v.,
 در باختن *dar-bákhtan*.
 Trigger, ماشه *máshéh*.
 Trilateral, ثلاثی *sulásti*.
 Trimming, سجااف *sajáf*.
 Trinity, ثلاث *sálús*.
 Trip up, پا لغزیدن *pá lagh-*
zidan.
 Tripe, شکبه *shikambah*.
 Triple, مثلث *musallas*.
 Tripod, پا سه *seh pá*.
 Triumph, ظفر *zafar* (y.).
 Triumphant, غالبانه *gháli-*
bánah; مظفر *muzaffar*.
 Trivet, سبا *sipá*.
 Troop, فوج *fauj*, pl. افواج
afváj; فریق *farík*; جوق
jauk.
 Troops, جنود *junúd*; جیش *jaish*.
 Trooper, سوار *sovvár*; دواسپه
dú-aspah.
 Tropics, گرمسیر *garmsir*.
 Trot, لکه *lukkah* (z.).
 Trouble, رنج *ranjah*; ازی
azá; تکلیف *taklíf*; کلفت
kulfat; ازار *ázár* (k.); اختلال

ikhtilál; v., آزاردن *ázárdan*.
 To give —, زحمت دادن *zahmat d.* To take —,
 زحمت کشیدن *zahmat ksh*.
 Troubler, مصلع *musaddi*;
 متکلف *mutakallif*.
 Trough, ناره *náveh*.
 Trousseau, جهاز *jaház*.
 Trout, قزل آلا *kizil álá*.
 Trowel, ماله *málah*; برز *burz*.
 Trowsers, شلوار *shalvár*; باجامه
pá-jámah. Ladies' — for
 out-door wear, چاهچور *cháh-*
chúr.
 Truce, متارکه *mutárakeh*.
 Truculent, جبار *jabbár*.
 True, راست *rást*; صحیح *sahih*;
 صدیق *siddík*; حقانی *hakkáni*.
 More or most —, اصح *asahh*.
 Truly, بدرسقی *ba-durustí*;
 محققانه *muhak্কikánah*.
 Trumpet, کورنا *karná* (z.);
 بوق *búk* (z.); سورنا *súrná*;
 شورنای *súrnáy* (z.); شیپور
shaipúr; بوری *búri*; ناقور
nákúr; گاردم *gáu-dam*.
 Trunk (elephant's), خرطوم
khartúm; (of a tree), تنه
tanah.

Trust (in), اعتماد *ʿitimád* (k.);
اعتقاد *ʿitiqád* (k.); (to),
سپرد *sipurd* (k.); ذمه *zim-*
mah. — in God, توکل *ta-*
vakkul (k.). In —, وديعه *vadiʿat*.

Trusted (fit to be), سپردنی *sipurđani*.

Trusting (in God), متوكل *mutavakkil*.

Trustworthy, معتمد *muʿtamad*.

Trusty, موثمن *muʿtaman*. —
friends, ثقات *siqát*.

Truth, حق *haqq*; صدق *sidq*;
هستو *hastú*; حقانیت *haqqá-*
niyet. In —, برحق *bar*
haqq; في الحقيقة *haqqan*; حقاً *haqqá*;
fiʿl haqqát. Addicted to
the —, حق پرست *haqq*
parast. Addiction to —,
حق پرستی *haqq-parastí*.
Seeking —, حق جو *haqq-jú*.

Truthful, صادق *sádiq*; راست *rást*;
راستگو *rást-sukhan*; راستگو *rást-gú*. — ness, تحقیق *tahqiq*.

Try, آزمودن *suʿi k*; آزمودن *ázmúdan*;
عیار گرفتن *ʿiyár*
gr.; پا. پ. مجرب *mujarrab*.

Tub, سطل *satl*.

Tube, نیچہ *naichah*; نار *náv*.

Tubercle, آماش *ámás*.

Tuberose, گل مریم *gul i mar-*
yám.

Tuesday, سه شنبه *sih shambah*.

Tuition, تعلیم *taʿlím* (d.).

Tulip, لاله *lálah*.

Tumble, غلطیدن *ghaltídan*.

Tumbler (glass), معلى زن *muʿallak-zan*;
استکان *istakán*.

Tumour, ورم *varam*.

Tumult, هرج *harj*; غلغل *ghul-*
ghul; دغدغه *daghdaghah*;
شولوق *dár u gir*; و کیر *shúlúk*;
شلطاق *shilták*;
خرشه *kharkhishah*.

Tumultuous, هنگامه کبر *han-*
gámah-gír.

Tune, آواز *áváz*.

Tunic, قباچه *kabácheh*; چوخا *chúkhá*.

Turban, دستار *dastár*; عمامه *ʿamámah*.

Turbid, مکدر *mukaddar*.
—ness, کدورت *kudúrat*;
تکدر *kadar*; تكدور *ta-*
kaddur.

Turbulence, فساد *fisád*.

Turbulent, لوج *loj*.

Turk, ترك *Turk* ; (Ottoman), عثمانلو *'Osmanlú* or *'Osmanlí*.
 Turkey (bird), فیل مرغ *fil-murgh* ; (country), روم *Rúm*.
 Turkish, ترکی *Turkí*.
 Turmeric, زرد چوب *zard-chúb* ; هرد *hurđ*.
 Turn, *v. i.*, گردیدن *gardídan* ; *v. t.*, گردانیدن *gardánídan*.
 — away, تافتن *táftan* ; (spin), چرخ زدن *charkh-z*.
 Turned (on a lathe), منخرط *munkharít* (*sh.*) ; مخروط *makh-rút*. — back, منصرف *mun-sarif*. — towards, منعطف *mun'atíf*.
 Turning, گردان *gardán* (*k.*).
 Art of —, خراطت *kharátat* ; خراط *khart*. — lathe, خراد *kharád*.
 Turner, خراط *kharrát* ; خرادی *kharádi*.
 Turnip, شلغم *shalgham* ; سلجم *saljam*.
 TurnscREW, آچار *áchár* ; پیچ *pích*.
 Turpitude, شنیعت *shaní'at*.
 Turquoise, فیروزه *fíruzah*.
 Turret, مناره *mindárah* ; کنکره *kangurah*.

Turtle, کاسه پشت *kásah pusht*.
 — dove, یمام *yamám* ; قمری *kumrí*.
 Tuck, دندان *dandán*.
 Tutor, آخوند *ákhún* ; آخوند *ákhund* ; ادیب *adíb* ; اتالیق *atálík*.
 Tutty, توتیا *tútiyá*.
 Tweezers, موچینه *mú-chínah* ; خارچینه *khár-chínah*.
 Twelfth, دوازدهم *duvázdahum*.
 Twelve, دوازده *duvázdah*.
 Twentieth, بیستم *bistum*.
 Twenty, بیست *bíst* ; عشرين *'ishrín*.
 Twice, دو تا *dú-tá* ; دو چند *dú-chand*.
 Twig, شاخچه *shákhchah*.
 Twilight, هوا کرک و میش *havá i gurg o mish* ; (morning), صبح کاذب *subh i kázíb*.
 Twin, توأم *tav'am*, *in dual*, همزاد *tav'amán ham-zád*.
 Twine, *v.*, تافتن *táftan*.
 Twinge, درد *dard*.
 Twinkling (of an eye), طرفه *tarfat ul 'ain*.
 Twist, *n.*, پیچ *pích* ; *v.*, پیچیدن *píchídan* ; تافتن *táftan* ;

تنیدن *bar táftan*; بر تافتن
tanidan; ریستن *rístan*;
 رسیدن *rísidan*; پیختن *píkh-*
tan; نوردن *navardan*.

Twisted, تافته *táftah*; مفتل
muftall; مفتول *maftúl*.

Two, دو *do*; انسان *isnání*. —
 or three, دو سه *do-seh*. —s,
 دو گان *dú-gán*. — faced,
 دو روی *do-rúí*.

Tyrannical, ظلم *zalúm*; جائر
jáir.

Tyranny, ظلم *zulm*; دراز دسقی
diráz-dastí; دست درازی
dast-dirází; ظلمیت *zulmi-*
yet; جور *tatávul*; تطاول
jaur; حیف *haif*.

Tyrant, ظالم *zálim*; ظلم پیشه
zulm-píshah; ستم کار *sitam-*
kár; جور پیشه *jaur-*
píshah.

U.

Udder, پستان *pistán*.

Ugliness, زشتی *zishti*.

Ugly, زشت *zisht*; نغام *na-*
ghám; ستیزه رو *sitízah-rú*.
 — fellow, نا فرهخته *ná-far-*
hikhtah.

Ulcer, چابان *chabán*; قرح *kurh*,
pl. قروح kuruḥ.

Ultimately, عاقبت الامر *ákibat*
ul amr.

Umbrage, خفت *kiffat*.

Umbrella, چتر *chatr*.

Umpire, حکم *hakam*.

Un- (in comp.), نا *ná*, بی *bí*.

Unable, ناتوان *nátaván*.

Unacceptable, نا مقبول *ná-*
makbúl.

Unacquainted (with the roads),
 نا بلد *ná-balad*.

Unaided, نا مساعد *ná-musá'id*;

Unanimity, يك جهتی *yak*
jihatí.

Unanimous, يكدل *yak-dil*;
 يکروی *yak-rúí*; همدل *ham-*
dil; همسان *ham-sáz*. —ly,
 يکزیبان *yak-zabán*.

Unappropriate, نا مخصوص *ná-*
makhśús.

Unattainable, نا میسر *ná-*
muyassar; نا یاب *ná-yáb*.

Unbecoming, نا شایسته *ná-*
sháyistah; نشاید *nasháyad*.

Unbeliever, کافر *káfir*.

Unblemished, بیداغ *bí dágh*.

Uncalled, نا طالب *ná-talab*.

Uncertainty, شك و شبهه *shakk o shubheh*.

Uncivil, بی ادب *bí-adab*.

Uncle (paternal), عم 'amm ;
خال 'ammú ; (maternal), خال
khál ; خالو khálú.

Unclean, نجس *najis*.

Uncleanness, رجس *rijs*.

Uncommon, شاذ *sház*.

Unconcerned, بی غم *bí-ghamm*.

Unconnected, نا مربوط *ná-marbút*

Unconscious, بیخود *bíkhud*.

Uncovered, منکشف *munkashif*.

Uncultivated, بایر *báir*.

Undeniable, بیدریغ *bí-dirigh*.

Under, زیر *zír ; فرود farúd ;*
تحت *taht*. — mined, منقوب
manqúb (sh).

Understand, فهمیدن *fahmídan*.

Understanding, فهم *fahm ;*
تفهم *húsh ; هنگ hang ;*
تفهم *tafahhum ; تعقل ta'akkul ;*
مدرک *madrikah*. Good —,
مصادفات *musáfát*.

Understood, مفهوم *mafhum ;*
ذهن نشین *zahan-nishin*.

Undertaking, عزم *'azm (k) ;*
کار *kar (k) ;* متعهد *muta-*
'ahhid (k).

Undeserving, نا مستحق *ná-mustahíkk*.

Undesirable, نا مرغوب *ná-marghúb*.

Undetermined, نکره *nukrah*.

Undiminished, نا کاسته *ná-kástah*.

Undo, وا کردن *vá k*.

Undress, جامه بیرون کردن
jámeh bírún k.

Undulation, اهتزاز *ihtizáz (k)*.

Uneasiness, آزردهگی *ázardagi ;*
دقت *díkkat*.

Uneasy, بقرار *bí-karár*. To
be —, آشفتن *áshuftan*.

Unemployed, بیکار *bí-kár*.
Being —, تعطیل *ta'attul*
(*sh*).

Unencumbered, سبکار *sabuk-*
bár.

Unfeigned (friendship), خلا ملا
khalá-malá.

Unfit, نا شایسته *ná-sháyistah ;*
نا قابل *ná-ahl ;* نا قابل
ná-kábil. — for business,
هیچکاره *hích-karah*.

Unfortunate, کم بخت *kam-*
bakht ; شوریده بخت *shúridah-*
bakht ; حوادث زده *havádis-*
zadah ; بخت بر کشته *bakht-*

bar-gashtah ; شور بخت *shúr-bakht* ; نا مبارك *ná-mubárah* ; زده *masibat zadah* ; منحوس *man-hús* ; سیه روز *siyah-rúz* ; تیره بهشت *maishúm* ; تیره روز کار *tírah-bakht* ; تیره رُزگار *tírah-rúzgar* ; بد روز کار *bad-rúzgar*.

Ungathered, نا چیده *ná-chidah*.

Ungrateful, نا سپاس *ná-sipás* ;

نمک حرام *bi-vafá* ; بیوفا

namak-harám ; کافر نعمت

káfir i nímat ; نان کور *nán-kúr* ;

حق نا شناس *hak̄k ná shínás*.

Unguent, ادهان *adhán*.

Unhappy, غمگین *ghamgín*.

Unhealthy, نا کواره *ná guváreh*.

Uniform (soldier's) رخت نظام

rakht-i-nizám ; — with

مطابقت *mutábakat*.

Uninformed, بی خبر *bí-khabar*.

Unintentionally, عارضاً *árizan*.

Union, اتحاد *ittifák* ; اتّحاد

ittihád ; امتزاج *imtízáj*.

Unique, یکتای *yaktái* ; یتیم

yatím.

Units, وحدان *vuhdán* ; آحاد

áhád.

Unitarianism, توحید *tauhíd*.

Unite, پیوستن *paivastan*.

United, متفق *muttafiq (k.)* ;

مجمع *muttahid (sh.)* ; متحد

mujtama' ; شامل *shámál*.

Unity, وحدانیت *vahdáníyet* ;

احدیت *ahadíyat*.

Universal, عمیم *'amím* ; اجمعین

ajma'in.

Universality, جامعیت *jámi-*

'íyet.

Universally, علی *kullíy* ; کلی

فاطماً *'ala 'l itlák* ; الاطلاق

kátiban.

Unjust, ناحق *ná-hak̄k* ; بی

بیداد *bí-insáf* ; انصاف

dád.

Unkind, بی‌مروت *bí-muruvvat* ;

بد مهر *bí-'ináyet* ; بی‌عنایت

bad-míhr.

Unknown, ما معلوم *ná-ma'lúm* ;

مجهول *majhúl*.

Unlawful, حرام *harám*.

Unlearned, امی *ummí*.

Unleavened, فطیری *fatírí*.

Unless, مگر *gar-nah* ; مگر

magar ; الا *illa*.

Unlevel, نا هموار *ná-hamvár*.

Unlimited, غیر منتهای *ghair-*

muntahái.

Unlucky, بدبخت *bad-bakkt*;
شوم *shúm*. Being —, نحوس *nuhúsat*.

Unmarried, عذب *'azab*.

Unmask, *v.*, حجاب بر داشتن *hijáb bar dsh*.

Unmeaning, بی معنی *bi-ma'ni*.

Unnecessary, غیر لازم *ghair lázem*.

Unpaid, مفت *muft*.

Unpierced, نا سفته *ná-suftah*.

Unpleasant, نا پسند *ná pasand*.

Unprincipled, بیراه *bi-ráh*.

Unprofitable, بی حاصل *bi-hásil*.

Unpunctuality, بی وقت *bi-vakt*.

Unripe, نا رسیده *ná-ras*; نا رس *ná-rasídah*. — corn, خوید *khavíd*.

Unseen, نا دیده *ná-dídah*.

Unsheathe, آهیکتن *áhikhtan*.

Unsheathed (a sword), مسلول *maslul*.

Unskilful, خام کار *khám-kár*.

Unsound, نا چاق *ná-chák*.

Unsuccessful, خایب *kháiḅ*; بد *bad-farjám*.

Unsuitable, نا مناسب *ná mu-násiḅ*.

Until, حتى *hattá*; تا *tá*.

Untimely, بیگاه *bi-gáh*;
بیوقت *bi-vakt*; بی هنگام *bi-hangám*.

Untravelled, راه نبرده *ráh na-burdah*.

Untried, نا آزموده *ná-ázmúdah*.

Untrue, or Untruth, دروغ *du-rúgh* (*gf.*).

Unwary, غافل *gháfíl*.

Unwashed, نا شسته *ná-shustah*.

Unwelcome, نا مطلوب *ná matlúb*.

Unwholesome, نا كوار *ná-gavár*; وخیم *vakhim*.

Unwilling, نا خواه *ná-kháh*.

Unwise, بی دانش *bi-dánish*; نا بخرد *ná-bakhirad*.

Unworthy, نا سزا *ná-sazá*.

Up, بالا *bálá*.

Upon, بر *bar*; روی *ruy*. — the whole, الغرض *al-gharz*; الحاصل *al-hásil*.

Upper, زیرین *zabarín*. To get the — hand, گرفتن *bálá-gr*. — chamber, بالا خانه *bálá-khánah*.

Upright (steady), قائم *káim*; (in character), حق گزار *hakḡ*.

guzár ; راست نما *rást-numá*.
 —ness, راستی *rástí*.
 Uproar, غوغا *ghaughá*.
 Upset, وارونه *várúnah (k.)*.
 Upside-down, سر زیر *sar-zír (k.)*.
 Urbanity, ادب *adab*.
 Urgency, تقاضی *takázi* ; ضرورت *zarúrat (k.)* ; تحريك *tahrík (k.)*.
 Urine, بول *baul (k.)* ; پیشاب *písháb (k.)* ; شاشه *sháshah (k.)*. —bladder, دان کمیز *kumíz-dán* ; مثانه *masánah*.
 Urinometer, قاروره *kárúrah*.
 Urn (tea), سماوار *samávár*.
 Us, ما را *márá*.
 Usage, دستور *dastúr* ; رایج *ráij, in pl. marásim*.
 Use, n., فایده *fáideh* ; مصرف *musraf*. To be of —, بکار آمدن *bakár ámadan*. To —, کردن *tasarruf k.*
 Useful, کار آمدنی *kár-ámadaní* ; مفید *mufíd* ; ورنان *varnán*.
 Useless, نا کاره *ná-karah* ; بی فایده *bí-fáidah* ; نا بکار *ná-bakár* ; نا بنوا *ná-binavá*.
 Rendering —, تعطیل *ta'tíl (k.)*.

Usual, معمول *ma'múl*.
 Usually, عموماً *'umúman*.
 Usurer, ربا خور *ribá-khur* ; سود خور *súd-khur*.
 Usurpation, غصب *ghasb*.
 Usurper, غاصب *ghásib*.
 Usury, ربا *ribá*.
 Utensil, ظرف *zarf*.
 Uterine, شکمی *shikmí*.
 Utility, انتفاع *intifá'* ; فایده *fáideh*.
 Utmost, غایت *gháyat*. To the —, حتى الوسع *hattá 'l vas'*.
 Utter, فرو خواندن *farú-khándan*.
 Utterance, تلفظ *talaffuz*.
 Utterly, بالکل *bilkull*.
 Uvula, کنج *kanj*.
 V.
 Vacancy, خلا *khalá'*.
 Vacant, خالی *khalí (k.)*.
 Vacation, تعطیل *ta'tíl*.
 Vaccination, کوفی *ábíláh kúbí (k.)*.
 Vacuity, خلو *khalú*.
 Vagrancy, هرزه گردی *harzah-gardí*.
 Vagrant, هنجام *hanjám*.

Vain, بیهوده *baishúdah*; عبت *'abs*; هوا پرست *yávah*; *havá-parast*; in —, باطل *bátíl*; بطل *battál* (sh.). — promise, برات برشاخ *barát bar shákh* i *ákhú*.

Valiant, دلوار *dilávar*; بهادر *bahádur*; قویم *kavím*.

Valid, درست *durust*.

Valley, دره *darreh*; جلعه *jul-ghah*, in pl. بقاع *biká*.

Valour, شجاعت *shajā'at*; غیرت *ghairat*.

Valuable, قیمتی *kaimatíy*; نیین *samín*.

Valuation, ارزش *arzish*.

Value, قیمت *kaimat* (k.); ماهیت *máhiyet*; قدر *kadar*; ارز *arz*; ارج *arj*.

Valve, غطا *ghitá*.

Vanguard, قراول *karául*; طلعه *tal'at*.

Vanish, غایب شدن *gháib sh*.

Vanity, زیاده سری *ziyádah-sarí*; بطالت *batalat*.

Vanquish, فتنه کردن *fath k*.; ظفر یافتن *zafar y*.

Vanquisher, منصور *mansúr*.

Vapour, تپ *taf*; بخار *bukhár*.

Variation, تفاوت *tafávvut* (dsh.).

Variegated, بو قلمون *bu-kalamún*.

Variety, اختلاف *ikhhtiláf*.

Various, گونا گونا *gún á gún*; متلون *mutalavvin*.

Varnish, روغن *raughan* (s.).

Vast, وسیع *vast*.

Vault, قبه *kubbah*; گنبد *gumbaz*.

Vaunting, مفاخرت *mufákhkarat* (k.).

Veal, گوشت گوساله *gúsh-t-i-gausáleh*.

Vegetable, رستی *rustani*; باقی *nabáti*.

Vegetation, نما *namá*.

Vehemence, تندى *tundí*; هیجان *haiyaján*; شدة *shid-dat*.

Vehement, شدید *shadíd*.

Veil, رو بند *rú band*; پرده *pardah*; حجاب *hijáb*; نقاب *nikáb*; ستر *sitr*; سحیف *sajf*; برقع *burka* (z.).

Veiled, محجوب *mahjúb*.

Vein, عرق *'irq*, *pl. 'urúk*. Cephalic —

kifál. Jugular —,
 حبل الوريد *habl ul varíd*.
 Vellum, رق *rikk*.
 Velvet, مخمل *makhmal*.
 Venerable, or Venerated, مكرم
mukarram (dsh.).
 Veneration, احترام *ihtirám (k.)*.
 Venereal (disease), آنشك
átishak; سوزنك *súzanek*.
 Vengeance, انتقام *intikám*; كينه
kínah.
 Venom, زهر *zahr*; سم *samm*;
 ذئفان *zi'fán*. Bezoar anti-
 dote against —, زهر دارو,
zahr-dáru.
 Venomous, زهر دار *zahr-dár*;
 زهرناك *zahr-nák*.
 Ventilator (of a house), باد كير
bád gír.
 Venus (planet), ناهيد *náhid*;
 زهره *zuhrrah*.
 Veracity, صدق *sidk*; صداقت
sedáqat.
 Verb, فعل *fe'el*.
 Verbal, زباني *kaulí*; زباني
zabáni.
 Verbatim, لفظ بلفظ *lafz be lafz*.
 Verbose, مفصل *mufasssal*.
 Verdant, سرسبز *sar-sabz*; مخضر
mukhazzar.

Verdict, حكم *hukm (k.)*.
 Verdigris, زنجار *zinjár*.
 Verdure, سبزه *sabzah*.
 Verified, متحقق *mutahakkak*
(sh.). Anything —, ما صدق
má sudik.
 Verifying, متحقق *mutahakkik*
(k.); تصديق *tasdik (k.)*;
 محقق *muhakkik (n.)*; مصدق
musaddik.
 Vermilion, زنجرف *zinjarf*.
 Vermin, جانورك *jánvarak*.
 Vernal, بهاری *bahári*; رباعي
rib'iy.
 Versatile, سبك پا *sabuk pá*.
 Verse, بيت *bait*, pl. ابیات
abyát; آیت *áyat*. — of the
 Korán, pl. آیات *áyát*. In
 —, نظم *nazm*.
 Versified, منظومه *manzúmah*.
 Vertebrate, ذوالفقار *zu'l faqár*.
 Vertical, قائم *káim*.
 Vertigo, كيج *gij*.
 Very, خیلی *khaílí*; بسیار
bisýár.
 Vessel (ship), مركب *markab*;
 (vase), ظرف *zarf*; آناء *iná*.
 Glazed —, مرطبان *martabán*.
 Earthenware —, لولین *lúlin*;
 خرف *khazf*. — for holding

water, آبدان *ábdán*. — for measuring, میکیل *mikyál*.
 Vest, ارخلو *arkhaluk*; خفتان *khuftán*.
 Vestibule, دالان *dálán*.
 Vestige, اثر *asar*, pl. آثار *ásár*; تطف *katáf*.
 Vex, هنجیدن *hanjidan*. —ing, متصدع *mutasaddi* (k.). To be —ed, رنجیدن *ranjidan*.
 Vexation, اذی *azá* (d.); دق *diġk*; تصدیع *tasdi* (n.); هنجار *hanjár*; سر دردی *sar-dardi*.
 Vexatious, متاعب *matáib*.
 Viands, اطعمه *a'imah*; خوراکی *khúráki*.
 Vibration, تکان *takán* (k.).
 Vices, خباثت *khábáis*; معایب *ma'áib*; عیوب *shanái*; شنایع *shánái*; عیب *'uyúb*; in the sing. عیب *'aib*; نقیصت *naqisat*. Carpenters —, گیره *gírah*.
 Viceroy, فرمانفرما *farmán farmá*; نائب مناب *naib munáb*. — of Egypt, خدیوی *Khidívi*.
 Viceroyalty, وکالت *vikálat*.
 Vicinity, جوار *javár*; تجاور *tajávur*.

Vicious, بی پیر *bí-pír*; معیوب *ma'yúb*; فاسد *fúsíd*.
 Vicissitudes, صوارف *savárif*; انقلابات *inkilábát*.
 Victorious, مظافر *muzáfir*; منصور *mansúr*; فیروز *firúz*; مظفر *muzfir*. Being —, تغالب *taghálub* (sh.).
 Victim, فدیہ *fidyah*.
 Victor, غالب *ghálíb*.
 Victory, فتح *fath* (y. k.), pl. فتوح *futúh*; فتوحات *futúhát*; ظفر *zafar* (y.); فوز *fauz*.
 Victuals, خورش *khurish*; خوردنی *khúrdani*.
 Videlicet, یعنی *ya'ni*.
 View, چشم انداز *cheshm andáz*. In —, پیشدید *pish-díd*.
 Vigilance, انتباه *intibáh*; بیداری *bídári*; حزم *hazm*.
 Vigilant, آگاه *ágáh*; سبک خیز *sabuk-khíz*.
 Vigorous, چاق *cháġk*; توانا *taváná*.
 Vigour, قوت *kuvoat*.
 Vile, زبون *zabún*; لیم *liyam*.
 Vileness, ابتذال *ibtizál*; خساست *khasásat*.
 Village, ده *dih*; روستا *rústá*; قری *karyah*, pl. قری *kurá*.

Of the same — همقریه *ham-kiryah*. The chief of a —, دیهبان *dihbân*.
 Villager, دهقان *dihátí*; دهقان *dihkân*.
 Villain, بد ذات *shafak*; بد ذات *bad zát*.
 Vindication, حمایت *himáyat* (*k*).
 Vindicative, کینه کش *kínah kesh*.
 Vine, درخت انکور *ták*; تاک *dirakht-i-angúr*.
 Vinegar, خل سرکه *sirkah*; خل *khall*.
 Vineyard, باغ مو *bágh i mau*; آبسال *ábsál*; رز *raz*.
 Vintage, قطاف *katáf*, or *kitáf*.
 Vintner, می فروش *mai-farúsh*.
 Violating, مفترع *muftarí* (*k*); نقض *naqz* (*k*).
 Violence, زور آوری *zúr-ávarí*; اشتداد *ishtidád*; جفا *jafá*; جور *jaur*.
 Violent, شدید *shadíd*; شداد *shidád*. —ly, بزور *bizúr*.
 Violet, بنفشه *benafshah*; خیارى *khayári*.
 Violin, کامانچه *kamáncheh*.
 Viper, افعی *aféí*.

Virgin, دختر *bikr*; بکر *dukhtar*; باکره *bákirah*; دوشیزه *dúshizah*.
 Virginity, بکارت *ba'árat*; دوشیزگی *dúshizagí*.
 Virgo, سنبله *sumbulat*.
 Virile, مردانه *mardáneh*. Semen —, منی *miná*.
 Virility, رجولیت *rujúliyet*; باه *báh*.
 Virtue, فضل *fazl*, *pl.* افصال *afzál*; منقبت *manqabat*; فضایل *fazílat*, *pl.* فضایل *fazáil*; هنر *hunar*, *in pl.* محاسن *mahásin*.
 Virtuous, هنر پیشه *hunar-pishah*.
 Virulence, شدت *shiddat*.
 Virulent, شدید *shadíd*.
 Virus, ریم *rím*.
 Visage, رو *ru*.
 Visible, نمودار *namúdár*; بدید *padíd*; پیدا *paidá*.
 Visibly, ظاهراً *záhíran*.
 Vision, خیال *khiyál*.
 Visionary, محال اندیش *mahál-andish*; خیال پرست *khayál-parast*.
 Visit, زیارت *ziyarat* (*k*); لقاء *liqá'*. To come on a —,

آوردن تشریف *tashrif* a. To
 go on a —, تشریف بردن *tashrif burdan*.
 Visiting, متلقى *mutalakkí* (n.).
 Visitor, زائر *záir*.
 Visual, بصیرة *basírah*.
 Vitality, زندگی *zindagí*.
 Vitiated, معیوب *ma'yúb* (s.).
 Vitriol, زاج *zág*; زاك *zág*.
 Blue —, زاج كبود *zág i kabúd*. Green —, زاج سبز *zág i sabz*. Water of —, زاج آب *zág-áb*.
 Vituperation, فحش *fuhs̄h* (d.).
 Vivid, منیر *munír*.
 Vizier, وزیر *vazír*, pl. وزراء *vuzará'*.
 Vocabulary, لغت *loghat*.
 Vocal, صوتی *sauti*.
 Vocation, حرفت *hīrfat*.
 Voice, آواز *áváz*. Having a sweet —, خوش آواز *khush-áváz*; خوش خوان *khush-khán*.
 Void, خالی *khálí* (s.).
 Volley, شلیک *shalík* (k.).
 Volume, جلد *jild*, in pl. مصاحف *masáhif*; دفاتر *dafátir*.
 Voluntarily, خود بخود *khud ba khud*.

Voluptuary, عیاش *'ayyásh*.
 Voluptuous, تن پرور *tan-parvar*.
 Vomit, v., هراشیدن *haráshídan*; n., هراش *harásh*.
 Vomiting, قي *kai* (k.).
 Voracious, آكل *akúl*.
 Voucher, فامن *zámin*.
 Vow, نذر *nazr* (k.); شرط *shart* (n.); یمین *yamín*.
 Vowel (short), حرکت *harakat*; (long), حرف علت *harf-i-'illat*. — points, اعراب *iráb*.
 Voyage, سفر *safor* (k.).
 Voyager, سافر *sáfir*.
 Vulgar, عامه *'ámmah*. The —, عوام الناس *'avvám un nás*.
 Vulture, نسر *nasr*; کركس *kar-gas*.

W.

Wadding (for gun), كهنه *kuhnah*.
 Wading, غور *ghaur* (k.).
 Wafer, كره *girdah*.
 Wager, شرط *shart* (k. & s.).

Wages, اجرت *ujrat*; مواجب *mavájib*; دست مزد *dast-muzd*.
 Waggon, عربه *'arábeh*.
 Wailing, ناله *náleh (k.)*; شیون *shaivan (k.)*.
 Waist, کمر *kamar*; میان *miyán*.
 Wait, مانند *mándan*; منتظر *muntazir h.*
 Waiter (at baths), دلاک *dallák*.
 Waiting, انتظار *intizár (ksh.)*; رقابت *raḳábat*.
 Wakefulness, بیداری *bídárí*.
 Waking, بیدار *bidár (k. sh.)*.
 Walk, *v.*, راه رفتن *ráh-raftan*; (gracefully), چمیدن *chamídan*; خرامیدن *khará-mídan*.
 Walking, سیر *sair (k.)*; گردش *gardesh (k.)*; رفتار *raftár*; (jauntily), بختر *tabakhtur*.
 Wall, حائط *divár*; دیوار *háit*; سور *jidár*; (rampart), شهر بند *shahr-band*. High outer —, شه دیوار *shah-divár*. — of a tent, کانات *kanát*.
 Wallet, بقیچه *bukchah*; انبـان *ambán*; خورچین *khurchín*.

Dervish's —, کشکول *kashkúl*.
 Walnut, گردو *girdú*; گردگان *gurdagán*; چار مغز *chár-maghz*; جوز رومی *jauz i rumí*.
 Wand, عصا *'asá*.
 Wander, وا رفتن *vá-raftan*; گشت کردن *gasht k.*
 Wandering, سیار *saiyár*.
 Wanderer, آواره *avárah (g.)*. State of —, آوارگی *avá-ragí*.
 Want (wish), *v.*, خواستن *khástan*; *n.* (necessity), حاجت *hájat (dsh)*, *pl.* حاجات *háját*; احتیاج *ihtiyáj (n.)*; کشت *killat*.
 Wanting, معیل *mu'íl*; و نکول *vankúl*; کم *kam*; (petitioner), خواستگار *khástgár*.
 Wanton, شوخ *shúkh*.
 War, جنگ *jang (a. k.)*; حرب *harb*, *pl.* حروب *hurúb*; پرخاش *purkhásh*; رزم *razm*; محاربه *muhárabat*; و غا *vighá*; هیجاء *haijá*. Holy —, جهاد *jihád*; (raid), غزا *ghazá*. Making —, غزو *ghazv (k.)*.
 Warder, سرایدار *saráy-dár*.

Wardrobe, صندوقخانه *sandúk-khánah*; توشك خانه *túshak-khánah*; جامه خانه *jámah-khánah*.

Wards (of a key), نژ *nazh*.

Warehouse, انبار *ambár*.

Warlike, جنگی *jangi*; نابرده *naburdah*.

Warm, گرم *garm* (s.); تافته *taftah*. Being —, ابت *abt*.

To —, تافیدن *tafidan*. To grow —, تافسیدن *tafsidan*.

Warmth, تفت *taft*; حرارت *harárat*.

Warn, v., خبر دادن *khavar d*. One who warns, نذیر *nazír*.

Warning, نذارت *nazárat* (k.).

Warp, پود *púd*. — and woof, تار و پود *tár u púd*.

Warrant, v., ضمانت کردن *zamá-nat k*.

Warrior, مبارز *mubáriz*; محارب *muhárib*; (for religion), مجاهد *mujáhid*; غازی *ghází*.

Wart, ثاليل *sú'lúl*, pl. ثاليل *sa'álil*; زكيل *zigíl*.

Wash, v., شستن *shustan*; مغسول *shúidan*; pa. p., مغسول *maghsúib*; pr. p., غسل *ghusl* (k.); شستن *shustagí*. — and cleansing, شو و شست

shust u shú (k.). A place for — (especially of dead bodies), مغسل *maghsal*.

Wasp, زنبور *zambúr*. — nest, زنبورخانه *zambúr-khánah*.

Waste, تلف *talaf* (k.); اتلاف *itláf* (n.).

Wasting, تضييع *tazyí* (k.).

Watch (time piece), ساعت *sá'at*. The — is fast, ساعت *sá'at* تند کار می کند *sá'at tund-kár mí kunad*. The — is too slow, ساعت کند کار می کند *sá'at kund-kár mí kunad*. To wind up a —, ساعت را كوك *sá'at-rá kúk k*. — maker, ساز ساعت *sá'at-sáz*. The first — of the night, عشا *'ashá*. Keeping —, پاسبانی *pás-bání*.

Watching, مترصد *mutarassid*; حراست *hirásat*; رسید *rastid*; گردآوری *gird-ávári*.

Watchman, پاس *pás*; (in a vineyard), هرکش *nátúr*; سرپاس *harkush*. Head —, سرپاس *sar-pás*; دید بان *díd-bán*. Night —, عسس *'asas*; رقيب *raqíb*, pl. رقباء *ru-kabá*.

Watchword, اسم شب *ism-i-shab*.

Water, آب *áb*; ماء *má*. The — of immortality, آب حیات *ábi haiyát*; ماء الحياة *má ul haiyát*. Shallow —, تنك آب *tang-áb*. Deep —, غرقاب *ghark-áb*. Limpid —, زلال *zulál*. Polluted —, منجلاّب *manjaláb*. To make —, شاشیدن *sháshídan*. — carrier, سقا آبکش *áb-kesh*; سقا *sakká*. — course, آبراه *áb-ráh*. — fall, آبشار *ábshár*. — fowl, مرغابی *murgh-ábí*. — lily, نیلوفر *nílúfar*. — melon, هندوانه *hinduvánah*. — skin, قربه *kirbah*; مشک *mashk*. — supply, سقایت *sakáyét*. — wagtail, سرپچه *sarícheh*. — wheel, دولاب *dúláb*; دوالیب *daválíb*.

Watering-place, منهل *minhall*, *pl.* مناهل *mandhíl*; موارد *mavárid*.

Watery, آبی *ábí*; مائی *má'í*.

Wave, موج *mauj*; خیزاب *khíz-áb*.

Waving, نواس *navvás* (*k.*); نكان *takán* (*d.*).

Wax, موم *múm*; شمع *sham*.

Sealing —, لال *lák*. —

chandler, شمع *shammá*.

— cloth, جامه موم *múm-jámah*.

Waxen, مومی *múmi*.

Way, راه *ráh*; سلوك *sulúk*; واتیره *vatírah*; سبیل *sabíl*, *pl.* سبیل *subul*; سمت *samt*, *pl.* مسالك *sumút*, *in pl.* مسالك *masálik*. High —, شهره *shah-ráh*; شارع *sirát*; شاری *shári*; منہج *minhaj*. A long —, خلی راه *kheílí ráh*. By one —, یکره *yak-rah*. By — of, از روی *az rú i*. To find the —, رهبردن *rah-burdan*.

We, ما *má*.

Weak, ضعیف *za'if*. Most —, واهی *az'af*; فاتر *fátir*; واهی *váhi*. — in understanding, سخیف *sakhíf*. — in the loins (a horse), کمری *kamaríy*. — with age or infirmity, هار *hár*.

Weakening the animal spirits, جان کاه *ján-káh*.

Weakness, ضعف *zu'f*; خذلان *khizlán*; وهن *vahn*; کلال

kalál; عجز *rekákat*; رکاکت *ajz*.
 Wealth, دولت *daulat*; مال *mál*, pl. اموال *amvál*; مالیت *máliyet*; ثروت *sarvat*.
 Wealthy, مالدار *máldár*; تونکر *tavangar*; دولتمند *daulat-mand*.
 Weaned, فطم *fatim*.
 Weaning, فطام *fitám* (k.).
 Weapon, سلاح *saldh*, pl. اسلحه *aslihah*.
 Wear (clothes), پوشیدن *púshí-dan*; (out), سودن *súdan*.
 Wearing, مویار *múyár*. — out the life, جان فرسا *ján-farsá*.
 Wearied out, v., بجان آمدن *baján ámadan*.
 Weary, خسته *khasteh*.
 Weasel, راسو *rású*.
 Weather, باد و هوا *áb o havá*. — cock, باد نما *bád-numá*.
 Weave, بافتن *báftan*; pr. p., نسج *nasj* (k.).
 Weaver, بافند *báfendah*; جوله *júláh*; نساچ *nassáj*. — of mats, بوریاباف *búriyábáf*. —'s shop, هف *haf*.
 Web, طاقه *tákeh*; ثوب *saub*.
 Wedding, عروسی *arúsi*.
 Wedge, چوب شکاف *fánah*; فانه

میخ شکاف *chúb-shigáf*; میخ *míkh i shikáf*.
 Wednesday, چهار شنبه *chehár-shambah*.
 Weed, خس *khas*.
 Week, هفته *haftah*.
 Weep, گریستن *giristan*; گریستن *giristan*; نار افشاندن *nár-afshándan*.
 Weeping, گریان *giryán*; گریه *giryah*; نیاچ *niyáh*.
 Weevil, سفته *súftah*.
 Weigh, سنجیدن *sanjidan*; سختن *sakhtan*; pa. p., موزون *mauzún*.
 Weight, وزن *vazn* (k.), pl. اوزان *auzán*; سنج *sanjah*.
 Make —, پاسنگ *pásang*. Of the same —, همسنگ *ham-sang*.
 Weighty, وزین *vazin*; کران *girán*; سنگین *sangin*.
 Welcome, اهلاً و سهلاً *ahlan va sahan*. To be —, خوش آمدن *khush ámadan*.
 Weld, کوفتن *kúftan*.
 Welfare, خیریت *khairiyat*; بهبود *bih-búd*.
 Well (good), خوب *khúb*; فبا *fabihá*; خوشا *khushá*. Very

—, *khailí khúb.*
 — born, *asil.* — dis-
 posed, *khush-tab'.*
 — wisher, *havá-*
kháh; خواہ *nikú-kháh.*
 — (pit), چاه *chah;* بئر *bî'r.*
 — at Mecca, زمزم *zemzem.*
 — digger, چاه کن *cháh-kan.*

Wen, غده *ghuddah.*

West, مغرب *maghrib.*

Westerly, غربي *gharbíy.*

Western, مغربي *maghribí.*

Wet, تر *tar (s. sh.);* نم *nam*
(s. sh.).

Wetness, رطوبت *rutúbat.*

Whale, وال *vál.*

What, چه *chih.* — is it?
 چیست *chíst.* — will you
 take, چه چیز میل می دارید *chih*
chíz meyl mí daríd.

Whatever, هر چه *ánchih;* هر چه
har-chih. — is at hand, ما
 حاضر *má hazar.*

Whatsoever, هر آنچه *haránchih.*

Wheat, گندم *gandum;* حنطه
hintah.

Wheel, چرخه *charkhah.* Water
 —, درلاب *dál-áb.*

Whelp, بچه *bacheh.*

When, کی *kai* — and where-
 fore, چون و چرا *chún u cherá.*
 — (relative), چو *chu;* چون
chun; وقتیکه *vaqtíkeh.*

Whenever, هرگاه *har gáh.*

Whence! از کجا *az kujá.*

Where? کجا *kujá.* — (relat.),
 جایکه *jáíkeh.*

Wherefore, چرا *cherá.*

Whether - or, یا - یا *yá - yá.*

Whetstone, فسان *fasán.*

Whey, پنیر آب *panír ab;* ماء
 اللبن *má ul jibn.*

Which? کدام *kudám.* —
 (relat.), چه *ch eh;* ک *keh.*

While, وقتیکه *vaqtíkeh;* ما دام
má dām.

Whip, تازیانه *táziyanah;* میچی
kamchí.

Whirlpool, گرداب *girdáb;* شار
shár; ورطه *vartah.*

Whirl-wind, گرد باد *gird-bád.*

Whiskers, بروت *burút;* سبالت
sabalat.

Whisper, نجوی گفتن *najvá*
guftan.

Whisperer, واشی *váshí.*

Whistle, v., هشتیدن *hashtídan.*

Whistling, مغیر *safír (s.).*

White, سفید *safid*; ابيض *abyaz*; بياض *baizá*; يلق *yalak*. Anything —, بلاغ *yalagh*. — or. gray horse, خنك *khing*. — wine, زر آب *áb i zar*.

Whiteness, بياض *baiyáz*.

Whitlow, ناخن پال *nákhun-pál*.

Who, كه *kih*. — is it? کیست *kíst* = است

Whoever, هر كه *harkeh*.

Whosoever, هرآنكه *haránkih*.

Whole, تمام *tamám*; كل *kull*; همه *hammah*; مجموع *majmú*. On the —, في الجملة *fil-jumlah*.

Wholesome, خوش كوار *khush-guvár*; نقيع *nají*; نقيع *naki*; نمير *namír*.

Wholly, بالكل *bil-kull*.

Whore, لوند *kahbeh*; قعبه *la-vand*; جنده *jindah*.

Whoremonger, زنا كار *zená kár*.

Whose? مال كه *mál-i-kih*.

Why, چرا *cherá*; برای چه *biráyi chih*; بچه *ba chih*.

Wick, بلیته *fatilah*; فتيله *palitah*.

Wicked, بد *bad*; شرور *sharir*;

مكار *munkár*; خبيث *khabís*; ردي *radiy*; تباہ *tabáh*.

Wickedness, بدی *badí*; خبانت *khabásat*; شر *sharr*.

Wide, پهنا *pahná*; فراخ *farákh*; عريض *'aríz*; گشاد *gushád*.

Widow, بیوه *bivah*.

Widower, ارمل *armal*.

Width, پهن *pahn*; عرض *'arz*.

Wife, زن *zan*; زوجه *zawjah*; اهليه *ahliyek*. Temporary —, موقت *mutah*; صيفه *síghéh*. Lawful —, منكوچه *mankúhah*. —'s brother, خسرو پوره *khusar-púrah*. Disreputable —, زنجبه *zan-i-kahbah*.

Wild, بیابانی *biyábáni*; بری *barri*; صحرایی *dashti*; دشتی *sahrái*; متابد *muta'abbid*; خود رو *khud-rau*.

Wilderness, بیابان *biyábán*.

Wile, گول *gúl* (z.); حيله *hileh*.

Wilful, خود سر *khud sar*. —ly, عمدًا *'amdan*.

Will, خواهش *kháhesh*; مراد *murád*; (testament), وصیت *vasiyat* (l.).

Willing, خواهان *kháhán*. —
or unwilling, کام نا کام *kám-ná-kám*. —ly, طوعاً *taú'an*.
Willow, بید *bid*. Musk —,
بید مشک *bid-i-mushk*.
Weeping —, بید مجنون *bid i majnún*.
Wily, غدار *ghaddár*.
Win (at play), بردن *burdan*.
Wince, رمیدن *ramidan*.
Wind, n., باد *bád*. To break
—, کوزیدن *gúzidan*. Whirl
—, دیو باد *div-bád*. Fair —,
شرطه *shurtah*. Cold boisterous —,
صرصر *sarsar*. Hot pestilential —,
نموم *samúm*. Blustering —,
ناشره *náshirah*. South —,
نعمای *nu-ámi*. Long —ed, دراز نفسی
daráz-nafasi.
Wind, v., تافتن *táftan*.
Winding-sheet, کفن *kafan*.
Windlass, منجیق *manjanik*.
Windmill, آسیا باد *ásyá-bád*.
Window, پنجره *panjareh*; دریچه
darícheh; روزن *rauzan*. Sash
—, ارسی *urusi*.
Windpipe, حنجره *hanjarah*;
مری *mari*.
Windy, بادی *bádi*.

Wine, شراب *sharáb*; (poetical), می *mai*; باده *bádah*;
خمر *khamr*; نبید *nabíz*;
راح *ráh*. Red —, صباه
sahbá; یاقوت روان *yákút i raván*. —
boiled down to a third, سیکی *siki*. —
coloured, میگون *mai-gún*.
— bottle, چارپر *chárpar*.
Wing, پر *par*; بال *bál*; کف
kanaf; بازو *bázú*; (of army),
انچه *anjeh* *janáh, pl.* *ajni-hah*. —ed,
فروند *farvend*.
Wink, کرشمه *kirishmah*; چشمق
cheshmaq (z).
Winnow, هید *haid*; v., افشندن
afshandan.
Winter, زمستان *zamistán*;
سرما *sarmá*.
Wintry, سرمائی *sarmái*.
Wipe, روبیدن *rúbidan*; پاک
pák k.; pa. p., ممسوح
mamsúh; pr. p., مسح *mas-h*;
تمییز *tamyíz (k)*.
Wire, تار *tár*; سیم *sim (s)*.
— drawer, تارکش *tárkesh*.
Wisdom, حکمت *hikmat*;
خرد *khiradmandí*; خرد
khirad; دانشوری *dánish-vári*;
دانش دانای *dánáí*;

farzán ; فرزانیکی *farzánagí* ;
 بچردی *ba khirdí*. Practising
 —, خرد مشرب *khirad-mash-*
rab ; خرد پیشه *khirad-*
pishah.

Wise, دانشور *húshyár* ;
dánishvar ; علیم *'alím* ;
 خردمند *dánishmand* ; دانشمند
khiradmand ; حازم *házim*.
 —ly, خردمندانه *khiradman-*
dánah.

Wish, خواهش *kháhesh (k.)* ;
 خواست *khást* ; تمنا *tamanná* ;
 منیت *munyat* ; آرزو *arzú*
 (n.) ; v., خواستن *khástan* ;
 pr. p., متمنی *mutamanní* ;
 خواه *kháh* ; راغب *rághib*.

Wisher, خواهنده *kháhendah*.

Well —, خیر خواه *khair-*
kháh ; دولت خواه *daulat-*
kháh ; نیک خواه *nik-kháh*.

Wit (joke), ظرافت *zaráfat* ;
 (person), بزله کو or بذله کو,
bazlah-gú.

Wits, عقل *'akl*.

Witch, ساحره *sáhirah*.

Witchcraft, سحر *sihr*.

With, با *ba* ; بی *bi* ; با *bá* ;
 از *az (lit. from)* ; مع *ma'*.
 — him, باری *bá-vár*. —

whom ? باكه *bákih*. To
 do —, to agree —, در
 ساختن *dar sákhtan*.

Withdraw, کنار رفتن *kenár r.*

Wither, پژمردن *pazhmurdan* ;
 پوسیدن *púsidan*. —ed,
 پژمرده *pazhmán* ; پژ-
 murdah ; افسرده *afsurdah* ;
 یابس *yabis*.

Withers, حارك *hárik*.

Withhold, باز داشتن *báz dsh*.

Within, اندرون *andarún* ; درون
darún ; داخل *dákhil* ; توی *tuí*.

Without (exterior), بیرون
bí-rún ; (less), بدون *bídún* ;
 بی *bi* ; غیر *ghair* ; بلا *bí-*
bidún ; ceremony, بی تکلف *bi-*
takalluf. — delay, بیدرنك *bí-*
dirang. — deceit, بیغل
bí-ghill u ghashsh. —
 deliberation, بی تدبیر *bi-*
tadbir. — discernment, بی
 تمیز *bí-tamíz*. — doubt,
 بی گمان *bí-gumán*. — limit,
 بی حد *bí-hadd*. — measure,
 بی اندازه *bí-andázah*. —
 provisions, بی توشه *bí-túshah*.
 — remedy, بیدرمان *bí-dar-*
mán. — trouble, بی آزار
bí-ázár.

Witness, شاهد *sháhid*; شهيد *shahíd*, pl. اشهاد *ash-hád*; شهاد *shaváhid*; شهود *shuhúd*. To bear —, شهادت بردن *shahádat burdan*.

Witticisms, لطیفه *latifeh*; نکات *nukát*.

Witty, ظریف *zurif*.

Woe, غم *gham*. —ful, غمناك *ghamnák*.

Wolf, گرگ *gurg*; ذئب *zi'b*.

Woman, زن *zan*; ضعیفه *za'ifeh*, in pl. نسوت *nisvat*; نساوان *nis-ván*. — in childbed, زجه *zajah*; زچه *zachah*. Pregnant —, بار حلی *hablá*; زن دار *zan i bár-dár*. Free —, عجز حرة *hurrah*. Old —, عجوز *'ajúz*. Wanton —, بار باز *yár-báz*. Tire —, مشاطه *mashshátah*. Married —, نکاهی *nákih*; ناکه *káhi*. Modest —, مستوره *mastúrah*. Women's attire, رخت زنان *rakht i zanánah*. Addicted to women, زندوست *zan-dúst*.

Womanly, زنانه *zanánah*.

Womb, رحم *rahim*; زهدان *zihdán*.

Wonder, تعجب *ta'ajjub (k.)*.

Causing —, تعجیب *ta'jib(n.)*;

عجب *'ajab (m.)*, pl. عجائب

'ajáib; غریبه *gharibah*, pl.

شکرف *gharáib*; طرفه *shigarf*;

طرفه *turfah*.

Wonderful, عجب *'ajab*; عجیب

'ajíb; رائق *ráik*; بدیع *badí*.

— thing, بو العجب *bu'tajab*.

Wood, چوب *chúb*. Fire —,

هیزم *haizum*; هیمه *haimeh*;

(forest), جنگل *jangal*.

Fragrant aloes —, عود *'úd*.

—ed country, مشجر *mush-*

ajjar.

Woodcock, زیرک *zirak*.

Wooden, چوبین *chúbín*.

Woodman, کش هیزم *ha'zum-*

kesk.

Wool, پشم *pashm*; صوف *súf*.

Woollen, پشمینه *pashmínah*.

Word, سخن *sukhan (gf.)*;

کلمه *kalimah*; لفظ *lafz*. —

and deed, قول و فعل *kaul u*

fi'l; (gossip), قال *kál*;

قیل *kíl u kál*.

Work, کار *kár (k.)*;

کار و باز *kár o bár*; عمل *'amal (k.)*,

pl. اعمال *a'mál*. Collected

works of an author, کلیات

kulliyát. Good —ا, ماثبات *masubát*; ماثبات *mabar-rát.*

Workman, كارگر *hárigar.*

Workshop, كارخانه *kár-khánah.*

World, جهان *jahán*; دنيا *dunyá*; روزگار *'álam*; *rúz-gár*; كيهان *kihán*; كيتي *giti.* This — (house of transience), دار الفنا *dár ul faná*; سنجي سراي *sipanjí saráy*; (land of delusion), سرابستان *sarábistán*; (mansion of darkness), ظلمت كده *zulmat-kedah.* Belonging to this —, دنيوي *dunyavi.* The inhabited quarter of the —, ربع مسكون *rab'i maskún.*

Worldly, عالمي *'álamiy*; دهری *dahríy.*

Worm, کرم *kirm.* Glow —, شب چراغ *shab-chirágh*; کرم شب تاب *kirm i shabtáb.* Ship —, زيو *zív.* Silk —, کرم پيله *kirm i pilah.* — wood, درمنه *dirmanah.*

Worn out, مندرس *mundaris*; مسحوق *mas-húk*; نیم کار *ním-*

kár; (hollowed —), ناخر *ná-khír.*

Worse, بدتر *bad-tar*; بتر *bat-tar*; اشر *asharr.*

Worship, عبادت *'ibádat (k.);* پا بوس *parastish (k.);* *pá-bús.* A place for —, پرستیدن *ma'bad*; *v.*, *parastidan.*

Worshipper, پرستنده *parastendah*; عابد *'ábid*; معبد *mu-'abbid.* — of fire, کبر *gabr*; in comp., پرست *parast*, as, — of wealth, مالپرست *mál-parast.*

Worst, بدترین *badtarín.*

Worth, قیمت *kaimat (dsh.).*

To be —, ارزیدن *arzídan.*

Worthless, ناقز *nákiz*; ناکس *ná-kas*; نا مستحسن *ná-mustahsin*; نكاره *nakárah.*

Worthy, لایق *láik*; سازوار *sazá-vár*; شایگان *sháigan*; شایان *sháyán*; فرزام *farzám*; فراخ خور *ferákh-khur.* To be —, سازیدن *sazáidan*; سازیدن *sháyidan.*

Would that! کاش *kásh.*

Wound, زخم *zakhm (z. kh.);* ریش *rish*; جرح *jarrh*;

- جراحت *jiráhat*. To —
 خستن *khastan*.
 Wounded, مجروح *majrúh*;
 زخم خوردن *zakhm-khurdah*;
 زخم دار *zakhm-dár*; زخمی
 زد *zakhm-zadah*; زخمی
zakhmí.
 Woven, بفت *baft*; بافته *báf-
 tah*; منسوج *mansúj*.
 Wrangler, جادل *jádíl*.
 Wrangling, جدال *jidál*.
 Wrath, غیظ *ghaiz*.
 Wreck, تباهی *tabáhi* (*k.*).
 Wrench off, بر کسلانیدن *bar
 guslánidan*.
 Wrestler, کشتی گیر *kushtí-
 gir*; پهلوان *pahlaván*.
 Wrestling, کشتی *kushtí* (*gr.*);
 مصراع *musara'at* (*k.*).
 Wretched, غمگین *ghanigin*.
 — ness, دلتنگی *dil-
 tangí*.
 Wrinkle, چین *chín*.
 Wrinkled, پرچین *pur chín*
 (*sh.*).
 Wrist, رسغ *rusgh*; معصم
mī sam.
 Write, نوشتن *navishtan*; رقم
 زدن *raḡam z.* — with a

- nice appreciation of the
 beauties of the language,
 داد سخن دادن *dád i suḡhan
 dádán*.
 Writer, نویسنده *navisandah*;
 محرر *muharrir*; کاتب *kátib*;
 راقم *ráḡim*; دبیر *dabír*.
 Writhing, تقلاب *taḡallub*
 (*k.*).
 Writing, تحریر *tahrír* (*n.*);
 نوشته *navishtah*, *pl.* نوشتجات
navishtaját; کتابت *kitáb-
 bat*; رقم *raḡam* (*z.*); نکارش
nigárish; ترقیم *tarkím* (*n.*);
 رقم *raḡim*. Fine —, خوش
 خط *khush-khatt*. Error in
 —, تصحیف *tas-hif*. Pre-
 scribed form of —, رسم الخط
rasm ul khatt. Committed
 to —, رقم پذیر *raḡam
 pazír*.
 Written, مکتوب *maktúb*;
 مرقوم *markúm*.
 Wrong, نا راست *ná rást*;
 ناحق *ná ḡaḡḡ*; نادرست *ná-
 durust*.
 Wrought, بفت *baft*.
 Wry, کج *kej*.

